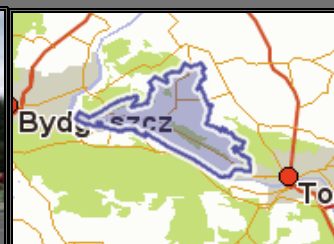

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY ZŁAWIEŚ WIELKA

ZAŁĄCZNIK NR 1 DO UCHWAŁY NR IX/47/2011
RADY GMINY ZŁAWIEŚ WIELKA
Z DNIA 19 PAŹDZIERNIKA 2011 R.
CZEŚĆ I - UWARUNKOWANIA

(UWZGLĘDNIAJĄCA ZMIANY DOKONANE DLA OBSZARU ZMIANY STUDIUM ZAINICJOWANE UCHWAŁĄ NR XI/50/2015 RADY GMINY Z DNIA 25 CZERWCA 2015 R. W SPRAWIE PRZYSTĄPIENIA DO SPORZĄDZENIA ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY ZŁAWIEŚ WIELKA STANOWIĄCE UZUPEŁNIENIE STUDIUM O POJEDYNCZE USTALENIA ORAZ UWZGLĘDNIAJĄCA ZMIANY DOKONANE DLA OBSZARU ZMIANY STUDIUM ZAINICJOWANE UCHWAŁĄ NR VIII/29/2015 RADY GMINY Z DNIA 19 MARCA 2015 R. W SPRAWIE PRZYSTĄPIENIA DO SPORZĄDZENIA ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY ZŁAWIEŚ WIELKA STANOWIĄCE UZUPEŁNIENIE STUDIUM O POJEDYNCZE USTALENIA) ORAZ UWZGLĘDNIAJĄCA ZMIANY DOKONANE DLA OBSZARU ZMIANY STUDIUM ZAINICJOWANE UCHWAŁĄ NR XLVI/316/2018 RADY GMINY Z DNIA 29 SIERPNI 2018 R. W SPRAWIE PRZYSTĄPIENIA DO SPORZĄDZENIA ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY ZŁAWIEŚ WIELKA STANOWIĄCE UZUPEŁNIENIE STUDIUM O POJEDYNCZE USTALENIA) ORAZ UWZGLĘDNIAJĄCA ZMIANY DOKONANE DLA OBSZARU ZMIANY STUDIUM ZAINICJOWANE UCHWAŁĄ NR LVIII/385/2023 RADY GMINY Z DNIA 22 MARCA 2023 R. W SPRAWIE PRZYSTĄPIENIA DO SPORZĄDZENIA ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY ZŁAWIEŚ WIELKA STANOWIĄCE UZUPEŁNIENIE STUDIUM O POJEDYNCZE USTALENIA

Spis treści

1. WPROWADZENIE	10
2. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z DOTYCHCZASOWEGO PRZEZNACZENIA, ZAGOSPODAROWANIA I UZBROJENIA TERENU ORAZ ZE STANU ŁADU PRZESTRZENNEGO I WYMOGÓW JEGO OCHRONY	11
2.1. PLANOWANIE I ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENNE W GMINIE ZŁAWIEŚ WIELKA – STAN PRAWNY	12
2.2. DOTYCHCZASOWE ZAGOSPODAROWANIE I UZBROJENIE TERENÓW	36
2.2.1. Tereny mieszkaniowe – stan mieszkalnictwa	39
2.2.2. Tereny usługowo – produkcyjne.....	40
2.2.3. Tereny zieleni	42
2.2.4. Infrastruktura techniczna gminy	42
2.3. Wnioski mieszkańców do zmiany studium	42
3. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU ŚRODOWISKA, W TYM STANU ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ, WIELKOŚCI I JAKOŚCI ZASOBÓW WODNYCH ORAZ WYMOGÓW OCHRONY ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO I KRAJOBRAZU KULTUROWEGO.....	45
3.1. ZASOBY ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO	46
3.1.1. Budowa geologiczna, geomorfologia i rzeźba terenu	46
3.1.2. Surowce naturalne - występowanie udokumentowanych złóż kopalin.....	49
3.1.3. Charakterystyka warunków geologiczno-inżynierskich	50
3.1.4. Gleby	50
3.1.5. Klimat	53
3.1.6. Hydrologia	54
3.1.7. Powiązania przyrodnicze	56
3.2. LEŚNA PRZESTRZEŃ PRODUKCYJNA	57
3.2.1. Struktura własności	57
3.2.2. Struktura przestrzenna	57
3.2.3. Struktura gatunkowa	57
3.2.4. Struktura siedliskowa	58
3.3. ROLNICZA PRZESTRZEŃ PRODUKCYJNA	59
3.4. STAN ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO	62
3.4.1. Zagrożenia i stan powietrza	62
3.4.2. Zagrożenia i stan wód	63
3.4.3. Zagrożenia i stan gleb	65
3.4.4. Przekształcenia powierzchni ziemi i zagrożenie występowania masowych ruchów ziemi	66
3.4.5. Klimat akustyczny	67
3.4.6. Zagrożenia flory i fauny	68
3.4.7. Zagrożenia i stan lasów	69
3.5. WYMOGI OCHRONY ŚRODOWISKA, PRZYRODY I KRAJOBRAZU KULTUROWEGO	69
3.6. Uwarunkowania wynikające z OCHRONY krajobrazu	69
4. WYSTĘPOWANIE OBSZARÓW NATURALNYCH ZAGROŻEŃ GEOLOGICZNYCH	70
4.1. Obszary osuwisk	70
4.2. Obszary zagrożenia powodziowego	71
5. WYSTĘPOWANIE UDOKUMENTOWANYCH ZŁÓŻ KOPALIN ORAZ ZASOBÓW WÓD PODZIEMNYCH.....	73
5.1. Występowanie udokumentowanych kompleksów podziemnego składowania dwutlenku węgla	75
6. WYSTĘPOWANIE TERENÓW GÓRNICZYCH WYZNACZONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH.....	75
7. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ	76
7.1. WALORY ŚRODOWISKA KULTUROWEGO	77
7.1.1. Układ ruralistyczny.....	82
7.1.2. Stanowiska archeologiczne.....	82
7.2. STAN I ZAGROŻENIA ŚRODOWISKA KULTUROWEGO	83
8. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WARUNKÓW I JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW, W TYM OCHRONY ICH ZDROWIA	84
8.1. POTENCJAŁ DEMOGRAFICZNY	86
8.2. PROJEKCJE DEMOGRAFICZNE NA 2015 r.....	92
8.3. SYTUACJA NA RYNKU PRACY	93
8.3.1. Podmioty gospodarcze.....	93

8.3.2. Stan zatrudnienia i bezrobocie	94
8.4. INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA	94
8.4.1. Ochrona zdrowia.....	94
8.4.2. Oświata	95
8.4.3. Kultura	95
8.4.4. Sport i turystyka.....	95
9. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z ZAGROŻENIA BEZPIECZEŃSTWA LUDNOŚCI I JEJ MIENIA	95
10. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z POTRZEB I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU GMINY	98
10.1. Uwarunkowania wynikające z dokumentów szczebla wojewódzkiego	111
10.1.1. Uwarunkowania wynikające z Planu zagospodarowania przestrzennego województwa kujawsko-pomorskiego (2003).....	111
10.1.2. Strategia Rozwoju Województwa Kujawsko-Pomorskiego	115
10.1.3. Strategia Rozwoju Turystyki Województwa Kujawsko-Pomorskiego	115
10.2. Uwarunkowania wynikające z dokumentów szczebla powiatowego	115
10.3. Uwarunkowania wynikające z inwestycji w gminach sąsiednich	116
11. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU PRAWNEGO GRUNTÓW	116
12. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA OBIEKTÓW I TERENÓW CHRONIONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODREBNYCH.....	118
12.1. OBIEKTY I TERENY CHRONIONE NA PODSTAWIE PRZEPISÓW O OCHRONIE PRZYRODY	118
12.2. OBIEKTY I TERENY CHRONIONE NA PODSTAWIE PRZEPISÓW O OCHRONIE PRZYRODY - ISTNIEJĄCE.....	118
12.2.1. Sieć NATURA 2000.....	119
12.2.2. Obszar chronionego krajobrazu „Strefy krawędziowej Kotliny Toruńskiej”	119
12.2.3. Pomniki przyrody	120
12.2.4. Użytki ekologiczne	121
12.3. OBIEKTY I TERENY proponowane do objęcia ochroną NA PODSTAWIE PRZEPISÓW O OCHRONIE PRZYRODY	122
12.3.1. Użytki ekologiczne	122
12.4. OBIEKTY I OBSZARY CHRONIONE NA PODSTAWIE PRZEPISÓW O OCHRONIE ZABYTKÓW	122
12.4.1. Obiekty i obszary prawnej ochrony konserwatorskiej	122
12.5. OBSZARY I OBIEKTY CHRONIONE NA PODSTAWIE innych niż powyższe PRZEPISÓW odrębnych.....	124
12.5.1. Lasy ochronne.....	124
12.5.2. Gleby pochodzenia organicznego	125
12.5.3. Grunty rolne wysokich klas bonitacyjnych (I-III)	126
12.5.4. Strefy ochronne wokół ujęć wód podziemnych.....	127
12.5.5. Obszar ochronny zbiornika wód podziemnych -GZWP nr 141	127
12.5.6. Strefa ochronna wód powierzchniowych.....	127
12.5.7. Strefy ochrony sanitarnej cmentarzy czynnych	127
12.5.8. Pasy techniczne od linii elektroenergetycznych	127
13. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ, W TYM STOPNIA UPORZĄDKOWANIA GOSPODARKI WODNO-ŚCIEKOWEJ, ENERGETYCZNEJ ORAZ GOSPODARKI ODPADAMI - KOMUNIKACJA.....	128
13.1. STAN SYSTEMU TRANSPORTOWEGO	128
13.1.1. Układ drogowy	129
13.1.2. Komunikacja kolejowa	133
13.1.3. Komunikacja zbiorowa (autobusowa)	133
13.1.4. Ruch pieszy i rowerowy	133
13.1.5. Transport ładunków	133
13.1.6. Parkowanie pojazdów.....	134
13.2. Uwarunkowania rozwoju komunikacji wynikające z uwarunkowań zewnętrznych, dotychczasowych ustaleń planistycznych, strategii, planów rozwoju oraz wniosków do <i>Studium</i>	134
13.2.1. Szczebel krajowy	134
13.2.2. Szczebel wojewódzki.....	135
13.2.3. Szczebel gminny.....	140
13.3. Ocena funkcjonowania i możliwości rozwoju systemu transportowego gminy	141
13.4. Wnioski	143
14. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ, W TYM STOPNIA UPORZĄDKOWANIA GOSPODARKI WODNO-ŚCIEKOWEJ, ENERGETYCZNEJ ORAZ GOSPODARKI ODPADAMI	144

14.1. GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA	144
14.1.1. Zaopatrzenie w wodę	144
14.1.2. Oczyszczanie i odprowadzanie ścieków	146
14.2. GOSPODARKA ODPADAMI	147
14.3. ZAOPATRZENIE W ENERGIĘ ELEKTRYCZNĄ	149
14.4. ZAOPATRZENIE W GAZ	150
14.5. ZAOPATRZENIE W ENERGIĘ CIEPLNĄ	150
14.6. ELEMENTY KOMUNIKACJI ELEKTORNICZNEJ	150
15. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z ZADAŃ SŁUŻĄCYCH REALIZACJI PONADLOKALNYCH CELÓW PUBLICZNYCH	151
16. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYMAGAŃ DOTYCZĄ-CYCH OCHRONY PRZECIWPOWODZIOWEJ	151
17. SCHEMATY	153

PODSTAWA FORMALNO – PRAWNA

Niniejszy dokument stanowi zmianę studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zławieś Wielka, uchwalonego Uchwałą Rady Gminy Zławieś Wielka nr IV/45/99 z dnia 12 marca 1999r. w sprawie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Zławieś Wielka. Podstawę formalno – prawną opracowania stanowi natomiast Uchwała Rady Gminy w Złejwsi Wielkiej Nr XXX/230/2006 z dnia 27 września 2006 r w sprawie przystąpienia do sporządzania zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zławieś Wielka.

Zgodnie z art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 80, poz. 717, z późniejszymi zmianami), celem niniejszego opracowania jest określenie polityki przestrzennej obszaru gminy Zławieś Wielka, w tym lokalnych zasad zagospodarowania. Tak zdefiniowany cel jako podstawową funkcję studium wskazuje określenie polityki jej rozwoju przestrzennego. W świetle art. 9 ust. 2 ww. ustawy studium jest także narzędziem koordynowania planowania przestrzennego na szczeblu lokalnym i strategicznych zamierzeń gminy z planowaniem krajowym i regionalnym. Jest to druga koordynacyjna funkcja studium. Rangę studium określa art. 9 ust. 4 i 5 ww. ustawy, w myśl których studium, pomimo, iż jest aktem prawa miejscowego, ma moc wiążącą dla opracowywanych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Wobec powyższego studium z 1999 r. było opracowane według nieaktualnej na dzień dzisiejszy ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o planowaniu przestrzennym. Wstępne analizy, w tym ocena aktualności obowiązującego studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, wykazały konieczność wprowadzenia zasadniczych zmian merytorycznych. Gmina Zławieś Wielka (podobnie jak wiele innych gmin w Polsce) stała nie tylko w obliczu nowego prawa, ale także braku aktualności studium, ze względu na istniejące i projektowane zmiany przestrzenne (szczegółowy opis w przywołanej powyżej analizie z 2006 roku). Opracowując zmianę studium uznano, że zmiany nie mogą dotyczyć poszczególnych ustaleń. Mają one równocześnie uwzględniać zmieniające się potrzeby i możliwości rozwojowe gminy, jak również obejmować pełny zakres i formę studium określoną w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 r. jak i rozporządzeniu w sprawie zakresu projektu studium w części tekstowej i graficznej (Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 28.04.2004 r. opublikowane w Dz. U z 2004 r. nr 118, poz. 1233). Konsekwencją tego było opracowanie jednolitego tekstu i rysunku studium mającego ujednoliconą formę, ale w rzeczywistości stanowiącego nowe opracowanie, w którym wykorzystano część zapisów ze studium z 1999 r.

Zakres koniecznych zmian uwzględnia m.in.:

- ustalenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego uchwalonych po 1 grudnia 1995 r.;
- wydane decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu oraz pozwolenia na budowę;
- wnioski instytucji i ludności zgłoszone do zmiany studium;
- wnioski wójta dotyczące nowych zamierzeń inwestycyjnych.

W związku z uchwałą nr XI/50/2015 Rady Gminy Zławieś Wielka z dnia 25 czerwca 2015 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zławieś Wielka nastąpiła zmiana ustaleń studium dla obszaru położonego w miejscowości Siemoń, Cichoradz i Gierkowo w północnej części gminy. Ważąc na przepis § 8 cyt. powyżej rozporządzenia przyjęto, że dokonywana zmiana jest uzupełnieniem

studium o pojedyncze ustalenia. Dotyczyć ono będzie budowy projektowanej linii elektroenergetycznej 400 kV relacji Bydgoszcz Jasiniec - Grudziądz Węgrowo. Mając na uwadze, że studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego zachowuje wymóg określenia wszystkich elementów zgodnie z przepisem art. 10 „ustawy planistycznej” – w zakresie w jakim zmiana dotyczyła stosownego obszaru dokonano jedynie poszczególnych ustaleń które zostały określone zarówno w części uwarunkowań jak również w części kierunków przedmiotowego opracowania planistycznego.

Zgodnie z uchwałą nr VIII/29/2015 Rady Gminy Zławieś Wielka z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zławieś Wielka dokonano zmiany ustaleń studium dla obszaru położonego w obrębie Pędzewo w południowej części gminy. Zmiana studium obejmuje w szczególności wyznaczenie terenu powierzchniowej eksploatacji kopalin pospolitych (PE). Pamiętając, że studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego zachowuje wymóg określenia wszystkich elementów zgodnie z przepisem art. 10 „ustawy planistycznej” – w zakresie w jakim zmiana dotyczyła stosownego obszaru dokonano jedynie poszczególnych ustaleń (zgodnie z przepisem § 8 cyt. powyżej rozporządzenia przyjęto, że dokonywana zmiana jest uzupełnieniem studium o pojedyncze ustalenia), które zostały określone zarówno w części uwarunkowań jak również w części kierunków przedmiotowego opracowania planistycznego.

Następnie w związku z uchwałą nr XLVI/316/2018 Rady Gminy Zławieś Wielka z dnia 29 sierpnia 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zławieś Wielka dokonano zmiany ustaleń studium dla obszaru położonego w obrębie Pędzewo w południowej części gminy. Zmiana studium, podobnie jak w przypadku poprzedniej zmiany studium, obejmuje w szczególności wyznaczenie terenu powierzchniowej eksploatacji kopalin pospolitych (PE). Pamiętając, że studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego zachowuje wymóg określenia wszystkich elementów zgodnie z przepisem art. 10 „ustawy planistycznej” – w zakresie w jakim zmiana dotyczyła stosownego obszaru dokonano jedynie poszczególnych ustaleń (zgodnie z przepisem § 8 cyt. powyżej rozporządzenia przyjęto, że dokonywana zmiana jest uzupełnieniem studium o pojedyncze ustalenia), które zostały określone zarówno w części uwarunkowań jak również w części kierunków przedmiotowego opracowania planistycznego.

Następnie w związku z uchwałą nr LVIII/385/2023 Rady Gminy Zławieś Wielka z dnia 22 marca 2023 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zławieś Wielka dokonano zmiany ustaleń studium dla obszaru położonego w obrębie Czarnowo i Toporzysko w zachodniej części gminy. Zmiana studium, podobnie jak w przypadku poprzedniej zmiany studium, obejmuje w szczególności wyznaczenie terenów aktywności gospodarczej intensywnej, terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej ekstensywnej z dopuszczeniem usług nieuciążliwych, jako funkcji uzupełniającej i terenów rolnych. Pamiętając, że studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego zachowuje wymóg określenia wszystkich elementów zgodnie z przepisem art. 10 „ustawy planistycznej” – w zakresie, w jakim zmiana dotyczyła stosownego obszaru dokonano jedynie poszczególnych ustaleń (zgodnie z przepisem § 8 cyt. powyżej rozporządzenia przyjęto, że dokonywana zmiana jest uzupełnieniem studium o pojedyncze ustalenia), które zostały określone zarówno w części uwarunkowań jak również w części kierunków przedmiotowego opracowania planistycznego.

Niniejsze opracowanie sporządził:
Wójt Gminy Zławieś Wielka

Opracował:

na podstawie Umowy Nr 1/2007

z dnia 7 marca 2007 roku

Instytut Gospodarki Przestrzennej i Mieszkalnictwa

ul. Targowa 45

03-728 Warszawa

oraz

na podstawie Umowy Nr 27/2010

z dnia

Metropolia Satini

ul. Waryńskiego 34-36

Grudziądz

zespół autorski w składzie:

mgr inż. arch. krajobrazu Hanna Czajkowska:

- główny projektant, członek Okręgowej Izby Urbanistów z siedzibą w Warszawie – nr 385

mgr inż. arch. krajobrazu Jolanta Fiszczyk Wiktorowicz:

- członek Okręgowej Izby Urbanistów z siedzibą w Warszawie – nr 372

mgr Piotr Fogel - członek Okręgowej Izby Urbanistów z siedzibą w Warszawie – nr 370

mgr inż. arch. krajobrazu Anna Pugacewicz

- członek Okręgowej Izby Urbanistów z siedzibą w Warszawie – nr 384

mgr inż. Urszula Bereza

mgr Edyta Godula

mgr inż. Kacper Kamiński

mgr inż. Karolina Pawlak

mgr inż. Włodzimierz Rybarczyk

inż. Katarzyna Niebrzydowska

Kamila Kociubowska

Kamil Sukiennik

mgr Rafał Łucki

- główny projektant, członek Północnej Okręgowej Izby Urbanistów z siedzibą w Gdańsku – nr G-271/2010

mgr Łukasz Piskurewicz

inż. Wiesław Piotrowski

mgr inż. Joanna Klimek

mgr Anna Pilżys

ZMIANĘ STUDIUM DOKONANĄ DLA OBSZARU WYZNACZONEGO UCHWAŁĄ NR XII/50/2015 RADY GMINY ZŁAWIEŚ WIELKA Z DNIA 25 CZERWCA 2015 r. WYKONAŁA FIRMA:

PILE ELBUD S.A.

ul. Wadowicka 12

30 - 415 Kraków

Zespół autorski:

- mgr inż. arch. Andrzej Starykiewicz - posiadający kwalifikacje do wykonywania zawodu urbanisty uzyskane na podstawie ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o samorządach zawodowych architektów, inżynierów budownictwa oraz urbanistów
- mgr inż. Dawid Jagiełło.

WYKONAWCA ZMIANY STUDIUM DOKONANEJ DLA OBSZARU WYZNACZONEGO UCHWAŁĄ NR VIII/29/2015 RADY GMINY ZŁAWIEŚ WIELKA Z DNIA 19 MARCA 2015 r.:

główny projektant: Rafał Młynek - posiadający uprawnienia do wykonywania zawodu urbanisty zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

WYKONAWCA ZMIANY STUDIUM DOKONANEJ DLA OBSZARU WYZNACZONEGO UCHWAŁĄ NR XLVI/316/2018 RADY GMINY ZŁAWIEŚ WIELKA Z DNIA 29 SIERPNI 2018 r.:

główny projektant mgr Rafał Łucki - posiadający kwalifikacje do wykonywania zawodu urbanisty uzyskane na podstawie ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o samorządach zawodowych architektów, inżynierów budownictwa oraz urbanistów.

WYKONAWCA ZMIANY STUDIUM DOKONANEJ DLA OBSZARU WYZNACZONEGO UCHWAŁĄ NR LVIII/385/2023 RADY GMINY ZŁAWIEŚ WIELKA Z DNIA 22 MARCA 2023 r.:

główny projektant mgr inż. Paweł Góra - posiadający kwalifikacje do wykonywania zawodu urbanisty, uzyskane na podstawie dyplomu ukończenia studiów wyższych w zakresie gospodarki przestrzennej

projektant mgr Łukasz Kowalski - posiadający kwalifikacje do wykonywania zawodu urbanisty, uzyskane na podstawie dyplomu ukończenia studiów wyższych w zakresie gospodarki przestrzennej

projektant mgr Joanna Chorażewicz - posiadająca kwalifikacje do wykonywania zawodu urbanisty, uzyskane na podstawie dyplomu ukończenia studiów wyższych w zakresie gospodarki przestrzennej

1. WPROWADZENIE

Gmina Zławieś Wielka pod względem administracyjnym jest gminą wiejską położoną w środkowej części województwa kujawsko-pomorskiego, w zachodniej części powiatu toruńskiego. W skład gminy wchodzi 18 sołectw: Cegielnik, Czarne Błoto, Czarnowo, Cichoradz, Górsk, Gutowo, Łążyn, Pędzewo, Przysiek, Rozgarty, Rzęczkowo, Siemoń, Skłudzewo, Stary Toruń, Toporzysko, Zarośle Cienkie, Zławieś Mała i Zławieś Wielka. Obszar gminy Zławieś Wielka graniczy z gminami: Łubianka i Łysomice od północnego wschodu, miastem Toruń od wschodu, gminami: Wielka Nieszawka (powiat toruński) i Solec Kujawski od południa, miastem Bydgoszcz od zachodu oraz gminą Dąbrowa Chełmińska od zachodu i północnego – zachodu (powiat bydgoski).

Pod względem użytkowania gmina Zławieś Wielka jest typową gminą rolniczą. Użytki rolne stanowią prawie 65% powierzchni terenu, z tego ponad 70% zajmują grunty rolne i aż 25% łąki i pastwiska. Przeważająca część mieszkańców (ponad 50%) utrzymuje się jednak z pracy poza rolnictwem, a tylko 16% z pracy w tym sektorze. W strukturze własności gospodarstw rolnych zdecydowaną większość stanowią gospodarstwa indywidualne (zarówno wg danych spisu rolnego z 1996 roku jak i z roku 2002, gospodarstwa te stanowią ponad 99% ogółu gospodarstw), przy czym największy udział mają gospodarstwa małe, poniżej 5 ha (stanowią 62% wszystkich gospodarstw). Mniejszy udział mają gospodarstwa od 5 do 10 ha (14,32% gospodarstw) i od 10 do 20 ha (16,10%)¹.

W porównaniu z województwem kujawsko-pomorskim (23,3%), gmina Zławieś Wielka charakteryzuje się stosunkowo wysokim stopniem zalesienia (powierzchnie leśne w 2009 roku stanowiły 24,5%), jednak w porównaniu ze średnią lesistością Polski plasuje się nieco niżej (średnia dla Polski 29,1%).

Tereny zabudowane (wraz z tzw. „gruntami rolnymi zabudowanymi”) zajmują aktualnie nieco ponad 2%. Ze względów społeczno – ekonomicznych oraz przestrzenno – komunikacyjnych (relacje funkcjonalno – przestrzenne z miastami Toruń i Bydgoszcz²) obszar terenów zabudowanych cały czas wzrasta. Położenie gminy sprawia, że podlega ona samoistnemu procesowi wpisywania się w obszar aglomeracji toruńsko-bydgoskiej – zachodzi sukcesywna zmiana charakteru obszarów sąsiadujących z miastami na tereny zurbanizowane podmiejskie.

Podstawowe dane o gminie:

- powierzchnia – 17 791ha (178 km²) (według danych, GUS, 2009 r.)
- liczba sołectw: 18 (według danych GUS, 2009 r.)
- liczba miejscowości – 23 (według danych GUS, 2009 r.)
- liczba mieszkańców – 12 189 (według danych GUS na dzień 31 XII 2009 r.)

¹ Dane wg Powszechnego Spisu Rolnego 2002, GUS.

² Toruń i Bydgoszcz w znaczny sposób determinują rozwój gminy. Miasta, a w szczególności Toruń, poprzez pełnienie funkcji stolic województwa kujawsko-pomorskiego, są głównymi centrami gospodarczymi, naukowymi i ekonomicznymi.

2. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z DOTYCHCZASOWEGO PRZEZNACZENIA, ZAGOSPODAROWANIA I UZBROJENIA TERENU ORAZ ZE STANU ŁADU PRZESTRZENNEGO I WYMOGÓW JEGO OCHRONY

Zmieniające się uwarunkowania społeczne i ekonomiczne, a także troska o zrównoważony rozwój legły u podstaw „decyzji” Rady Gminy o wszczęciu procedury planistycznej uchwałą nr VIII/29/2015 w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zławieś Wielka, następnie uchwałą nr XI/50/2015 w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zławieś Wielka oraz uchwałą nr XLVI/316/2018 Rady Gminy Zławieś Wielka z dnia 29 sierpnia 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zławieś Wielka.

Należy zatem przyjąć, iż Rada Gminy, zważając na dynamiczny i ciągły proces gospodarowania obszarem gminy, kolejnymi uchwałami w sprawie zmiany studium obliguje Wójta Złejwsi Wielkiej do opracowania stosownej zmiany studium czyniąc zadość wymogom racjonalności w zarządzaniu przestrzenią gminy, w zgodzie z obowiązującymi przepisami prawa.

Teren objęty zmianą Studium zainicjowaną uchwałą nr XI/50/2015 Rady Gminy z dnia 25 czerwca 2015 r. zlokalizowany jest w województwie kujawsko-pomorskim, w powiecie toruńskim, w północnej części gminy Zławieś Wielka, w obrębie ewidencyjnym Siemoń i Cichoradz. Obszar objęty zmianą studium bezpośrednio przylega do gminy Unisław, Łubianka oraz Dąbrowa Chełmińska. Teren przez który będzie przebiegać projektowana linia elektroenergetyczna 400 kV relacji Bydgoszcz Jasiniec - Grudziądz Węgrowo ma w większości charakter pól użytkowanych rolniczo, z mozaiką niewielkich zadrzewień śródpolnych.

Projektowana linia napowietrzna będzie dwutorowa, a napięcie znamionowe każdego toru będzie wynosić 400 kV. Zakłada się, że długość napowietrznej linii 400 kV relacji Bydgoszcz Jasiniec - Grudziądz Węgrowo będzie wynosić około 74 km, z czego około 6,2 km będzie przebiegać przez gminę Zławieś Wielka.

Obszar objęty zmianą Studium zgodnie z uchwałą nr VIII/29/2015 Rady Gminy Zławieś Wielka z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zławieś Wielka położony jest w obrębie Pędzewo, w południowej części gminy, w województwie kujawsko-pomorskim i nie graniczy z żadną gminą. Obecnie część terenu wykorzystywana jest do wydobywania kopalin, część użytkowana jest rolniczo oraz niewielka część terenu wykorzystywana jest pod zabudowę mieszkaniową. Przez teren zmiany studium przechodzą linie elektroenergetyczne średniego napięcia. Teren objęty zmianą studium w całości będzie stanowić jeden obszar funkcjonalny - teren powierzchniowej eksploatacji kopalin pospolitych (PE).

Teren objęty zmianą Studium zgodnie z uchwałą nr XLVI/316/2018 Rady Gminy Zławieś Wielka z dnia 29 sierpnia 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zławieś Wielka zlokalizowany jest w obrębie Pędzewo, w południowej części gminy, w województwie kujawsko-pomorskim i nie graniczy z żadną gminą. Teren opracowania obecnie użytkowany jest przede wszystkim rolniczo. Przez teren zmiany studium przechodzą linie elektroenergetyczne średniego napięcia. Na obszarze opracowania znajduje się zbiornik wodny oraz rowy melioracyjne. Teren objęty zmianą studium w całości będzie stanowić jeden obszar funkcjonalny - teren powierzchniowej eksploatacji kopalin pospolitych (PE).

Zmiany dokonane w oparciu o uchwałę nr XI/50/2015 Rady Gminy z dnia 25 czerwca 2015 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zławieś Wielka, w oparciu o uchwałę nr VIII/29/2015 Rady Gminy Zławieś Wielka z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zławieś Wielka oraz zgodnie z uchwałą nr XLVI/316/2018 Rady Gminy Zławieś Wielka z dnia 29 sierpnia 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zławieś Wielka nie mają wpływu na uwarunkowania wynikające z dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania i uzbrojenia terenu oraz ze stanu ładu przestrzennego i wymogów jego ochrony.

Teren objęty zmianą Studium zgodnie z uchwałą nr LVIII/385/2023 Rady Gminy z dnia 22 marca 2023 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zławieś Wielka zlokalizowany jest w obrębie Czarnowo i Toporzysko, w zachodniej części gminy, w województwie kujawsko-pomorskim i nie graniczy z żadną gminą. Teren opracowania obecnie użytkowany jest przede wszystkim rolniczo i użytkowanie leśne, a także zlokalizowana jest zabudowa mieszkaniowa. Teren objęty zmianą studium w całości będzie stanowić obszar funkcjonalny - tereny aktywności gospodarczej intensywnej, tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej ekstensywnej z dopuszczeniem usług nieuciążliwych, jako funkcji uzupełniającej i tereny rolne.

Zmiany dokonane w oparciu o uchwałę nr LVIII/385/2023 Rady Gminy z dnia 22 marca 2023 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zławieś Wielka, nie mają wpływu na uwarunkowania wynikające z dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania i uzbrojenia terenu oraz ze stanu ładu przestrzennego i wymogów jego ochrony.

2.1. PLANOWANIE I ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENNE W GMINIE ZŁAWIEŚ WIEKA – STAN PRAWNY

Zadaniem własnym gminy, wynikającym z ustawy o samorządzie gminnym jest m.in. prowadzenie polityki w zakresie gospodarowania przestrzenią i zapewnienie ładu przestrzennego. Zasady kształtowania polityki przestrzennej przez jednostki terytorialne, zakres i sposoby postępowania w sprawach przeznaczania terenów oraz określania zasad ich zagospodarowania i zabudowy określone są w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 r. (Dz. U. z 2003 roku Nr 80 poz. 717 z późniejszymi zmianami).

W celu kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej, w tym określenia lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego, Wójt Gminy sporządza studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, zwane dalej „studium”. Dokument ten, zgodnie z art. 9 pkt. 5 wspomnianej wyżej ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, nie jest aktem prawa miejscowego, tylko opracowaniem kierunkowym, stanowiącym wyraz polityki przestrzennej władz samorządowych gminy. Zgodnie z art. 14 pkt. 8 tejże ustawy, aktami prawa miejscowego są miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, przy sporządzaniu których, poprzez wymóg zachowania zgodności ze studium (art. 9 pkt. 4), uwzględnia się politykę przestrzenną gminy. Powyższe sprawia, że jest ono prawem wewnętrznym gminy wiążącym władze oraz podporządkowane jej organy i jednostki, w podejmowanych decyzjach w zakresie działań dotyczących polityki przestrzennej na terenie gminy dla realizacji określonych celów.

Dokumenty planistyczne w gminie a aktualny stan prawny

Gmina Zławieś Wielka posiada „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy”, które Rada Gminy Zławieś Wielka uchwaliła w dniu 12 marca 1999 r. (Uchwała Rady Gminy Zławieś Wielka nr IV/45/99 z dnia 12 marca 1999 r. w sprawie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Zławieś Wielka).

Do dnia 31 grudnia 2003 r. na obszarze gminy obowiązywał również miejscowy ogólny plan zagospodarowania przestrzennego gminy Zławieś Wielka (*Uchwała Rady Gminy Zławieś Wielka IX/88/91 z 23.08.91 roku / Dz.Urz. woj. Toruńskiego nr 33, poz. 227 z 1991 roku*). Dokument ten zgodnie z art. 87 ust. 3 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 r. (Dz. U. z 2003 roku Nr 80 poz. 717 z późniejszymi zmianami) stracił ważność. Obowiązującym prawem miejscowym są jednak wszystkie plany miejscowe i zmiany planów uchwalone po 1 stycznia 1995 r. (nawet sporządzone na podstawie Ustawy o zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 7 lipca 1994 roku), niezależnie od tego, jaki zakres ustaleń i stopień szczegółowości ustaleń określono w tych planach. Obowiązujące plany miejscowe są obecnie bezpośrednią podstawą do sporządzania dokumentacji budowlanych i ubiegania się o decyzje o pozwoleniu na budowę, wydawaną bezpośrednio przez Starostę Powiatu, który z dniem 1 stycznia 2004 roku stracił prawo upoważnienia wójtów do wydawania takich decyzji w swoim imieniu.

Opisany stan prawny sprawił, że wiele gmin w Polsce pozostało z nikłym pokryciem swojej powierzchni obowiązującymi planami miejscowymi. W przypadku braku planu miejscowego ustawodawca, zgodnie z art. 4 ust. 2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 roku (Dz. U. Nr 80 poz. 717 z późniejszymi zmianami), przewidział alternatywny tryb lokalizowania inwestycji. Na obszarach, gdzie nie ma planu miejscowego, dla lokalizacji inwestycji celu publicznego i dla zmiany zagospodarowania terenu polegającej na budowie obiektu budowlanego lub wykonaniu innych robót budowlanych, obowiązują dwie niezależne procedury uzyskiwania decyzji:

- o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego (określone w art. 50 ustawy),
- o warunkach zabudowy (określone w art. 59 ustawy).

Decyzje te wydaje Wójt dopiero wtedy, kiedy jest znany potencjalny inwestor i konkretnie zdefiniowane zamierzenie inwestycyjne. W tym trybie samorząd gminy zachowuje możliwość prowadzenia bieżącej polityki w zakresie gospodarowania przestrzenią, chociaż musi zachować dosyć rozbudowany tryb wydawania decyzji (szczególnie decyzji o warunkach zabudowy). Problemem mającym często już swoje odzwierciedlenie w przestrzeni jest brak regulacji w aktualnym prawodawstwie odnośnie zachowania zgodności wydawanej decyzji ze studium. Z kolei w wielu sytuacjach przestrzennych wydanie decyzji o warunkach zabudowy nie jest prawnie możliwe. Konieczne jest wtedy opracowanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Miejscowy plan ogólny zagospodarowania przestrzennego gminy Zławieś Wielka (Uchwała Rady Gminy Zławieś Wielka IX/88/91 z 23.08.91 roku / Dz.Urz. woj. Toruńskiego nr 33, poz. 227 z 1991 roku)

Jak wspomniano wyżej, ze względów prawnych, miejscowy plan ogólny zagospodarowania przestrzennego gminy Zławieś Wielka stracił ważność. Autorzy niniejszego studium uważają jednak, że ze względu na wieloletnie skutki tego dokumentu w terenie, wymaga on równie dokładnej analizy, co obowiązujące plany miejscowe. Na podstawie tego dokumentu właściciel albo użytkownik wieczysty nieruchomości nabył prawo do korzystania z nieruchomości lub jej części w określony sposób. To w tym dokumencie analizie poddawano obszar całej gminy w granicach administracyjnych, co dawało możliwość pełnego rozeznania jej uwarunkowań i właściwego kształtowania układu i struktury przestrzennej zabudowy oraz zagospodarowania terenu.

Układy przestrzenne wielu miejscowości gminy Zławieś Wielka zostały ukształtowane historycznie, co wśród dostępnych dokumentów planistycznych najbardziej czytelne jest właśnie na

załączniku graficznym do miejscowego ogólnego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Zławieś Wielka. Układy te najbardziej czytelne są we wsiach północno-wschodniej części gminy: Siemoń, Rzęczkowo, Łążyn oraz w Czarnowie (na zachodzie gminy) i Górsku (w części południowo-wschodniej). W Siemoniu zachowała się zabudowa charakterystyczna dla wsi włościąńskiej, z kolei początki Rzęczkowa stanowiła wieś niwowa (zabudowa zagrodowa utworzona została na terenach pól usytuowanych prostopadle do drogi). Na układach historycznych kształtowała się również zabudowa w wymienionych wyżej dwóch nadwiślańskich wsiach tj. Czarnowie i Górsku. Historyczna zabudowa w tych wsiach przejęła formę ulicówki. Wyjątek stanowi Czarnowo, gdzie rozwinęła się zabudowa rzędowa.

W rozdziale pierwszym rzeczonoego planu ogólnego jako podstawową funkcję gminy określa się wielofunkcyjność, jednak z analizy powyższego dokumentu wynika, że podstawowymi funkcjami Gminy Zławieś Wielka była:

- produkcja rolna, leśnictwo i ogrodnictwo³;
- mieszkalnictwo zagrodowe i jednorodzinne,
- nieuciążliwa działalność gospodarcza oraz drobne formy przemysłu związane przede wszystkim z rolnictwem.

Funkcje uzupełniające stanowiły zaś: zabudowa wielorodzinna o różnicowej intensywności, rekreacja i wypoczynek. Rozwój zakładanych funkcji nie naruszał naturalnych wartości przyrodniczych gminy.

Przeważającym typem zabudowy w gminie Zławieś Wielka była zabudowa zagrodowa oraz mieszkaniowa jednorodzinna (aktualne do dzisiaj). Zabudowa zagrodowa, mimo że występuje na całym obszarze gminy w różnym stopniu zagęszczenia i intensywności, to jednak należy uznać, że charakterystyczna jest przede wszystkim (głównie ze względu na naturalne uwarunkowania) dla obszaru wysoczyzny. Często przybiera strukturę zabudowy rozproszonej lub kolonijnej, położonej z dala od większych terenów zurbanizowanych, często nawet dróg. Dominacja takiej formy zabudowy (rozproszonej i kolonijnej zagrodowej) występuje w sołectwach: Cichoradz, Siemoń, Rzęczkowo i Łążyn, co związane jest z ich typowo rolniczym charakterem. Im dalej na południe, tym osiedla wiejskie ewoluują w kierunku układów wielofunkcyjnych o wyższej intensywności zabudowy, przyjmując jednocześnie przestrzennie formy komponowane bardziej geometryczne. W sołectwach: Skłudzewo, w północnej części Toporzyska, Złejwsi Małej, Pędzenie i Przysieku oraz w mniejszym stopniu w Gutowie, Zaroślu Cienkim a także w północnej części Czarnego Błota i w Cegielniku zabudowa zagrodowa została w znacznym stopniu wyparta przez inne rodzaje i funkcje. Ta zaś ulokowana jest przy mało uczęszczanych ciągach komunikacyjnych po jednej bądź po obu stronach jezdni z ciągnącymi się za nią pasmami pól. Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna zlokalizowana jest głównie w pobliżu dróg układu podstawowego, rozciągając się zwarcie po obu stronach jezdni i przyjmując formę ulicówki bądź wielodrożnicy. Występuje ona przeważnie w centralnych częściach wsi (tzw. centra usługowe sołectw) w Przysieku, Rozgartach, Starym Toruniu, Pędzewie, Złejwsi Wielkiej, Złejwsi Małej i Toporzysku.

Na terenach położonych wzdłuż głównego szlaku komunikacyjnego - drogi krajowej Nr 80 tj. w Czarnowie, Pędzewie, Górsku oraz w sołectwach południowo-wschodnich: w Starym Toruniu i w Przysieku zabudowa zagrodowa zostaje sukcesywnie wypierana przez jednorodzinna i aktualnie można uznać, że przestaje być charakterystyczną dla tych miejscowości. Tu ze względu na położenie w bezpośrednim sąsiedztwie drogi Toruń – Bydgoszcz, wśród zabudowy mieszkaniowej (głównie jednorodzinnej), zwiększył się także udział usług komercyjnych. Podobnie sytuacja przestrzenno – funkcjonalna wygląda przy drogach wojewódzkich Nr 597 i Nr 546 oraz w mniejszym stopniu odchodzących od nich dróg powiatowych. Usługi publiczne zlokalizo-

³ W innym miejscu tekstu planu ogólnego zapisano, że „podstawową funkcją wszystkich miejscowości gminy jest produkcja rolnicza; dodatkowo natomiast: administracyjno-usługowa, usługowo - produkcyjna i mieszkaniowa”, co stanowi swoiste potwierdzenie autorskiej analizy tego dokumentu.

wano w rejonach lokalnych ośrodków usługowych obejmujących swoim zasięgiem tereny podlegające urbanizacji.

Zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna z okresu PRL została wprowadzona w większych miejscowościach gminny tj. w: Cichoradzu, Siemoniu, Toporzysku, Złejwsi Małej, Złejwsi Wielkiej, Górsku, Przysieku.

Przemysł opierał się głównie na przetwórstwie rolno-spożywczym oraz istniejących złożach gliny i iłów ceramicznych. We Złejwsi Małej zarezerwowano ponadto teren pod inwestycje przemysłowe typu nieuciążliwego.

Obowiązujące plany miejscowe

Poniżej zamieszczono wykres obrazujący dynamikę opracowywania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w gminie Zławieś Wielka, na którym rysują się okresy intensywnych prac planistycznych i okresy wykonania podjętych uchwał. Podnieść wszak w tym miejscu należy, że każda uchwała obejmowała różną powierzchnią, stąd częstokroć jeden miejscowy plan obejmował swym zasięgiem większy obszar niż kilka innych miejscowych planów łącznie.

Rysunek 1 Dynamika uchwalania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w latach 1996-2009.

Źródło: Hanna Czajkowska, Kamil Sukiennik, Rafał Łucki, Łukasz Piskurewicz na podstawie analiz własnych wykonanych na podstawie Dz. Urz. Woj. Toruńskiego i Dz. Urz. Woj. Kujawsko-Pomorskiego.

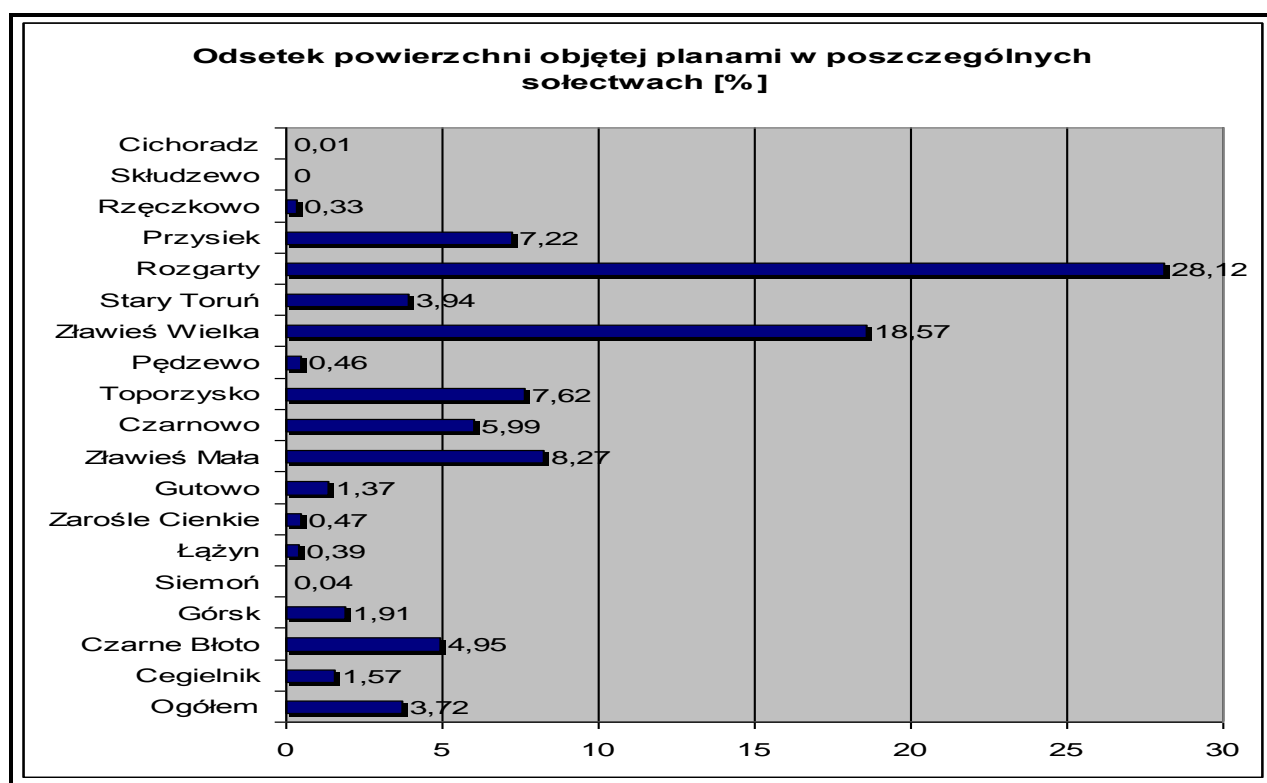
Pokrycie planami w gminie Zławieś Wielka sięga około 3,72% powierzchni gminy, co przy tak niewielkim odsetku musi skutkować sukcesywnym zanikiem ciągłego procesu planowania. Poniżej przedstawiono tabelę ilustrującą aktualną sytuację prawną umożliwiającą implementację prawa miejscowego w poszczególnych sołectwach.

l.p.	sołectwo	powierzchnia sołectwa [ha]	liczba obszarów w sołectwie posiadające obowiązujące plany	powierzchnia ogólna obowiązujących planów [ha]	procent powierzchni objętej planami
1	Cegielnik	476,82	1	7,5	1,57%
2	Czarne Błoto	1144,65	17	56,67	4,95%
3	Górska	1275,52	17	24,37	1,91%

4	Siemoń	1139,03	1	0,41	0,04%
5	Łążyn	1351,64	4	5,23	0,39%
6	Zarośle Cienkie	513,95	2	2,41	0,47%
7	Gutowo	1388,04	7	19,02	1,37%
8	Zławieś Mała	531,96	14	44,00	8,27%
9	Czarnowo	2501,88	10	149,87	5,99%
10	Toporzysko	1041,50	8	79,37	7,62%
11	Pędzewo	1564,95	3	7,22	0,46%
12	Zławieś Wielka	795,14	16	147,68	18,57%
13	Stary Toruń	441,34	10	17,40	3,94%
14	Rozgarty	242,28	29	68,13	28,12%
15	Przysiek	388,57	6	28,04	7,22%
16	Rzęczkowo	1235,29	2	4,03	0,33%
17	Skłudzewo	688,57	0	0	0,00%
18	Cichoradz	1107,27	1	0,11	0,01%
	Ogółem	17 828,40	148	661,46	3,72%

Tabela 1 Zestawienie informacji statystycznych odnośnie obowiązujących mpzp w podziale na sołectwa

Źródło: Hanna Czajkowska, Kamil Sukiennik na podstawie analiz własnych wykonanych na podstawie Dz. Urz. Woj. Toruńskiego i Dz. Urz. Woj. Kujawsko-Pomorskiego.

Rysunek 2 Odsetek powierzchni objętej planami w podziale na sołectwa.

Źródło: Hanna Czajkowska, Kamil Sukiennik, Rafał Łucki, Łukasz Piskurewicz na podstawie analiz własnych wykonanych na podstawie Dz. Urz. Woj. Toruńskiego i Dz. Urz. Woj. Kujawsko-Pomorskiego.

Równie niekorzystnie dla planowania przestrzennego (głównie dla struktury zabudowy i kompozycji przestrzennych) wyglądają powierzchnie sporządzanych planów. Przeważają plany sporządzane dla dwu – kilku działek tj. kilkuhektarowe. Najmniejszy obszar dla którego sporządzano plan miał 0,11 ha, największy zaś 117,15 ha.

Na dzień sporządzania niniejszej zmiany studium, gmina Zławieś Wielka posiada 79 obowiązujących planów miejscowych, obejmujących 162 obszary o bardzo zróżnicowanej powierzchni, przeznaczeniu terenu oraz, co ma największe znaczenie dla jakości wydawanych pozwoleń na budowę i późniejszych realizacji – o zróżnicowanym zakresie i jakości ustaleń. To ostatnie wynika między innymi z blisko 10 letniej różnicy pomiędzy planami uchwalonymi najwcześniej tj. w 1996 roku, a tymi które weszły w życie najpóźniej (rok 2009). Tak długi okres czasu obarczony jest nie tylko naturalnym procesem doskonalenia warsztatu urbanistycznego, wzrostem kompetencji instytucji i organów biorących udział w procesie planowania przestrzennego (zwłaszcza przy legalizacji uchwał), czy wzrostem świadomości i partycypacji społecznej, ale przede wszystkim zmianami w polskim prawodawstwie. Część z obowiązujących planów sporządzana była na podstawie ustawy o zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 7 lipca 1994 roku (wraz z aktem wykonawczym), część zaś na podstawie aktualnie obowiązującej ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 r. (wraz z aktem wykonawczym), w których ustawodawca określił odmienny zakres ustaleń. Odmienna była także szczegółowość ustaleń wymagana aktami wykonawczymi do ww. ustaw. Zmieniały się także inne akty prawne powiązane z planowaniem i gospodarką przestrzenną; wymienić tu należy przede wszystkim: Prawo budowlane, Rozporządzenie w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie, Ustawę o ochronie dóbr kultury, Ustawę o drogach publicznych, Ustawę o ochronie przyrody, Ustawę Prawo ochrony środowiska, Ustawę Prawo wodne, Ustawę o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko i inne.

Na dzień przystąpienia do zmiany studium, w gminie Zławieś Wielka obowiązują następujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego i zmiany miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego:

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY ZŁAWIEŚ WIEKA

1	2	3	4	5	6	8	9
Lp. - numer rysunku planu podany na załączniku graficznym	Nr. porządkowy uchwały	Nr kolejnego rys. w uchwale	Nazwa planu	Nr uchwały	Nr Dz. U.	Wieś	Przeznaczenie wiodące
1	1	1	obszar wsi Rozgarty - teren mieszkaniowy (osiedle)	XV/91/96	Toruń, 16 maja 1997 nr 17 poz. 113	Rozgarty	tereny mieszkaniowe
2	2	1	obszar wsi Toporzysko dot. działek siedliskowych	XV/92/96	Toruń, 16 maja 1997 nr 17 poz. 114	Toporzysko	tereny zabudowy zagrodowej
3	3	1	obszar wsi Górsk dot. działki pod zabudowę jednorodziną	XV/93/96	Toruń, 16 maja 1997 nr 17 poz. 115	Górk	tereny mieszkaniowe jednorodzinne
4	4	1	obszar wsi Czarnowo dot. żwirowni	XV/94/96	Toruń, 16 maja 1997 nr 17 poz. 116	Czarnowo	tereny eksploatacji
5	5	1	obszar wsi Czarnowo dot. działki pod zabudowę jednorodziną	XV/94/96	Toruń, 16 maja 1997 nr 17 poz. 117	Czarnowo	tereny mieszkaniowe jednorodzinne
6	6	1	obszar wsi Toporzysko dot. terenu pod zabudowę usługowo-mieszkaniową	XV/96/96	Toruń, 16 maja 1997 nr 17 poz. 118	Toporzysko	tereny usługowo-mieszkaniowe
7	7	1	obszar wsi Zławieś Wielka dot. działki siedliskowej	XV/97/96	Toruń, 16 maja 1997 nr 17 poz. 118	Zławieś Wielka	tereny zabudowy zagrodowej
8	8	1	obszar wsi Rozgarty dot. zabudowy mieszkaniowej	XV/98/97	Toruń, 16 maja 1997 nr 17 poz. 120	Rozgarty	tereny mieszkaniowe
9	9	1	obszar wsi Rozgarty dot. zabudowy mieszkaniowej	XV/99/96	Toruń, 16 maja 1997 nr 17 poz. 121	Rozgarty	tereny mieszkaniowe
10	10	1	dot. zabudowy we wsi Zławieś Mała	XV/100/96	Toruń, 16 maja 1997 nr 17 poz. 122	Zławieś Mała	tereny mieszkalno-usługowe/mieszkaniowe
11	11	1	obszar wsi Górsk dot. terenów usług rzemiosła i mieszkalnictwa	XX/180/97	Toruń, 8 czerwca 1998 nr 17 poz. 98	Górk	tereny usług i mieszkalnictwa
12	12	1	obszar wsi Rozgarty i Stary Toruń dot. budowy osiedla mieszkaniowego - Sektor II	VI/60/99	Bydgoszcz, 21 października 1999 nr 65 poz.734	Rozgarty/ Stary Toruń	tereny mieszkaniowe jednorodzinne
13	13	1	obszar wsi Zławieś Wielka dot. terenu usługowo-mieszkalnego	VI/61/99	Bydgoszcz, 15 listopada 1999 nr 73 poz. 872	Zławieś Wielka	tereny mieszkaniowe
14	14	1	obszar wsi Stary Toruń dot. terenu usługowo-mieszkaniowego	XI/100/2000	Bydgoszcz, 4 grudnia	Stary Toruń	tereny usługowo-mieszkaniowe

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY ZŁAWIEŚ WIEKA

1	2	3	4	5	6	8	9
					2000 nr 95 poz. 833		
15	15	1	obszar wsi Stary Toruń dot. terenu mieszkaniowe	XI/101/2000	Bydgoszcz, 4 grudnia 2000 nr 95 poz. 834	Stary Toruń	tereny mieszkaniowe
16	16	1	obszar wsi Czarnowo dot. terenu usług	XI/103/2000	Bydgoszcz, 4 grudnia 2000 nr 95 poz. 835	Czarnowo	tereny usług i mieszkalnictwa
17	17	1	obszar wsi Czarne Błoto dot. terenu mieszkaniowego	XI/104/2000	Bydgoszcz, 8 grudnia 2000 nr 97 poz.843	Czarne Błoto	tereny mieszkaniowe
18	18	1	obszar wsi Czarne Błoto dot. terenu mieszkaniowego	XI/105/2000	Bydgoszcz, 21 grudnia 2000 nr 100 poz. 849	Czarne Błoto	tereny mieszkaniowe
19	19	1	obszar wsi Rozgarty dot. terenów mieszkaniowych	XI/106/2000	Bydgoszcz, 21 grudnia 2000 nr 100 poz. 850	Rozgarty	tereny mieszkaniowe
20	20	1	obszar wsi Rozgarty dot. terenu mieszkaniowego	XI/107/2000	Bydgoszcz, 21 grudnia 2000 nr 100 poz. 851	Rozgarty	tereny mieszkaniowe
21	21	1	obszar wsi Łążyn dot. terenu mieszkalno-usługowego	XI/108/2000	Bydgoszcz, 21 grudnia 2000 nr 100 poz. 852	Łążyn	tereny mieszkalno-usługowe
22	22	1	obszar wsi Rzęczkowo dot. terenu usługowo mieszkaniowego	XI/109/2000	Bydgoszcz, 21 grudnia 2000 nr 100 poz. 853	Rzęczkowo	tereny usługowo-mieszkaniowe
23	23	1	obszar wsi Toporzysko dot. terenu mieszkaniowego	XI/110/2000	Bydgoszcz, 21 grudnia 2000 nr 100 poz. 854	Toporzysko	tereny mieszkaniowe
24	24	1	obszar wsi Rozgraty dot. terenów usługowo-mieszkalnych	XII/133/2000	Bydgoszcz, 30 maja 2001 nr 28 poz.465	Rozgarty	tereny mieszkaniowe
25	25	1	obszar wsi Rozgraty dot. terenów mieszkaniowych	XII/134/2000	Bydgoszcz, 30 maja 2001 nr 28 poz.466	Rozgarty	tereny mieszkaniowe
26	26	1	obszar wsi Stary Toruń dot. terenów usług i mieszkalnictwa	XII/135/2000	Bydgoszcz, 30 maja 2001 nr 28 poz.467	Stary Toruń	tereny usług i mieszkalnictwa
27	27	1	obszar wsi Czarne Błoto dot. terenu mieszkaniowego	XII/136/2000	Bydgoszcz, 30 maja 2001 nr 28 poz. 468	Czarne Błoto	tereny mieszkaniowe
28	28	1	obszar wsi Gutowo dot. terenu mieszkaniowego	XII/137/2000	Bydgoszcz, 30 maja 2001 nr 28 poz. 469	Gutowo	tereny mieszkaniowe
29	29	1	obszar wsi Zławieś Wielka dot. terenów mieszkaniowych	XII/138/2000	Bydgoszcz, 30 maja 2001 nr 28 poz. 470	Zławieś Wielka	tereny mieszkaniowe
30	30	1	obszar wsi Pędzewo dot. terenów mieszkaniowych	XII/139/2000	Bydgoszcz, 30 maja 2001 nr 28 poz. 471	Pędzewo	tereny mieszkaniowe
31	31	1	obszar wsi Czarnowo dot. terenu usługowego	XII/141/2000	Bydgoszcz, 30 maja 2001 nr 28 poz. 472	Czarnowo	tereny usług
32	32	1	obszar wsi Zławieś Wielka - tereny komercyjne	XIII/149/2002	Bydgoszcz, 16 lutego 2001 nr 28 poz. 473	Zławieś Wielka	tereny aktywizacji gospodarczej
33	33	1	obszar wsi Zławieś Wielka - tereny komercyjne /strona południowa/ (1a-1d)	XIII/148/2001	Bydgoszcz, 1 czerwca 2001 nr 30 poz. 511	Zławieś Wielka	tereny aktywizacji gospodarczej

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY ZŁAWIEŚ WIEKA

1	2	3	4	5	6	8	9
34	34	1	obszar wsi Rozgarty dot. terenów mieszkaniowych	XII/132/2000	Bydgoszcz, 12 czerwca 2001 nr 34 poz. 550	Rozgarty	tereny mieszkaniowe
35	35	1	obszar wsi Toporzysko dot. terenów mieszkaniowych	XII/140/2000	Bydgoszcz, 12 czerwca 2001 nr 34 poz. 551	Toporzysko	tereny mieszkaniowe
36	jw.	2	obszar wsi Toporzysko dot. terenów mieszkaniowych	jw.	jw.	Toporzysko	tereny mieszkaniowe
37	36	1	obszar wsi Rozgarty dot. terenów mieszkaniowych	XIII/150/2001	Bydgoszcz, 30 sierpnia 2001 nr 56 poz. 1144	Rozgarty	tereny mieszkaniowe
38	37	1	obszar wsi Stary Toruń - tereny mieszkaniowe	XIII/151/2001	Bydgoszcz, 30 sierpnia 2001 nr 56 poz. 1145	Stary Toruń	tereny mieszkaniowe
39	38	1	obszar wsi Czarnowo - tereny osiedleńcze	XVI/185/2001	Bydgoszcz, 11 marca 2002 nr 123 poz. 244	Czarnowo	tereny mieszkaniowe jednorodzinne
40	39	1	obszar wsi Zławieś Wielka - teren przemysłowo - usługowy (dz. nr 230/2)	XVI/191/2001	Bydgoszcz, 15 października 2002 nr 114 poz. 2350	Zławieś Wielka	tereny przemysłowo-usługowe
41	40	1	obszar wsi Przysiek dot. terenu mieszkaniowego (dz. nr 199/7, 199/9)	XVI/197/2001	Bydgoszcz, 15 października 2002 nr 114 poz. 2351	Przysiek	tereny mieszkaniowe
42	41	1	obszar wsi Zławieś Mała - tereny mieszkaniowe (dz. nr 258/1; 259)	XIX/222/2002	Bydgoszcz, 15 października 2002 nr 114 poz. 2352	Zławieś Mała	tereny mieszkaniowe
43	42	1	obszar wsi Łążyn - tereny zagrodowe i mieszkaniowe (dz. nr 370/3; 372/3)	XIX/225/2002	Bydgoszcz, 15 października 2002 nr 114 poz. 2353	Łążyn	tereny zabudowy zagrodowej
44	jw.	2	obszar wsi Łążyn - tereny zagrodowe i mieszkaniowe (dz. nr 73)	jw.	jw.	Łążyn	tereny mieszkaniowe
45	jw.	3	obszar wsi Łążyn - tereny zagrodowe i mieszkaniowe (dz. nr 235/1)	jw.	jw.	Łążyn	tereny zabudowy zagrodowej
46	43	1	obszar wsi Rozgarty dot. terenu mieszkaniowego (dz. nr 122/23)	XVI/194/2001	Bydgoszcz, 21 lutego 2003 nr 13 poz. 212	Rozgarty	tereny mieszkaniowe
47	44	1	obszar wsi Zławieś Wielka dot. terenu usługowo-mieszkaniowego (dz. nr 236/1)	III/18/2002	Bydgoszcz, 12 lutego 2003 nr 9 poz. 153	Zławieś Wielka	tereny usługowo-mieszkaniowe
48	45	1	obszar wsi Rozgraty dot. terenu mieszkaniowego (dz. nr 68/2)	III/19/2002	Bydgoszcz, 12 lutego 2003 nr 9 poz. 154	Rozgarty	tereny mieszkaniowe
49	46	1	obszar wsi Rozgarty dot. terenu mieszkaniowego (dz. nr 120/1)	III/20/2002	Bydgoszcz, 12 lutego 2003 nr 9 poz. 155	Rozgarty	tereny mieszkaniowe
50	47	1	obszar wsi Rozgarty dot. terenu mieszkaniowego (dz. nr 85/; 85/2)	III/21/2002	Bydgoszcz, 12 lutego 2003 nr 9 poz. 156	Rozgarty	tereny mieszkaniowe
51	48	1	obszar wsi Zławieś Wielka - tereny mieszkalno-usługowe (dz. nr 4/1; 4/2)	III/22/2002	Bydgoszcz, 12 lutego 2003 nr 9 poz. 157	Zławieś Wielka	tereny mieszkalno-usługowe
52	jw.	2	obszar wsi Zławieś Wielka - tereny mieszkaniowe (dz. nr 25; 1/1)	jw.	jw.	Zławieś Wielka	tereny mieszkaniowe

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY ZŁAWIEŚ WIEKA

1	2	3	4	5	6	8	9
53	jw.	jw.	obszar wsi Zławieś Wielka - tereny mieszkaniowe (dz. nr 27; 101/3)	jw.	jw.	Zławieś Wielka	tereny mieszkaniowe
54	jw.	jw.	obszar wsi Zławieś Wielka - tereny mieszkaniowe (dz. nr 168/3)	jw.	jw.	Zławieś Wielka	tereny mieszkaniowe
55	49	1	obszar wsi Stary Toruń - teren zabudowy zagrodowej (dz. nr 279/45)	III/23/2002	Bydgoszcz, 12 lutego 2003 nr 9 poz. 158	Stary Toruń	tereny zabudowy zagrodowej
56	50	1	obszar wsi Pędzewo dot. terenów powierzchniowej eksploatacji (dz. nr 265/1)	XVI/192/2001	Bydgoszcz, 31 marca 2003 nr 27 poz. 521	Pędzewo	tereny powierzchniowej eksploatacji
57	51	1	obszar wsi Górsk - tereny mieszkaniowe, zagrodowe i rekreacyjne (dz. nr 439; 441/8)	XIX/224/2002	Bydgoszcz, 31 marca 2003 nr 27 poz. 522	Górsk	tereny mieszkaniowe
58	jw.	2	obszar wsi Górsk - tereny mieszkaniowe, zagrodowe i rekreacyjne (dz. nr 431)	jw.	jw.	Górsk	tereny mieszkaniowe
59	jw.	3	obszar wsi Górsk - tereny mieszkaniowe, zagrodowe i rekreacyjne (dz. nr 193/1; 194/1; 195/1 197/1)	jw.	jw.	Górsk	tereny mieszkaniowe
60	jw.	4	obszar wsi Górsk - tereny mieszkaniowe, zagrodowe i rekreacyjne (dz. nr 340/5)	jw.	jw.	Górsk	tereny zabudowy zagrodowej
61	jw.	5	obszar wsi Górsk - tereny mieszkaniowe, zagrodowe i rekreacyjne (dz. nr 201/1; 202/1)	jw.	jw.	Górsk	tereny mieszkaniowe
62	jw.	6	obszar wsi Górsk - tereny mieszkaniowe, zagrodowe i rekreacyjne (dz. nr 351/4)	jw.	jw.	Górsk	tereny mieszkaniowe
63	jw.	7	obszar wsi Górsk - tereny mieszkaniowe, zagrodowe i rekreacyjne (dz. nr 422/22; 422/23; 422/24; 422/25; 417/2; 417/4)	jw.	jw.	Górsk	tereny rekreacji
64	jw.	8	obszar wsi Górsk - tereny mieszkaniowe, zagrodowe i rekreacyjne (dz. nr 172/3)	jw.	jw.	Górsk	tereny zabudowy zagrodowej
65	52	1	obszar wsi Czarnowo - tereny komercyjne A	IV/30/2003	Bydgoszcz, 12 maja 2003 nr 56 poz.944	Czarnowo	tereny aktywizacji gospodarczej
66	53	1	obszar wsi Czarnowo - tereny komercyjne B	IV/31/2003	Bydgoszcz, 12 maja 2003 nr 56 poz.945	Czarnowo	tereny usług
67	54	1	obszar wsi Czarnowo - tereny aktywizacji gospodarczej (dz. nr 242/1-3)	IV/32/2003	Bydgoszcz, 12 maja 2003 nr 56 poz.946	Czarnowo	tereny aktywizacji gospodarczej
68	55	1	obszar wsi Toporzysko - tereny komercyjne	IV/33/2003	Bydgoszcz, 12 maja 2003 nr 56 poz.947	Toporzysko	tereny aktywizacji gospodarczej
69	56	1	obszar wsi Rozgarty - tereny mieszkaniowe (dz. nr 41)	V/44/2003	Bydgoszcz, 18 sierpnia 2003 nr 77 poz. 1154	Rozgarty	tereny mieszkaniowe
70	jw.	2	obszar wsi Rozgarty - tereny mieszkaniowe (dz. nr 56/3)	jw.	jw.	Rozgarty	tereny mieszkaniowe
71	jw.	3	obszar wsi Rozgarty - tereny mieszkaniowe (dz. nr 64)	jw.	jw.	Rozgarty	tereny mieszkaniowe
72	jw.	4	obszar wsi Rozgarty - tereny mieszkaniowe (dz. nr 76)	jw.	jw.	Rozgarty	tereny mieszkaniowe
73	jw.	5	obszar wsi Rozgarty - tereny mieszkaniowe (dz. nr 91/2)	jw.	jw.	Rozgarty	tereny mieszkaniowe
74	jw.	6	obszar wsi Rozgarty - tereny mieszkaniowe (dz. nr 122/26)	jw.	jw.	Rozgarty	tereny mieszkaniowe

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY ZŁAWIEŚ WIEKA

1	2	3	4	5	6	8	9
75	57	1	obszar wsi Cegielnik - tereny mieszkalno - usługowe (dz. nr 76/1; 76/2; 76/3; 165/2)	V/45/2003	Bydgoszcz, 18 sierpnia 2003 nr 77 poz. 1155	Cegielnik	tereny mieszkalno-usługowe
76	58	1	obszar wsi Czarnowo - teren mieszkaniowy (dz. nr 280/1)	VII/65/2003	Bydgoszcz, 29 marca 2004 nr 40 poz. 629	Czarnowo	tereny mieszkaniowe
77	59	1	obszar wsi Rozgarty - teren mieszkaniowy (dz. nr. 53/1)	VII/66/2003	Bydgoszcz, 29 marca 2004 nr 40 poz. 630	Rozgarty	tereny mieszkaniowe
78	60	1	obszar wsi Rozgarty - teren mieszkaniowy (dz. nr 53/5)	VII/67/2003	Bydgoszcz, 29 marca 2004 nr 40 poz. 631	Rozgarty	tereny mieszkaniowe
79	61	1	obszar wsi Pędzewo - tereny usługowe i mieszkaniowe (dz. nr 167/1;167/3-4;167/6-7)	VII/68/2003	Bydgoszcz, 29 marca 2004 nr 40 poz. 632	Pędzewo	tereny mieszkalno-usługowe
80	62	1	obszar wsi Siemioń - teren mieszkalno-usługowy (dz. nr 346)	VII/69/2003	Bydgoszcz, 29 marca 2004 nr 40 poz. 633	Siemioń	tereny mieszkalno-usługowe
81	63	1	obszar wsi Gutowo - tereny usługowo-mieszkaniowe (dz. nr 144)	VII/70/2003	Bydgoszcz, 29 marca 2004 nr 40 poz. 634	Gutowo	tereny mieszkaniowe
82	jw.	2	obszar wsi Gutowo - tereny usługowo-mieszkaniowe (dz. nr 194/3; 194/5; 194/9)	jw.	jw.	Gutowo	tereny usługowo-mieszkaniowe
83	jw.	3	obszar wsi Gutowo - tereny usługowo-mieszkaniowe (dz. nr 227)	jw.	jw.	Gutowo	tereny usługowo-mieszkaniowe
84	64	1	obszar wsi Stary Toruń - tereny mieszkaniowe i rekreacyjne (dz. nr 189/2)	VII/70/2003	Bydgoszcz, 29 marca 2004 nr 40 poz. 635	Stary Toruń	tereny mieszkalno-usługowe
85	jw.	2	obszar wsi Stary Toruń - tereny mieszkaniowe i rekreacyjne (dz. nr 99/3 i 101/2)	jw.	jw.	Stary Toruń	tereny mieszkalno-usługowe
86	jw.	3	obszar wsi Stary Toruń - tereny mieszkaniowe i rekreacyjne (dz. nr 218/1 i 228)	jw.	jw.	Błotka	tereny rekreacyjne
87	65	1	obszar wsi Zławieś Mała - teren mieszkaniowe i usługowe (dz. nr 6;10;11;19;23;24)	VII/73/2003	Bydgoszcz, 29 marca 2004 nr 40 poz. 636	Zławieś Mała	tereny mieszkaniowe i zagrodowe
88	jw.	2	obszar wsi Zławieś Mała - teren mieszkaniowe i usługowe (dz. nr 124; 126)	jw.	jw.	Zławieś Mała	tereny mieszkaniowe
89	jw.	3	obszar wsi Zławieś Mała - teren mieszkaniowe i usługowe (dz. nr 212; 214)	jw.	jw.	Zławieś Mała	tereny mieszkalno-usługowe
90	66	1	obszar wsi Czarne Błoto - tereny zabudowy zagrodowej i mieszkaniowe (dz. nr 481/1-9)	VII/71/2003	Bydgoszcz, 9 kwietnia 2004 nr 46 poz. 765	Czarne Błoto	tereny zabudowy zagrodowej
91	jw.	2	obszar wsi Czarne Błoto - tereny zabudowy zagrodowej i mieszkaniowe (dz. nr 329/5)	jw.	jw.	Czarne Błoto	tereny mieszkaniowe
92	jw.	3	obszar wsi Czarne Błoto - tereny zabudowy zagrodowej i mieszkaniowe (dz. nr 449/1; 450/1)	jw.	jw.	Czarne Błoto	tereny zabudowy zagrodowej
93	67	1	obszar wsi Zławieś Wielka - tereny mieszkaniowe i zagrodowe (dz. nr 29; 60/1; 61; 63; 66; 67)	XIV/120/2004	Bydgoszcz, 19 maja 2005 nr 61 poz. 1158	Zławieś Wielka	tereny mieszkaniowe
94	jw.	2	obszar wsi Zławieś Wielka - tereny mieszkaniowe i zagrodowe (dz. nr 372)	jw.	jw.	Zławieś Wielka	tereny zagrodowe

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY ZŁAWIEŚ WIEKA

1	2	3	4	5	6	8	9
95	68	1	obszar wsi Górsk - tereny usługowe, mieszkaniowe i rekreacyjne (dz. nr 472; 474/3; 476/3; 500/1)	XIV/121/2004	Bydgoszcz, 19 maja 2005 nr 61 poz. 1159	Górsk	tereny mieszkaniowe
96	jw.	2	obszar wsi Górsk - tereny usługowe, mieszkaniowe i rekreacyjne (dz. nr 422/9-16)	jw.	jw.	Górsk	tereny rekreacji
97	jw.	3	obszar wsi Górsk - tereny usługowe, mieszkaniowe i rekreacyjne (dz. nr 162/1)	jw.	jw.	Górsk	tereny usług
98	jw.	4	obszar wsi Górsk - tereny usługowe, mieszkaniowe i rekreacyjne (dz. nr 389; 390)	jw.	jw.	Górsk	tereny mieszkaniowe
99	69	1	obszar wsi Czarne Błoto - zabudowa zagrodowa (dz. nr 120/5; 120/7)	XXIII/190/2005	Bydgoszcz, 25 kwietnia 2006 nr 51 poz. 869	Czarne Błoto	tereny zabudowy zagrodowej
100	jw.	2	obszar wsi Czarne Błoto - zabudowa zagrodowa (dz. nr 467/1)	jw.	jw.	Czarne Błoto	tereny zabudowy zagrodowej
101	jw.	3	obszar wsi Rzęczkowo - zabudowa zagrodowa (dz. nr 399/3-8)	jw.	jw.	Rzęczkowo	tereny zabudowy zagrodowej
102	jw.	4	obszar wsi Gutowo - usługi komercyjne (dz. nr 168/5; 168/6)	jw.	jw.	Gutowo	tereny usług komercyjnych
103	jw.	5	obszar wsi Zławieś Mała - zabudowa zagrodowa (dz. nr 226)	jw.	jw.	Zławieś Mała	tereny zabudowy zagrodowej
104	jw.	6	obszar wsi Zławieś Mała - funkcje komercyjne (dz. nr 244/11; 244/12; 244/28; 244/30)	jw.	jw.	Zławieś Mała	funkcje komercyjne
105	jw.	7	obszar wsi Zarośle Cienkie - zabudowa zagrodowa (dz. nr 124/3)	jw.	jw.	Zarośle Cienkie	tereny zabudowy zagrodowej
106	70	1	obszar wsi Stary Toruń - zabudowa mieszkaniowa (dz. nr 184/9)	XXIII/191/2005	Bydgoszcz, 25 kwietnia 2006 nr 51 poz. 870	Stary Toruń	tereny mieszkaniowo-usługowe
107	jw.	2	obszar wsi Stary Toruń - zabudowa zagrodowa (dz. nr 80)	jw.	jw.	Stary Toruń	tereny zabudowy zagrodowej
108	jw.	3	obszar wsi Stary Toruń - zabudowa zagrodowa (dz. nr 105/5)	jw.	jw.	Stary Toruń	tereny zabudowy zagrodowej
109	jw.	4	obszar wsi Stary Toruń - zabudowa zagrodowa (dz. nr 277/23)	jw.	jw.	Stary Toruń	tereny zabudowy zagrodowej
110	jw.	5	obszar wsi Stary Toruń - zabudowa zagrodowa (dz. nr 127)	jw.	jw.	Stary Toruń	tereny zabudowy zagrodowej
111	jw.	6	obszar wsi Stary Toruń - obsługa rolnictwa (dz. nr 277/15)	jw.	jw.	Stary Toruń	tereny produkcji, składów i magazynów
112	jw.	7	obszar wsi Rozgarty - zabudowa zagrodowa (dz. nr 18/1)	jw.	jw.	Rozgarty	tereny zabudowy zagrodowej
113	jw.	8	obszar wsi Rozgarty - zabudowa mieszkaniowa (dz. nr 89)	jw.	jw.	Rozgarty	tereny mieszkaniowe
114	jw.	9	obszar wsi Rozgarty - zabudowa mieszkaniowa (dz. nr 122/28)	jw.	jw.	Rozgarty	tereny mieszkaniowe
115	jw.	10	obszar wsi Rozgarty - zabudowa mieszkaniowa (dz. nr 63/1; 63/3-4)	jw.	jw.	Rozgarty	tereny mieszkaniowe
116	jw.	11	obszar wsi Rozgarty - zabudowa mieszkaniowa (dz. nr 60; 61)	jw.	jw.	Rozgarty	tereny mieszkaniowe
117	jw.	12	obszar wsi Rozgarty - zabudowa mieszkaniowa (dz. nr 120/3-4; 122/39-40)	jw.	jw.	Rozgarty	tereny mieszkaniowe
118	jw.	13	obszar wsi Rozgarty - zabudowa mieszkaniowa (dz. nr 78/25)	jw.	jw.	Rozgarty	tereny mieszkaniowe
119	jw.	14	obszar wsi Czarne Błoto - zabudowa mieszkalno-usługowa (dz.	jw.	jw.	Czarne Błoto	tereny mieszkalno-usługowe

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY ZŁAWIEŚ WIEKA

1	2	3	4	5	6	8	9
			nr 29/3/4)				
120	jw.	15	obszar wsi Czarne Błoto - zabudowa zagrodowa (dz. nr 221/3-8; 222/12-15)	jw.	jw.	Czarne Błoto	tereny zabudowy zagrodowej
121	jw.	16	obszar wsi Czarne Błoto - zabudowa zagrodowa (dz. nr 342/4)	jw.	jw.	Czarne Błoto	tereny zabudowy zagrodowej
122	jw.	17	obszar wsi Czarne Błoto - zabudowa zagrodowa (dz. nr 403/3; 403/4)	jw.	jw.	Czarne Błoto	tereny zabudowy zagrodowej
123	jw.	18	obszar wsi Czarne Błoto - zabudowa zagrodowa (dz. nr 421/2; 422/2-4)	jw.	jw.	Czarne Błoto	tereny zabudowy zagrodowej
124	jw.	19	obszar wsi Czarne Błoto - zabudowa zagrodowa (dz. nr 400; 401)	jw.	jw.	Czarne Błoto	tereny zabudowy zagrodowej
125	jw.	20	obszar wsi Czarne Błoto - zabudowa zagrodowa (dz. nr 45/3), zabudowa mieszkaniowa (dz. nr 19/8; 19/10; 19/13; 19/16; 21/7-8; 22/2)	jw.	jw.	Czarne Błoto	tereny mieszkaniowe
126	jw.	21	obszar wsi Górsk - zabudowa zagrodowa (dz. nr 351/5)	jw.	jw.	Górsk	tereny zabudowy zagrodowej
127	jw.	22	obszar wsi Górsk - zabudowa zagrodowa (dz. nr 531/1)	jw.	jw.	Górsk	tereny zabudowy zagrodowej
128	jw.	23	obszar wsi Górsk - zabudowa mieszkaniowa (dz. nr 469/1)	jw.	jw.	Górsk	tereny mieszkaniowe
129	jw.	24	obszar wsi Gutowo - zabudowa zagrodowa (dz. nr 212/3-4)	jw.	jw.	Gutowo	tereny zabudowy zagrodowej
130	jw.	25	obszar wsi Cichoradz - zabudowa zagrodowa (dz. nr 28)	jw.	jw.	Cichoradz	tereny zabudowy zagrodowej
131	jw.	26	obszar wsi Zarośle Cienkie - zabudowa zagrodowa (dz. nr 28)	jw.	jw.	Zarośle Cienkie	tereny zabudowy zagrodowej
132	jw.	27	obszar wsi Zławieś Mała - zabudowa zagrodowa (dz. nr 218/5)	jw.	jw.	Zławieś Mała	tereny mieszkaniowe
133	jw.	28	obszar wsi Zławieś Mała - sport i rekreacja (dz. nr 194/15)	jw.	jw.	Zławieś Mała	tereny sportu i rekreacji
134	jw.	29	obszar wsi Zławieś Mała - funkcje komercyjne (dz. nr 24/36)	jw.	jw.	Zławieś Mała	funkcje komercyjne
135	jw.	30	obszar wsi Zławieś Wielka - zabudowa zagrodowa (dz. nr 341/6)	jw.	jw.	Zławieś Wielka	tereny zabudowy zagrodowej
136	jw.	31	obszar wsi Zławieś Wielka - zabudowa zagrodowa (dz. nr 330/2)	jw.	jw.	Zławieś Wielka	tereny zabudowy zagrodowej
137	jw.	32	obszar wsi Zławieś Wielka - zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna (dz. nr 34)	jw.	jw.	Zławieś Wielka	tereny zabudowy mieszkaniowej
138	jw.	33	obszar wsi Toporzysko - funkcje komercyjne (dz. nr 168)	jw.	jw.	Toporzysko	funkcje komercyjne
139	jw.	34	obszar wsi Czarnowo - ogrodnictwo z zabudową mieszkaniową (dz. nr 246/19)	jw.	jw.	Czarnowo	ogrodnictwo z zabudową mieszkaniową
140	71	1	obszar wsi Toporzysko – zabudowa mieszkaniowa (dz. nr 47/1-2)	XIX/100/2008	Bydgoszcz, 14 listopada 2008, Nr 146, poz. 2233	Toporzysko	tereny zabudowy mieszkaniowej
140	jw.	2	obszar wsi Toporzysko – funkcje komercyjne (dz. nr 44)	jw.	jw.	Toporzysko	funkcje komercyjne
141	jw.	3	obszar wsi Rozgarty – tereny zagrodowe (dz. nr 21)	jw.	jw.	Rozgarty	tereny zabudowy zagrodowej

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY ZŁAWIEŚ WIEKA

1	2	3	4	5	6	8	9
142	jw.	4	obszar wsi Zawieś Mała – tereny mieszkaniowe (dz. nr 127/1 i 127/2)	jw.	jw.	Zławieś Mała	tereny zabudowy mieszkaniowej
143	jw.	5	obszar wsi Stary Toruń – tereny mieszkaniowe (dz. nr 189/3-5 i 193/14)	jw.	jw.	Stary Toruń	tereny zabudowy mieszkaniowej
144	72	1	Obszar wsi Zawieś Wielka – usługi komercyjne (dz. nr 6/3)	XIX/101/2008	Bydgoszcz, 14 listopada 2008, Nr 146, poz. 2234	Zławieś Wielka	teren usług komercyjnych
145	73	1	obszar wsi Zławieś Mała – zabudowa mieszkaniowa (dz. nr 94)	XIX/102/2008	Bydgoszcz, 14 listopada 2008, Nr 146, poz. 2235	Zławieś Mała	tereny zabudowy mieszkaniowej
146	74	1	obszar wsi Stary Toruń – zabudowa mieszkaniowa (dz. nr 197/8)	XIX/103/2008	Bydgoszcz, 14 listopada 2008, Nr 146, poz. 2236	Stary Toruń	tereny zabudowy mieszkaniowej
147	75	1	obszar wsi Rozgarty – zabudowa mieszkaniowa (dz. nr 108/6)	XIX/104/2008	Bydgoszcz, 14 listopada 2008, Nr 146, poz. 2237	Rozgarty	tereny zabudowy mieszkaniowej
148	jw.	2	obszar wsi Rozgarty – zabudowa mieszkaniowa (dz. nr 122/26)	jw.	jw.	Rozgarty	jw.
149	jw.	3	obszar wsi Rozgarty – zabudowa mieszkaniowa (dz. nr 75/3)	jw.	jw.	Rozgarty	jw.
150	jw.	4	obszar wsi Rozgarty – zabudowa mieszkaniowa (dz. nr 66/1)	jw.	jw.	Rozgarty	jw.
151	jw.	5	obszar wsi Rozgarty – zabudowa mieszkaniowa (dz. nr 57/3-5)	jw.	jw.	Rozgarty	jw.
152	76	1	obszar wsi Toporzysko – funkcje mieszkalno-usługowe (dz. nr 51)	XIX/105/2008	Bydgoszcz, 14 listopada 2008, Nr 146, poz. 2238	Toporzysko	tereny mieszkalno-usługowe
153	77	1	obszar wsi Czarne Błoto – zabudowa mieszkaniowo-usługowa (dz. nr 27/1-2)	XIX/106/2008	Bydgoszcz, 14 listopada 2008, Nr 146, poz. 2239	Czarne Błoto	tereny mieszkalno-usługowe
154	jw.	2	obszar wsi Czarne Błoto – zabudowa mieszkaniowa (dz. nr 44/1)	jw.	jw.	jw.	tereny zabudowy mieszkaniowej
155	jw.	3	obszar wsi Czarne Błoto – zabudowa mieszkaniowa (dz. nr 14/1-4)	jw.	jw.	jw.	tereny zabudowy mieszkaniowej
156	78	1	obszar wsi Gutowo – usługi komercyjne (dz. nr 168/1)	XIX/107/2008	Bydgoszcz, 14 listopada 2008, Nr 146, poz. 2239	Gutowo	tereny usług komercyjnych
157	jw.	2	obszar wsi Gutowo – usługi komercyjne (dz. nr 228/2)	jw.	jw.	jw.	jw.
158	79	1	obszar wsi Czarne Błoto – zabudowa mieszkaniowa (dz. nr 340/10)	XXIV/149/2009	Bydgoszcz, 6 lipca 2009, Nr 69, poz. 1318	Czarne Błoto	tereny zabudowy mieszkaniowej
159	jw.	2	obszar wsi Zławieś Mała – zabudowa mieszkaniowa (dz. nr 104/2 i 108/1-21)	jw.	jw.	Zławieś Mała	jw.
160	jw.	3	obszar wsi Zławieś Mała – zabudowa mieszkaniowa (dz. nr 181/3 i 184/1-4)	jw.	jw.	jw.	jw.
161	jw.	4	obszar wsi Zławieś Mała – zabudowa mieszkaniowa (dz. nr 40/1)	jw.	jw.	jw.	jw.

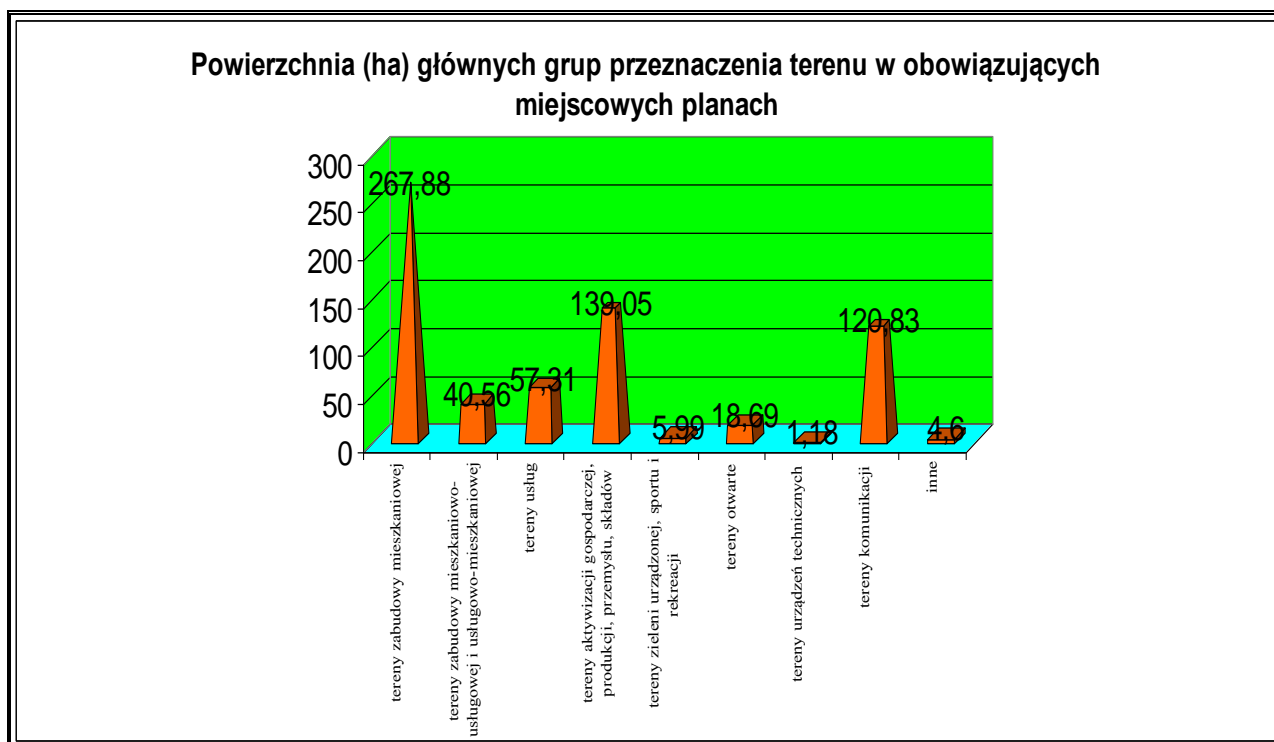
1	2	3	4	5	6	8	9
162	jw.	5	obszar wsi Rozgarty – zabudowa zagrodowa (dz. nr 24)	jw.	jw.	Rozgarty	teren zabudowy zagrodowej

Tabela 2 Wykaz planów miejscowych obowiązujących na obszarze gminy Zławieś Wielka.

Źródło: Hanna Czajkowska, Edyta Godula, Kamil Sukiennik, Rafał Łucki, Łukasz Piskurewicz na podstawie Dz. Urz. Woj. Toruńskiego i Dz. Urz. Woj. Kujawsko-Pomorskiego.

Z analizy powyższych dokumentów planistycznych wynika, że w ostatnich latach plany sporządzano na potrzeby rozwoju następujących funkcji:

- mieszkalnictwo (głównie zagrodowe i jednorodzinne),
- aktywność gospodarcza,
- nieuciążliwa działalność gospodarcza, w tym głównie o profilu usługowym wraz z towarzyszącą infrastrukturą techniczną i społeczną.

Rysunek 3 Główne grupy przeznaczenia terenu występujące w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Źródło: Hanna Czajkowska, Kamil Sukiennik, Rafał Łucki, Łukasz Piskurewicz na podstawie analiz własnych wykonanych na podstawie Dz. Urz. Woj. Toruńskiego i Dz. Urz. Woj. Kujawsko-Pomorskiego.

Poniżej zamieszczono uogólniony przez autorów studium (uogólnione ze względu na brak standaryzacji uchwalonych planów miejscowych tj. np. oznaczenie M w różnych planach oznacza: mieszkalnictwo, zabudowę mieszkaniową jednorodziną, zabudowę mieszkaniową jednorodziną z usługami lub zabudowę mieszkaniowo – usługową) wykaz przeznaczenia terenów w obowiązujących planach miejscowych. Na załączniku graficznym tereny są oznaczone symbolem zgodnym z występującym na załączniku do oryginalnej uchwały, zaś oznaczenia barwne są zgodne z uogólnionym przeznaczeniem podstawowym.

Lp.	Uogólnione przeznaczenie podstawowe	Powierzchnia [ha]
1	Ogrodnictwo z zabudową mieszkaniową	2,59
2	Tereny zabudowy zagrodowej	74,47
3	Tereny mieszkalnictwa jednorodzinnego	188,35
4	Tereny mieszkalnictwa wielorodzinnego	2,47
5	Tereny zabudowy mieszkaniowo - usługowej	31,7
6	Tereny zabudowy usługowo - mieszkalnej	8,86
7	Tereny usług	36,05
8	Tereny usług komercyjnych	19,97

9	Tereny usług publicznych	1,29
10	Tereny obsługi rolnictwa	1,28
11	Tereny przemysłowo - usługowe	1,69
12	Tereny produkcji, składów, magazynów	2,12
13	Tereny aktywizacji gospodarczej	133,96
14	Tereny powierzchniowej eksploatacji kruszywa	4,22
15	Tereny sportu i rekreacji	2,92
16	Tereny zieleni publicznej	3,07
17	Lasy	13,87
18	Wody	4,82
19	Tereny ujęć wód	0,15
20	Tereny oczyszczalni ścieków	0,91
21	Tereny przepompowni ścieków	0,1
22	Tereny energetyki	0,02
23	Tymczasowy sposób zagospodarowania i użytkowania	0,38
24	Urządzenia obsługi komunikacji	3,1
25	Tereny komunikacji drogowej	117,26
26	Tereny komunikacji pieszej	0,48

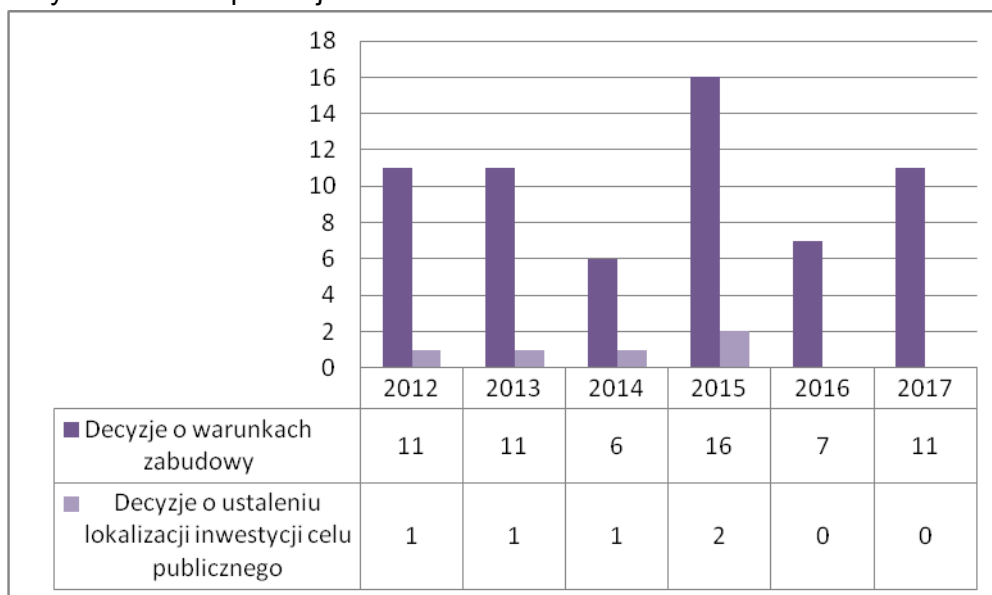
Tabela 3 Wykaz uogólnionego przeznaczenia podstawowego występującego w obowiązujących planach miejscowych na obszarze gminy Zławieś Wielka.

Źródło: Hanna Czajkowska, Kamil Sukiennik, Rafał Łucki, Łukasz Piskurewicz na podstawie analiz własnych wykonanych na podstawie Dz. Urz. Woj. Toruńskiego i Dz. Urz. Woj. Kujawsko-Pomorskiego.

Decyzje administracyjne

Na przełomie lat 2012 – 2017 dla miejscowości Pędzewo zostało wydanych łącznie 67 decyzji o warunkach zabudowy oraz decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego.

Najwięcej decyzji wydano w 2015 roku, kiedy to liczba decyzji o warunkach zabudowy wyniosła 16, a decyzji dot. celu publicznego 2. Najmniej decyzji wydano w roku 2014 i 2016. Liczbę wydanych decyzji w miejscowości Pędzewo w poszczególnych latach 2012-2017 przedstawia wykres i tabela poniżej.

Na przełomie lat 2010 – 2014 dla miejscowości Cichoradz zostało wydanych łącznie 15 decyzji o warunkach zabudowy.

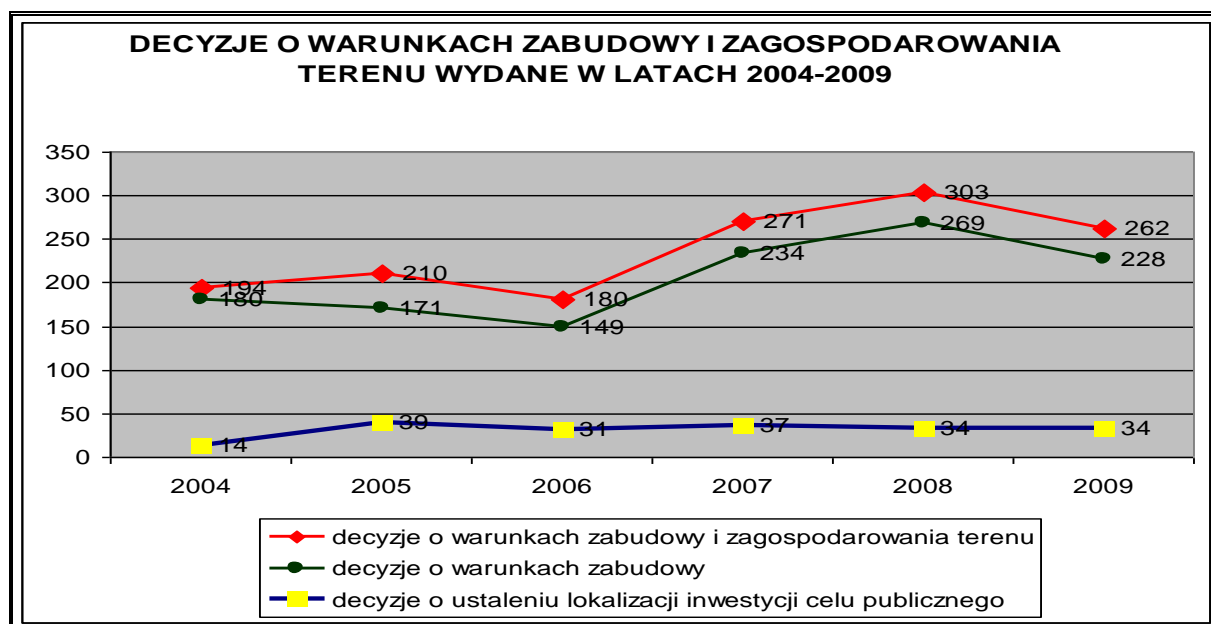
Na przełomie lat 2010 – 2014 dla miejscowości Siemoń zostało wydanych łącznie 31 decyzji o warunkach zabudowy.

Spośród wydanych decyzji o warunkach zabudowy w miejscowości Cichoradz i Siemoń przeważała zabudowa mieszkaniowa oraz zabudowa zagrodowa.

Na przełomie lat 2004 – 2009 ogółem wydano 1419 decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, z czego prawie 87 % stanowiły decyzje o warunkach zabudowy. Jak wynika z aktualnego zagospodarowania terenu nieco ponad 2 % to tereny zabudowane.

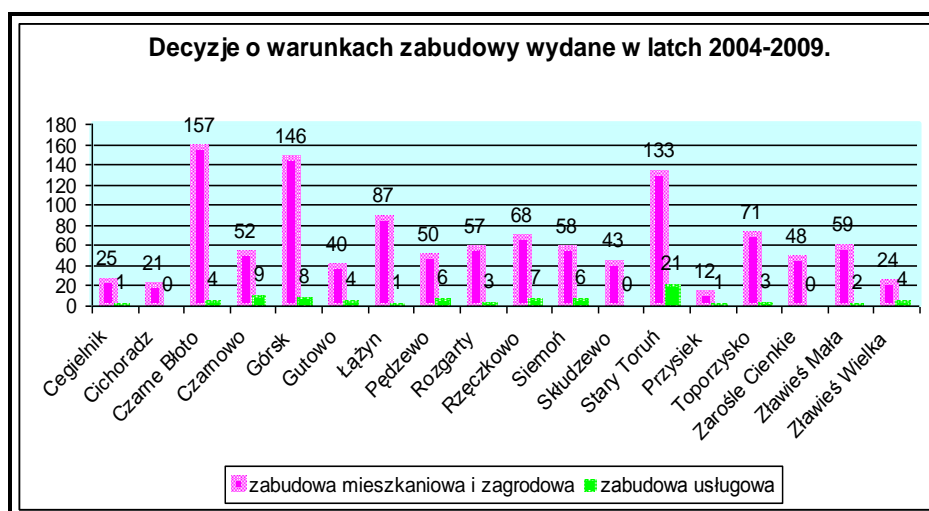
Biorąc pod uwagę powyższe oraz obowiązujące przy wydawaniu decyzji o warunkach zabudowy wymagania rozporządzenia, jest to liczba dosyć wysoka.

Rysunek 4 Dynamika wydawanych decyzji w latach 2004-2009.

Źródło: Hanna Czajkowska, Rafał Łucki, Łukasz Piskurewicz na podstawie danych UG Zławieś Wielka.

Najwięcej decyzji wydano w sołectwach położonych w sąsiedztwie Torunia lub posiadających dogodny dojazd do tego miasta i jednocześnie posiadających powierzchniowo niewiele planów miejscowych tj. Czarnym Błocie, Starym Toruniu, Górsku, Zaroślu Cienkim. Dość zaskakująco wysokie są też liczby decyzji w niektórych miejscowościach rolniczych tj. w Łążyńcu, Siemoniu, Rzęczkowie. Tu jednak wysoka liczba decyzji spowodowana jest głównie rozdrobnieniem rolnictwa i co za tym idzie wysokim w 2004 roku odsetkiem pozwoleń na zabudowę gospodarczą.

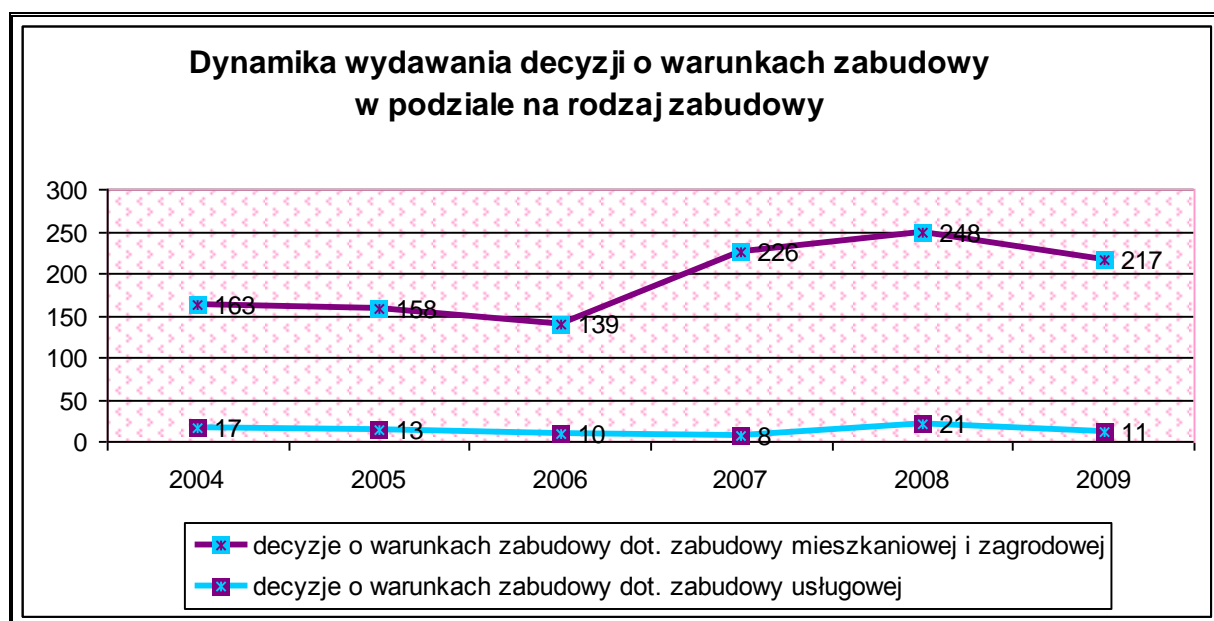

Źródło: Hanna Czajkowska, Rafał Łucki, Łukasz Piskurewicz na podstawie danych UG Zławieś Wielka.

Rysunek 5 Struktura decyzji o warunkach zabudowy wydawanych w latach 2004-2009 w podziale na sołectwa.

W powyższym wykresie jako zabudowę mieszkaniową i zagrodową traktowano także funkcje towarzyszące zabudowie mieszkaniowej i zagrodowej.

Spośród wydanych decyzji o warunkach zabudowy przeważała zabudowa mieszkaniowa i gospodarcza (ogółem w latach 2004-2009 wydano 1159 decyzji dla zabudowy mieszkaniowej i zagrodowej) przy znacznie niższym udziale zabudowy usługowej (w analizowanym okresie wydano zaledwie 79 decyzji o warunkach zabudowy dotyczących inwestycji usługowych). Analizując jednak wydane decyzje pod kątem czasu należy zaznaczyć, że w roku 2004 przeważały decyzje o warunkach zabudowy dotyczące zagród rolniczych/zabudowy zagrodowej, co najprawdopodobniej było związane z dostosowywaniem gospodarstw polskich do prawa UE (np. budowa płyt gnojowych), podczas gdy decyzje na pozostałe obiekty plasowały się dużo niżej. Poniższy wykres obrazuje rysujące się w ostatnich latach trendy w gospodarce przestrzennej i budownictwie tj. dynamiczny rozwój zabudowy mieszkaniowej i zagrodowej, przy relatywnie niskim sektorze usług lokowanym dzięki decyzjom o warunkach zabudowy.

Rysunek 6 Trendy w budownictwie na podstawie decyzji wydawanych w latach 2004-2009.

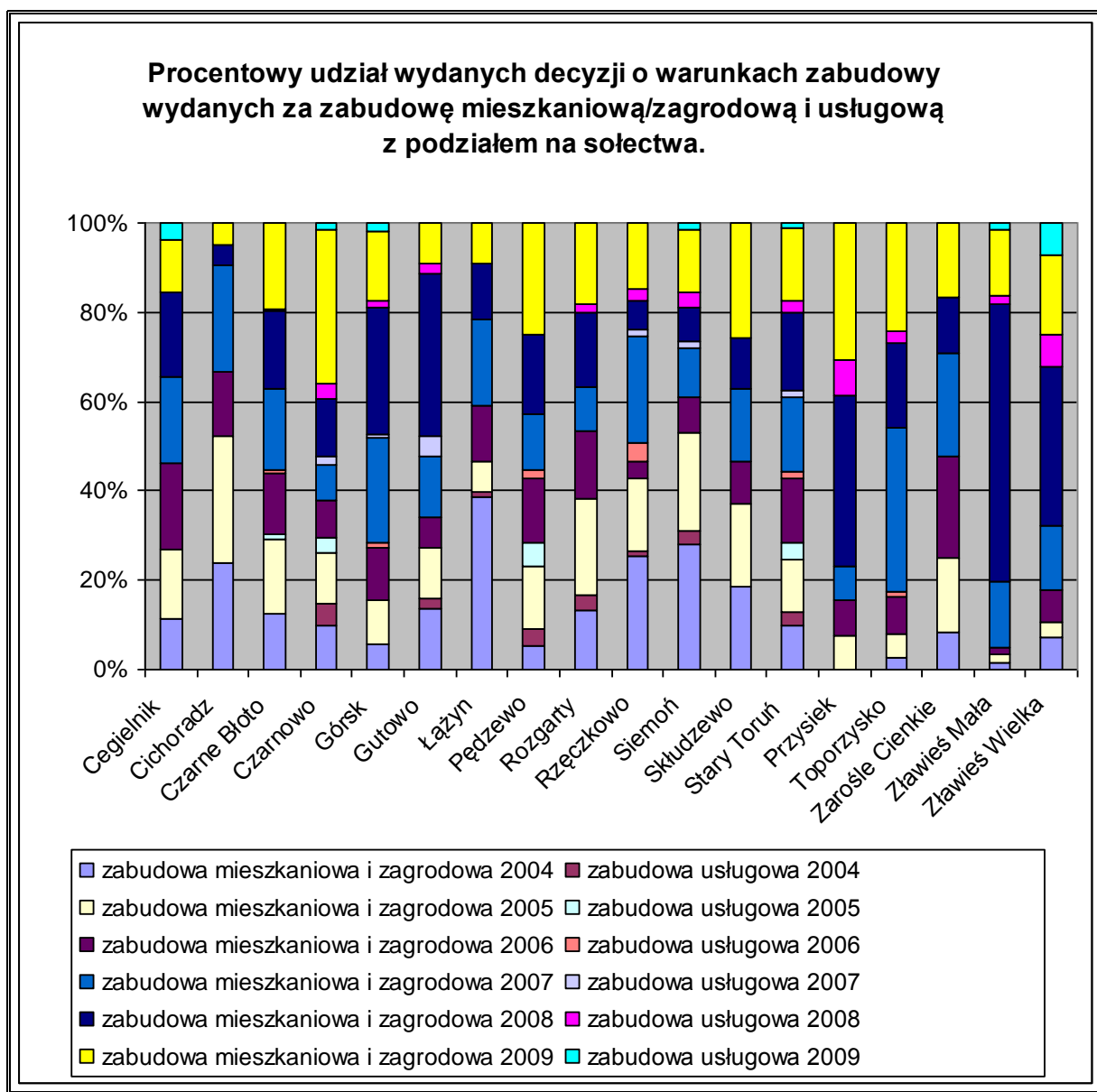
Źródło: Hanna Czajkowska, Rafał Łucki, Łukasz Piskurewicz na podstawie danych UG Zławieś Wielka.

Stosunek decyzji o warunkach zabudowy wydanych na poszczególne typy zabudowy obrazuje tendencje w samoistnym kształtowaniu się aktualnych funkcji poszczególnych sołectw, i tak:

- sołectwa z przewagą lub wysokim wskaźnikiem zabudowy mieszkaniowej tj. Cegielnik, Czarne Błoto, Górsk, Rozgarty, Stary Toruń, Przysiek, Toporzysko Zarośle Cienkie – to miejsca nowego trendu osiedlania się osób z Torunia i Bydgoszczy;
- sołectwa z wysokim wskaźnikiem zabudowy usługowej tj. Czarnowo, Pędzewo, Stary Toruń, Przysiek Zławieś Wielka i Zławieś Mała – to miejsca korzystnie położone ze względów komunikacyjnych (przeważnie przy głównych trasach) predysponujące do roli ośrodków wielofunkcyjnych.

Zaznaczyć w tym miejscu można, iż lokalizowanie nowej zabudowy mieszkaniowej w znaczący sposób dotyczy budynków mieszkalnych jednorodzinnych. Rzadko lokowana jest nowa zabudowa zagrodowa. Decyzje, które dotyczą tej ostatniej w przeważającej większości dotyczą posadowienia dodatkowych budynków gospodarczych, nowych garaży, stodół, obór, płyt obornikowych w już istniejącej zabudowie zagrodowej. Potwierdza to wyartykułowany

powyżej pogląd, jakoby tereny gminy Zławieś Wielka, były szczególnie atrakcyjnym kierunkiem migracji i pożądanym miejscem osiedlania się mieszkańców sąsiadujących bezpośrednio z terenem gminy miast: Torunia i Bydgoszczy.

W powyższym wykresie jako zabudowę mieszkaniową i zagrodową traktowano także funkcje towarzyszące zabudowie mieszkaniowej i zagrodowej

Rysunek 7 Struktura decyzji wydanych w latach 2004-2009.

Źródło: Hanna Czajkowska, Rafał Łucki, Łukasz Piskurewicz na podstawie danych UG Zławieś Wielka.

	zabudowa mieszkaniowa i zagrodowa 2004	zabudowa usługowa 2004	zabudowa mieszkaniowa i zagrodowa 2005	zabudowa usługowa 2005	zabudowa mieszkaniowa i zagrodowa 2006	zabudowa usługowa 2006	zabudowa mieszkaniowa i zagrodowa 2007	zabudowa usługowa 2007	zabudowa mieszkaniowa i zagrodowa 2008	zabudowa usługowa 2008	zabudowa mieszkaniowa i zagrodowa 2009	zabudowa usługowa 2009
Cegielnik	3	0	4	0	5	0	5	0	5	0	3	1
Cichoradz	5	0	6	0	3	0	5	0	1	0	1	0
Czarne Błoto	20	0	27	2	22	1	29	0	28	1	31	0
Czarnowo	6	3	7	2	5	0	5	1	8	2	21	1
Górsk	9	0	15	0	18	2	36	1	44	2	24	3
Gutowo	6	1	5	0	3	0	6	2	16	1	4	0
Łążyn	34	1	6	0	11	0	17	0	11	0	8	0
Pędzewo	3	2	8	3	8	1	7	0	10	0	14	0
Rozgarty	8	2	13	0	9	0	6	0	10	1	11	0
Rzęczkowo	19	1	12	0	3	3	18	1	5	2	11	0
Siemoń	18	2	14	0	5	0	7	1	5	2	9	1
Skłudzewo	8	0	8	0	4	0	7	0	5	0	11	0
Stary Toruń	15	5	18	6	22	2	26	2	27	4	25	2
Przysiek	0	0	1	0	1	0	1	0	5	1	4	0
Toporzysko	2	0	4	0	6	1	27	0	14	2	18	0
Zarośle Cien- kie	4	0	8	0	11	0	11	0	6	0	8	0
Zławieś Mała	1	0	1	0	1	0	9	0	38	1	9	1
Zławieś Wiel- ka	2	0	1	0	2	0	4	0	10	2	5	2

Tabela 4 Wydane decyzje o warunkach zabudowy w latach 2004-2009.

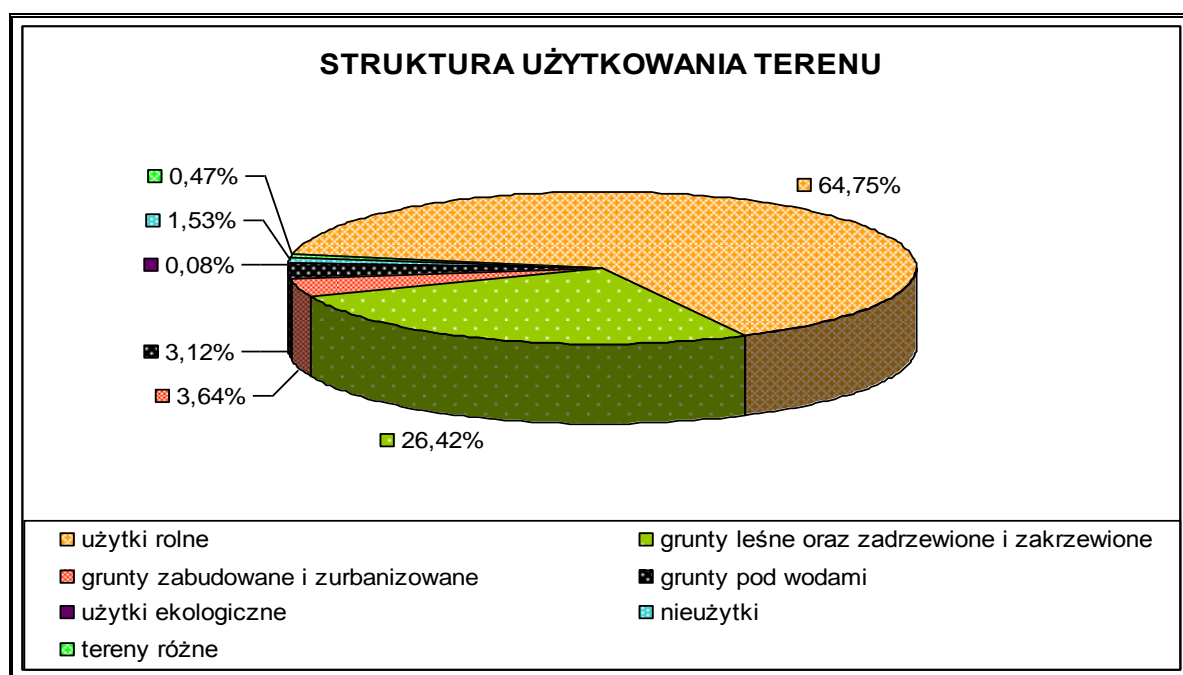
Źródło: Hanna Czajkowska, Rafał Łucki, Łukasz Piskurewicz na podstawie danych UG Zławieś Wielka.

Biorąc pod uwagę w/w dane i odnosząc do obszaru zmiany Studium, należy zauważyć następujące trendy:

- sukcesywny wzrost liczby wydawanych decyzji dla zabudowy mieszkaniowej i zagrodowej w miejscowości Czarnowo;
- stały poziom liczby wydawanych decyzji dla zabudowy usługowej w miejscowości Czarnowo;
- wzrost liczby wydawanych decyzji dla zabudowy mieszkaniowej i zagrodowej w miejscowości Toporzysko do 2007 roku;
- spadek liczby wydawanych decyzji w miejscowości Toporzysko, począwszy od 2007 roku, ze względu na sukcesywne obejmowanie obszaru miejscowości miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego.

2.2. DOTYCHCZASOWE ZAGOSPODAROWANIE I UZBROJENIE TERENÓW

Znaczna część obszaru gminy została przekształcona w wyniku działalności człowieka. Na tereny zurbanizowane składają się przede wszystkim tereny zabudowy zagrodowej i mieszkaniowej jednorodzinnej, usługowej, ciągi komunikacyjne oraz sieci infrastruktury technicznej. Jednak nadal nieco ponad 96% obszaru gminy to tereny otwarte, wolne od zabudowy i przekształceń.

Rysunek 8 Struktura użytkowania terenu, rok 2010.

Źródło: Hanna Czajkowska, Kamila Kociubowska, Rafał Łucki, Łukasz Piskurewicz na podstawie danych z GUGiK.

Użytki rolne (głównie własność osób fizycznych) zajmują prawie 65% terenu gminy, z czego prawie 73% to grunty orne, ponad 18% to łąki, a pozostałe 9% zajmują pastwiska, grunty rolne zabudowane, sady oraz grunty pod stawami i rowami. Ponad 26% powierzchni terenu (4 701 ha) zajmują grunty leśne, zadrzewienia i zakrzaczenia, stanowiące przede wszystkim własność Skarbu Państwa; grunty zabudowane i zurbanizowane zajmują powierzchnię 647 ha, co stanowi 3,6% powierzchni gminy. Pozostałe ponad 5% obszaru gminy

zajmują nieużytki (ponad połowa znajduje się w rękach prywatnych właścicieli) oraz użytki ekologiczne i tereny różne w całości należące do Skarbu Państwa.

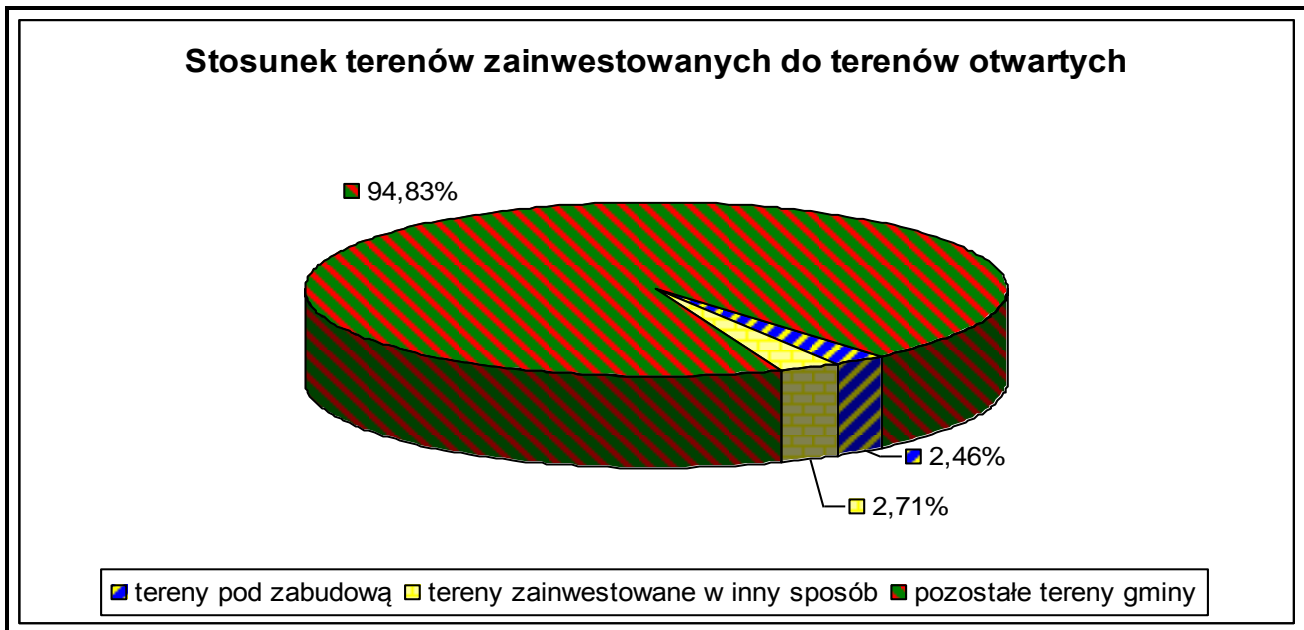
Szczegółowe dane odnośnie struktury własności i użytkowania terenu przedstawia załączona tabela.

I.p.	Rodzaj	Wyszczególnienie	Powierzchnia [ha]
1	użytki rolne	<i>grunty orne</i>	8378
2		<i>sady</i>	107
3		<i>łąki</i>	2110
4		<i>pastwiska</i>	514
5		<i>grunty rolne zabud.</i>	264
6		<i>grunty pod stawami</i>	13
7		<i>grunty pod rowami</i>	133
8		RAZEM użytki rolne	11519
9	grunty leśne oraz zadrz. i zakrz.	<i>lasy</i>	4314
10		<i>gr. zadrz. z zakrz.</i>	387
11		RAZEM grunty leśne oraz zadrz. i zakrz.	4701
12	grunty zabudowane i zurbanizowane	<i>tereny mieszk.</i>	162
13		<i>tereny przemysł.</i>	7
14		<i>inne tereny zabud.</i>	4
15		<i>zurb. tereny niezabud.</i>	4
16		<i>tereny rekr. wypoczynk.</i>	9
17		<i>drogi</i>	428
18		<i>tereny kolejowe</i>	14
19		<i>inne tereny komunik.</i>	19
20		<i>użytki kopalne</i>	0
21		RAZEM grunty zabudowane i zurbanizowane	647
22	grunty pod wodami	<i>morskimi wewn.</i>	0
23		<i>powierzchn. płynącymi</i>	551
24		<i>powierzchn. stojącymi</i>	4
25	RAZEM grunty pod wodami	555	
26	użytki ekologiczne		14
27	nieużytki		272
28	tereny różne		83
ogółem			17791

Tabela 5 Formy użytkowania terenu, rok 2010.

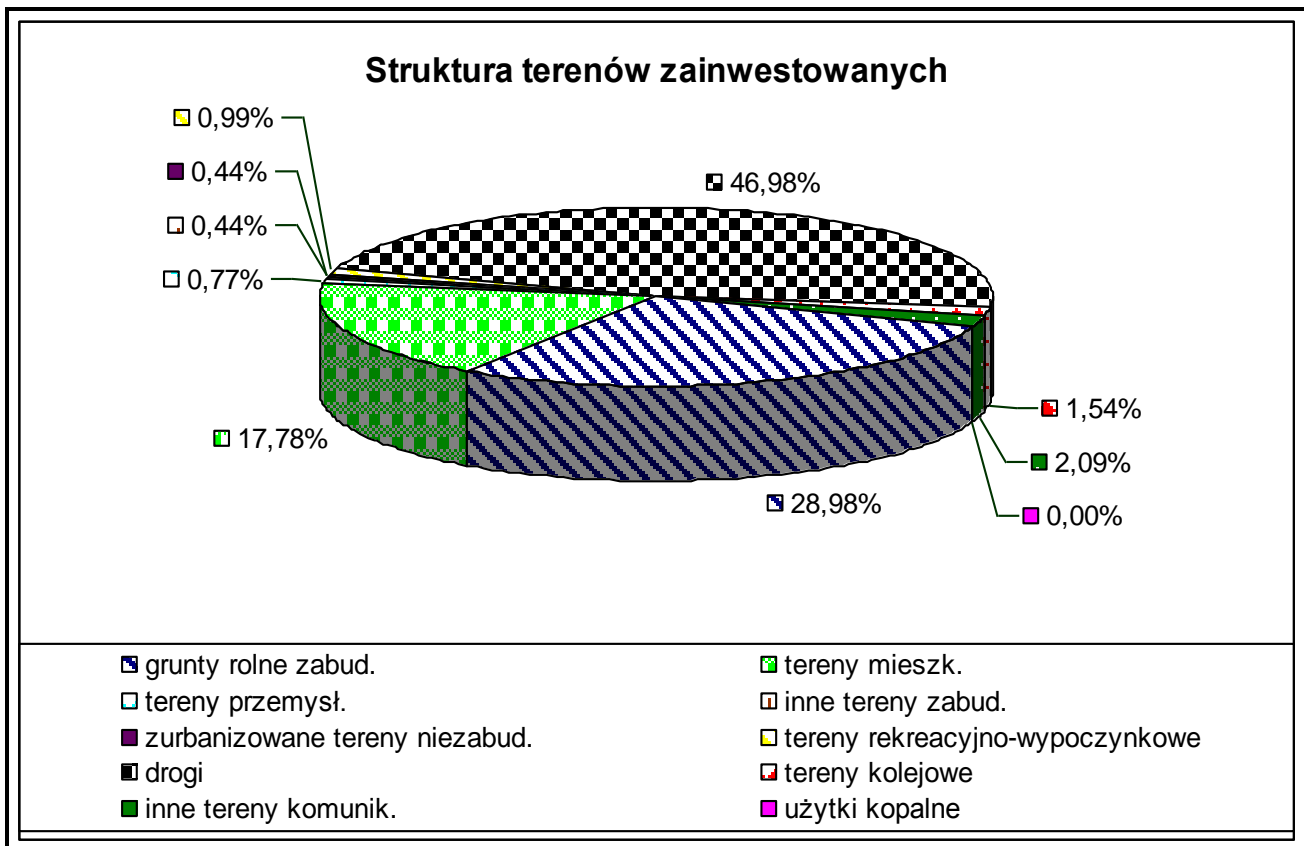
Źródło: Hanna Czajkowska, Kamila Kociubowska, Rafał Łucki, Łukasz Piskurewicz na podstawie danych z GUGiK.

Jak wynika z powyższej tabeli największy udział procentowy w powierzchni gminy mają użytki rolne, które zajmują prawie 65% powierzchni gminy; tereny związane z zabudową zajmują 437 ha (tereny rolne zabudowane, tereny mieszkaniowe, tereny przemysłowe, inne tereny zabudowane), co stanowi 2,46% powierzchni gminy. Świadczy to o dużych rezerwach terenowych do potencjalnego zainwestowania.

Rysunek 9 Stosunek terenów zainwestowanych do terenów otwartych, rok 2010.

Źródło: Hanna Czajkowska, Rafał Łucki, Łukasz Piskurewicz na podstawie danych z GUGiK.

Rysunek 10 Struktura terenów zainwestowanych, rok 2010.

Źródło: Hanna Czajkowska, Rafał Łucki, Łukasz Piskurewicz na podstawie danych z GUGiK.

Zachodzące zmiany gospodarcze przyspieszają przekształcenia wiejskich gmin graniczących z dużymi miastami w obszary ich aglomeracji. Proces ten w ostatnich latach znalazł swoje odzwierciedlenie również w gminie Zławieś Wielka, gdzie znaczne obszary rolniczej przestrzeni produkcyjnej zostały przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową i działalność gospodarczą. Zławieś Wielka podlega procesowi wpisywania się w strukturę funkcjonalno – przestrzenną aglomeracji toruńsko-bydgoskiej.

2.2.1. Tereny mieszkaniowe – stan mieszkalnictwa

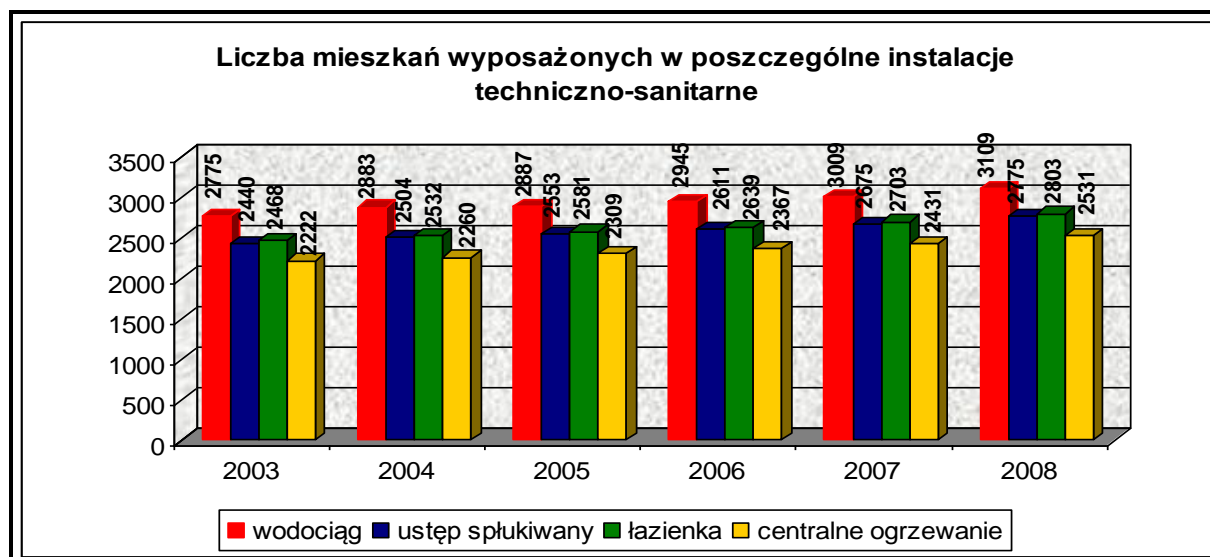
Ogólnodostępne dane odnośnie stanu gospodarki mieszkaniowej na terenie gminy Zławieś Wielka pochodzą w zależności od szczegółowości informacji z roku 2007 i 2008. W odniesieniu do lat poprzednich zasoby mieszkaniowe systematycznie zwiększają się, w ciągu: trzech lat (od 2005r.do 2008r.) wybudowano 222 mieszkania, dwóch lat (od 2006r. do 2008r.) wybudowano 164 mieszkań, jednego roku (od 2007r. 2008r.) wybudowano 100 mieszkań (w 2008r., na terenie gminy było 3 279 mieszkań). Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania wynosiła w 2008 r. 23,6 m²/1 osobę, z kolei przeciętna powierzchnia jednego mieszkania to 86,0 m². Z dostępnych danych, aktualnych na 2007r. wynika, iż zdecydowaną większość stanowią mieszkania będące własnością osób fizycznych, stanowiące aż 86,5% ogółu. Zasoby spółdzielni mieszkaniowych wynoszą 7,9 % ogólnej liczby mieszkań w gminie, natomiast gminne (komunalne) zaledwie 2,4 %.

Zasoby mieszkaniowe	2003	2004	2005	2006	2007
zasoby gminne (komunalne)	77	77	77	77	76
zasoby spółdzielni mieszkaniowych	250	250	263	263	254
zasoby zakładów pracy	114	114	97	97	87
zasoby osób fizycznych	2 491	2 555	2 608	2666	2750
zasoby pozostałe	12	12	12	12	12
zasoby ogółem	2 944	3 008	3 057	3115	3179

Tabela 6 Zasoby mieszkaniowe według rodzaju własności.

Źródło: Kamila Kociubowska, Rafał Łucki, Łukasz Łucki na podstawie GUS BDR.

Mieszkania charakteryzują się wysokim stopniem wyposażenia w instalacje techniczno-sanitarne. Aż (dane z 2008r.) 94,8 % mieszkań jest zwodociągowanych, w 85,5 % znajduje się łazienka i ponad 77 % posiada centralne ogrzewanie. W okresie trzech lat, od 2003 do 2005 roku wzrost liczby mieszkań z wyposażeniem w instalację techniczno-sanitarną był zbliżony do liczby mieszkań nowo wybudowanych.

Rysunek 11 Mieszkania wyposażone w instalacje techniczno-sanitarne.

Źródło: Kamila Kociubowska, Rafał Łucki, Łukasz Piskurewicz, na podstawie GUS BDR.

Rozwój budownictwa na terenie gminy Zławieś Wielka opiera się przede wszystkim na budowie domów jednorodzinnych dla ludności miejscowej i migracyjnej z Bydgoszczy i Torunia. Od końca roku 2003 dynamiczny rozwój budownictwa mieszkaniowego dla osób fizycznych zahamował całkowicie rozwój mieszkalnictwa pozostałych form własności. Od roku 2004 mieszkania oddane do indywidualnego użytkowania stanowią 100 % wszystkich oddanych mieszkań. W 2003 roku wybudowano 24 mieszkania należące do zasobów spółdzielczych, nie powstały z kolei żadne nowe mieszkania zakładowe lub komunalne. Ogólny przyrost liczby mieszkań w latach 2003- 2008 obrazuje poniższa tabela.

	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Liczba mieszkań	2944	3008	3057	3115	3179	3279

Tabela 7 Mieszkania oddane do użytkowania.

Źródło: Kamila Kociubowska, Rafał Łucki, Łukasz Piskurewicz na podstawie GUS BDR.

2.2.2. Tereny usługowo – produkcyjne

Obiekty spełniające usługi w sferze społecznej: administracji, oświaty, nauki, kultury, zdrowia itp. zlokalizowane są przede wszystkim w ośrodku gminnym tj. Złejwsi Wielkiej, w jednostkach pomocniczych, jakimi są Rzęczkowo i Górsk, a także w innych większych lokalnych ośrodkach usługowych: w Czarnym Błocie, Czarnowie, Łążynie, Siemoniu i Przysieku.

Funkcje usługowo-produkcyjne rozwijają się przeważnie wzdłuż drogi krajowej Nr 80 od Przysieka do Czarnowa. Największe skupienie podmiotów gospodarczych znajduje się w Górsku, Złejwsi Wielkiej, Przysieku, Siemoniu. Natomiast najslabiej gospodarczo rozwijają się sołectwa Cegielnik, Gutowo i Skłudzewo.

Działalność gospodarcza na terenie gminy prowadzona jest przez 802 zarejestrowane podmioty gospodarki narodowej, z czego 788 należy do sektora prywatnego, a 14 do sektora publicznego. Liczba jednostek gospodarczych w przeciągu czterech lat, od 2003 do 2006 roku, ulegała zmianie. W roku 2004 zarejestrowano o 30 mniej podmiotów gospodarki narodowej niż w roku 2003 (748 podmiotów). W kolejnych latach liczba tych jednostek systematycznie wzrastała; w roku 2004 było ich 718, w roku 2005 już 780.

Podział podmiotów gospodarki narodowej według sekcji przedstawia się następująco:

sekcja	rok						
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
sekcja A- rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	84	61	68	72	71	73	71
sektor publiczny	0	0	0	0	0	0	0
sektor prywatny	84	61	68	72	71	73	71
sekcja B- górnictwo i wydobywanie	3	3	3	3	3	3	3
sektor publiczny	0	0	0	0	0	0	0
sektor prywatny	3	3	3	3	3	3	3
sekcja C- przetwórstwo przemysłowe	0	0	0	1	b.d.	b.d.	1
sektor publiczny	0	0	0	0	b.d.	b.d.	0
sektor prywatny	0	0	0	1	b.d.	b.d.	1
sekcja D- wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną itp.	70	71	75	79	78	79	84
sektor publiczny	0	0	0	0	0	0	0
sektor prywatny	70	71	75	79	78	79	84
sekcja E- dostawy wody, gospodarowanie ściekami i odpadami, działalność związana z rekultywacją	1	1	1	1	1	1	2
sektor publiczny	0	0	0	0	0	0	0
sektor prywatny	1	1	1	1	1	1	2
sekcja F- budownictwo	88	78	79	102	129	145	139
sektor publiczny	0	0	0	0	0	0	0
sektor prywatny	88	78	79	102	129	145	139
sekcja G- handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych i motocykli	251	237	248	244	254	263	279
sektor publiczny	0	0	0	0	0	0	0
sektor prywatny	251	237	248	244	254	263	279
sekcja H- transport i gospodarka magazynowa	21	23	25	21	22	24	26
sektor publiczny	0	0	0	0	0	0	0
sektor prywatny	21	23	25	21	22	24	26
sekcja I- działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	59	59	61	61	61	65	75
sektor publiczny	0	0	0	0	0	0	0
sektor prywatny	59	59	61	61	61	65	75
sekcja J- informacja i komunikacja	21	22	27	29	35	36	36
sektor publiczny	0	0	0	0	0	0	0
sektor prywatny	21	22	27	29	35	36	36
sekcja K- działalność finansowa i ubezpieczeniowa	75	83	86	84	92	101	116
sektor publiczny	2	2	1	1	1	1	1
sektor prywatny	73	81	85	83	91	100	115
sekcja L- działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	2	2	2	3	6	6	7
sektor publiczny	2	2	2	2	2	2	2
sektor prywatny	0	0	0	1	4	4	5
sekcja M- działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	16	16	16	20	21	22	26
sektor publiczny	9	9	9	10	11	12	12
sektor prywatny	7	7	7	10	10	10	14
sekcja N- działalność w zakresie usług administracji i działalność wspierająca	13	17	21	27	30	37	46
sektor publiczny	1	1	1	1	1	0	0
sektor prywatny	12	16	20	26	29	37	46
sekcja O- administracja publiczna i obrona narodowa, obowiązkowe zabezpieczenie społeczne	44	45	48	55	57	64	64
sektor publiczny	0	0	0	0	1	2	2
sektor prywatny	44	45	48	55	56	62	62

Tabela 8 Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON według sekcji PKD 2004.

Źródło: Źródło: Kamila Kociubowska, Rafał Łucki, Łukasz Piskurewicz na podstawie danych GUS, 2003 – 2009.

Przewaga sektora prywatnego zaznacza się w roku 2009 we wszystkich sekcjach. Do 2008 roku wyjątek stanowiła sekcja M (działalność profesjonalna, naukowa i techniczna), gdzie występowała minimalna przewaga sektora publicznego nad prywatnym lub równowaga w liczbie podmiotów sektora publicznego i prywatnego.

2.2.3. Tereny zieleni

Na terenie gminy Zławieś Wielka znajduje się 7 parków podworskich o łącznej powierzchni 20,1ha. Parki te, wchodzące w skład zespołów pałacowo-parkowych, zlokalizowane są w następujących miejscowościach: Przysiek, Skłudzewo, Cichoradz, Zarośle Cienkie, Borek, Gierkowo i Rzęczkowo.

W miejscowościach: Cegielniku, Cichoradzu, Czarnym Błocie, Czarnowie, Górsku, Gutowie, Łążynie, Łążynku, Rzęczkowie, Siemoniu, Toporzysku, Zaroślu Cienkim, Złejwsi Małej oraz Złejwsi Wielkiej znajdują się ponadto cmentarze. Część z nich jest nieczynna.

2.2.4. Infrastruktura techniczna gminy

Na terenie gminy Zławieś Wielka nie ma stacji 110/15 kV. Gmina zasilana jest z dwóch stacji elektroenergetycznych (GPZ): GPZ Przysiek i GPZ Chełmża, a w przypadkach awaryjnych z GPZ Unisław. Przez teren gminy przebiegają napowietrzne linie krajowego i wojewódzkiego systemu energetycznego 110 kV i 220 kV.

Obiektami infrastruktury komunalnej na terenie gminy są: gminne składowisko odpadów komunalnych Łążyn oraz dwie oczyszczalnie ścieków: Toporzysko (obsługuje miejscowości: Zławieś Wielka, Zławieś Mała, Toporzysko, Czarnowo), Górsk (obsługuje miejscowość Górsk). Miejscowości: Rozarty, Przysiek, Stary Toruń – obsługiwane wcześniej przez oczyszczalnie w Rozgartach aktualnie obsługuje oczyszczalnia w Toruniu. Poza zasięgiem kanalizacji sanitarnej jest pozostała część gminy (tj. miejscowości: Cegielnik, Cichoradz, Gierkowo, Gutkowo, Łążyn, Pędzewo, Ręczkowo, Skłudzewo, Zarośle Cienkie). Obecnie prowadzone są prace wodno-kanalizacyjne dla miejscowości Zławieś Mała, Toporzysko, Skłudzewo, Rzęczkowo i Gierkowo.

System zaopatrzenia w wodę gminy Zławieś Wielka oparty jest na sześciu stacjach ujmowania i uzdatniania wody: Siemoń, Łążyn, Zławieś Mała, Przysiek, Pędzewo, Górsk oraz 6 wodociągach: *Siemoń* (obejmuje wsie: Siemoń, Cichoradz, Ręczkowo, Zarośle Cienkie, oraz część sołectwa Łążyn i Skłudzewo) *Łążyn* (obejmuje wieś Łążyn), *Zławieś Mała* (obejmuje wsie: Zławieś Mała, Zławieś Wielka, Toporzysko, Czarnowo, Pędzewo), *Przysiek* (obejmuje wsie: Przysiek, Rozarty, Stary Toruń, Czarne Błoto, oraz część wsi Cegielnik), *Pędzewo* (obejmuje wsie: Gutowo oraz część wsi Górsk), *Górsk* (obejmuje wieś Górsk).

Przez obszar gminy nie przebiegają tranzytowe gazociągi wysokiego ciśnienia. Gmina Zławieś Wielka nie posiada także rozdzielczej sieci gazowej.

Potrzeby ciepłe gminy zabezpieczane są w oparciu o źródła indywidualne (kotłownie wbudowane, piece stałopalne, ogrzewanie elektryczne akumulacyjne, ogrzewanie kominkowe).

2.3. WNIOSKI MIESZKAŃCÓW DO ZMIANY STUDIUM

Dla terenu objętego zmianą studium zgodnie z uchwałą nr LVIII/385/2023 Rady Gminy Zławieś Wielka z dnia 22 marca 2023 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zławieś Wielka, nie wpłynęły żadne wnioski od mieszkańców gminy.

Dla obszaru objętego zmianą studium zgodnie z uchwałą nr XI/50/2015 Rady Gminy z dnia 25 czerwca 2015 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zławieś Wielka, dla terenu objętego zmianą studium zgodnie z uchwałą nr VIII/29/2015 Rady Gminy Zławieś Wielka z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zławieś Wielka oraz dla terenu objętego zmianą studium zgodnie z uchwałą nr XLVI/316/2018 Rady Gminy Zławieś Wielka z dnia 29 sierpnia 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zławieś Wielka.

Ze względu na konieczność powtórzenia procedury sporządzania niniejszego studium dwukrotnie zebrano wnioski na podstawie art.11 pkt 1) ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2003 roku Nr 80 poz. 717 z późniejszymi zmianami). Łącznie od osób prywatnych wpłynęło 193 wnioski. Największe zainteresowanie właścicieli (lub władających) działek nowym przeznaczeniem występuje w sołectwach: Czarne Błoto i Górsk. Nieco niższe zaś w: Czarnowie, Starym Toruniu, Toporzysku i Zaroślu Cienkim. We wszystkich wyżej wymienionych sołectwach przeważały wnioski na zabudowę mieszkaniową.

Najmniej wniosków wpłynęło z sołectw o charakterze rolniczym tj.: Cichoradza, Siemonia, Skłudzewa, Cegielnika i Łążyna oraz z Przysieka. Niska ilość wniosków niekoniecznie świadczy o braku zainteresowania zmianą przeznaczenia; w sołectwach rolniczych może dowodzić niskiej świadomości społecznej lub bierności zainteresowanych przy zamianie przeznaczenia, zaś w Przysieku – o spełnionych oczekiwaniach i wymaganiach mieszkańców poprzez obowiązujące plany miejscowe i wydane decyzje administracyjne.

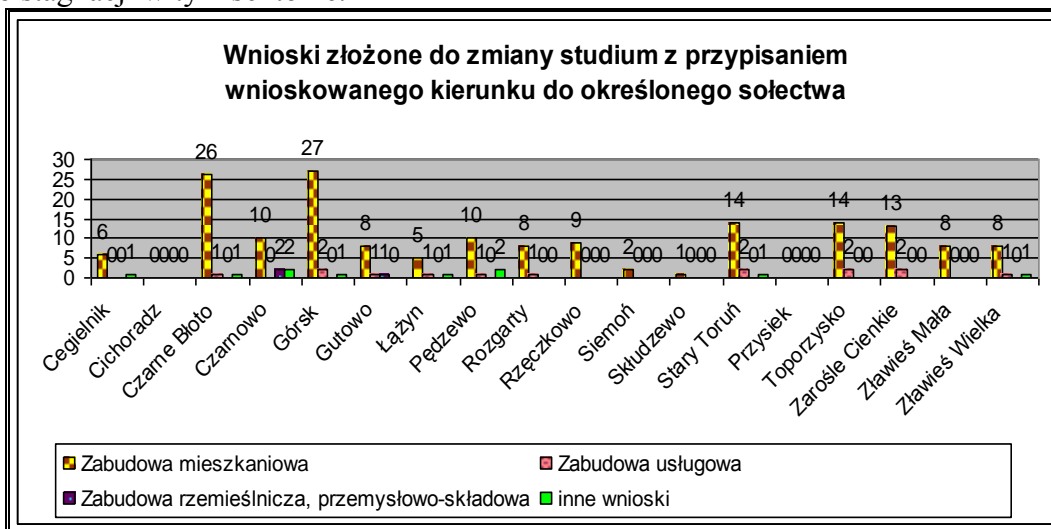
L.p.	Miejscowość / sołectwo	Zabudowa mieszkaniowa	Zabudowa usługowa	Zabudowa rzemieślnicza, przemysłowo-składowa	inne wnioski	Ogółem w sołectwie
1	Cegielnik	6	0	0	1	7
2	Cichoradz	0	0	0	0	0
3	Czarne Błoto	26	1	0	1	27
4	Czarnowo	10	0	2	2	14
5	Górsk	27	2	0	1	30
6	Gutowo	8	1	1	0	10
7	Łążyn	5	1	0	1	7
8	Pędzewo	10	1	0	2	11
9	Rozgarty	8	1	0	0	9
10	Rzęczkowo	9	0	0	0	9
11	Siemoń	2	0	0	0	2
12	Skłudzewo	1	0	0	0	1
13	Stary Toruń	14	2	0	1	17
14	Przysiek	0	0	0	0	0
15	Toporzysko	14	2	0	0	16
16	Zarośle Cienkie	13	2	0	0	15
17	Zławieś Mała	8	0	0	0	8
18	Zławieś Wielka	8	1	0	1	10
Ogółem w gminie						193

Tabela 9 Struktura wniosków osób prywatnych złożonych do zmiany studium.

Źródło: Hanna Czajkowska, Rafał Łucki, Łukasz Piskurewicz na podstawie danych UG Zławieś Wielka.

Analizując złożone wnioski pod względem rodzaju, rysuje się znaczna przewaga wniosków na zabudowę mieszkaniową (spośród 192 wszystkich wniosków 169 to wnioski na mieszkalnictwo, co stanowi 87,5 % ogółu). Ciekawym zjawiskiem jest również brak wniosków na zabudowę usługową, rzemieślniczą i przemysłowo – składową

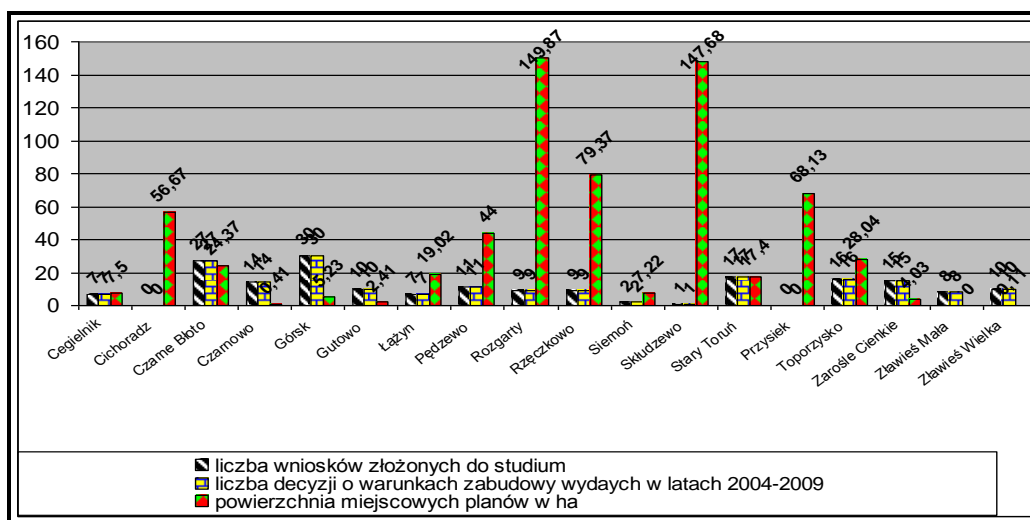
w miejscowościach typowo rolniczych: Cichoradzu, Siemoniu, Rzęczkowie, co może świadczyć o stagnacji w tym sektorze.

Rysunek 12 Struktura wniosków osób prywatnych złożonych do zmiany studium.

Źródło: Hanna Czajkowska, Rafał Łucki, Łukasz Piskurewicz na podstawie danych UG Zławieś Wielka.

Poniżej przedstawiono wykres obrazujący liczbę wniosków osób prywatnych złożonych do zmiany studium na tle wydanych decyzji oraz powierzchni objętej planami miejscowymi w rozbięciu na sołectwa.

Rysunek 13 Liczba wniosków osób prywatnych złożonych do zmiany studium na tle wydanych decyzji oraz powierzchni objętej planami miejscowymi w odniesieniu do określonych sołectw.

Źródło: Hanna Czajkowska, Rafał Łucki, Łukasz Piskurewicz na podstawie danych UG Zławieś Wielka oraz Dz. Urz. Woj. Toruńskiego i Dz. Urz. Woj. Kujawsko-Pomorskiego.

3. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU ŚRODOWISKA, W TYM STANU ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ, WIELKOŚCI I JAKOŚCI ZASOBÓW WODNYCH ORAZ WYMOGÓW OCHRONY ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO I KRAJOBRAZU KULTUROWEGO (opracowano głównie na podstawie opracowania ekofizjograficznego podstawowego dla gminy Zławieś Wielka)

Obszar objęty zmianą studium inicjowany uchwałą nr XI/50/2015 Rady Gminy z dnia 25 czerwca 2015 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zławieś Wielka położony jest w mega regionie Pozaalpejska Europa Środkowa, prowincji Niż Środkowoeuropejski, podprowincji Pojezierza Południowobałtyckie, podprowincji Pojezierze Wielkopolskie, makroregionie Pojezierze Chełmińsko - Dobrzańskie.

Na podstawie powierzchniowych form geomorfologicznych i budowy geologicznej, materiałów archiwalnych i wizji terenowej konstatuje się, że na terenie zmiany studium występują gliny zwałowe ich zwietrzliny oraz piaski i żwiry lodowcowe, piaski i żwiry sandrowe.

Teren opracowania znajduje się w obszarze jednolitej części wód podziemnych JCWPd Nr 40 zaliczonych do regionu wodnego Dolnej Wisły. Powierzchnia jednostki wynosi 7539,5 km². System wodonośny jest wielopiętrowy, obok poziomów międzymorenowych obecne są również warstwy wodonośne miocenu, oligocenu i paleocenu.

Znaczna część obszaru objętego zmianą studium zlokalizowana jest w GZWP 141.

Na terenie objętym zmianą studium występują użytki ekologiczne, jednak trasa projektowanej linii elektroenergetycznej 400 kV relacji Bydgoszcz Jasiniec - Grudziądz Węgrowo nie przebiega przez nie.

Teren objęty zmianą studium zgodnie z uchwałą nr VIII/29/2015 Rady Gminy Zławieś Wielka z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zławieś Wielka oraz teren objęty zmianą studium zgodnie z uchwałą nr XLVI/316/2018 Rady Gminy Zławieś Wielka z dnia 29 sierpnia 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zławieś Wielka zlokalizowany jest w całości na obszarze występowania Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 141 - Zbiornik rzeki dolna Wisła (ID 1303) oraz w całości położony jest poza obszarami objętymi ochroną przyrody. Tereny w/w zmian studium znajdują się w zasięgu jednolitej części wód podziemnych JCWPd Nr 44. Na terenie objętym zmianą studium zgodnie z uchwałą nr VIII/29/2015 Rady Gminy Zławieś Wielka z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zławieś Wielka nie odnotowano występowania gleb najwyższych klas bonitacyjnych I-III. Z kolei na terenie objętym zmianą studium zgodnie z uchwałą nr XLVI/316/2018 Rady Gminy Zławieś Wielka z dnia 29 sierpnia 2018 r. występują grunty klasy: RIIIb oraz ŁIII. Obszary zmian studium zlokalizowane są w prowincji Niż Środkowoeuropejski, podprowincji Pojezierza Południowobałtyckie, makroregionie Pojezierze Chełmińsko - Dobrzańskie oraz mezoregionie - Kotlina Trouńska. Na terenie opracowania występują piaski, żwiry, mady rzeczne oraz torfy i namuły.

Zmiany dokonane w oparciu o uchwałę nr XI/50/2015 Rady Gminy z dnia 25 czerwca 2015 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zławieś Wielka, w oparciu o uchwałę nr VIII/29/2015 Rady Gminy Zławieś Wielka z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zławieś Wielka oraz w oparciu o uchwałę nr XLVI/316/2018 Rady Gminy Zławieś Wielka z dnia 29 sierpnia 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zławieś Wielka nie mają wpływu na uwarunkowania wynikające ze stanu środowiska, w tym stanu rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkości i jakości zasobów wodnych oraz wymogów ochrony środowiska przyrodniczego i krajobrazu kulturowego.

Obszar objęty zmianą studium inicjowany uchwałą nr LVIII/385/2023 Rady Gminy z dnia 22 marca 2023 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zławieś Wielka położony jest w mega regionie Pozaalpejska Europa Środkowa, prowincji Niż Środkowoeuropejski, podprowincji Pojezierza Południowobałtyckie, podprowincji Pojezierze Wielkopolskie, makroregionie Pojezierze Chełmińsko - Dobrzańskie.

Obszar objęty zmianą studium inicjowany uchwałą nr LVIII/385/2023 Rady Gminy z dnia 22 marca 2023 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zławieś Wielka zlokalizowany jest w całości na obszarze występowania Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 141 - Zbiornik rzeki dolna Wisła (ID 1303) oraz częściowo położony jest poza obszarami objętymi ochroną przyrody. Część obszar zmiany studium zlokalizowana jest w Obszarze Chronionego Krajobrazu Strefy Krawędziowej Kotliny Toruńskiej.

Zmiany dokonane w oparciu o uchwałę nr LVIII/385/2023 Rady Gminy z dnia 22 marca 2023 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zławieś Wielka nie mają wpływu na uwarunkowania wynikające ze stanu środowiska, w tym stanu rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkości i jakości zasobów wodnych oraz wymogów ochrony środowiska przyrodniczego i krajobrazu kulturowego.

3.1. ZASOBY ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

Gmina Zławieś Wielka leży w obrębie dwóch mezoregionów: Pojezierza Chełmińskiego, należącego do makroregionu Pojezierze Chełmińsko - Dobrzańskie i Kotliny Toruńskiej, należącej do makroregionu Pradoliny Toruńsko - Eberswaldzkiej. Dane jednostki regionalne znajdują się w Podprowincji Pojezierza Południowobałtyckiego, Prowincji Niżu Środkowoeuropejskiego (Kondracki, 1988). Przyrodniczą granicę między wyróżnionymi mezoregionami stanowi skarpa. Kotlina Toruńska obejmuje sołectwa znajdujące się w południowej części gminy. Z kolei w obrębie Pojezierza Chełmińskiego znajdują się sołectwa na północ od wspomnianej skarpy: Siemoń, Cichoradz, Skłudzewo, Rzęczkowo, i północny fragment sołectwa Łążyn.

3.1.1. Budowa geologiczna, geomorfologia i rzeźba terenu *Morfogeneza, morfologia*

Obszar gminy znajduje się w granicach zasięgu ostatniego zlodowacenia. W czasie fazy pomorskiej glacjału uformował się odpływ wód fluwioglacjalnych na zachód, dzieląc krajobraz szeroką doliną – pradolina Toruńsko - Eberswaldzka. Pozostałości tej pradoliny odznaczają się w terenie jako pasmo kotlin (częściowo wykorzystywanych przez aktualnie płynące rzeki) oddzielających pojezierza Południopomorskie i Dobrzańsko-Chełmińskie od Lubuskiego i Wielkopolskiego.

Na terenie gminy Zławieś Wielka znajduje się część Kotliny Toruńskiej, zwanej też Toruńsko-Bydgoską z korytem Wisły (jedna z kotlin w paśmie pradoliny Toruńsko - Eberswaldzkiej), oraz fragment Pojezierza Chełmińskiego (wysoczyzna morenowa).

Kotlina Toruńska rozciąga się na długości ok. 75km od Ciechocinka nad Wisłą a okolicami Nakła, osiągając ok. 20 km szerokości. W jej obrębie przepływa na zachodzie Noteć, a w części wschodniej (gdzie leży Zławieś Wielka) Wisła i dalej Brda. Dawne tarasy pradoliny (aktualnie taras nadzalewowy Wisły) pokrywają pola wydmy wykształcone w okresie ostatniego glacjału – także do zaobserwowania na terenie omawianej gminy. Największe formy zlokalizowano w pasie od Rozgartów po Zławieś Wielką (na terenie sołectwa Pędzewo) a także na terenie lasów znajdujących się w północnej części sołectwa Czarnowo. Pola wydmy w Kotlinie Toruńskiej należą do największych w kraju, w obrębie pradoliny osiągają również największe rozmiary (maksymalnie do 40m). Są to typowe śródlądowe wydmy paraboliczne, mające charakter pagórków. Na terenie gminy wyróżnia się w tym obszarze zespół Smolnieński z parabolicznymi i wałowymi wydmami, dochodzącymi do 24 m wysokości względnych. Aktualnie porastają je bory sosnowe, w tym rzadkie i wrażliwe na użytkowanie bory suche.

W obrębie kotliny zachodzą dalsze zmiany w rzeźbie terenu. Płynąca przez teren gminy Wisła posiada własne tarasy – zalewowy z Kanałem Dolnym oraz nadzalewowy z Kanałem Górnym, jak również starorzecza (pas jezior pomiędzy wałami przeciwpowodziowymi).

Pojezierze Chełmińskie (zwane też Wysoczyzną Chełmińską), genetycznie związane ze starszymi od pomorskiego fazami ostatniego zlodowacenia, położone jest na wschód od Doliny Dolnej Wisły, obejmuje północny obszar gminy. Region ten charakteryzują wzniesienia morenowe nie przekraczające 150m n.p.m.. Największe powierzchnie zajmuje morena denna płaska i falista zbudowana z gliny i utworów piaszczysto - glinowych. Ukształtowanie terenu urozmaicają rozcinające powierzchnię doliny i cieki wodne odwadniające obszar wysoczyzny - Rów Łążyński, Rów Bolumiński, Struga Skłudzewska. Jeziora są tu niewielkie. Ze względu na korzystne warunki glebowe (żyźne gleby i związaną z tym intensywną produkcją rolną) na obszarze Pojezierza Chełmińskiego występuje niewiele lasów. Z drugiej strony ze względu na nieprzepuszczalne podłoże, wysoczyznę charakteryzują wadliwe stosunki powietrzno-wodne, wymagające interwencji wodno-melioracyjnych.

Lokalne, kilkusetmetrowe dolinki charakteryzują się intensywnymi procesami denudacyjnymi oraz erozyjnymi (erozja wgłębna). Cieki te tną krawędź skarpy przyczyniając się do jej dalszej erozji, tworząc malownicze doliny i stożki napływowe. Sama skarpa o wysokości 10-15 metrów zbudowana jest z utworów czwartorzędowych.

Wpływy człowieka na ukształtowanie terenu to m.in. wał przeciwpowodziowy ciągnący się wzdłuż Wisły od okolic portu drzewnego w Przysieku. Wał oddziela od siebie obszar starorzecza (pas jezior przybrzeżnych) Wisły od kanału dolnego i sieci rowów melioracyjnych tarasu zalewowego.

Zmiany w rzeźbie terenu spowodowane są też eksploatacją powierzchniową żwiru pomiędzy Górkim i Pędzewem (Pędzewo I), jak również tworzeniem sztucznych zbiorników wodnych (np. prostokątne stawy rybne między Skłudzewem a Rzęczkowo - Doły), kopaniem rowów melioracyjnych.

Rzeźba terenu

Gminę Zławieś Wielka cechuje zróżnicowanie rzeźby terenu (o wyraźnie zaznaczonych jednostkach morfologicznych), na co decydujący wpływ miało ostatnie zlodowacenie (glacjał bałtycki). W krajobrazie zaznacza się to obecnością form dolinnych i związanych z fazami zlodowacenia starszymi od pomorskiej. Rzeźba terenu jest zróżnicowana; deniwelacje terenu sięgają tutaj 70m. Maksymalne wysokości bezwzględne, w obrębie wysoczyzny morenowej znajdującej się w części północnej gminy, przekraczają 90m n.p.m., natomiast deniwelacje terenu w strefie krawędziowej wysoczyzny dochodzą do 40m. Wysokości bezwzględne zmniejszają się ku południu; w południowo-zachodnim obszarze gminy, w obrębie dna doliny Wisły osiągają one najmniejszą wartość 29,5m n.p.m.

Blisko 30% wysoczyzny morenowej znajdującej się w części północnej gminy stanowi morena denna płaska. W miejscowościach Siemoń i Cichoradz znajdują się również fragmenty moreny falistej. Urozmaicenie wysoczyzny morenowej stanowią śródlądowe paraboliczne wydmy piaszczyste, zagłębienia wytopiskowe w obrębie gliny zwałowej i pojedyncze pagórki morenowe. Występują tutaj niewielkie ciek wodne odwadniające teren: Rów Łążyński, Rów Bolumiński i Struga Skłudzewska. Rynny o południowym przebiegu wcinają się na głębokość 5 do 25 m w równinne podłoże. Największa działalność erozyjna zaznacza się w obrębie krawędzi wysoczyzny morenowej, gdzie u wylotu rynien i dolin erozyjnych o południkowym przebiegu i urozmaiconych kształtach tworzą się stożki napływowe.

Część południową stanowi dolina rzeczna, zróżnicowana kilkoma poziomami tarasów: nadzalewowy z Kanałem Górnym i zalewowy z Kanałem Dolnym. Piaszczysto-madowy taras zalewowy (niższy do wysokości 4-6 m) ciągnie się wzdłuż Wisły pasem o zróżnicowanej szerokości, maksymalnie dochodzącym do 4 km. Kolejny taras, nadzalewowy znajduje się na wysokości od 36 do 40m n.p.m. Wytworzyły się tutaj obszerne pola wydmore, porośnięte borami: sosnowym i mieszanym świeżym. Największe formy zlokalizowano w pasie od Rozgartów po Zławieś Wielką (na terenie sołectwa Pędzewo) a także na terenie lasów znajdujących się w północnej części sołectwa Czarnowo. Wyróżnia się w tym obszarze zespół Smolnieński z parabolicznymi i wałowymi wydmami, dochodzącymi do 24 m wysokości względnych. W obrębie tarasy płatowo występują równiny torfowe i bagienne. Na zachodnich zboczach doliny rzecznej zaznaczają się intensywne spływy osuwiskowe.

Budowa geologiczna

Wysoczyzna morenowa zbudowana jest głównie ze skał plejstocenijskich: gliny zwałowej podścielonej serią piasków drobnoziarnistych oraz piasków ze żwirami wodnolodowcowymi. Miejscami występują płaty piasków i mułków kemów, a także płaty ilów i mułków zastoiskowych. Wzdłuż cieków występują namuły piaszczyste z holocenu. Na północ od Łążyna występują plejstocenijskie piaski ze żwirami i głazy moren czołowych zlodowacenia północnopolskiego. Charakterystyczne jest też występowanie w obrębie moreny złóż ilów plejstocenijskich oraz obniżen wytopiskowych. Te ostatnie wypełnione są głównie osadami mineralnymi lub biogenicznymi (torfami). Utwory powierzchniowe są mało i średnioprzepuszczalne.

Na powierzchni pradoliny występują osady holocenijskie: mułki piaski i żwiry rzeczne, piaski eoliczne, a także namuły i torfy. Terasa zalewowa zbudowana jest z madów o miąższości od 0,5 do 3,6 m. Zalegają tu rzeczne utwory piaszczysto-żwirowe o miąższości 3 do 14 m, podścielone plejstocenijskimi piaskami i żwirami o miąższości do ponad 20 m. Starorzecza wypełnione są torfami lub namułami.

Terasa nadzalewowa zbudowana jest głównie z mad mułkowo-piaszczystych oraz piasków drobno i średnioziarnistych. Znajdują się tu równiny biogeniczne zbudowane z namułów przewarstwionych wkładkami piasków i torfów. Największe powierzchnie torfów występują w okolicach Czarnych Błot i Zarośli Cienkich.

Utwory trzeciorzędowe zalegają stosunkowo płytko. Miąższość ich waha się w przedziale 18,3-58,0 m. Powierzchnia stropu skał trzeciorzędu nachylona jest w kierunku Wisły. Praktycznie cała zachodnia część gminy charakteryzuje się płytkim zaleganiem utworów trzeciorzędowych (do głębokości 5,0 m).

Osady oligoceńskie należą do facji ilów toruńskich reprezentowanych przez mułowce, mulki ilaste, piaski mulaste, ily i ilowce. Strop tych utworów położony jest na wysokości 22,0-57,0 m. pod powierzchnią terenu. Miocen reprezentowany jest przez drobnoziarniste piaski kwarcowe, ily węgliste z przewarstwieniami węgla brunatnego, lokalnie ze żwirem. Osady te występują wyspowo, miąższość ich waha się do 3,4m do 23,9 m.

Utwory kredy górnej na terenie gminy (margle ilaste lub piaszczyste z glaukonitem, opoki, piaski glaukonitowe lub ilowce margliste) występują tu na głębokości 53,5-90,0 m pod powierzchnią terenu. Powierzchnia stropowa utworów kredy górnej wykazuje maksymalne wahania do 17,7 m, główny kierunek nachylenia to N-NE.

3.1.2. Surowce naturalne - występowanie udokumentowanych złóż kopalin

Na obszarze objętym zmianą studium zgodnie z uchwałą nr VIII/29/2015 Rady Gminy Zławieś Wielka z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zławieś Wielka zlokalizowane są cztery złoża kruszywa naturalnego - Pędzewo I, Pędzewo II, Pędzewo IV i Pędzewo V.

Na terenie gminy występują złoża surowców naturalnych w miejscowościach Pędzewo, Toporzysko i Gutowo. Na terenie Pędzewa istnieje odkrywkowa kopalnia piasku. Funkcjonuje ona na mocy koncesji Nr 145/W/06 na wydobywanie kopaliny pospolitej – kruszywa naturalnego ze złoża „Pędzewo III” na terenie miejscowości Pędzewo, nr działki 265/1 o powierzchni 6,8 ha, wydanej przez Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu. Koncesja obejmuje obszar górniczy „Pędzewo III” o powierzchni 68042m² oraz teren górniczy „Pędzewo III” o powierzchni 76744 m². Wielkość zasobów złoża kopaliny możliwych do wydobycia wynosi około 412 tys. ton, minimalny wskaźnik wykorzystania złoża wynosi 0,87. Eksploatację kopaliny należy prowadzić zgodnie z warunkami określonymi w decyzji Wójta Gminy Zławieś Wielka z dnia 2 lutego 2006 r., znak: PR 7624-10-5/05/2006 o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia. Koncesja jest ważna do dnia 31 grudnia 2016 roku.

Także na terenie Pędzewa na części działki nr 454/2 lokowany jest obszar górniczy o nazwie Pędzewo III/1, o powierzchni 11634 m², gdzie koncesję (znak: OŚ.III.7512/3/09) na eksploatację kruszywa wydał Starosta Toruński. Wielkość zasobów kopaliny możliwych do wydobycia wynosi 12 tys ton, a minimalny wskaźnik wykorzystania złoża został określony na 0,67.

Jednocześnie na terenie Pędzewa istnieje obszar górniczy „Pędzewo I” o powierzchni 19100 m² oraz teren górniczy „Pędzewo I” o powierzchni 38860 m². Także w miejscowości Pędzewo znajduje się obszar górniczy „Pędzewo II” o powierzchni 18994 m² wraz z wyznaczonym terenem górniczym „Pędzewo 2” o powierzchni 29697 m².

Na obszarze miejscowości Gutowo, zlokalizowano także dwa obszary górnicze: Gutowo I i Gutowo II, których wielkość odpowiednio wynosi 19600 m² i 87456 m², a powierzchnia wyznaczonych terenów górniczych wynosi odpowiednio: 31728 m² i 99589 m². Koncesja (OŚ.III.7512/1/08) na wydobywanie kruszywa naturalnego ze złoża Gutowo I wydana przez Starostę Toruńskiego jest wiążąca do 31 grudnia 2012r., natomiast koncesja (164/W/08 [ŚG.III.tk.7511/74/0) wydana przez Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego na wydobywanie kruszywa naturalnego ze złoża Gutowo II wiąże do 31 grudnia 2023r.

Kopalnia ilów i piasków plioceńskich do produkcji cegły szczelinówki we wsi Toporzysko/Zławieś Mała obecnie nie funkcjonuje.

Na terenie gminy zostały dowiecone w latach 2006-2007 dwa otwory studzienne ujmujące kredowy poziom wodonośny, charakteryzujący się dużą wydajnością, dobrą jakością wody oraz odpornością na zanieczyszczenia z powierzchni terenu. Otwory studzienne o głębokości 75,0 m każdy wykonano na terenie miejscowości Czarnowo i Zławieś Mała, ujmujące bezfiltrowo wody szczelinowe w marglach kredowych zostaną wykorzystane dla potrzeb wodociągu gminnego.

W otworze studziennym Czarnowo stwierdzono samoczynny wypływ wody podziemnej. Zwierciadło statyczne ujętego poziomu wodonośnego ustaliło się na wysokości 1,49m ponad powierzchnią terenu. Stwierdzona wydajność samowypływu wynosiła 63m³/h przy depresji 0,37m. Zasoby eksploatacyjne są większe od zapotrzebowania gminnego wodociągu.

Zasoby eksploatacyjne otworu kredowego na terenie ujęcia w Złejwsi Małej ustalono w ilości Q=123,9 m³/h przy depresji 2,8 m. Bezfiltrowe ujęcie wód szczelinowych nie stwarza barier organizacyjnych wydajności studni.

3.1.3. Charakterystyka warunków geologiczno-inżynierskich

Na podstawie analizy warunków geologiczno-gruntowych stwierdza się, że utwory budujące obszar wysoczyzny morenowej należą do gruntów nośnych korzystnych do zabudowy. Najbardziej wskazanymi terenami dla budownictwa są powierzchnie moreny dennej płaskiej i falistej. Obszarami mniej korzystnymi dla budownictwa są doliny, niziny aluwialne, obniżenia wytopiskowe i zagłębienie terenu. Na obszarach ich występowania należy liczyć się z pewnym ograniczeniem budownictwa lub z większym nakładem kosztów w związku z możliwością zalegania wśród nich wkładek gruntów organicznych.

Holocenne utwory bagienno-aluwialne, wykształcone w postaci wilgotnych lub mokrych torfów, namulów organicznych i kredy jeziornej, występują w stanie plastycznym oraz międko-plastycznym i należą do gruntów słabonośnych nie wskazanych do zabudowy.

3.1.4. Gleby

Analizę uwarunkowań, wynikających z typu oraz zasobności gleb opracowano na podstawie mapy glebowo-rolniczej uzyskanej z Instytutu Upraw i Nawożenia Gleby w Puławach.

Typy gleb

Typy oraz zasobność gleb wiążą się z rodzajem skały macierzystej na której powstały. Ogólnie ujmując, ze względów geomorfologicznych, teren opracowania można podzielić na 2 strefy, tj.:

- pierwszą, zajmującą północną część gminy (obszar wysoczyzny) z charakterystycznymi dla niej glebami autogenicznymi,
- drugą, obejmującą obszar tarasów z tarasem zalewowym i nadzalewowym z charakterystycznymi dla niej glebami semihydrogenicznymi, hydrogenicznymi (głównie taras nadzalewowy) oraz napływowymi (taras zalewowy).

Przyrodniczą granicę pomiędzy rysującymi się strefami stanowi krawędź skarpy Kotliny Toruńskiej.

Analizując obszar gminy pod względem pokrycia i użytkowania terenu w wyróżnionych powyżej strefach można zaś wydzielić obszary z glebami o cechach naturalnych oraz obszary z glebami kulturoziemnymi - charakterystycznymi dla obszarów intensywnej gospodarki i wysokiej kultury rolnej (w tym terenów zabudowanych).

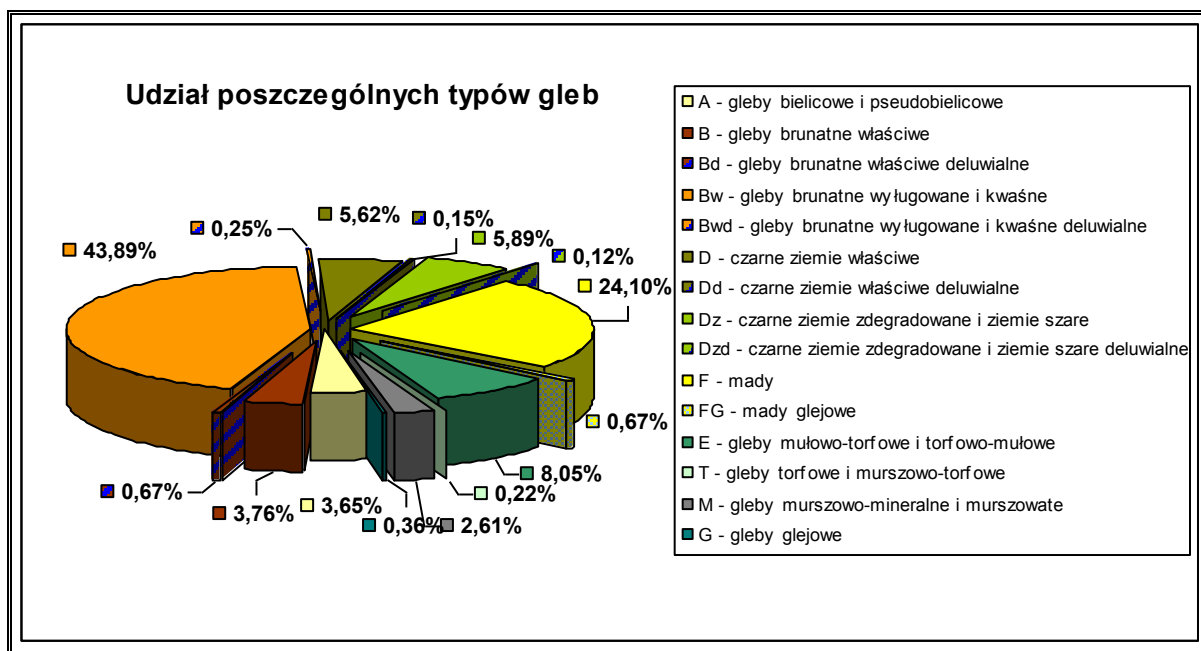
Gleby naturalne

Największą powierzchnię w gminie zajmują gleby brunatne wylugowane i kwaśne (Bw) (prawie 44%), które razem z typem właściwym (B) oraz pozostałymi podtypami rodzajami gleb brunatnych występujących w gminie (Bd, Bwd) pokrywają prawie połowę jej ogólnej powierzchni z ustalonymi typami gleby (48,6 %). Gleby brunatne właściwe obejmują ryny oraz znaczne fragmenty skarpy, zaś brunatne wylugowane i kwaśne obejmują niemal całą wysoczyznę oraz taras nadzalewowy (z wyłączeniem lasów). Rodzaje deluwialne podtypów występują przede wszystkim we fragmentach podskarpowych z utrudnionym odpływem wód gruntowych. W mozaice z wyżej opisanymi glebami brunatnymi na tarasie nadzalewowym występują czarne ziemie (D) i czarne ziemie zdegradowane (Dz), które stanowią ok. 12% powierzchni gminy z ustalonymi typami gleby.

Drugą grupą gleb, pod względem zajmowanej w gminie Zławieś Wielka powierzchni, są mady (F) i mady glejowe (FG), które zajmują głównie taras zalewowy.

W mniejszym udziale wstępują:

- gleby biellicowe i pseudobiellicowe zajmujące niewielkie obszary północnej i północno-wschodniej części wysoczyzny;
- gleby murszowo-mineralne i murszowate, występujące płatami w północnej części sołectwa Zławieś Mała, w południowej części Rzęczkowa i Łążyna oraz w Czarnych Błotach;
- gleby mułowo-torfowe i torfowo-mułowe, występujące płatowo na tarasach (głównie nadzalewowym), w powiązaniu przestrzennym z istniejącymi ciekami (przede wszystkim z Kanalem Górnym) i obszarami podmokłymi;
- gleby torfowe i murszowo-torfowe, występujące jedynie w sołectwie Czarne Błoto (kilka niewielkich obszarów).

Rysunek 14 Udział poszczególnych typów gleb w gminie Zławieś Wielka.

Źródło: Hanna Czajkowska na podstawie danych IUNG, Puławy 2007.

Gleby kulturoziemne

Do gleb kulturoziemnych zalicza się gleby typologicznie przeobrażone pod wpływem intensywnej gospodarki i wysokiej kultury rolnej. Poziom akumulacyjny tych gleb osiąga miąższość 40-60 cm i ma charakter antropogeniczny (poziom diagnostyczny anthropic). Ra-

cyjona uprawa gleby, intensywne nawożenie organiczne i mineralne może przekształcić profil glebowy tak silnie, że pierwotne poziomy lub warstwy - zwłaszcza powierzchniowe - ulegną całkowitemu przeobrażeniu. Gleba nabiera nowych właściwości biofizykochemicznych, wyjątkowo korzystnych z punktu widzenia żyzności i produktywności. Przykładem kulturoziemów są gleby ogródków działkowych, gdzie człowiek poprzez wieloletnie intensywne nawożenie organiczne (komposty, torf itp.) i mineralne bądź głęboką uprawę mechaniczną przekształcił warstwę uprawną tak silnie, że jedynie poniżej poziomu A został zachowany naturalny układ poziomów genetycznych. Stosowane zabiegi agrotechniczne (uprawa, nawożenie itp.) zmieniają takie właściwości gleby, jak odczyn, zawartość składników mineralnych oraz wpływają na ilość i jakość próchnicy, na pojemność sorpcyjną, zawartość fosforu itp.

Na terenie gminy występują dwa typy gleb kulturoziemnych:

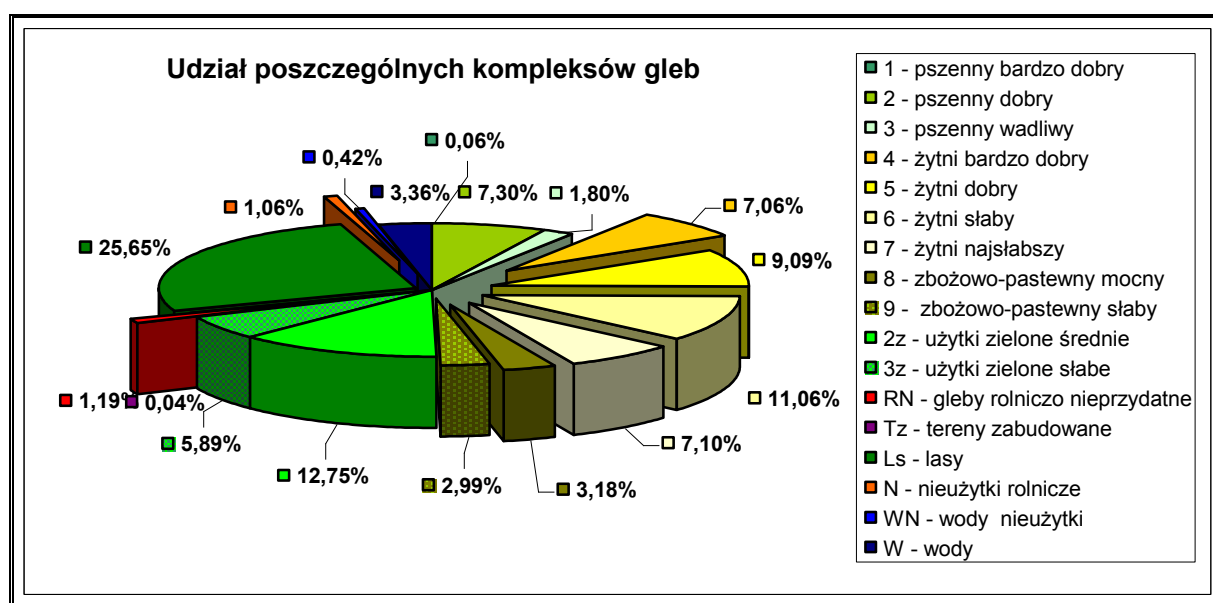
- hortisole (albo gleby ogrodowe) – których przeobrażony profil glebowy upodabnia je do gleb czarnoziemnych (czarnoziemów antropogenicznych lub czarnych ziem antropogenicznych),
- rigosole (albo gleby regulówkowe) są glebami typologicznie przeobrażonymi wskutek regulówki lub głębokiej uprawy mechanicznej, bądź przez wprowadzenie warstw obcego materiału do profilu glebowego.

Rolnicza przydatność gleb

Rolnicza przydatność gleb zależy przede wszystkim od właściwości skał macierzystych (uziarnienie i zasobność w składniki odżywcze dla roślin), od agroklimatu, rzeźby terenu i stosunków wodnych oraz od aktualnej zawartości próchnicy, odczynu i biologicznej aktywności środowiska. Wszystkie te czynniki uwzględniane są przy określaniu przynależności poszczególnych gleb do kompleksów rolniczej przydatności (Bednarek B., Prusinkiewicz Z., 1997).

Opisany wcześniej podział obszaru gminy na zasadnicze strefy jest zobrazowany również rozmieszczeniem kompleksów rolniczej przydatności gleb, z następującą charakterystyką:

- strefa wysoczyznowa z przewagą gleb dobrych i bardzo dobrych dla rolnictwa;
- strefa tarasów z przewagą użytków zielonych i lasów oraz występowaniem gleb mniej przydatnych i nieprzydatnych dla rolnictwa.

Rysunek 15 Udział poszczególnych kompleksów gleb w gminie Zławieś Wielka.

Źródło: Hanna Czajkowska na podstawie danych IUNG, Puławy 2007.

Kompleks pszenno-bardzo dobry i dobry obejmuje gleby zasobne w próchnicę i składniki pokarmowe dla roślin i wykazuje korzystne właściwości powietrzno-wodne. Są to gleby łatwe w uprawie i gwarantują stałość plonów. Pod względem bonitacyjnym gleby tych kompleksów należą do klasy I, II i IIIa (wg Bednarek B., Prusinkiewicz Z., 1997).

Kompleksy żytnie bardzo dobry i dobry skupiają gleby różnych typów utworzone z piasków gliniastych podścielonych gliną oraz z utworów pyłowych. Są to gleby średnio zasobne w składniki odżywcze, w których okresowo zaznaczają się niekorzystne warunki wodne (okresowo nadmierne uwilgotnienie lub też okresowo suche). Bonitacja tych gleb waha się w granicach klas IIIa, IIIb, IVa i częściowo IVb (Bednarek B., Prusinkiewicz Z., 1997).

Kompleksy żytnie słabe i bardzo słabe obejmują gleby najmniej korzystne z punktu widzenia produkcji roślinnej (gleby utworzone z piasków). Pod względem bonitacji są to gleby klas IVb, V lub VI (Bednarek B., Prusinkiewicz Z., 1997). Najmniej przydatne dla rolnictwa są kompleksy zbożowo-pastewny mocny i zbożowo-pastewny słaby, które pod względem bonitacji stanowią gleby klas V lub VI.

Kompleksy gleb trwałych użytków zielonych zlokalizowane są głównie w dolinie Wisły. Dominują wśród nich użytki średnie.

3.1.5. Klimat

Gmina Zławieś Wielka położona jest w VIII dzielnicy rolniczo-klimatycznej (wg R. Gumińskiego w ujęciu J. Kondrackiego). Charakteryzuje się ona klimatem przejściowym, z cechami klimatu kontynentalnego w okresie wiosenno-letnim (większość dni suchych i oraz gorących) oraz z cechami klimatu morskiego w okresie jesienno – zimowym (większość dni bardziej wilgotnych i mniej mroźnych).

Średnia roczna temperatura na tym obszarze wynosi 7,8°C. Ilość dni przymrozkowych w roku wynosi średnio 125, bardzo mroźnych – 29, zaś dni gorących 36. Pierwsze przymrozki występują na początku października, a kończą na początku maja. Okres trwania średnio pór roku: zima – 92 dni; wiosna – 59 dni, lato – 90 dni i jesień – 65 dni. Średnia roczna temperatura w lecie wynosi w lipcu 18°C, natomiast zimą, w styczniu –3°C. Amplituda temperatur jest dosyć wysoka i wynosi 22-23°C. Wilgotność powietrza wynosi około 80%. Teren ten należy do obszarów gdzie występuje deficyt wody opadowej. Ilość dni z opadami wynosi 160, przy czym są to najczęściej opady słabe od 1 do 5 mm. Udział opadów śnieżnych wynosi ok. 8%. Średnie opady atmosferyczne sięgają wartości 523 mm/ok. Największe sumy opadów występują w okresie letnim. Na obszarze tym dominują wiatry z sektora zachodniego tj. zachodnie W, południowo – zachodnie SW i północno – zachodnie NW, których łączny udział wynosi 45% ogółu. Zachodnie i wschodnie kierunki napływu mas powietrza przeważają na terenach nizinnych. Topografia terenu i układ głównych dolin rzek wymuszają napływ powietrza z kierunków zachodnich i wschodnich. Najmniej wiatrów wieje z sektora północnego i południowego, których udział wynosi odpowiednio 6,7% oraz 7,8%. Okres wegetacyjny średnio trwa 212 dni. Rozpoczyna się pod koniec marca, a kończy na początku listopada. Początek wczesnej wiosny zaczyna się na przełomie kwietnia i maja, natomiast wczesna jesień na początku września.

Warunki klimatu lokalnego zależą w głównej mierze od rzeźby terenu, budowy geologicznej i pokrycia gruntu. Na obszarze powiatu toruńskiego nie występują znaczne różnice warunków klimatycznych, ze względu na małe urozmaicenie rzeźby terenu. Wszelkie wahania temperatur, opadów oraz siły i kierunku wiatrów są głównie spowodowane występowaniem zabudowy i obszarów leśnych. W większych skupiskach zabudowy oraz terenach sąsiadujących z Toruniem i Bydgoszczą może występować zwiększone zachmurzenie oraz podwyższone temperatury powietrza (o 1-2°C). Natomiast na obszarach leśnych panuje zwięk-

szona wilgotność i niższe amplitudy temperatury powietrza. Na terenach nieosłoniętych zwiększona jest prędkość wiatru.

Klimat lasów

Tereny leśne to obszary o bardzo swoistym charakterze klimatycznym, wyróżniające się: wyrównanym profilem termicznym dobowym i rocznym (wyższe minimum i niższe maksimum), zwiększoną wilgotnością względną powietrza i niższymi jej amplitudami w ciągu doby, zaciszą (gęsty drzewostan), dużą zawartością fitoncydów (olejków eterycznych), zwiększoną zawartością ozonu itp. Z wyżej wymienionych przyczyn obszary leśne (szczególnie położone na wysoczyźnie) należy uznać za bardzo korzystne ze względów bioklimatycznych.

3.1.6. Hydrologia

Wody podziemne

Na terenie gminy Zławieś Wielka, podobnie jak na terenie całego byłego województwa toruńskiego występują trzy piętra wód podziemnych: czwartorzędowe, trzeciorzędowe i kredowe.

Wody piętka kredowego występują w szczelinowych utworach marglistych i wapiennych kredy górnej. Wodoprzewodność systemu kredowego jest na ogół niewielka, uzależniona od gęstości szczelin i spękań. Piętro użytkowane jest jedynie w obrębie Przysieka. Wody trzeciorzędowe, na które składają się trzy poziomy wodonośne, nie są użytkowane ze względu na małą miąższość i ograniczony zasięg.

Największe zasoby oraz największe znaczenie użytkowe mają wody piętka czwartorzędowego. Poziom ten charakteryzuje się różną miąższością zależną od odległości od Wisły (44 m w jej bezpośrednim sąsiedztwie do 8,4 m 3 km od jej brzegu). Zwierciadło wody w obrębie doliny występuje na głębokości 1-5 m ppt (przy średnim spadku hydraulicznym rzędu 1-2 %), w obrębie wysoczyzny poziom czwartorzędowy występuje na głębokości 40-60 m ppt przy wydajności rzędu 40-65 m³/h.

W piętrze czwartorzędowym w obrębie pradoliny Wisły występuje Główny Zbiornik Wód Podziemnych nr 141 (tzw. „Zbiornik Dolnej Wisły”), z kierunkiem spływu wód prostopadłym do rzeki. Całkowita powierzchnia zbiornika wynosi 354 km², z czego 230 km² znajduje się w Obszarze Najwyższej Ochrony GPZW (ONO) a 124 km² w Obszarze Wysokiej Ochrony (OWO) – brak ochronnych warstw nieprzepuszczalnych. Oba obszary ochrony występują na terenie gminy Zławieś Wielka. „Zbiornik Dolnej Wisły” stanowi aktualną i przyszłą rezerwę czystej wody pitnej. Jego szacunkowe zasoby dyspozycyjne wynoszą 84 tys. m³/d, a średnia głębokość ujęcia głębinowego na obszarze zbiornika wynosi 40 m. W obrębie GZWP nr 141 zlokalizowane są dwa duże ujęcia wody, oba poza granicami omawianej gminy jedno w miejscowości Mała Nieszawka, gmina Wielka Nieszawka (udokumentowane zasoby wynoszą 1080 m³/h) oraz drugie „Jedwabno” w gminie Lubicz, w Dolinie Drwęcy.

Ochroną są też objęte wody podziemne w obrębie Obszaru Chronionego Krajobrazu Strefy Krawędziowej Kotliny Toruńskiej: rozporządzenie regulujące zakres dopuszczalnych zmian w zakresie zagospodarowania przestrzennego i ochrony krajobrazu (zakazuje dokonywania zmian stosunków wodnych na terenie OChK).

Najkorzystniejsze warunki wodne występują w strefie wydmowej Górsk - Zławieś Wielka, gdzie planowane jest ujęcie wód podziemnych dla miasta Torunia i terenu gminy. Decyzją z 15.12.1987 Główny Geolog Kraju zatwierdził zasoby wód podziemnych tego rejonu w kat. B w ilości 1 500 m³/h przy depresji 6,0 m.

Wody powierzchniowe

Rzeki

Cały obszar gminy Zławieś Wielka, znajduje się w prawobrzeżnym dorzeczu dolnej Wisły.

Bezpośrednim dopływem Wisły na terenie gminy jest płynący równoległe do niej Kanał Górny (II rząd klasyfikacji rzecznej) oraz uchodzące do niego: Struga Łysomicka (zwana też Papowską Dużą) oraz Kanał Dolny (ciek równoległy do Wisły na obszarze tarasu zalewowego). Kanał Górny wraz z dopływami odwadniają północną część Kotliny Toruńskiej oraz część Wysoczyzny Chełmińskiej. Łączny obszar zlewni wynosi 381.6 km²⁴.

Kanał Górny o łącznej długości 29,7 km bierze początek w miejscowości Rozgarty. Zlewnia Kanału wynosi 325,1km² ⁵ (w tym 223km² to zlewnia Strugi Łysomickiej). Kanał odbiera wody z terenów podmokłych i wysoczyzny w obrębie tarasu (terasy) nadzalewowego. Jego ujście znajduje się w miejscowości Czarnowo na wysokości 29m n.p.m.⁶. Niski spadek podłużny (wolny przepływ wody) oraz niewystarczająca w tym przypadku konserwacja przyczyniają się do miejscowego zarastania cieków i zabagniania okolicznych terenów.

Kanał Dolny o łącznej długości 25,1 km i powierzchni zlewni 56,5km² ⁷, bierze swój początek w okolicach Portu Drzewnego na obszarze Torunia. Kanał Dolny jest lewobrzeżnym dopływem kanału Górnego, odprowadzającym do niego wody z sieci melioracyjnej tarasu (terasy) zalewowego. W miejscowości Czarnowo na wodach Kanału Dolnego zlokalizowana jest stacja pomp (764,2 km Wisły), pełniąca funkcje przeciwpowodziowe (3 pompy o maksymalnej pojedynczej wydajności 3m³/s, chroniące obszar o powierzchni 3420 ha)⁸. Podobnie jak Kanał Górny, Kanał Dolny miejscami zarasta.

Zarówno Kanał Górny jak i Kanał Dolny charakteryzują się niskimi spadkami podłużnymi, co utrudnia zachowanie ich właściwego przepływu (łatwe zarastanie). Dodatkowo poziom wód w obu ciekach jest ściśle zależny od poziomu wody w Wiśle (duża obfitość płytko zalegających wód podziemnych). W przypadku Kanału Górnego dochodzi do okresowych podtopień (tereny Czarnowa, Stanisławki oraz przy większej fali tereny dalej położone w kierunku Toporzyska), w związku z napływem wód o wyższej rzędnej od strony Wisły – brak przepompowni.

Struga Łysomicka (Papowska), biorąca swój początek jako rów melioracyjny na Wysoczyźnie Chełmińskiej w okolicach Papowa Biskupiego, jest głównym dopływem Kanału Górnego. Odprowadza do niego wody z obszaru gminy Łysomice (ujście na wysokości Gutowa).

Obszar wysoczyzny znajdujący się w granicach administracyjnych gminy charakteryzuje się ubogą siecią cieków wodnych (dominują tu jeziora wytopiskowe oraz oczka śródpolne). Wśród stałych cieków wysoczyzny wyróżniają się: Rów Łążyński, Rów Bolumiński i Struga Skłudzewska. Pozostałe, okresowe cieków uchodzące do wyżej wymienionych to głównie system rowów odwadniających.

Wody stojące

Na obszarze gminy przynależącym do Kotliny Toruńskiej występujące wody stojące to głównie starorzecza (oraz związane z nim obszary podmokłe), w mniejszej części stawy rybne

⁴ Dane odnośnie powierzchni zlewni oraz długości cieków wodnych wg Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Gdańsku: Obszar zarządzania zlewniowego i zlewnie rzek (<http://www.rzgw.gda.pl>). Ten sam obszar zlewni wg „Stanu środowiska w województwie toruńskim”, Toruń 1996 wynosi 343,3km².

⁵ Powierzchnia zlewni i długość cieków wg RZGW w Gdańsku.

⁶ Dane wg RZGW w Gdańsku.

⁷ Powierzchnia zlewni i długość cieków wg RZGW w Gdańsku.

⁸ Dane wg Kujawsko-Pomorskiego Zarządu Melioracji i Urzędzeń Wodnych (<http://www.kpzmiuw.pl>).

(w Przysieku i w okolicach wału wiślanego oraz pod skarpą między Skłudzewem a Rzęczkowo-Doły) oraz doły portowe. Największymi zbiornikami wód stojących jest jezioro Górsk o powierzchni 7,5ha (objętość 75 tys. m³) oraz Przysiek o powierzchni 1 ha (objętość 10 tys. m³)⁹.

W dolinie Wisły występują dwa obszary terenów podmokłych – jeden związany ze starorzeczem, ciągnący się od Przysieka, przez Zarośla Cienkie do Czarnowa oraz drugi u podnóża wysoczyzny (Rzęczkowo, Skłudzewo), jako wynik wysięku wód infiltrujących wysoczyznę.

Obszar wysoczyzny, mniej zasobny w wodę, urozmaicają oczka polodowcowe (Siemon, Łążyn, Rzęczkowo) oraz niewielkie wilgotne zagłębienia śródpolne.

Istniejące zbiorniki są bazą dla retencji wody w gminie.

Sieć melioracyjna

Na terenie gminy zmeliorowanych jest 3 035 ha z czego 2 433 ha to grunty orne. Program potrzeb inwestycji wodno-melioracyjnych¹⁰ określa potrzeby melioracyjne gminy Zławień Wielka na 7 795 ha, czyli aktualny stopień zaspokojenia wynosi zaledwie 38,94% i jest jednym z najniższych w województwie (zaspokojenie potrzeb melioracyjnych na obszarze województwa - 67,04%¹¹).

Obszary związane z doliną Wisły (taras zalewowy i nadzalewowy) pokryte są gęstą siecią rowów odwadniających, umożliwiającą wykorzystanie rolnicze terenu jako trwałe użytki zielone.

Tereny zmeliorowane, w rozumieniu Kujawsko-Pomorskiego Zarządu Melioracji i Urzędzeń Wodnych, to obszary zmeliorowane, które są wykorzystywane pod uprawy polowe (tj. nie będące trwałymi użytkami zielonymi). Będące w gestii zarządu tereny zmeliorowane znajdują się w północnej części gminy na Wysoczyźnie Chełmińskiej. Są to dwa obszary: jeden w rejonie Gierkowa oraz kolejny w rejonie Siemonia. Występują tam dreny melioracyjne.

Odwrotnym problemem na terenie województwa, w tym i Złejwsi Wielkiej, pozostaje sprawa nawodnień obszarów rolniczych. Wykonane w ramach melioracji budowle umożliwiają nawadnianie obszarów rolniczych, głównie poprzez utrzymywanie odpowiedniego poziomu wód gruntowych. Według szacunków przytaczanych w Diagnostyce prospektywnej na obszarze województwa kujawsko-pomorskiego problem nawodnień jest rozwiązany zaledwie na 1,5 do 3% powierzchni użytków rolnych. Rozwiązanie problemu dotyczyć musi: stworzenia dyspozycyjnych zasobów wody oraz budowy instalacji do podnoszenia i rozprowadzania wody.

3.1.7. Powiązania przyrodnicze

Powiązania zewnętrzne gminy kształtuje sieć rzeczna, z dominującym udziałem Wisły. Wisła, jako korytarz ekologiczny o znaczeniu międzynarodowym, objęty między innymi ochroną w ramach sieci Natura 2000 (OSO Dolina Dolnej Wisły), łączy obszary przyrodnicze Złejwsi Wielkiej z terenami przyległymi: wzdłuż jej biegu w dół rzeki z Pojezierzem Kaszubskim i Borami Tucholskimi (obszar węzłowy o randze międzynarodowej Europejskiej Sieci

⁹ Dane odnośnie powierzchni i objętości zbiorników wg „Studium możliwości retencjonowania wód powierzchniowych woj. Toruńskiego” Toruń 1994.

¹⁰ „Program potrzeb wodno-melioracyjnych w zakresie melioracji szczegółowych na lata 2007-2015 na terenie województwa kujawsko-pomorskiego”, Włocławek 2005.

¹¹ Wg Programu gospodarowania rolniczymi zasobami wodnymi na lata 2007 – 2015: „Na terenie Województwa Kujawsko - Pomorskiego na dzień 31.12.2004r. według ewidencji zmeliorowanych zostało 466 701 ha gruntów rolnych, co stanowi 67,04 %. zaspokojenia potrzeb. Do zmeliorowania pozostało 229 502 ha.” Wg Diagnostyki prospektywnej, będącej częścią Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego, około 62% użytków rolnych województwa zakwalifikowanych zostało do zmeliorowania.

Ekologicznej E-ECONET) oraz w górę z doliną Drwęcy i Kampinoskim Parkiem Narodowym.

Poprzez Kanał Bydgoski i dalej Noteć oraz Wartę teren gminy łączy się z obszarami cennymi przyrodniczo na zachodzie kraju, w tym z wieloma obszarami specjalnej ochrony sieci Natura 2000 -Pojezierze Myśliborskie, Pojezierze Drawskie, Pojezierze Wałęckie, Lasy Puszczy nad Drawą.

Powiązania wewnętrzne na terenie gminy kształtuje rzeźba terenu (wyraźny podział na wysoczyznę i dolinę rzeczną) oraz układ cieków wodnych wraz z terenami podmokłymi (biegnące równoległe do Wisły Kanał Górny i Dolny).

Główną osią ekologiczną gminy jest Kanał Górny wraz z wpadającą do niego Strugą Łysomicką. Łączy on lasy Torunia, poprzez największe powierzchnie torfów występujących w okolicach Czarnych Błot i Zarośli Cienkich oraz bory sosnowe porastające wydmy śródlądowe z lasami okolic Bydgoszczy. Kanał Dolny, położony bliżej Wisły i związany z jej starorzeczami, jest przez nią zdominowany i oddziałuje lokalnie.

Przez teren gminy przebiegają główne korytarze ekologiczne: Wschodniej Doliny Noteci oraz Pojezierza Kaszubskiego-Doliny Wisły i Noteci.

3.2. LEŚNA PRZESTRZEŃ PRODUKCYJNA

3.2.1. Struktura własności

Spośród 4314 ha lasów na terenie gminy Zławieś Wielka 3904 ha jest własnością Skarbu Państwa¹², co stanowi 90,49% wszystkich lasów (w województwie kujawsko-pomorskim jest to prawie 90%¹³). Własność prywatną osób fizycznych stanowi 410 ha – udział 9,5% wśród lasów gminy. Największe obszary lasów niepaństwowych występują w miejscowościach: Czarne Błoto 110ha, Cegielniku 71ha i Łączyń 66ha. Dominujący udział lasów państwowych w strukturze własności daje gwarancję spójnego kształtowania całej struktury lasów w gminie.

Inaczej wyglądają wzajemne proporcje własności w przypadku terenów zadrzewionych i zakrzewionych, gdzie spośród 387 ha 228 należy do Skarbu Państwa (58,91% gruntów zadrzewionych i zakrzewionych), a 73 ha jest własnością osób fizycznych (18,87% ogółu gruntów zadrzewionych i zakrzewionych).

3.2.2. Struktura przestrzenna

Obszary lasów na terenie gminy związane są głównie z doliną Wisły, tworząc zwarte skupiska często na obszarach wydmych tarasu nadzalewowego. Główne skupiska lasów w obrębie doliny to: na wschodzie w sołectwach Przysiek i Cegielnik lasy wchodzące w skład lasów podmiejskich Torunia, na zachodzie gminy w sołectwie Kamieniec lasy będące częścią lasów ostromeckich oraz lasy ciągnące się przez gminę wzdłuż drogi krajowej nr 80 (po jej północnej stronie od Rozgart do Złejwsi Wielkiej na obszarach wydmych).

Ze względu na intensywną produkcję rolną prowadzoną na obszarze wysoczyzny, lasy w tym rejonie są nieliczne. Ich skupienia występują w rejonie Skłudzewa i Cichoradza.

3.2.3. Struktura gatunkowa

Na terenie Nadleśnictwa Toruń dominują drzewostany jednogatunkowe stanowiące 54,06% wszystkich lasów. Są to przede wszystkim monokultury sosnowe na siedliskach bo-

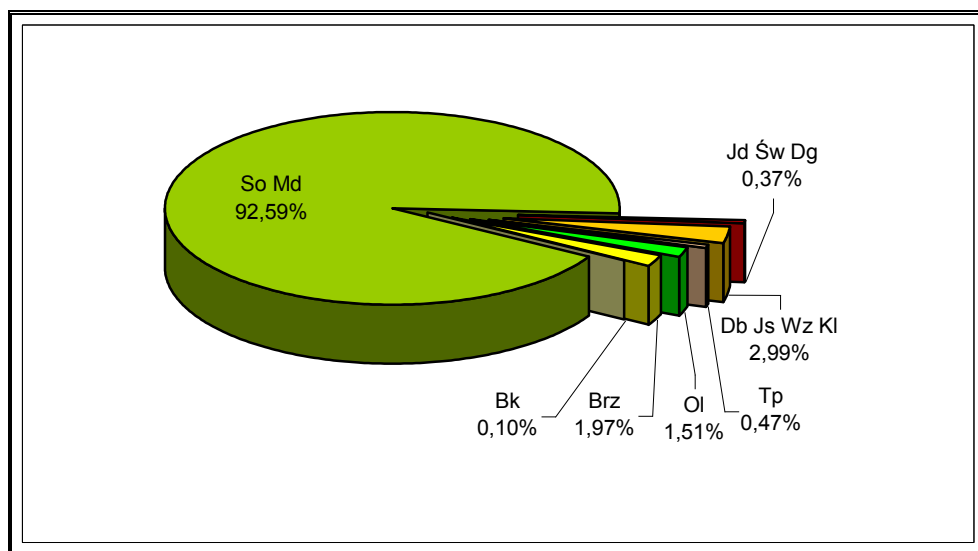
¹² Bez terenów przekazanych w użytkowanie wieczyste – 1ha; Dane na podstawie wypisu z dokumentacji Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii, aktualne na 1 stycznia 2010r.

¹³ Plan zagospodarowania przestrzennego województwa kujawsko-pomorskiego, czerwiec 2003.

rowych (Bśw i BMśw). W drzewostanach dwugatunkowych są to głównie lasy złożone z dębu, buka lub jaworu.

Największe zróżnicowanie gatunkowe drzewostanu występuje w leśnictwie Raciniewo (na terenie gminy od strony Bydgoszczy) oraz Wałdowo.

Z danych dotyczących dominujących gatunków w lasach gminy wyraźnie wynika prze-ważający udział lasów z dominacją sosny (ponad 92% ogółu lasów państwowych na terenie gminy). Lasy z innymi gatunkami dominującymi są nieliczne.

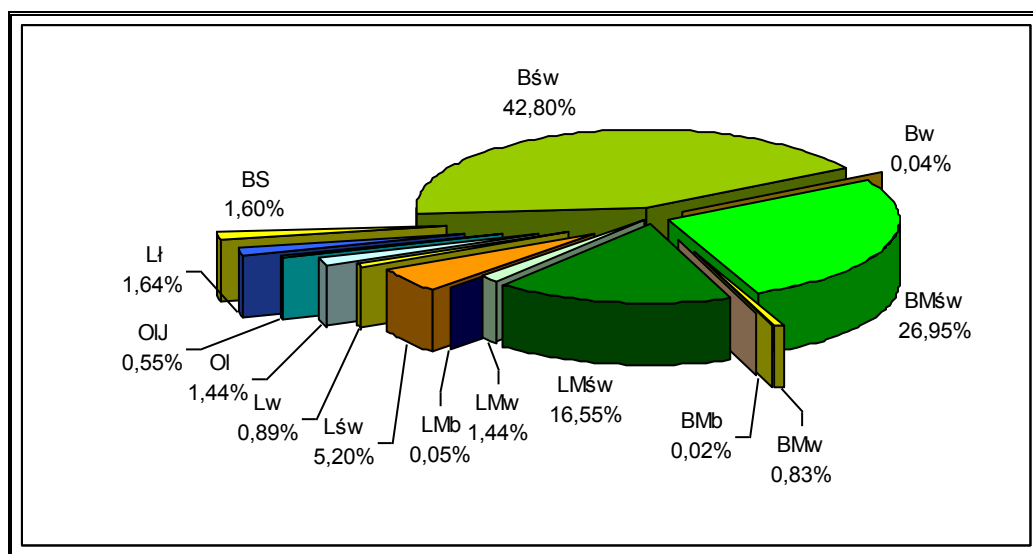

Rysunek 16 Udział gatunków dominujących w lasach państwowych na terenie gminy Zławieś Wielka.

Źródło: Urszula Bereza na podstawie danych z Planu Urządzenia Gospodarstwa Leśnego.

3.2.4. Struktura siedliskowa

W strukturze siedliskowej obrębów Olek oraz Ostromecko, na terenie których znajduje się gmina Zławieś Wielka, dominują siedliska Boru świeżego (42,8%), Boru mieszanego świeżego (26,95%) oraz Lasu mieszanego świeżego (16,55%).

Rysunek 17 Udział poszczególnych siedlisk w lasach na terenie Nadleśnictwa Toruń (obręby Olek i Ostromecko).

Źródło: Urszula Bereza na podstawie danych z Planu Urządzenia Gospodarstwa Leśnego.

Przestrzenne rozmieszczenie dominujących typów siedliskowych w gminie przedstawia się następująco: bór świeży przechodzący w bór suchy występuje w miejscowościach Przy-siek, Cegielnik, Czarne Błoto, Górsk i Pędzewo, bór mieszany świeży w miejscowościach Górsk, Smolno, Czarnowo, Gutowo i Zławieś Wielka, a las mieszany świeży przechodzący w bór mieszany świeży w Gutowie, Łążynie, Skłudzewie i Cichoradzu.

76,80% lasów na terenie gminy wykazuje zgodność z siedliskiem na którym się znajdują.

Drzewostany o składzie gatunkowym niezgodnym obojętnie z siedliskiem (6,9%), występują głównie na siedliskach lasowych (LMśw, LMw, LMb, Lśw, Lw, Ol, OlJ, LŁ –91,4% lasów niezgodnych obojętnie). Są to głównie (zastępujące dąb i jesion) drzewostany brzozy, olchy, grabu, osiki i topoli. Pozostałe lasy niezgodne obojętnie (8,6%) występują na siedliskach borowych (Bśw, BMśw, BMw). Tu w miejsce sosny i dębu występuje brzoza, akacja i topola.

Lasy niezgodne siedliskowo negatywnie zawsze występują na siedliskach lasowych, gdzie docelowe gatunki dębu, jesionu i buka zastępuje sosna (97,29% przypadków) lub dużo rzadziej świerk (2,71%).

3.3. ROLNICZA PRZESTRZEŃ PRODUKCYJNA

W gminie Zławieś Wielka jest stosunkowo duży udział użytków rolnych (stanowią 62,5% powierzchni gminy, grunty orne stanowią 83,6% użytków rolnych)¹⁴, przy czym dane te są niższe od średniej wojewódzkiej (64,6% powierzchni to użytki rolne, gdzie 87% użytków rolnych to grunty orne) ale wyższe od krajowej (odpowiednio 59% i 76,2%)¹⁵.

Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON w roku 2009 (dane wg GUS)			
		ilość	udział %
ogółem		975	100,00%
prywatne		958	100,00%
Sekcja A	<i>rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo</i>		
	ogółem	71	7,28%
	prywatne	71	7,41%
Sekcja B	<i>rybołówstwo i rybactwo</i>		
	ogółem	3	0,307%
	prywatne	3	0,313%

Tabela 10 Podmioty gospodarki narodowej sekcji A (rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo) i sekcji B (rybołówstwo i rybactwo).

Źródło: Urszula Bereza, Rafał Łucki, Łukasz Piskurewicz - dane wg rejestru REGON, GUS 2009.

W gminie znajduje się 1211 gospodarstw rolnych¹⁶. W strukturze własności zdecydowaną większość stanowią gospodarstwa indywidualne (zarówno wg danych spisu rolnego z 1996 roku jak i z roku 2002 gospodarstwa te stanowią ponad 99% ogółu gospodarstw), przy czym największy udział mają gospodarstwa małe, poniżej 5 ha (stanowiące 62% wszystkich gospodarstw). Mniejszy udział mają gospodarstwa od 5 do 10 ha (14,32% gospodarstw) i od 10 do 20 ha (16,10%)¹⁷.

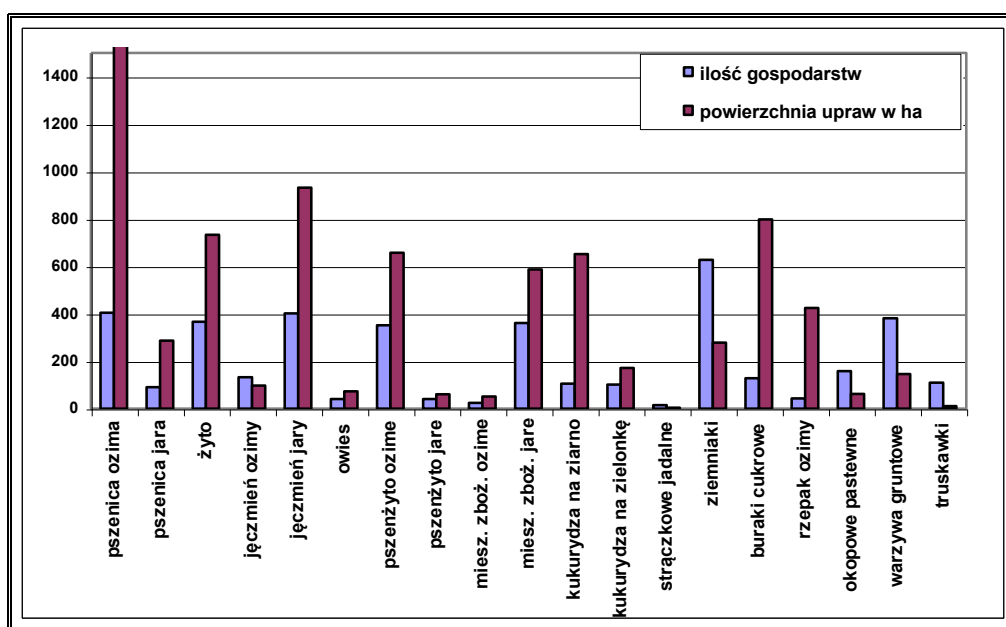
14 Dane wg zestawienia gminnego Powszechnego Spisu Rolnego, GUS 2002.

15 Dane wg Diagnozy prospektywnej.

16 Dane wg Powszechnego Spisu Rolnego, GUS 2002.

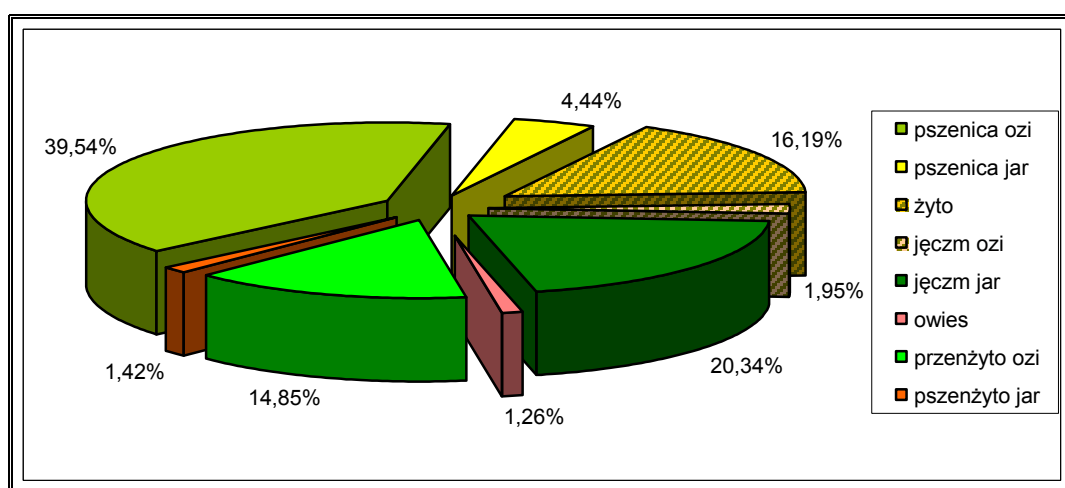
17 Dane wg Powszechnego Spisu Rolnego, GUS 2002.

Wśród roślin najczęściej uprawia się ziemniaki – 51,78% wszystkich gospodarstw, ale same uprawy zajmują tylko 278,37ha. W dalszej kolejności są gospodarstwa zajmujące się uprawą zbóż, głównie przeznaczające tereny pod uprawę pszenicy ozimej – 33,36% wszystkich gospodarstw (24,28% powierzchni wszystkich zasiewów - 2183,98ha), oraz jęczmienia jarego – 33,20% gospodarstw (12,49% powierzchni zasiewów - 932,56ha). Większe powierzchnie upraw zajmują poza tym buraki cukrowe 798,44ha (uprawiane w 10,65% gospodarstw), kukurydza na ziarno - 652,51ha (8,75% gospodarstw) oraz pszenżyto ozime - 656,76ha (29,07% gospodarstw)¹⁸. Poniżej przedstawiono sporządzony na podstawie zestawienia gminnego (w Powszechnym Spisie Rolnym 2002 roku) diagram, obrazujący udział poszczególnych zbóż w powierzchni zasiewów gminy – dane różnią się od podawanych przez GUS wyników spisu.

Rysunek 18 Porównanie powierzchni upraw oraz ilości gospodarstw prowadzących uprawy.

Źródło: Urszula Bereza - dane wg Powszechnego Spisu Rolnego 2002 GUS.

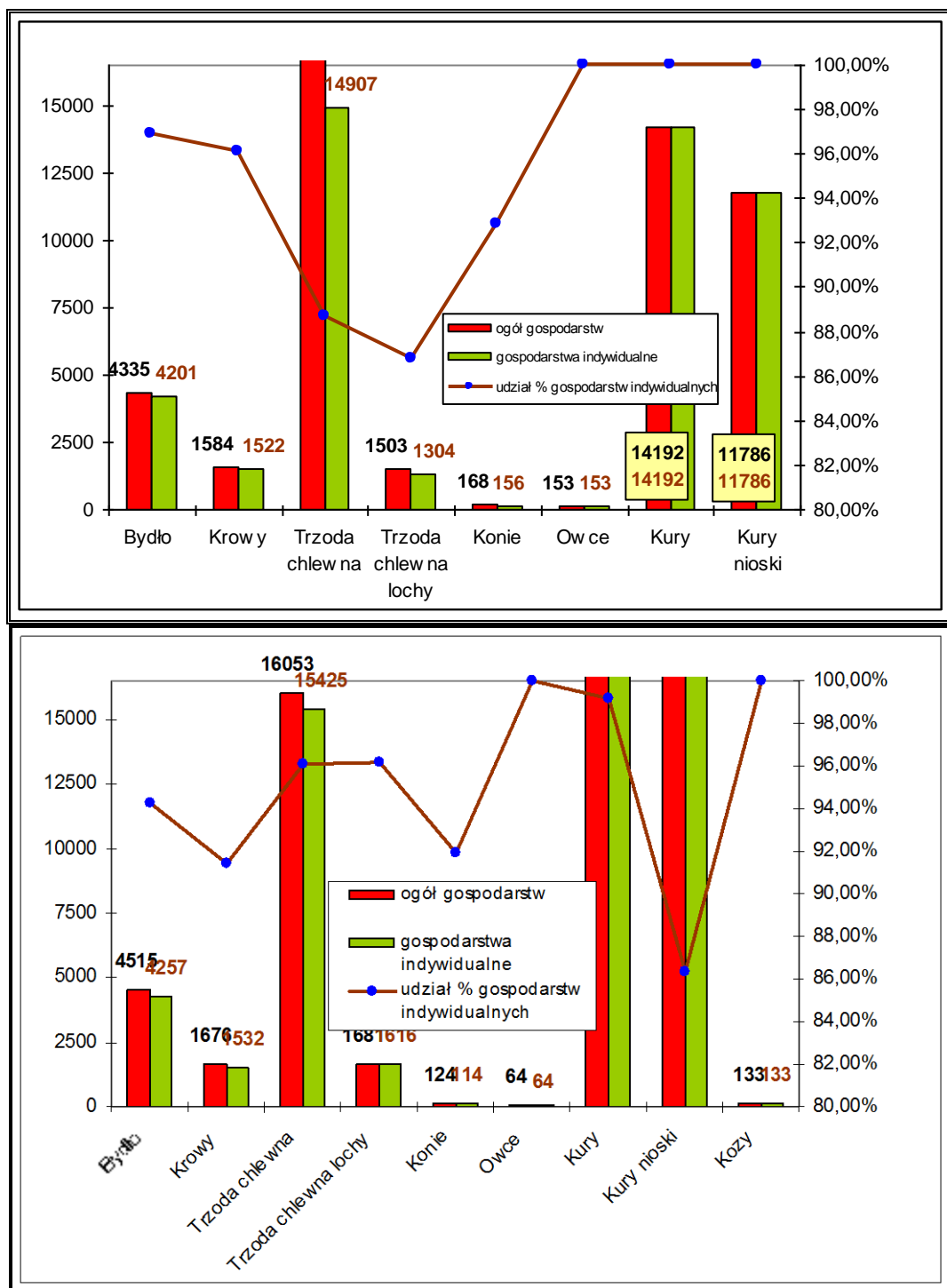

Rysunek 19 Udział poszczególnych zbóż w powierzchni zasiewów w gminie.

Źródło: Urszula Bereza - dane wg Powszechnego Spisu Rolnego 2002 GUS.

¹⁸ Dane wg Powszechnego Spisu Rolnego, GUS 2002 .

Oprócz upraw polowych na terenie gminy prowadzi się hodowlę zwierząt - do najczęściej hodowanych należy trzoda i kury. Porównując dane z przeprowadzonych w 1996 i 2002 roku Powszechnych Spisów Rolnych, widać nieznaczne różnice w ilości sztuk zwierząt (4,5% spadek pogłowia trzody chlewnej, 4% przyrost pogłowia bydła). Nie dotyczy to rozwoju hodowli kur i kur niosek, których ilość zwiększyła się w przeciągu 6 lat dzielących oba spisy ponad 96 razy.

Rysunek 20 Pogłowia zwierząt wg rodzaju gospodarstwa – porównanie danych z lat 1996 i 2002.

Źródło: Urszula Berezka na podstawie danych GUS (spis rolny, 1996, 2002).

Produkcja na terenie Złejwsi Wielkiej obejmuje zarówno jaja konsumpcyjne jak i mięso drobiowe, a odbiorcą są liczne zakłady przetwórstwa i skupu jaj zarejestrowane w Toruniu i Bydgoszczy.

Największe skupisko ferm produkcyjnych znajdują się w miejscowości Czarne Błoto, mniejszy zakład zlokalizowany jest w Złejwsi Małej.

Wśród gospodarstw rolnych połowa (156 gosp. rol.) nie prowadzi obecnie działalności rolniczej. Zaledwie 47 gospodarstw produkuje na potrzeby rynku, reszta prowadzi działalność na potrzeby własne.

Na podstawie powyższych danych widać, że rolnictwo spełnia marginalną rolę wśród działów gospodarczych. Razem z leśnictwem i łowiectwem stanowi ok 1 % wśród działów gospodarki krajowej.

3.4. STAN ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

3.4.1. Zagrożenia i stan powietrza

Zgodnie z Siódmą roczną oceną jakości powietrza za rok 2008 (WIOŚ, Bydgoszcz, 2008) gmina Zławieś Wielka dokonana przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska gmina Zławieś Wielka charakteryzuje się jednym z najniższych w powiecie toruńskim stężeniem dwutlenek siarki SO_2 i tlenku azotu NO_2 . Według Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska, prowadzącego inwentaryzację emisji zanieczyszczeń do powietrza w rozbiciu na poszczególne związki, teren gminy leży w strefie klasy A (w klasie wynikowej) tj. w strefie, wszystkie z mierzonych substancji tj.: dwutlenek siarki SO_2 , tlenek azotu NO_x , tlenek węgla CO, ołów Pb, benzen C_6H_8 ozon O_3 i pył zawieszony PM10, nie przekroczyły wartości dopuszczalnej (z uwzględnieniem częstości przekroczeń określonych w RMS w sprawie dopuszczalnych poziomów...).

Klasyfikacja według parametrów, z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych dla ochrony roślin wskazuje na terenie gminy że żadna z mierzonych substancji (SO_2 , NO_x ; O_3) nie przekroczyła wartości dopuszczalnej (klasa wynikowa A).

Klasa A jest najwyższą z możliwych, dlatego dla substancji których pomiar wykazał brak przekroczeń, wymaganym działaniem jest dążenie do utrzymania poziomu stężeń na niezmiennym poziomie.

Głównym źródłem emisji podstawowych zanieczyszczeń do powietrza są:

- dla SO_2 – głównie energetyka zawodowa i sektor komunalno – bytowy; (dominuje emisja powierzchniowa – ok. 55%); dominujący udział w zanieczyszczaniu ma spalanie węgla, koksu oraz olejów opałowych. Zużycie tych paliw jest maksymalne w czasie jesiennym i zimowym, stąd też zdecydowanie większe jest zasiarczenie atmosfery w tym okresie;
- dla NO_2 – transport i komunikacja, w mniejszym stopniu energetyka zawodowa; (dominuje emisja liniowa - udział ok. 95%); w stężeniach dwutlenku azotu decydującą rolę odgrywa emisja ze środków transportu, niewielki procent pochodzi z procesów spalania, co wiąże się głównie ze zmiennością dobową;
- dla CO – transport drogowy w mniejszym stopniu spalanie paliw w kotłowniach; dominuje emisja liniowa (ok. 90%);
- dla pyłu – głównie energetyka i ciepłownictwo oraz dodatkowo unos pyłu z powierzchni terenu, dróg, dachów, pól uprawnych itd.; dominuje emisja powierzchniowa (ok. 55%) – wzrost wartości stężeń zanieczyszczeń w miesiącach zimnych, co wiąże się z występowaniem okresu grzewczego. W stężeniach pyłu dużą rolę odgrywa także emisja tzw. „niezorganizowana” np. pylenie ze źle zagospodarowanych obszarów np. pasów drogowych.

Na stan powietrza oddziałują przede wszystkim:

- sektor komunalno – bytowy – główną przyczyną zanieczyszczeń pochodzących z tego źródła jest spalanie odpadów w domowych piecach, które nie wytwarzają wystarczająco wysokiej temperatury do całkowitego spalania odpadów takich jak tworzywa sztuczne, gumy i tekstylia. W związku z tym do atmosfery przedostają się duże ilości sadzy, węglowodorów aromatycznych, merkaptanów i innych szkodliwych dla zdrowia ludzi związków chemicznych. Zjawisko nasila się w okresie grzewczym;
- źródła komunikacyjne - główną przyczyną zanieczyszczeń pochodzących z tego źródła jest przede wszystkim: zły stan techniczny pojazdów, przestoje w ruchu spowodowane złą organizacją ruchu lub zbyt małą przepustowością dróg, zły stan nawierzchni dróg, rodzaj paliwa. Występowanie i nasilenie tych czynników powoduje, że na skrzyżowaniach i trasach komunikacyjnych o dużym natężeniu ruchu występuje wysokie zanieczyszczenie powietrza substancjami pochodzącymi ze spalania paliw w silnikach pojazdów (przede wszystkim tlenki węgla, tlenki azotu, węglowodory lotne). Emisja komunikacyjna jest bardzo nierównomierna - związana ściśle z natężeniem pojazdów i zależy od pory dnia (wzrasta w okresach szczytu tj. dojazdu do pracy i powrotu do domu) i roku (wzrasta w okresie letnim - zwiększony ruch turystyczny). Największy ruch samochodowy, a co za tym idzie największe zanieczyszczenie liniowe, występuje na drogach o utwardzonej nawierzchni, przede wszystkim na drodze krajowej i drogach wojewódzkich.
- emisje technologiczne tj. emisje z zakładów przemysłowych (głównie energetyka zawodowa i przemysłowa, procesy technologiczne, prywatne zakłady np. rzemieślnicze, rolnictwo) - główną przyczyną zanieczyszczeń pochodzących z tego źródła jest przede wszystkim: brak lub zły stan techniczny zabezpieczeń oraz przestarzałe procesy technologiczne.

Na terenie gminy nie występują powierzchniowe źródła emisji oraz obiekty emitujące do atmosfery ponadnormatywne ilości zanieczyszczeń powietrza.

3.4.2. Zagrożenia i stan wód

Wody rzeki Wisły, przed granicą województwa kujawsko-pomorskiego wykazują już ponadnormatywne zanieczyszczenia chemiczne oraz zasolenie. Na terenie gminy nie znajdują się obiekty mogące w znaczący sposób wpływać na klasę czystości Wisły. Porównując klasy wód w województwie kujawsko-pomorskim¹⁹ można stwierdzić, że poniżej Torunia wody Wisły charakteryzowały się najlepszą jakością.

Z wniosków z analizy oddziaływania punktowych źródeł ścieków na wody powierzchniowe i podziemne (Powiatowy program ochrony środowiska z 2003 roku) wynika, że najbardziej zanieczyszczonym ciekim wodnym jest **Struga Łysomicka** (i dalej **Kanał Górny** z którym się łączy) poniżej oczyszczalni gminnej w Papowie Osiekach. Jako powód wskazano wadliwą pracę oczyszczalni, spowodowaną przeciążeniem hydraulicznym jej urządzeń. Struga Łysomicka stanowi „najbardziej drastyczny przypadek negatywnego wpływu ścieków komunalnych (na wody powierzchniowe) w skali powiatu”²⁰. Powyższe stwierdzenie nie znajduje potwierdzenia w danych z monitoringu wód województwa kujawsko-pomorskiego²¹ (mapa jakości wód województwa), gdzie zarówno Struga Papowska jak i Kanał Górny posiadają wody III klasy (pomiar z 2004 roku) a Kanał Dolny (dwa punkty pomiarowe w rejonie Toporzyska i Czarnowa) wody IV klasy (pomiar z 2004 roku).

W ocenie czystości rzek województwa kujawsko-pomorskiego w 2008r. przedstawionej przez WIOŚ w raporcie o stanie środowiska stwierdzono, że stan/potencjał ekologiczny rzeki

¹⁹ Na podstawie danych z „Raportu o stanie środowiska województwa kujawsko-pomorskiego w 2005 roku”, Bydgoszcz 2006.

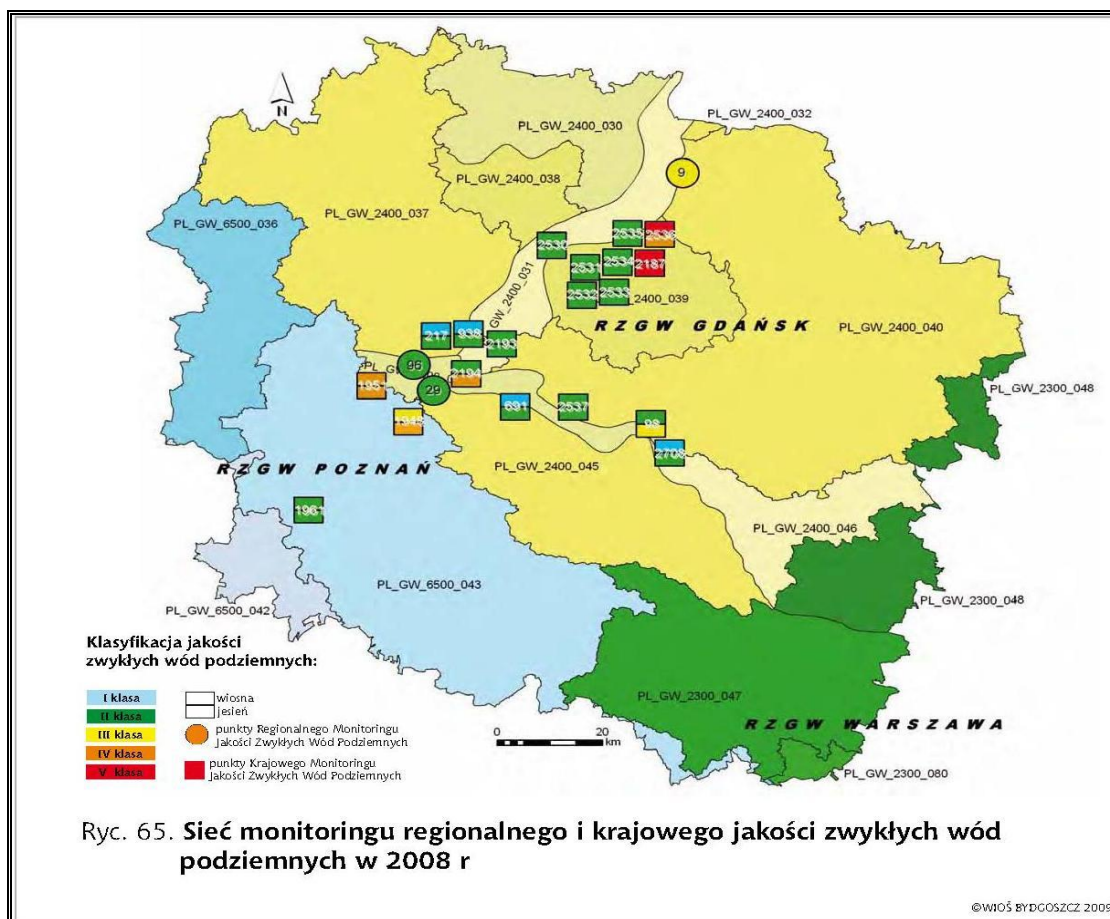
²⁰ „Program ochrony środowiska powiatu Toruńskiego na lata 2004-2010 z perspektywą na lata 2011 – 2020”, Toruń 2003.

²¹ Dane Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska (<http://www.wios.bydgoszcz.pl>) .

Wisły na terenie gminy Zławieś Wielka należy określić jako dobrej, natomiast ocenę bakteriologiczną uznać za zadowalającą.

W ramach monitoringu regionalnego, obejmującego wody użytkowych poziomów wodonośnych, aktualnie eksploatowanych, stwierdzono wody niskiej jakości w 24,7% przypadków, średniej jakości - w 59,2%, oraz wody wysokiej jakości – w 16,1%.

Wg monitoringu regionalnego i krajowego jakości wód podziemnych dla Punktu Krajowego Monitoringu jakości Zwykłych Wód Podziemnych w miejscowości Zławieś Mała na terenie gminy Zławieś Wielka występuje II klasa czystości (lokalizację punktów pomiarowych i dane wynikowe przedstawiono na poniższym rysunku).

Rysunek 21 Jakość zwykłych wód podziemnych wg monitoringu regionalnego i krajowego w 2008r.

Źródło: Raport o stanie środowiska województwa kujawsko-pomorskiego w 2008 roku, WIOŚ Bydgoszcz 2009.

Program ochrony środowiska powiatu wskazywał również na niewykorzystanie obciążenia hydraulicznego istniejących oczyszczalni ścieków (w przypadku gminy – oczyszczalnia Toporzysko), a największe dysproporcje w zakresie wykorzystania przepustowości w stosunku do ilości ścieków wytwarzanych i oczyszczanych występowały m.in. w gminie Zławieś Wielka. Taki stan rzeczy może się odbijać negatywnie na stanie wód zarówno powierzchniowych jak i gruntowych w gminie.

Wody powierzchniowe i podziemne są elementem wpływającym na pozostałe komponenty środowiska. *Wśród źródeł wpływających na pogorszenie ich jakości należy wymienić:*

- presję budownictwa na tereny dolin rzecznych i tereny o niskim poziomie wód gruntowych (z wysiękami), a co za tym idzie zwiększone ryzyko zanieczyszczenia wód powierzchniowych i podziemnych; zagrożenie średnie, lokalnie duże
- brak izolacji lub słabą izolację w utworach wodonośnych oraz w miejscach wychodni warstw wodonośnych (głównie wzdłuż doliny Wisły) – sytuacja taka powoduje infiltrację zanieczyszczeń do wód podziemnych; pozaklasowe wody rzek i innych cieków wodnych sprawiają poważne zagrożenie wód podziemnych;
- ścieki komunalne – nieuporządkowana gospodarka wodna (na części terenów brakuje zbiorczych systemów odprowadzania i oczyszczania ścieków) na znacznych obszarach (w tym obszarach płytkich wód gruntowych)²² – powoduje, że nieoczyszczone ścieki trafiają często do przydomowych szamb lub bezpośrednio do gruntu; działania takie stanowią bezpośrednie zagrożenie dla czystości wód powierzchniowych i podziemnych;
- ścieki deszczowe – odprowadzanie niepodczyszczonych wód deszczowych do gruntu, rowów a dalej do rzek – stanowi niebezpieczeństwo dla tych wód;
- melioracje odwadniające - powodują obniżanie się zwierciadła wody i przesuszenia gleby;
- spływy z terenów rolnych (źródło obszarowe) oraz brak stref buforowych pomiędzy gruntami ornymi a wodami powierzchniowymi w postaci pasa użytków zielonych - zagrożenie małe, ze względu na niski poziom wykorzystywanych przez rolników nawozów i pestycydów (Aktualizacja programu retencjonowania wód powierzchniowych wskazuje na rolnictwo jako główne źródło zanieczyszczeń wód gruntowych i wód pierwszego czwartorzędowego poziomu wodonośnego);
- źle składowane i zabezpieczone przyzmy obornika położone w pobliżu cieków wodnych - zagrożenie małe;
- postępująca budowa sieci wodociągowej, bez równoległej realizacji kanalizacji (budowa wodociągu pociąga za sobą wzrost zużycia wody, a tym samym wzrost ilości ścieków nieoczyszczonych) – duża dysproporcja pomiędzy istniejącym stanem kanalizowania (niewystarczającym – gminna sieć nie przekracza 2000 RLM) a stopniem zwodociągowania.

Gminne składowisko odpadów „Łążyn” w ograniczonym stopniu oddziałuje na jakość wód podziemnych - posiada niezbędne urządzenia minimalizujące jego wpływ na jakość środowiska i spełnia normy wymagane w tym zakresie.

3.4.3. Zagrożenia i stan gleb

Stan gleb jest dość dobry. Na terenie gminy gleby nie są zdegradowane chemicznie.

Znaczące przekształcenia i zanieczyszczenia środowiska glebowego w gminie mają lokalny charakter i związane są przede wszystkim z obszarami zabudowanymi. Jako lokalne zanieczyszczenie gleb uznać należy także wyraźne wzbogacenie w niektóre pierwiastki, w tym również metaliczne, pokrywy glebowej sąsiadującej z drogami: krajową i wojewódzkimi.

Nierozpoznane badaniami lecz częste na terenie gminy jest także powierzchniowe dewastowanie pokrywy glebowej wskutek zaśmiecenia, dzikiego składowania odpadów, rozkopania powierzchni terenu. Stwarza to obraz ogólnej powierzchniowej dewastacji terenu, w tym także pokrywy glebowej.

Zanieczyszczenie gleb metalami ciężkimi mieści się w granicach zawartości normalnej lub tolerowanej. Charakterystyczne są wyższe koncentracje niektórych pierwiastków w glebach (kadm, chrom, nikiel, miedź, ołów), jednak ich zawartości nie przekroczyły wartości granicznych określonych Zarządzeniem Ministra Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych.

²² Poza zasięgiem kanalizacji sanitarnej jest pozostała część gminy (tj. miejscowości: Cegielnik, Cichoradz, Gierkowo, Gutkowo, Łążyn, Pędzewo, Ręczkowo, Skłudzewo, Zarośle Cienkie).

Celem ochrony powierzchni ziemi prowadzone są regularne kontrole zakładów w zakresie gospodarki odpadami. W ostatnich latach wykazały one, iż nie wszystkie zakłady miały uregulowany stan formalno – prawny w zakresie gospodarki odpadami.

Głównymi źródłami zagrożeń dla pokrywy glebowej są między innymi:

- zamiana formacji roślinnych na rzecz nieużytków (zwiększona erozja wodna gleb, powodowana zwiększeniem infiltracji) - rozmiary zagrożenia małe – głównie na terenach rolnych i źle zagospodarowanych „pasach zieleni” wzdłuż dróg;
- zanieczyszczenie gleb przez odpady komunalne i gospodarcze – zagrożenie małe lokalnie duże „dzikie wysypiska śmieci”; zakłady którym wydano pozwolenia na wytwarzanie, gromadzenie i lub transport odpadów oraz zakłady które mają zatwierdzony program gospodarki odpadami niebezpiecznymi mogą stanowić potencjalne źródło zagrożenia;
- zanieczyszczenie gleb metalami ciężkimi – wywoływane głównie ruchem pojazdów mechanicznych – zagrożenia lokalnie (wzdłuż dróg) o znaczeniu małym do średniego; potencjalne zagrożenie mogą stwarzać również stacje benzynowe.

3.4.4. Przekształcenia powierzchni ziemi i zagrożenie występowania masowych ruchów ziemi

Źródłami zagrożenia powierzchni ziemi (głównie jej ukształtowania) są:

- 1) czynniki naturalne - powierzchniowe ruchy masowe, występujące na terenach krawędzi form morfologicznych o znacznych spadkach (głównie skarpa doliny Wisły, oraz Kotliny Toruńskiej);
- 2) czynniki antropogeniczne:
 - zamiana formacji roślinnych o wykształconej strukturze pionowej na rzecz nieużytków (zwiększona erozja powierzchni ziemi, powodowana zwiększeniem spływu powierzchniowego wód) – występują na znacznych powierzchniach (szczególnie niebezpieczne na glebach gliniastych, z warstwą trudnoprzepuszczalną), rozmiary małe do średniego;
 - zmiany w ukształtowaniu powierzchni powodowane wykopami pod zabudowę, drogi, infrastrukturę techniczną itp.; występują głównie na obszarach przeznaczonych do za-inwestowania, zagrożenie małe, lokalnie średnie do dużego;
 - nadmierna zabudowa powierzchni biologicznie czynnej, zagrożenie średnie, lokalnie do dużego.

Powierzchniowe ruchy masowe

Skarpa przebiegająca przez środek gminy Zławieś Wielka (zasięgiem obejmuje sołectwa: Czarnowo, Toporzysko, Skłudzewo, Rzęczkowo i Łążyn) stanowi przyrodniczą granicę dwóch makroregionów: Pojezierza Chełmińsko–Dobrzyńskiego i Pradoliny Toruńsko-Eberswaldzkiej. Jest jednostką nieciągłą o wysokości względnej 10-15 metrów (przecinają ją suche doliny, drogi, zabudowa, inne formy zagospodarowania terenu). Zbudowana jest z utworów czwartorzędowych: piasków deluwialnych i glin, piasków ze żwirami wodnolodowcowymi, piasków i żwirów stożków napływowych, gliny zwałowej oraz mułków i iłów na torfach lub piaskach i żwirach rzecznych terasów zalewowych.

Z powyższymi uwarunkowaniami (głównie chodzi o wysokość względną skarpy oraz budowę geologiczną i warunki wodne) wiąże się zagrożenie ruchami masowymi: osuwaniem²³, osiadaniem²⁴, splezywaniem²⁵ i spływaniem²⁶.

²³ osuwanie - szybkie zsuwania się mas skalnych lub warstwy zwietrzliny po stoku do jego podnóża lub łagodniejszej części.

²⁴ osiadanie - grawitacyjne przemieszczania materiału z zachowaniem nienaruszonej budowy wewnętrznej utworów skalnych.

²⁵ splezywanie - powolne procesu masowego, przemieszczającego utwory luźne, zwietrzelinowe, przesiąknięte wodą i zalegające na stokach.

²⁶ spływanie - przemieszczanie utworów luźnych, głównie ilastych, przesiąkniętych wodą.

Ruchy masowe nasilają się wczesną wiosną i jesienią, ze względu na większe uwilgocone gruntu (intensywne opady), rozmarzanie wierzchniej warstwy gruntu i znaczne różnice temperatur, podcięcie powierzchni lub jej nadmierne obciążenie. Tempo i natężenie ruchów masowych silniejsze jest na stromych zboczach, w miejscach gdzie występuje cieńsza pokrywa glebowa o małej spoiwości oraz o ubogiej szacie roślinnej.

Najgroźniejszym (dla przestrzeni) w skutkach procesem jest osuwanie prowadzące do powstawania osuwisk. Proces ten może powodować katastrofalne skutki, niszcząc osiedla i drogi komunikacyjne, zagradzając doliny i tworząc okresowe jeziora, a także spiętrzając wody rzek i powodując powodzie.

Szerzej temat osuwisk opisano przy rozdziale dotyczącym naturalnych zagrożeniach geologicznych.

3.4.5. Klimat akustyczny

Hałas jest jednym z rodzajów zanieczyszczeń, do którego zaliczane są dźwięki o częstotliwościach od 16 Hz do 16000 Hz.

W rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, określone zostały dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku. Poziomy te określono w zależności od rodzaju terenu (zabudowa mieszkaniowa, tereny uzdrowiskowe, rekreacyjno – wypoczynkowe, szpitale oraz domy opieki społecznej i budynki związane ze stałym lub wielogodzinnym pobytem dzieci), uwzględniając przy tym rodzaj obiektu lub działalności będącej źródłem hałasu, a także pory dnia i nocy.

Hałas komunikacyjny tj. pochodzący od środków transportu

Hałas drogowy jest bardzo odczuwalny przy głównych, ruchliwych drogach tj. głównie:

- 1) krajowej nr 80, wojewódzkich nr 546, 597; natężenie ruchu na tych trasach było bardzo duże, a wartość poziomu dźwięku na wysokości 5 m osiągała 75 dB w porze dziennej i 60 w porze nocnej, przy dopuszczalnych poziomach hałasu w środowisku w otoczeniu budynków mieszkalnych do 60 dB w porze dziennej i do 50 dB w porze nocnej.
- 2) powiatowych: na drogach powiatowych nie jest prowadzony monitoring hałasu drogowego, jednak można zakładać, że wartość poziomu dźwięku na wysokości 5 m osiągała tu 50 - 55 dB w porze dziennej i 40 w porze nocnej.

Program ochrony środowiska dla powiatu toruńskiego wymienia m.in. Zławieś Wielką (gm. Zławieś Wielka) wśród miejscowości najbardziej zagrożonych hałasem komunikacyjnym w powiecie toruńskim.

Hałas przemysłowy tj. pochodzący z obiektów przemysłowych i usługowych; głównie z zainstalowanych tam urządzeń i maszyn

Zakłady przemysłowe, a przede wszystkim instalacje znajdujące się na ich terenie: sprężarki, urządzenia chłodnicze, transport wewnątrz zakładów itp. są poważnym źródłem hałasu (zwłaszcza w porze nocnej). Hałas przemysłowy stanowi zagrożenie o charakterze lokalnym, występujące głównie na terenach sąsiadujących z zakładami produkcyjnymi.

Odczuwalny poziom hałasu przemysłowego jest indywidualny dla każdego obiektu i zależy od: wielkości i jakości parku maszynowego, izolacji poszczególnych pomieszczeń i całych hal produkcyjnych, procesów technologicznych oraz funkcji urbanistycznych sąsiadujących z nim terenów. Wewnątrz hal przemysłowych hałas może sięgać poziomu 80 - 125 dB. W sąsiedztwie zakładów przemysłowych poziomy dźwięku osiąga wartości od 50 dB (mało uciążliwe) do 90 dB (bardzo uciążliwe).

W gminie Zławieś Wielka nie występują obiekty o wysokim stopniu uciążliwości ze względu na emisję hałasu. Zakłady przestrzegają norm dotyczących emisji, jednak potencjalna możliwość uciążliwości hałasu może wystąpić w ich sąsiedztwie.

Hałas komunalny tj. występujący w budynkach mieszkalnych (głównie wielorodzinnych) i w obiektach użyteczności publicznej

Hałas wewnątrz osiedlowy wiąże się z wykonywaniem codziennych czynności ludzkich i powodowany jest przez urządzenia do tego potrzebne, np. pracę silników samochodowych (wywożenie śmieci, dostawy do sklepów), głośną muzykę itp. Do tych hałasów dołącza się niejednokrotnie bardzo uciążliwy hałas wewnątrz budynku, powodowany zazwyczaj lokalizacją w pomieszczeniach piwnicznych lokali usługowych, wadliwym funkcjonowaniem instalacji (np. centralnego ogrzewania, dźwigów, zsypów) oraz powszechnym odchudzaniem konstrukcji i oszczędnością na materiałach. Według polskiej normy, poziom hałasu pochodzący od instalacji i urządzeń budynku może wynosić w ciągu dnia 30-40 dB, nocą 25-30 dB.

3.4.6. Zagrożenia flory i fauny

Zmiany abiotycznych komponentów przyrody prowadzą w dalszej kolejności do zmian w roślinności i faunie.

Zachowane fragmenty naturalnych zbiorowisk roślinnych narażone są na:

- zmiany w poziomie i trofizmie wód gruntowych i powierzchniowych oraz ich jakość, prowadzące do ich ubożenia i w końcu zaniku;
- celowe ich usuwanie przez człowieka lub zmianę użytkowania (np. z łąk na nieużytki lub zabudowę – presja budownictwa);
- wypieranie zbiorowisk naturalnych i półnaturalnych przez zbiorowiska synantropijne;
- zanik gatunków rzadkich i chronionych;
- wprowadzanie nowych konkurencyjnych gatunków (tzw. introdukowanych) obcych rodzimej roślinności.

Dobrze wykształcona roślinność systemu zieleni urządzonej oraz wiejskiej krajobrazowej (parki, ogrody działkowe, cmentarze, ogrody przydomowe, zadrzewienia śródpolne) narażona jest na:

- presję budownictwa na tereny sąsiednie (uszczuplanie powierzchni terenów zieleni) – np. presja zabudowy mieszkaniowej na tereny podmiejskie – obszary lasów w Czarnym Błocie pod Toruniem oraz tereny podmokłe Czarnowa od strony Bydgoszczy;
- izolację obszarów pełniących rolę stabilizatorów w obrębie struktury przyrodniczej gminy;
- przerwanie korytarzy i sięgaczy ekologicznych systemu przyrodniczego gminy, zachowujących łączność pomiędzy cennymi płacami ekosystemów (przerwaniu połączeń przyrodniczych sprzyja intensywna produkcja rolna (na wysoczyźnie), infrastruktura techniczna, gł. drogi krajowe i wojewódzkie, rozwój zwartej zabudowy wzdłuż ciągów komunikacyjnych (głównie wzdłuż drogi nr 80), w mniejszym stopniu linie energetyczne);
- uproszczenie struktury gatunkowej, prowadzące do zmniejszenia zdolności samoregulacyjnych wykształconej roślinności.

W obrębie zwartej zabudowy największe zagrożenie dla zwierząt stwarza rozdrobnienie obszarów stanowiących ich ostoje oraz występowanie różnorodnych barier utrudniających ich migrację (szczególnie: szerokie ciągi komunikacyjne o dużym natężeniu ruchu, ogrodzenia pełne, przegrody, śluzy, tamy i inne). Równie ważne są zmiany poziomu, trofizmu i jakości wód, które następnie prowadzą do: wyginięcia, zmniejszenia liczebności niektórych gatunków zwierząt lub pogarszania kondycji i zdrowia (rozmiary zagrożenia – małe, lokalnie średnie).

3.4.7. Zagrożenia i stan lasów

Nadleśnictwo Toruń jako główne zagrożenie dla lasów regionu wskazuje niskie opady. Niewystarczające zaopatrzenie w wodę powoduje osłabienie kondycji zdrowotnej lasów, jak również przyczynia się do wzrostu zagrożenia pożarowego okresie letnim (szczególnie w monokulturach sosnowych lub lasach o silnej dominacji gatunków iglastych, z łatwopalną ściółką). Obniżenie odporności zwiększa wrażliwość na szkodliwe czynniki środowiskowe (zanieczyszczenie) oraz zwiększa podatność na choroby i szkodniki.

Na drugim miejscu wskazano sąsiedztwo dużych miast oraz wynikające z tego sąsiedztwa wykorzystanie turystyczne. Duże ilości odwiedzających, przekraczające naturalną pojemność siedlisk, przyczyniając się do ich zubożenia. Wykorzystanie jako lasy podmiejskie owocuje również uszkodzeniami mechanicznymi drzewostanów (połamane gałęzie), zaśmiecaniem a nawet zaproszeniem ognia.

Rzadszym zagrożeniem dla lasów gminy są silne wiatry, przyczyniające się do znacznych uszkodzeń, ale zazwyczaj występujących na niewielkim obszarze (zwłaszcza przy właściwym prowadzeniu lasu).

W lasach nadleśnictwa nie stwierdzono zagrożenia ze strony szkodników drzew. Ich obecność jest niewielka, a dzięki ciągłemu monitoringowi i okresowym opryskom nie stanowią one poważniejszego zagrożenia.

3.5. WYMOGI OCHRONY ŚRODOWISKA, PRZYRODY I KRAJOBRAZU KULTUROWEGO

Część terenów gminy została objęta ochroną zgodnie z wymogami ustawy o ochronie przyrody. Ma to głównie przyczynić się do zachowania wartości przyrodniczych i krajobrazowych. Ochrona terenów zieleni jest obowiązkiem gmin, które podejmują działania w kierunku rozwoju tych terenów. Rygorom ochronnym poddane są parki, zadrzewienia itp. Tworzenie nowych założeń parkowych oraz kształtowanie zieleni urządzonej wpłynie na poprawę struktury przyrodniczej gminy. Szczególnie ważna będzie rewitalizacja parków oraz ochrona zieleni skarpy.

Działania na rzecz ochrony różnorodności biologicznej obejmują również sektor rolnictwa. Wspieranie form rolnictwa stosującego metody produkcji nienaruszające równowagi przyrodniczej (przede wszystkim rolnictwa ekologicznego) jest jednym z celów stawianych przez II Politykę Ekologiczną Państwa w zakresie różnorodności biologicznej i ochrony przyrody.

3.6. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z OCHRONY KRAJOBRAZU

Aktualnie nie został sporządzony audyt krajobrazowy. Nie zostały, zatem określone krajobrazy położone w obszarze zmiany studium. W związku z powyższym w zakresie obszaru objętego zmianą studium zgodnie z uchwałą nr XI/50/2015 Rady Gminy z dnia 25 czerwca 2015 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zławieś Wielka, uchwałą nr VIII/29/2015 Rady Gminy Zławieś Wielka z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zławieś Wielka oraz zgodnie z uchwałą nr XLVI/316/2018 Rady Gminy Zławieś Wielka z dnia 29 sierpnia 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zławieś Wielka, *a także uchwałą nr LVIII/385/2023 Rady Gminy z dnia 22 marca 2023 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zławieś Wielka nie określa się uwarunkowań wynikających z ochrony krajobrazu.*

Zmiany dokonane w oparciu o uchwałę nr XI/50/2015 Rady Gminy z dnia 25 czerwca 2015 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków

zagospodarowania przestrzennego gminy Zławieś Wielka, w oparciu o uchwałę nr VIII/29/2015 Rady Gminy Zławieś Wielka z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zławieś Wielka oraz zgodnie z uchwałą nr XLVI/316/2018 Rady Gminy Zławieś Wielka z dnia 29 sierpnia 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zławieś Wielka, a także uchwałą nr LVIII/385/2023 Rady Gminy z dnia 22 marca 2023 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zławieś Wielka nie mają wpływu na uwarunkowania wynikające z ochrony krajobrazu.

4. WYSTĘPOWANIE OBSZARÓW NATURALNYCH ZAGROZEŃ GEOLOGICZNYCH

Dla obszaru objętego zmianą studium zgodnie z uchwałą nr XI/50/2015 Rady Gminy z dnia 25 czerwca 2015 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zławieś Wielka brak jest uwarunkowań wynikających z występowania obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych.

Dla obszaru objętego zmianą studium zgodnie z uchwałą nr LVIII/385/2023 Rady Gminy z dnia 22 marca 2023 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zławieś Wielka brak jest uwarunkowań wynikających z występowania obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych.

Zmiany dokonane w oparciu o uchwałę nr XI/50/2015 Rady Gminy z dnia 25 czerwca 2015 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zławieś Wielka, uchwałą nr VIII/29/2015 Rady Gminy Zławieś Wielka z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zławieś Wielka oraz uchwałą nr XLVI/316/2018 Rady Gminy Zławieś Wielka z dnia 29 sierpnia 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zławieś Wielka, a także uchwałą nr LVIII/385/2023 Rady Gminy z dnia 22 marca 2023 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zławieś Wielka nie mają wpływu na uwarunkowania wynikające z występowania obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych.

Do zagrożeń geologicznych zalicza się zjawiska geodynamiczne. Na terenie gminy występują lub istnieje prawdopodobieństwo wystąpienia osuwisk oraz powodzi i podtopień.

4.1. OBSZARY OSUWISK

Obszar objęty zmianą studium zgodnie z uchwałą nr VIII/29/2015 Rady Gminy Zławieś Wielka z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zławieś Wielka oraz obszar zmiany studium zgodnie z uchwałą nr XLVI/316/2018 Rady Gminy Zławieś Wielka z dnia 29 sierpnia 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zławieś Wielka, a także uchwałą nr LVIII/385/2023 Rady Gminy z dnia 22 marca 2023 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego

gminy Zławieś Wielka zlokalizowany jest poza obszarami osuwisk, podobnie jak cały teren gminy Zławieś Wielka.

Zgodnie z rejestracją i inwentaryzacją naturalnych zagrożeń geologicznych na terenie całego kraju (ze szczególnym uwzględnieniem osuwisk oraz innych zjawisk geodynamicznych)²⁷ (<http://www.geozagrozenia.agh.edu.pl/>) na terenie gminy nie występują osuwiska.

Mimo powyższego, będącego aktualizacją stosownych danych dotyczących osuwisk geologicznych na terenie Polski wskazać należy, iż wg katalogu osuwisk województwa bydgoskiego z 1971 roku (wraz z mapą rejestracyjną) dostępnego u Geologa Wojewódzkiego w Bydgoszczy, na obszarze gminy zinwentaryzowane były cztery obszary osuwiskowe:

1. Rzęczkowo 1 – obryw w gruntach spoistych i zsuwy strukturalne wzdłuż powierzchni uwarstwienia (głina piaszczysta podścielona żwirem i piaskiem drobnym); wysokość zbocza wynosi 10 metrów, osuwisko zajmuje 0,09ha powierzchni. Osuwisko powstało przez infiltrację wód opadowych i spowodowanych przez nie erozję gleb;
2. Rzęczkowo 2 – obryw w gruntach spoistych i zsuwy strukturalne wzdłuż powierzchni uwarstwienia (głina zwałowa na piaskach), wysokość zbocza wynosi 10 metrów; osuwisko zajmuje 0,07ha powierzchni, powstało na skutek podkopania i infiltracji wód opadowych,
3. Łążyn 1 – obryw w gruntach spoistych i zsuwy asekwentne ze ścinania w materiale jednolitym, niewarstwowym (głina zwałowa), wysokość zbocza wynosi 16 metrów; osuwisko zajmuje 0,2ha powierzchni; powstało na skutek infiltracji wód opadowych i erozowania przez nie gleb;
4. Łążyn 2 – zsuwy asekwentne ze ścinania w materiale jednolitym, niewarstwowym (głina zwałowa), wysokość zbocza wynosi 16 metrów; osuwisko zajmuje 11ha powierzchni; powstało na skutek podkopania zbocza.

4.2. OBSZARY ZAGROŻENIA POWODZIOWEGO

Na podstawie mapy zagrożenia powodziowego, o której mowa w art. 169 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2017 r., poz. 1566 z późn. zm.) ustalono, że obszar objęty zmianą studium zgodnie z uchwałą nr VIII/29/2015 Rady Gminy Zławieś Wielka z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zławieś Wielka znajduje się:

- częściowo na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, tj. obszarze, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat ($p=1\%$),
- częściowo na obszarze, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat ($p=0,2\%$).

Ponadto na podstawie mapy zagrożenia powodziowego, o której mowa w art. 169 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2018 r., poz. 2268 z późn. zm.) ustalono, że obszar objęty zmianą studium zgodnie z uchwałą nr XLVI/316/2018 Rady Gminy Zławieś Wielka z dnia 29 sierpnia 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zławieś Wielka znajduje się:

²⁷ Projekt badawczy nr: 415/2002/Wn-12/FG-go-tx/D zrealizowany na zamówienie Ministerstwa Środowiska sfinansowany przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

- częściowo na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, tj. na obszarze, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1%,
- w całości na obszarze, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi 0,2%.

Zgodnie z art. 77 ust 1 pkt 3) ustawy Prawo wodne, na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią zakazuje się gromadzenia ścieków, odchodów zwierzęcych, środków chemicznych, a także innych substancji lub materiałów, które mogą zanieczyścić wody, prowadzenia odzysku lub unieszkodliwiania odpadów, w szczególności ich składowania, lokalizowania nowych cmentarzy. Zasady oraz warunki uzyskania ewentualnego odstępstwa od ww. zakazów reguluje Prawo wodne.

Ponadto blisko obszarów objętych w/w zmianami studium zlokalizowany jest Dolny Kanał gdzie mogą wystąpić lokalne podtopienia w przypadku nagłego podniesienia się poziomu wody.

Zgodnie z Ustawą Prawo Wodne z dnia 18 lipca 2001r. Art. 82 pkt.1 obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi obejmują:

- 1) obszary bezpośredniego zagrożenia powodzią, tzn. tereny między wałem przeciwpowodziowym, a linią brzegu,
- 2) obszary potencjalnego zagrożenia powodzią, obejmujące tereny narażone na zalanie w przypadku:
 - a) przelania się wód przez koronę wału przeciwpowodziowego,
 - b) zniszczenia lub uszkodzenia wałów przeciwpowodziowych,
 - c) zniszczenia lub uszkodzenia budowli piętrzących albo budowli ochronnych pasa technicznego.

Dla doliny rzeki Wisły podaje rzędną terenu 70,70m n.p.m. jako zasięg wielkiej wody, o prawdopodobieństwie wystąpienia 1%.

Zasięg stref zagrożenia powodziowego zaczerpnięto z opracowania RZGW w Gdańsku w którym wyznaczono wartości maksymalnych rocznych przepływów o prawdopodobieństwie przewyższenia $p=1\%$ i $p=10\%$ w profilach charakterystycznych (ciągi obserwacyjne przepływów stanowiące podstawę wyznaczenia charakterystyk obejmowały okres 1924 – 2000).

Poniżej zebrano tabelarycznie dane dotyczące przepływów charakterystycznych, stanów charakterystycznych oraz przepływów maksymalnych rocznych o określonym prawdopodobieństwie przewyższenia dla rzeki Wisły.

L.p.	Rzeka	Wodowskaz	Km biegu rzeki [km]	Pow. zlewni [km ²]	SSW [cm]	SNW [cm]
1	WISŁA	TORUŃ	734.7	181033	318	179
2	WISŁA	FORDON (Bydgoszcz)	774.9	186764	313	183

Tabela 11 Stany charakterystyczne SSW i SNW.

Źródło: Regionalny Zarządu Gospodarki Wodnej w Gdańsku; Gdynia: opracowanie: Wyznaczenie granic bezpośredniego zagrożenia powodzią w celu uzasadnionego odtworzenia terenów zalewowych – Wisła; Poznań 2004.

L.p.	Rzeka	Wodowskaz	Km biegu rzeki [km]	Pow. Zlewni [km ²]	SSQ [m ³ /s]	SNQ [m ³ /s]
1	WISŁA	WŁOCLAWEK	679.4	172389	911	293

L.p.	Rzeka	Wodowskaz	Km biegu rzeki [km]	Pow. Zlewni [km ²]	SSQ [m ³ /s]	SNQ [m ³ /s]
2	WISŁA	TORUŃ	734.7	181033	983	356
3	WISŁA	TCZEW	908.6	194376	1046	411

Tabela 12 Przepływy charakterystyczne SSQ i SNQ.

Źródło: Regionalny Zarządu Gospodarki Wodnej w Gdańsku; Gdynia: opracowanie: Wyznaczenie granic bezpośredniego zagrożenia powodzią w celu uzasadnionego odtworzenia terenów zalewowych – Wisła; Poznań 2004.

L.p.	Rzeka	Wodowskaz	Km biegu rzeki [km]	Pow. zlewni [km ²]	Q _{maxp1%} [m ³ /s]	Q _{maxp10%} [m ³ /s]
1	WISŁA	WŁOCLAWEK	679.4	172389	8180	5700
2	WISŁA	TORUŃ	734.7	181033	8180	5700
3	WISŁA	TCZEW	908.6	194376	7660	5220

Tabela 13 Wykaz przepływów maksymalnych rocznych o określonym prawdopodobieństwie przewyższenia dla posterunków wodowskazowych na rzece Wiśle.

Źródło: Regionalny Zarządu Gospodarki Wodnej w Gdańsku; Gdynia: opracowanie: Wyznaczenie granic bezpośredniego zagrożenia powodzią w celu uzasadnionego odtworzenia terenów zalewowych – Wisła; Poznań 2004.

Nazwa obiektu	Kilometraż [km]	Pow. Zlewni [km ²]	Q _{maxp1%} [m ³ /s]	Q _{maxp10%} [m ³ /s]	SSQ [m ³ /s]	SNQ [m ³ /s]
wod. Toruń	734.7	181033	8180	5700	983	356
Wod. Solec Kujawski	762	181590	8100	5620	986	358

Tabela 14 Przepływy o określonym prawdopodobieństwie przekroczenia i przepływy SSQ i SNQ przeniesione do punktów charakterystycznych wyznaczonych wg „Podziału Hydrograficznego Polski” dla rzeki Wisły.

Źródło: Regionalny Zarządu Gospodarki Wodnej w Gdańsku; Gdynia: opracowanie: Wyznaczenie granic bezpośredniego zagrożenia powodzią w celu uzasadnionego odtworzenia terenów zalewowych – Wisła; Poznań 2004.

5. WYSTĘPOWANIE UDOKUMENTOWANYCH ZŁÓŻ KOPALIN ORAZ ZASOBÓW WÓD PODZIEMNYCH

Teren objęty zmianą studium zlokalizowany jest w zasięgu czwartorzędowego głównego zbiornika wód podziemnych Nr 141 „Zbiornik Dolnej Wisły”.

Jednolite części wód podziemnych (JCWPd)

Teren opracowania znajduje się w obszarze jednolitej części wód podziemnych JCWPd Nr 40 zaliczonych do regionu wodnego Dolnej Wisły. Powierzchnia jednostki wynosi 7539,5 km². System wodonośny jest wielopiętrowy, obok poziomów międzymorenowych obecne są również warstwy wodonośne miocenu, oligocenu i paleocenu.

Tabela 15a. Podstawowe dane hydrogeologiczne JCWPd nr 40

Powierzchnia	Wiek	Rodzaj	Miąższość	Współczynnik	Izolacja
--------------	------	--------	-----------	--------------	----------

[km ²]		ośrodka skalnego	[m]	filtracji [m/d]	
7 540	czwartorzęd	szczelinowy	20-40	8-25	2a
	neogen/paleogen	porowy	10-30	3-25	1a
	kreda	porowy	20-40	2-8	1a

Źródło: Opracowanie na podstawie "Hydrogeologia regionalna Polski", Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa 2007

Wyjaśnienia

1a – korzystna (ciągły nakład wód podziemnych ze spoiстых warstw o rozległym rozprzestrzenieniu i miąższości > 10m),

2a – średnia (ciągły nakład wód podziemnych ze spoiстых warstw, jednak ze zmienną miąższością).

Obszar objęty zmianą studium zgodnie z uchwałą nr VIII/29/2015 Rady Gminy Zławieś Wielka z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zławieś Wielka oraz obszar objęty zmianą studium zgodnie z uchwałą nr XLVI/316/2018 Rady Gminy Zławieś Wielka z dnia 29 sierpnia 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zławieś Wielka, a także uchwałą nr LVIII/385/2023 Rady Gminy z dnia 22 marca 2023 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zławieś Wielka w całości znajduje się w zasięgu czwartorzędowego Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 141 - Zbiornik rzeki dolna Wisła (ID 1303).

Jednolite części wód podziemnych (JCWPd)

Obszar zmiany studium znajduje się w zasięgu jednolitej części wód podziemnych JCWPd Nr 44 zaliczonych do regionu wodnego Dolnej Wisły. Powierzchnia jednostki wynosi 372,6 km². W obszarze tym system krążenia wód obejmuje trzy piętra wodonośne: czwartorzędowe, neogeńskie i kredowe (kreda górna). Zasilanie poziomów odbywa się na drodze bezpośredniej infiltracji opadów atmosferycznych w strefie płytko występujących wód gruntowych, dopływu lateralnego z obszarów wysoczyznowych oraz przesączania wód podziemnych z nadległych warstw wodonośnych do warstw położonych głębiej.

Tabela 16b. Podstawowe dane hydrogeologiczne JCWPd nr 44

Powierzchnia [km ²]	Stratygrafia	Charakterystyka wodonośca	Miąższość [m]	Współczynnik filtracji [m/h]	Przebiegłość [m ² /h]
372,6	czwartorzęd	porowy	1-40	0,83-1,25	8,33-62,5
	neogen	porowy	3-60	0,042-1,167	0,833-20,83
	kreda górna	szczelinowo-krasowy	20-167	0,0025-0,067	-4,17
	kreda dolna	porowy	100-200	0,071-1,29	4,17-83,33

Źródło: Opracowanie na podstawie danych z www.pgi.gov.pl

Występowanie udokumentowanych złóż kopalin opisano w rozdziale „Zasoby środowiska przyrodniczego - Surowce naturalne”.

Wschodnia część gminy należy do obszaru zlewni chronionej i obszaru głównego zbiornika wód podziemnych (GZWP) nr 141. Jest to zbiornik dolnej Wisły zasobny w wody czwartorzędowe. Średnia głębokość ujęcia wynosi 40 m, a szacunkowe zasoby dyspozycyjne 84 tys. m³ na dobę. Całkowita powierzchnia zbiornika wynosi 354 km², z czego 230 km² znajduje się w Obszarze Najwyższej Ochrony GPZW (ONO) a 124 km² w Obszarze Wyso-

kiej Ochrony (OWO) – brak ochronnych warstw nieprzepuszczalnych. Oba obszary ochronny występują na terenie gminy Zławieś Wielka. „Zbiornik Dolnej Wisły” stanowi aktualną i przyszłą rezerwę wody pitnej.

Zmiany dokonane w oparciu o uchwałę nr XI/50/2015 Rady Gminy z dnia 25 czerwca 2015 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zławieś Wielka, uchwałę nr VIII/29/2015 Rady Gminy Zławieś Wielka z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zławieś Wielka oraz uchwałę nr XLVI/316/2018 Rady Gminy Zławieś Wielka z dnia 29 sierpnia 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zławieś Wielka nie mają wpływu na uwarunkowania wynikające z występowania udokumentowanych złóż kopalin oraz zasobów wód podziemnych.

5.1. WYSTĘPOWANIE UDOKUMENTOWANYCH KOMPLEKSÓW PODZIEMNEGO SKŁADOWANIA DWUTLENKU WĘGLA

Na przedmiotowym obszarze nie występują udokumentowane kompleksy podziemnego składowania dwutlenku węgla.

Zmiany dokonane w oparciu o uchwałę nr XI/50/2015 Rady Gminy z dnia 25 czerwca 2015 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zławieś Wielka, o uchwałę nr VIII/29/2015 Rady Gminy Zławieś Wielka z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zławieś Wielka oraz o uchwałę nr XLVI/316/2018 Rady Gminy Zławieś Wielka z dnia 29 sierpnia 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zławieś Wielka, a także uchwałę nr LVIII/385/2023 Rady Gminy z dnia 22 marca 2023 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zławieś Wielka nie mają wpływu na uwarunkowania wynikające z występowania udokumentowanych kompleksów podziemnego składowania dwutlenku węgla.

6. WYSTĘPOWANIE TERENÓW GÓRNICZYCH WYZNACZONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODREBNYCH

Dla obszaru objętego zmianą studium zgodnie z uchwałą nr XI/50/2015 Rady Gminy z dnia 25 czerwca 2015 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zławieś Wielka oraz dla terenu objętego zmianą studium zgodnie z uchwałą nr XLVI/316/2018 Rady Gminy Zławieś Wielka z dnia 29 sierpnia 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zławieś Wielka, a także uchwałą nr LVIII/385/2023 Rady Gminy z dnia 22 marca 2023 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zławieś Wielka brak jest uwarunkowań wynikających z występowania terenów górniczych wyznaczonych na podstawie przepisów odrębnych.

Na terenie zmiany studium zainicjowanej uchwałą nr VIII/29/2015 Rady Gminy Zławieś Wielka z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany stu-

dium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zławieś Wielka występują tereny górnicze:

- Pędzewo I (ID terenu: 1618, ID złoża: 8706) o powierzchni 38336 m²,
- Pędzewo III (ID terenu: 9274, ID złoża: 9530) o powierzchni 76744 m²,
- Pędzewo IV (ID terenu: 9223, ID złoża: 16613) o powierzchni 109221 m²,
- Pędzewo V (ID złoża: 17853) o powierzchni 37673,75 m².

Dla wszystkich terenów górniczych występujących na przedmiotowym terenie rodzaj kopaliny zastał określony jako kruszywo naturalne. Obszar wyznaczonego terenu górniczego Pędzewo IV i Pędzewo V jest tożsamy z obszarem górniczym. Pozostałe obszary górnicze są mniejsze od terenów górniczych.

Zmiany dokonane w oparciu o uchwałę nr XI/50/2015 Rady Gminy z dnia 25 czerwca 2015 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zławieś Wielka, uchwałę nr VIII/29/2015 Rady Gminy Zławieś Wielka z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zławieś Wielka oraz uchwałę nr XLVI/316/2018 Rady Gminy Zławieś Wielka z dnia 29 sierpnia 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zławieś Wielka nie mają wpływu na uwarunkowania wynikające z występowania terenów górniczych wyznaczonych na podstawie przepisów odrębnych.

Na terenie Pędzewa istnieje obszar górniczy „Pędzewo III” o powierzchni 68042m² oraz teren górniczy „Pędzewo III” o powierzchni 76744 m² obejmujący działkę nr 265/1 wpisane w Rejestr Obszarów Górniczych (pismo GG-51-722 Ministerstwo Środowiska, PIG; Warszawa, 2006). Na obszar ten (6,8 ha) Marszałek Województwa Kujawsko-Pomorskiego wydał koncesję na wydobywanie kopaliny pospolitej – kruszywa naturalnego ze złoża „Pędzewo II” - miejscowość Pędzewo, działka nr 265/1 (koncesja Nr 145/W/06 wydanej przez Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu).

Również na terenie Pędzewa znajduje się obszar górniczy, utworzony na mocy koncesji (znak: OŚ.III.7512/3/09) Starosty Toruńskiego obejmujący teren o wielkości 11634 m², gdzie obszar wyznaczonego terenu górniczego jest tożsamy z obszarem górniczym.

Ponadto na terenie gminy lokowane są dwa obszary górnicze w miejscowości Gutowo na działce nr 140, dla których koncesje (znak: OŚ.III.7512/1/08 i 164/W/08 [ŚG.III.tk.7511/74/0) wydał (odpowiednio) Starosta Toruński i Marszałek Województwa Kujawsko-Pomorskiego. Koncesje są wiążące odpowiednio: do 31 grudnia 2012 roku i 31 grudnia 2023 roku.

7. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ

Na obszarze objętym zmianą studium zgodnie z uchwałą nr XI/50/2015 Rady Gminy z dnia 25 czerwca 2015 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zławieś Wielka zlokalizowane są stanowiska archeologiczne. Z kolei na terenie zmiany studium zgodnie z uchwałą nr VIII/29/2015 Rady Gminy Zławieś Wielka z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zławieś Wielka oraz na terenie zmiany studium zgodnie z uchwałą nr

XLVI/316/2018 Rady Gminy Zławieś Wielka z dnia 29 sierpnia 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zławieś Wielka nie występują żadnego rodzaju zabytki, czy dobra kultury współczesnej.

Zmiany dokonane w oparciu o uchwałę nr XI/50/2015 Rady Gminy z dnia 25 czerwca 2015 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zławieś Wielka, uchwałę nr VIII/29/2015 Rady Gminy Zławieś Wielka z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zławieś Wielka oraz uchwałę nr XLVI/316/2018 Rady Gminy Zławieś Wielka z dnia 29 sierpnia 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zławieś Wielka nie mają wpływu na uwarunkowania wynikające ze stanu dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej.

7.1. WALORY ŚRODOWISKA KULTUROWEGO

O indywidualnym charakterze gminy Zławieś Wielka stanowią zarówno historyczne struktury przestrzenne wielu wsi, elementy rozplanowania dokumentujące historię rozwoju przestrzennego, jak i pojedyncze obiekty w skali poszczególnych miejscowości lub ich fragmentów oraz ukształtowanie terenów otwartych z punktami widokowymi i doliną rzeki Wisły.

Elementy dziedzictwa kulturowego o wartościach historycznych, które podlegają ochronie historycznej struktury przestrzennej to przede wszystkim obszary wsi: Czarnowo, Górsk, Łążyn, Rzęczkowo i Siemoń.

Do elementów rozplanowania urbanistycznego o wartościach kulturowych, które kształtują historyczną tożsamość gminy i świadczą o jej walorach turystycznych zalicza się następujące zespoły obiektów architektonicznych oraz tereny otwarte:

1. Zespoły dworsko – parkowe w: Przysieku, Skłudzewie, oraz w mniejszym stopniu w: Cichoradzu, Zaroślu Cienkim, Borku, Gierkowie, Rzęczkowie,
2. zespoły i obiekty architektoniczne o funkcji sakralnej - kościoły z cmentarzami przykościelnymi w Czarnowie, Górsku, Łążynie, Pędzewie, Złejwsi Wielkiej,
3. Cmentarze w Cegielniku, Cichoradzu, Czarnym Błocie, Czarnowie, Górsku, Gutowie, Łążynie, Łążynku, Rzęczkowie, Siemoniu, Toporzysku, Zaroślu Cienkim, Złejwsi Małej oraz Złejwsi Wielkiej,
4. zespoły i obiekty techniki i kultury materialnej (zabytkowe dworce i przystanki kolejowe na trasie Toruń – Czarnowo),
5. Grodziska (stanowiska archeologiczne posiadające ekspozycję terenową).

Wykaz obiektów zabytkowych:

1) Wykaz obiektów i terenów wpisanych do rejestru zabytków:

GMINA	MIEJSCOWOŚĆ	ADRES	OBIEKT	DATA DECYZJI	NR REJESTRU
ZŁAWIEŚ WIELKA	CZARNOWO		▪ Kościół parafialny p.w. św. Marcina	13.07.1936.	A/288
			▪ Cmentarz katolicki	06.09.1990.	A/219
			▪ Grodzisko	15.09.1965.	C/21

	CZARNOWO-KAMIENIEC		Osada obronna łużycka	22.10.2003.	C/160
	GÓRSK		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kościół ewangelicki, ob. rzym. kat. p.w. Podwyższenia Krzyża Św. 	28.01. 1930.	A/289
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ Cmentarz ewangelicki, ob. katolicki przy kościele 	06.09. 1990.	A/218
			Grodzisko (?)	28.09.1965	Nr rejestru d. woj. Toruńskiego C/33/21
	ŁĄŻYN		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Cmentarz parafialny rzym.-kat. ▪ Kościół parafialny p.w. św. Walentego ▪ Kaplica p.w. św. Walentego 	06.09. 1990.	A/220
	PĘDZEWO		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Cmentarz poewangelicki ▪ Kaplica ewangelicka, ob. kościół filialny rzym.-kat. p. w. Najświętszego Serca Pana Jezusa. ▪ Ogrodzenie cmentarza 	28.01.1991.	A/217
	PRZYSIEK		Zespół dworsko-parkowy: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Dwór ▪ Młyn ▪ Browar ▪ Budynek mieszkalny przy browarze ▪ Park dworski ▪ Elementy małej architektury parkowej ▪ Ogrodzenie z bramami ▪ Otoczenie parku 	23.04.1957.	A/500
					19.05. 2005.
	RZĘCZKOWO		Grodzisko	14.09.1965	C/16
			Grodzisko	15.09.1965	C/17
	SKŁUDZEWO		Zespół dworsko-parkowy <ul style="list-style-type: none"> ▪ Dwór ▪ Park ▪ Budynek gospodarczy ▪ Hydrofornia 	08.04.1991.	A/168
			Gródek stożkowaty	14.09.1965.	C/13

1) Zespoły dworsko – parkowe:A. Zespoły dworsko-parkowe wpisane do rejestru zabytków:

MIEJSCOWOŚĆ	OBIEKT	DATA DECYZJI	NR REJESTRU
Przysiek	Dwór, Młyn, Browar, Budynek mieszkalny przy browarze, Park Dworski,	<u>23.04.1957.</u>	A/500

	Elementy małej architektury parkowej, Ogrodzenie z bramami, Otoczenie parku	<u>19.05.2005.</u>	A/504
Skłudzewo	Dwór, Park, Budynek gospodarczy, Hydrofornia	<u>08.04.1991.</u>	A/168

B. Zabytkowe parki i założenia zieleni komponowanej ujęte w wojewódzkiej ewidencji zabytków:

MIEJSCOWOŚĆ	RODZAJ PARKU	POW. W HA	CZAS POWSTANIA
Cichoradz	dworski	3,00	XIX
Rzęczkowo	dworski	1,20	XIX
Zarośle Cienkie	dworski	2,00	poł. XIX

C. Zabytkowe parki i założenia zieleni komponowanej wyznaczone do ujęcia w wojewódzkiej ewidencji zabytków:

MIEJSCOWOŚĆ	RODZAJ PARKU	POW. W HA	CZAS POWSTANIA
Borek	dworski	Ok. 2,00	XIX
Gierkowo	dworski	Ok. 1,40	XIX

Tabela 17 Wykaz zespołów dworsko – parkowych położonych na obszarze gminy Zławieś Wielka.

Źródło: Hanna Czajkowska na podstawie danych Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, Toruń 2007.

2) Obiekty sakralne - kościoły i cmentarze: kościoły z cmentarzami przykościelnymi

Lp.	Ujęcie w rejestrze	Nazwa wsi	Charakterystyka obiektu
1	Tak	Czarnowo	- kościół parafii rzymsko-katolickiej pw. Św. Marcina, wzniesiony około 1300 r., przebudowany 1948 z dzwonnica wolnostojącą z pocz. XVIII w. - cmentarz przykościelny, parafii rzymsko-katolickiej pw. Św. Marcina, średniowieczny - czynny
2	Tak	Górska	- kościół ewangelicki (także mennonicki) wzniesiony w 1613 r., odbudowany 1661, od 1946 r. parafii rzymsko-katolickiej pw. Podwyższenia Krzyża Św. - cmentarz przykościelny, ewangelicki i mennonicki, założony w 1613 r., od 1946 r. parafii rzymsko - katolickiej pw. Podwyższenia Krzyża Św. - czynny
3	Tak	Łążyn	- kaplica cmentarna, obecnie kościół parafii rzymsko-katolickiej pw. Św. Walentego Biskupa i Męczennika, zbudowany w 1898 r. - cmentarz przykościelny parafii rzymsko-katolickiej pw. Św. Walentego B-pa i Męczennika, założony w XV w. przy pierwotnym kościele, na miejscu którego wzniesiono kaplicę pw. Św. Walentego w k. XIX w. – czynny

			- kościelnica
4	Tak	Pędzewo	- kaplica mennonitów zbudowana w 1843 r., ob. kościół parafii p.w. Najświętszego Serca Pana Jezusa - cmentarz ewangelicki i mennonicki o pow. 0,4 ha, obecnie katolicki wraz z ogrodzeniem cmentarza
5	Nie	Zławieś Wielka	- kościół filialny, p.w. Najświętszego Serca Pana Jezusa, parafii rzymsko-katolickiej w Złejwsi Wielkiej - cmentarz przykościelny, mennonicki, założony w pocz. XIX w. – nieczynny - kościół ewangelicki, wzniesiony w 1898 r., od 1948 r. rzymsko-katolicki, filialny a od 1974 r. parafialny pw. Sw. Stanisława Kostki (bez cmentarza przy kościele)

Tabela 18 Wykaz obiektów sakralnych - kościołów i cmentarzy: kościoły z cmentarzami przykościelnymi położonych na obszarze gminy Zławieś Wielka.

Źródło: Hanna Czajkowska na podstawie danych Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, Toruń 2007.

3) Obiekty sakralne - kościoły i cmentarze: Cmentarze ujęte w ewidencji

Lp.	Nazwa wsi	Charakterystyka obiektu
1	Cegielnik	ewangelicki, założony w końcu XIX w. - nieczynny
2	Cichoradz	ewangelicki, założony w 2 poł. XIX w. - nieczynny
3	Czarne Błoto	ewangelicki, założony w początku XX w. (około 1910) -nieczynny
4	Czarnowo	mennonicki, założony w połowie XIX w. -nieczynny (zlikwidowany - usunięte nagrobki i zieleń)
5	Górszk	komunalny, założony w 1998 r. - czynny
6	Gutowo	ewangelicki, założony w poł. XIX w. - nieczynny
7	Łążyn	ewangelicki, założony w poł. XIX w. - nieczynny (zlikwidowany - usunięte nagrobki i zieleń)
8	Łążyn - Łążynek	ewangelicki, założony w pocz. XX w. - nieczynny
9	Rzęczkowo	ewangelicki, założony w 2 poł. XIX w. przy kościele (rozebrany), po 1988 r. parafii rzymsko-katolickiej pw. Sw. Walentego w Łążynie - czynny
10	Siemoń	rzymsko-katolicki parafii pw. Podwyższenia Krzyża Św. w Siemoniu, założony w 1972 r. - czynny
11	Skłudzewo	rodowy właścicieli majątku - Brauerów, założony w 2 poł. XIX w. (1873) w obrębie parku dworskiego -nieczynny
12	Toporzysko	ewangelicki, założony w poł. XIX w. - nieczynny
13	Zarośle Cienkie	ewangelicki, założony w 2 poł. XIX w. - nieczynny
14	Zławieś Mała	ewangelicki, założony w poł. XIX w., od 1979 rzymsko-katolicki parafii pw. Św. Stanisława Kostki w Złejwsi Wielkiej - czynny
15	Zławieś Wielka	ewangelicki, założony w poł. XIX w. - nieczynny

Tabela 19 Wykaz obiektów sakralnych - kościołów i cmentarzy: cmentarze położonych na obszarze gminy Zławieś Wielka.

Źródło: Hanna Czajkowska na podstawie danych Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, Toruń 2007.

4) Obiekty zabytkowe architektury, budownictwa

<p>Czarnowo:</p> <p>1. Dom nr 2 2. Dom nr 9 3. Dom nr 30 4. dworzec nr 31a 5. Dom nr 35 6. Dom nr 37 7. Dom nr 39</p>	<p>Rzęczkowo</p> <p>47. Dom nr 4 48. Dom nr 10 49. Dom nr 51 50. Dom nr 33 51. Szkoła nr 53 52. Dom nr 57 53. dwór nr 3</p>
--	--

<p>8. Dom nr 42 9. Dom nr 45 10. obora nr 47 11. Dom nr 7 12. Dom nr 16 13. Dom nr 24 14. Dom z oborą nr 48 15. zagroda 16. Młyn nr 63 17. Dom nr 61 18. kaplica 19. kapliczka 20. kapliczka</p> <p>Górszk: 21. Stacja kolejowa nr 1 22. Dom ul. Długa 7a 23. Dom ul. Ks. Markiewicza 9 24. Dom ul. Nadwiślańska 13 25. Dom ul. Nadwiślańska 19 26. Dom ul. Nadwiślańska 21 27. Dom ul. Prosta 35 28. Dom ul. Prosta 39 29. Młyn ul. Toruńska 65</p> <p>Gutowo: 30. Dom nr 24 31. Szkoła nr 27</p> <p>Łążyn: 32. Dom nr 4 33. Plebania 23 34. Dom nr 24 35. Dom nr 26 36. Remiza</p> <p>Pędzewo: 37. Dom nr 17 38. Dom nr 33 39. Dom nr 35 40. Dom nr 37 41. Stacja Kolejowa nr 73 42. Pastorówka nr 40</p> <p>Przysiek: 43. Dom ul. Leśna 1</p> <p>Rozgarty: 44. Poczta nr 28 45. Dom nr 10</p>	<p>54. Plebania nr 61, 62 55. Dom nr 3 56. Kapliczka</p> <p>Siemoń: 57. Dom nr 44 58. Dom nr 66 59. Dom nr 68 60. Dom nr 76 61. Dom nr 90 62. Dom nr 115 63. Dom nr 116 64. Szkoła 65. Kapliczka</p> <p>Skludzewo: 66. Dom nr 28 67. Dom nr 33 68. Dom nr 44 69. fundacja</p> <p>Stary Toruń: 70. Dom ul. Cedrowa 17 71. Dom ul. Cedrowa 40 72. Dom ul. Szeroka 34 73. Dom ul. Szeroka 31/33 74. Leśniczówka</p> <p>Toporzysko: 75. Dom nr 1 76. Dom nr 4 77. Dom nr 5 78. Dom nr 6 79. Dom nr 9 80. Dom nr 11 81. Dom nr 18 82. Dom nr 32 83. Dom nr 35 84. Dom nr 56 85. Dom 86. Stacja kolejowa nr 67 87. Dom nr 74 88. Dom nr 75 89. Dom nr 90</p> <p>Zławieś Wielka: 91. Dom nr 5 92. Dom nr 8a 93. Dom nr 28 94. Dom nr 31</p>
---	--

46. Dom ul. Długa 18	95. Dom ul. Handlowa 1 96. Dom ul. Handlowa 2/1 97. Pastorówka ul. Jasna 15 98. Szkoła ul. Szkolna 6 99. Dom ul. Topolowa 2 100. Dom ul. Topolowa 4 101. Dom z kuźnią ul. Wiślana 1 102. Dom ul. Wiślana 7/1 103. kościół ewangelicki ob. Rzekat. parafialny św. Stanisława Kostki
----------------------	--

5) Obiekty zabytkowe techniki i kultury materialnej:

Zabytkowe dworce i przystanki kolejowe na trasie Toruń - Czarnowo (zbudowane w 1888r.):

1. Przysiek - budynek stacyjny	5. Pędzewo - budynek stacyjny
2. Górsk - budynek stacyjny	6. Toporzysko - budynek stacyjny
3. Smolno - zespół budynków stacyjnych	7. Czarnowo - budynek główny, gospodarczy, mieszkalny
4. Zławieś Mała - budynek stacyjny, mostek nad strumieniem	

7.1.1. Układ ruralistyczny

Wsie o zachowanym układzie i zabudowie o wartościach kulturowych:

Lp.	Nazwa wsi	Charakterystyka
1	Czarnowo	Wieś kościelna wymieniana w dokumentach źródłowych od 1233 roku. Do parafii należały wsie: Czarnowo, Toporzysko, Stanisławki, Zławieś, Pędzewo, Smólno i Kamionka. W końcu XIX w. liczyła 515 mieszkańców i 50 domów mieszkalnych o zabudowie rzędowej.
2	Górsk	Wieś wymieniana w dokumentach od 1346 roku. O zabudowie ulicowej - ciągnącej się wzdłuż drogi od Starego Torunia. W XIX w. liczyła 458 mieszkańców i 48 domów mieszkalnych. Tu bierze początek kanał przez niziny przekopany aż do wsi Czarnowo z drugim podobnym ze wsi Czarne Błoto, także do Czarnowa -informacje o kanałach ze Słownika Geograficznego t. II, 1888 r.
3	Łążyn	Wieś kościelna wymieniana w dokumentach od 1376. W obręb parafii wchodziły wsie: Łążyn, Rzęczkowo, Cichoradz i Skłudzewo. W końcu XIX w, liczyła 558 mieszkańców i 79 domów mieszkalnych o zabudowie ulicowej.
4	Rzęczkowo	Wieś wymieniana od 1405 roku w dokumentach o zabudowie ulicowej. W roku 1885 liczyła 849 mieszkańców i 109 domów mieszkalnych. Była tu szkoła 3 -klasowa, katolicka w której w 1887 roku uczyło się 238 dzieci.
5	Siemoń	Wieś włościńska wymieniona w dokumentach od 1400r. Od 1485 r. własność parafii Św. Jana w Toruniu. W roku 1885 wieś liczyła 1091 mieszkańców i 139 domów mieszkalnych. Szkoła 4- klasowa, w której w 1887 roku uczyło się 277 dzieci. Wieś o zabudowie ulicowej.

Tabela 20 Wykaz wsi o zachowanym układzie i zabudowie o wartościach kulturowych położonych na obszarze gminy Zławieś Wielka.

Źródło: Hanna Czajkowska na podstawie danych Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, Toruń 2007.

7.1.2. Stanowiska archeologiczne

1) Grodziska (stanowiska archeologiczne posiadające ekspozycję terenową) – wszystkie wpisane do rejestruWKZ:

Lp.	Miejscowość	Stanowisko	Chronologia
1	Czarnowo	Grodzisko – stanowisko archeologiczne w sołectwie Czarnowo oznaczone na załączniku graficznym nr 18	późne średniowiecze

2	Czarnowo - Kamieniec	Osada obronna łużycka – stanowisko archeologiczne w sołectwie Czarnowo oznaczone na załączniku graficznym nr 1	kultura łużycka
3	Rzęczkowo	Grodzisko (stan. 1) – stanowisko archeologiczne w sołectwie Rzęczkowo oznaczone na załączniku graficznym nr 59	IX - X w
4	Rzęczkowo	Grodzisko (stan. 2) - - stanowisko archeologiczne w sołectwie Rzęczkowo oznaczone na załączniku graficznym nr 1	wczesne średniowiecze
5	Skłudzewo	Gródek stożkowaty – stanowisko archeologiczne w sołectwie Skłudzewo oznaczone na załączniku graficznym nr 21	późne średniowiecze

Tabela 21 Wykaz stanowisk archeologicznych – grodzisk wpisanych do Rejestru Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków położonych na obszarze gminy Zławieś Wielka.

Źródło: Hanna Czajkowska na podstawie danych Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, Toruń 2007.

2) Stanowiska archeologiczne płaskie (nie posiadające ekspozycji terenowej) – ujęte w ewidencji WKZ przedstawiono na załączniku graficznym – nr na rysunku odpowiada nr Stanowiska na obszarze AZP.

7.2. STAN I ZAGROŻENIA ŚRODOWISKA KULTUROWEGO

Stosunkowo duże nagromadzenie zabytkowych obiektów i elementów układu przestrzennego stanowi niezaprzeczalny walor w promocji atrakcyjności turystycznej gminy Zławieś Wielka.

Nie można jednak pominąć zagrożeń, jakie dla historycznych elementów struktury przestrzennej, stanowi: w dużym stopniu zły stan techniczny zabudowy historycznej (często nie doinwestowana przez długie lata – nawet do 50 lat), powodujący jej dekapitalizację, presja związana z rozwojem społeczno – gospodarczym (wprowadzanie nowych funkcji wymagających dostosowania zabudowy), presja związana z usprawnieniem układu komunikacyjnego i pozostałych elementów infrastruktury technicznej.

7a. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z REKOMENDACJI I WNIOSKÓW ZAWARTYCH W AUDYCIE KRAJOBRAZOWYM LUB OKREŚLENIA PRZEZ AUDYT KRAJOBRAZOWY GRANIC KRAJOBRAZÓW PRIORYTETOWYCH

Aktualnie nie został sporządzony audyt krajobrazowy. W związku z powyższym w zakresie obszaru objętego zmianą studium zgodnie z uchwałą nr XI/50/2015 Rady Gminy z dnia 25 czerwca 2015 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zławieś Wielka, uchwałą nr VIII/29/2015 Rady Gminy Zławieś Wielka z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zławieś Wielka oraz uchwałą nr XLVI/316/2018 Rady Gminy Zławieś Wielka z dnia 29 sierpnia 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zławieś Wielka, a także uchwałą nr LVIII/385/2023 Rady Gminy z dnia 22 marca 2023 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zławieś Wielka nie określa się uwarunkowań wynikających z rekomendacji i wniosków zawartych w audycie krajobrazowym.

Zmiany dokonane w oparciu o uchwałę nr XI/50/2015 Rady Gminy z dnia 25 czerwca 2015 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zławieś Wielka, uchwałą nr VIII/29/2015 Rady Gminy Zławieś Wielka z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zławieś Wielka oraz uchwałą nr XLVI/316/2018 Rady Gminy Zławieś Wielka z dnia 29 sierpnia 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków

zagospodarowania przestrzennego gminy Zławieś Wielka, a także uchwałę nr LVIII/385/2023 Rady Gminy z dnia 22 marca 2023 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zławieś Wielka nie mają wpływu na uwarunkowania wynikające z rekomendacji i wniosków zawartych w audycie krajobrazowym lub określenia przez audyt krajobrazowy granic krajobrazów priorytetowych.

8. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WARUNKÓW I JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW, W TYM OCHRONY ICH ZDROWIA

Jak wynika z zestawionych poniżej informacji, pochodzących z Głównego Urzędu Statystycznego, na przełomie lat 2010 -2016 można zaobserwować wzrost liczby mieszkańców w gminie. Niezmiennie, przez cały badany okres, występuje przewaga kobiet w strukturze demograficznej. W 2016 roku teren gminy zamieszkiwało 13 699 osoby, z czego 6 790 reprezentowali mężczyźni, a 6909 kobiety.

Tabela 22. Liczba ludności gminy Zławieś Wielka w latach 2010 – 2016

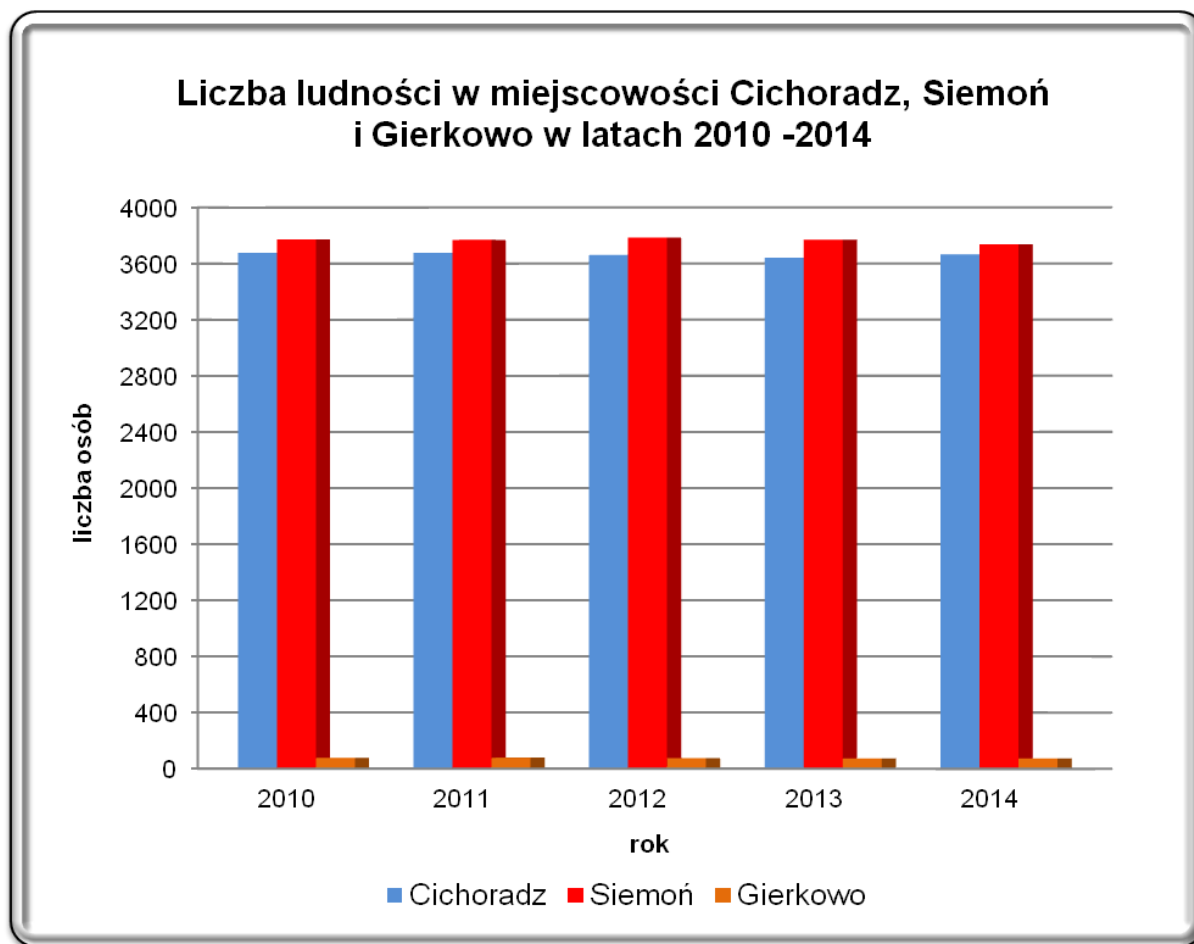
Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
ogółem	12567	12758	12982	13172	13310	13483	13699
mężczyźni	6270	6361	6449	6555	6619	6705	6790
kobiety	6297	6397	6533	6617	6691	6778	6909

Źródło: Opracowano na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS. Stan na 2010 –2016 r.

Tabela 23a. Liczba ludności w miejscowości Cichoradz, Siemoń i Gierkowo w latach 2010 - 2014

Lp.	Miejscowość	2010	2011	2012	2013	2014
1.	Cichoradz	225	232	226	230	232
2.	Siemoń	790	786	783	771	765
3.	Gierkowo	77	78	76	74	74

Źródło: Opracowanie na podstawie danych Urzędu Gminy Zławieś Wielka.

Na powyższym wykresie przedstawiono liczbę ludności w miejscowości Cichoradz, Siemoń i Gierkowo w latach 2010 - 2014. W analizowanym okresie liczniej zamieszkiwaną miejscowością była wieś Siemoń.

Zmiany dokonane w oparciu o uchwałę nr XI/50/2015 Rady Gminy z dnia 25 czerwca 2015 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zławieś Wielka nie miały wpływu na uwarunkowania wynikające z warunków i jakości życia mieszkańców, w tym ochrony ich zdrowia.

Tabela 24b. Liczba ludności w miejscowości Pędzewo w latach 2013-2017

Lp.	Miejscowość	2013	2014	2015	2016	2017
1.	Pędzewo	613	618	625	621	629

Źródło: Opracowanie na podstawie danych Urzędu Gminy Zławieś Wielka.

W analizowanym okresie 2013-2017 można zauważyć tendencję wzrostową (z lekkim spadkiem w roku 2016). Najwięcej ludzi zamieszkiwało Pędzewo w roku 2017, a najmniej w roku 2013.

Zmiany dokonane w oparciu o uchwałę nr VIII/29/2015 Rady Gminy Zławieś Wielka z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zławieś Wielka oraz w oparciu o uchwałę nr XLVI/316/2018 Rady Gminy Zławieś Wielka z dnia 29 sierpnia 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania

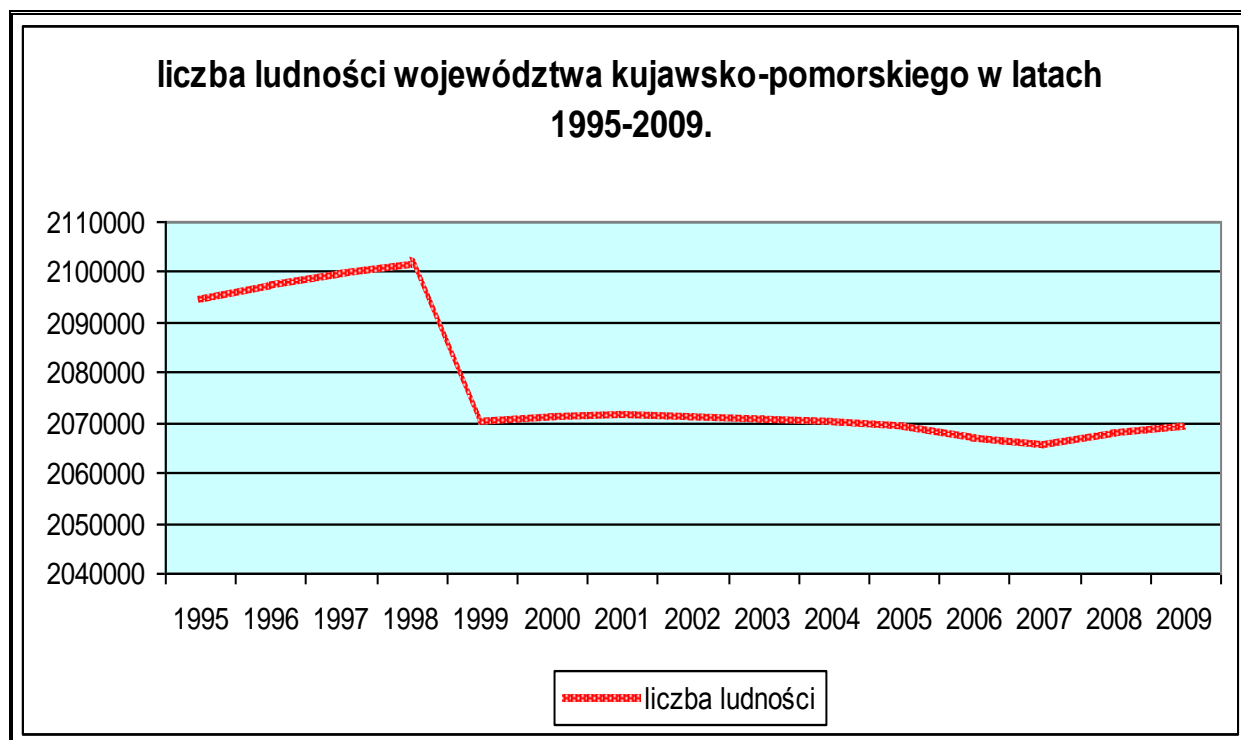
przestrzennego gminy Zławieś Wielka nie mają wpływu na uwarunkowania wynikające z warunków i jakości życia mieszkańców, w tym ochrony ich zdrowia.

8.1. POTENCJAŁ DEMOGRAFICZNY

Analiza zachodzących w gminie zmian nie jest możliwa bez odniesienia się do poziomu aglomeracji, co wynika z położenia Zławieś Wielkiej pomiędzy dwoma głównymi miastami w hierarchii sieci osadniczej województwa kujawsko-pomorskiego tj.: Bydgoszczą i Toruniem.

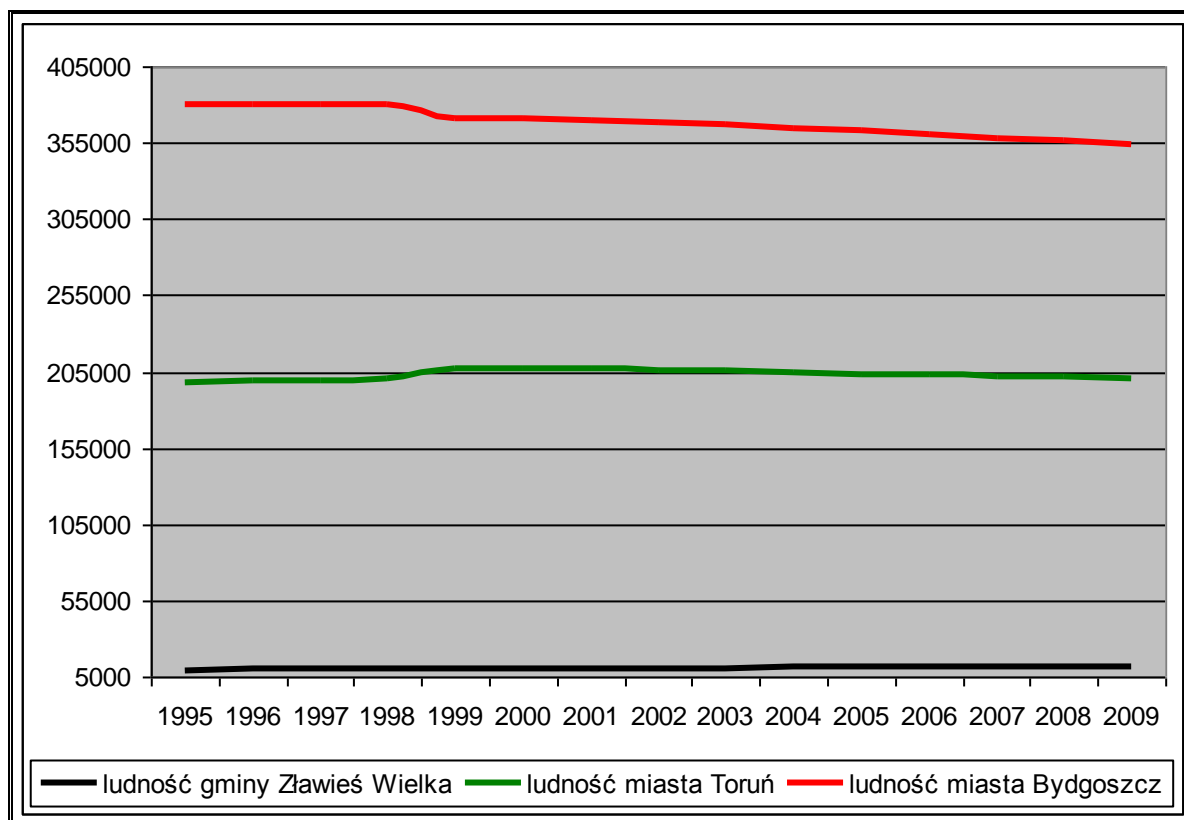
Analiza danych zawartych w Diagnostyce prospektywnej Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego z 1999 roku w połączeniu z zasobami informacji Banku danych regionalnych GUS pozwala określić aktualne trendy oraz trafność prognozy demograficznej zawartej w Diagnostyce. W dokumencie tym zawarto dane wykazujące stały wzrost liczby mieszkańców województwa w latach 1989-1999 (wzrost o 2,7%), w tempie wyższym niż krajowe. Najwyższą dynamikę wzrostu wykazywały zwłaszcza obszary związane z Bydgoszczą i Toruniem.

Wychodząc z panujących tendencji wzrostowych oraz danych odnośnie struktury wieku mieszkańców Diagnostyka prognozowała stały wzrost liczby mieszkańców województwa średnio o ponad 4 tys. osób rocznie, przy czym największych przyrostów, rzędu 6 tys. Osób, oczekiwano w latach 2003-2006. Panujące trendy uległy jednak odwróceniu co widać na załączonym wykresie obrazującym liczbę ludności województwa (rok 1999 – reforma administracyjna państwa).

Rysunek 22 Dynamika liczby ludności województwa.

Źródło: Urszula Bereza, Rafał Łucki, Łukasz Piskurewicz na podstawie danych w GUS.

Rysunek 23 Zmiany przyrostu ludności w Toruniu, Bydgoszczy i gminie Żławień Wielka w latach 1996 – 2009.

Źródło: Urszula Bereza, Rafał Łucki, Łukasz Piskurewicz na podstawie danych w GUS.

Poniżej zamieszczono tabelę obrazującą zmiany ilościowe osób zameldowanych w latach 1995 – 2005 w podziale na województwo, Toruń, Bydgoszcz i gminę Żławień Wielka.

Jednostka admin. podziału terytorialnego	rok														
	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Województwo	2094479	2097382	2098018	2100106	2068864	2071213	2071668	2071254	2070784	2070372	2069338	2067271	2065540	2067931	2069204
Toruń	197928	198845	199625	200148	206512	206455	206382	205950	205114	204113	203419	202379	201574	201090	200803
Bydgoszcz	380835	380700	380282	380430	371311	370447	369349	368012	366485	364447	362441	360190	357931	356851	354236
Żławień Wielka	9588	9648	9719	9829	9734	9949	10143	10376	10667	10986	11261	11507	11719	11984	12189

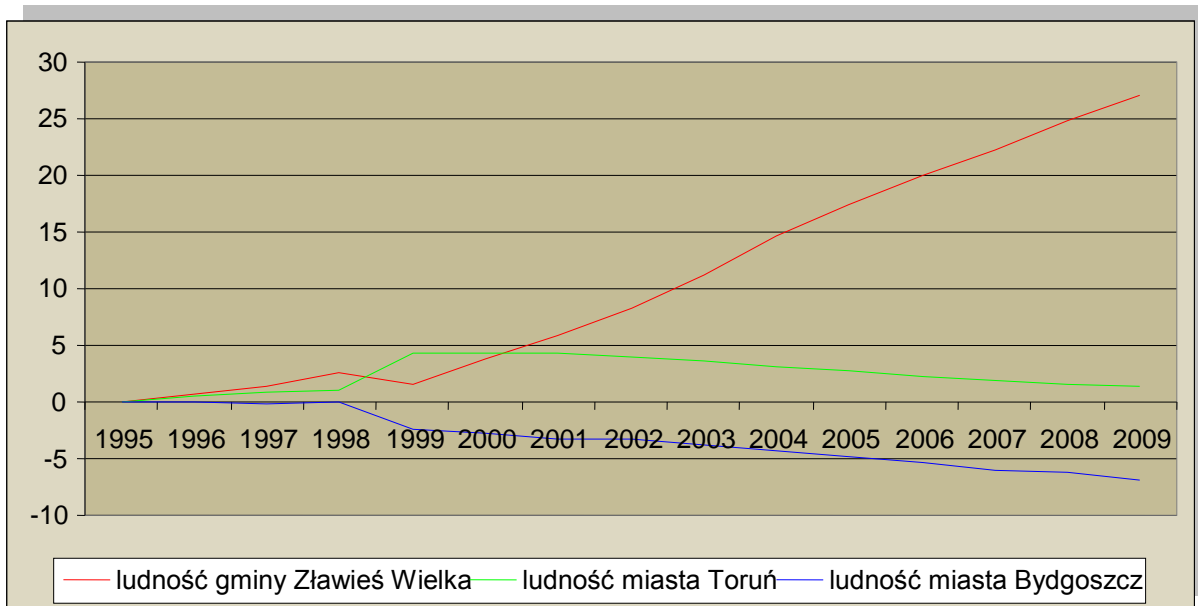
(zameldowani, stan na 31.12; dane wg GUS)

Tabela 25 Liczba mieszkańców ogółem w województwie, Toruniu, Bydgoszczy i gminie Żławień Wielka w latach 1995 – 2009.

Źródło: Urszula Bereza, Rafał Łucki, Łukasz Piskurewicz na podstawie danych GUS.

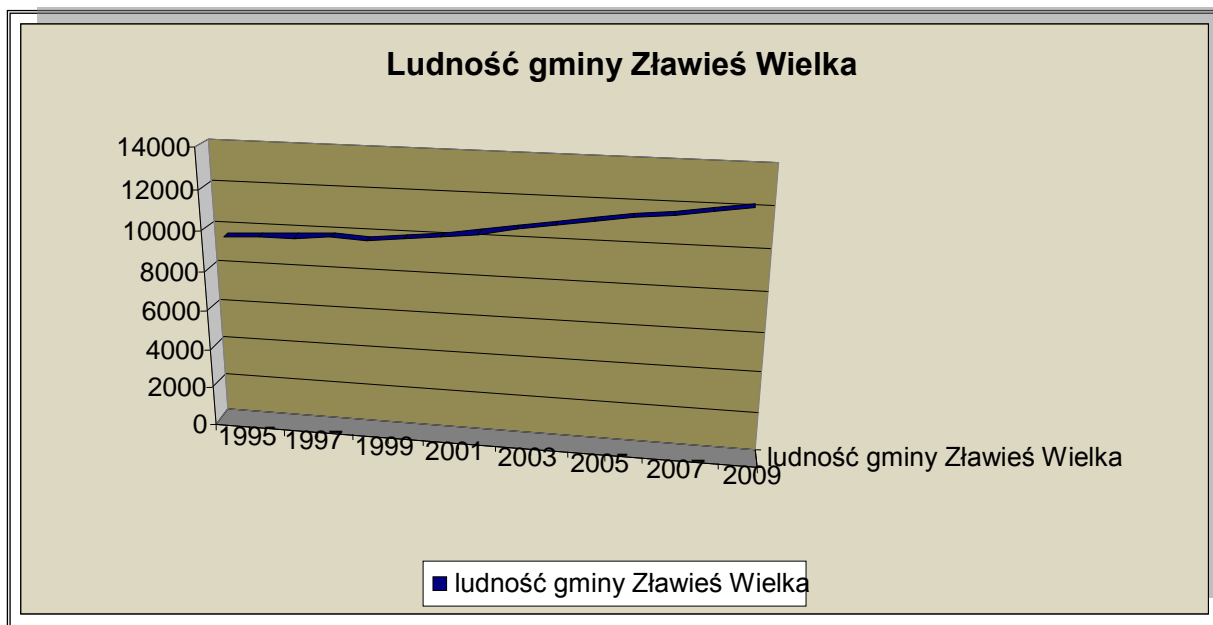
Panujące w województwie trendy (stały odpływ mieszkańców), nie wpływają na wzajemną zależność gminy i przyległych miast. Choć w obu miastach ubywa ludności, waż-

niejszy z punktu widzenia gminy jest ruch ludności wewnątrz aglomeracji – migracja na terytory podmiejskie.

Rysunek 24 Zmiany przyrostu (udział procentowy) ludności w Toruniu, Bydgoszczy i gminie Zławieś Wielka w latach 1996 – 2009.

Źródło: Urszula Bereza, Rafał Łucki, Łukasz Piskurewicz na podstawie danych GUS.

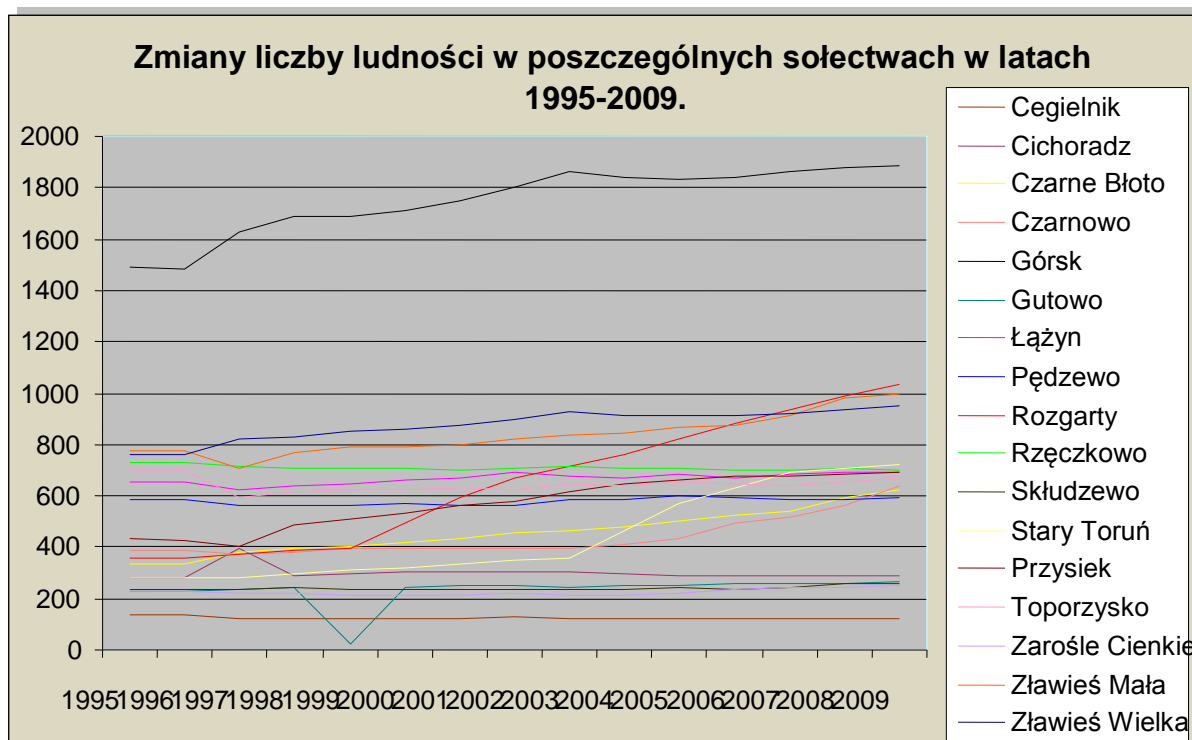

Rysunek 25 Liczba mieszkańców gminy Zławieś Wielka ogółem w latach 1995 – 2009.

Źródło: Urszula Bereza, Rafał Łucki, Łukasz Piskurewicz na podstawie danych GUS.

Ostateczny poziom na którym ustabilizuje się liczba mieszkańców gminy zależy w chwili obecnej przede wszystkim od pojemności mieszkaniowej gminy – ilości terenów nadających się pod funkcję mieszkaniową oraz intensywności wprowadzanej zabudowy.

Z analizy przyrostu liczby mieszkańców w poszczególnych miejscowościach, można wywnioskować które z nich są najbardziej popularne wśród osiedlających się nowych mieszkańców gminy.

Rysunek 26 Zmiany liczby ludności w wybranych miejscowościach gminy w latach 2000 – 2009.

Źródło: Urszula Bereza, Rafał Łucki, Łukasz Piskurewicz na podstawie danych UG Zławieś Wielka.

Miejscowość	rok														
	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Górsk	1488	1485	1631	1692	1691	1708	1748	1803	1860	1843	1829	1844	1866	1880	1889

Tabela 26 Zmiany liczby ludności w Górsku w latach 1995 – 2009.

Źródło: Urszula Bereza, Rafał Łucki, Łukasz Piskurewicz na podstawie danych UG Zławieś Wielka.

Największe przyrosty na przestrzeni analizowanych lat dotyczą miejscowości Rozgarty (wzrost trzykrotny) oraz Stary Toruń (wzrost dwuipółkrotny), w dalszej kolejności są to: Górsk, Przysiek, Czarnowo, Czarne Błoto, Zławieś Mała. Spośród wymienionych 7 miejscowości 5 leży w bezpośrednim sąsiedztwie miasta Torunia (Rozgarty, Stary Toruń, Górsk, Przysiek, Czarne Błoto). Czarnowo, położone w pobliżu lasów bydgoskich, jest zapleczem mieszkaniowym dla drugiego z miast aglomeracji – Bydgoszczy.

Oprócz liczby ludności ogółem równie istotnym kryterium dla rozwoju gminy jest udział poszczególnych grup wiekowych – ludności w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i po produkcyjnym.

Od roku 1989 i ostatniej fali wyżu demograficznego obserwuje się w województwie systematyczny spadek ludności w wieku przedprodukcyjnym. Od tego modelu odbiegały po-

nownie tereny związane z aglomeracją bydgosko-toruńską, między innymi w powiecie ziemskim toruńskim. Diagnoza prognozowała stały wzrost liczby ludności w wieku produkcyjnym (w miarę osiągnięcia przez kolejne roczniki wyżu demograficznego progu 17 lat) o ok. 6 tys. osób rocznie. Na podstawie danych GUS widać, że wzrost ten jest dużo wyższy.

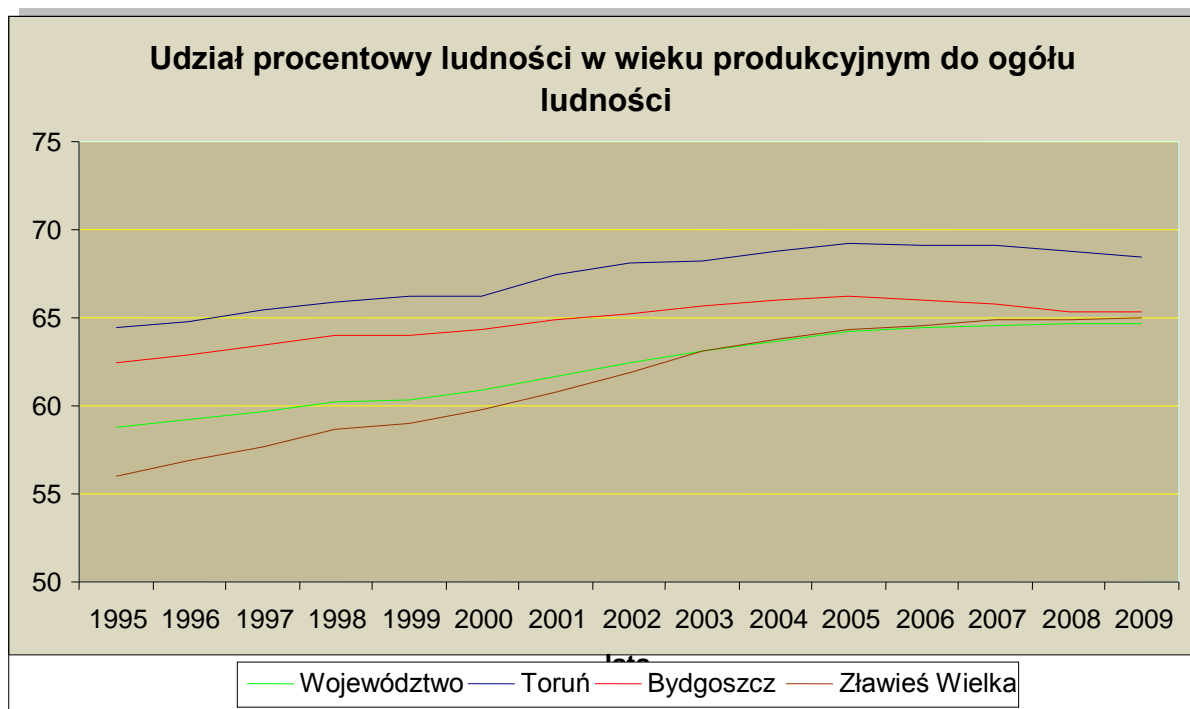
Jednostka admin. podziału terytorialnego	rok														
	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Województwo	1230475	1241349	1252849	1265864	1248146	1260688	1277854	1292652	1306605	1318776	1329325	1331439	1334274	1336920	1338427
Toruń	127488	128915	130611	131861	136700	136699	139100	140227	140031	140392	140820	139917	139306	138271	137413
Bydgoszcz	237514	239524	241145	243462	237501	238427	239726	240154	240696	240581	239992	237856	235572	233164	231304
Zławieś Wielka	5373	5488	5604	5771	5745	5947	6160	6420	6730	7010	7245	7428	7610	7782	7928

(stan na 31.12; dane wg GUS)

Tabela 27 Ludność w wieku produkcyjnym (powyżej 17 lat) w województwie, Toruniu, Bydgoszczy i gminie Zławieś Wielka w latach 1995 – 2009.

Źródło: Urszula Bereza, Rafał Łucki, Łukasz Piskurewicz na podstawie danych GUS.

Spadek liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym oraz wspomniane osiągnięcie wieku produkcyjnego przez wyż demograficzny lat osiemdziesiątych wpływa na zwiększenie się udziału procentowego tej grupy ludności do ogółu liczby mieszkańców.

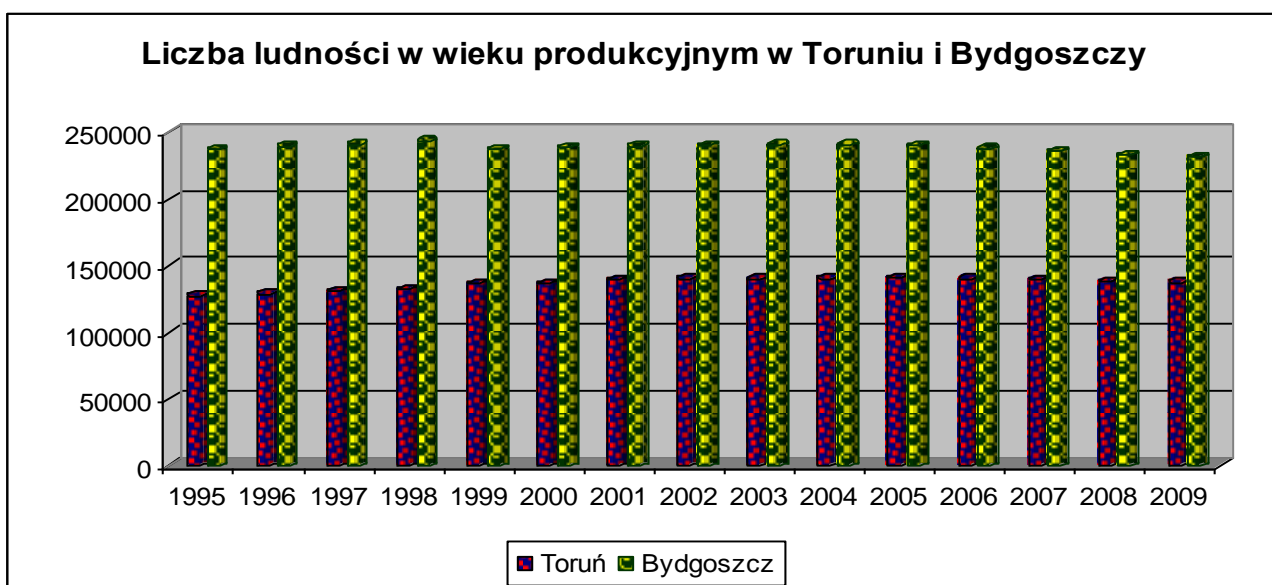

Rysunek 27 Procentowy udział ludności w wieku produkcyjnym do ogółu mieszkańców.

Źródło: Urszula Bereza, Rafał Łucki, Łukasz Piskurewicz na podstawie danych GUS.

W przypadku Złejwsi Wielkiej szybki wzrost udziału grupy w wieku produkcyjnym w gminie jest dodatkowo stymulowany przez wzrost migracji ludności miejskiej.

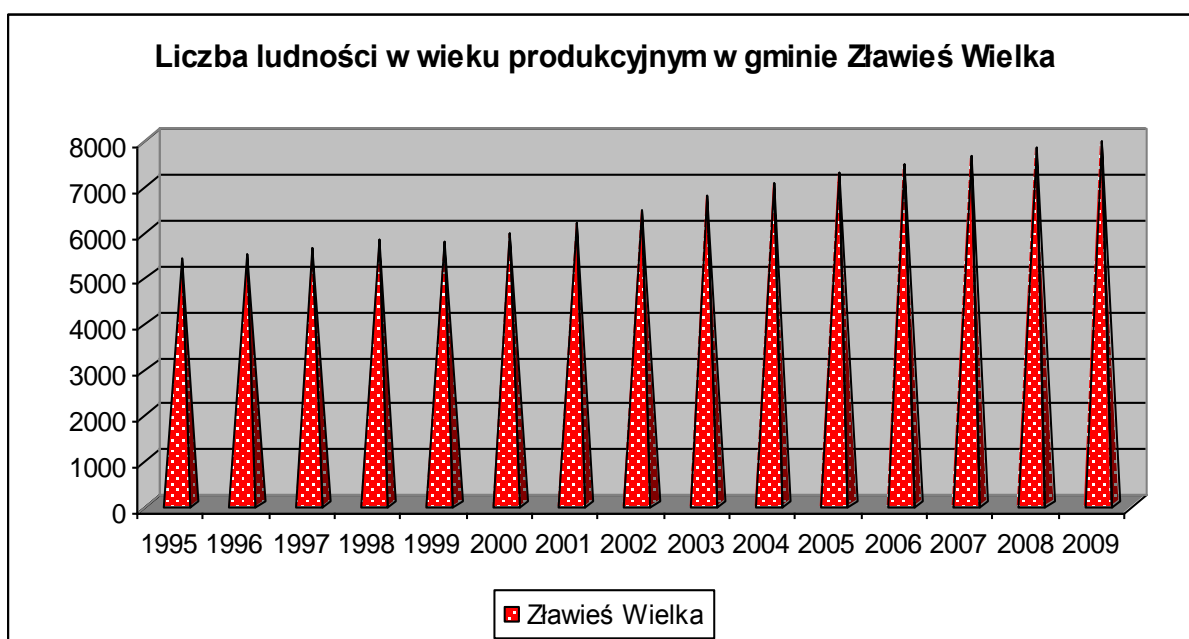
Duży udział ludności w wieku produkcyjnym w miastach a w szczególności w Toruniu może być związany z ich funkcją centrów edukacyjnych (duży udział studentów „zawyzających” parametry).

(Liczba mieszkańców województwa w wieku produkcyjnym podana przy kolejnych latach; dane na podstawie GUS)

Rysunek 28 Ludność miast Bydgoszcz i Toruń w wieku produkcyjnym w latach 1995 – 2009.

Źródło: Urszula Bereza, Rafał Łucki, Łukasz Piskurewicz na podstawie danych GUS.

Rysunek 29 Ludność gminy Zławieś Wielka w wieku produkcyjnym w latach 1995 – 2009.

Źródło: Urszula Bereza, Rafał Łucki, Łukasz Piskurewicz na podstawie danych GUS.

Spadek udziału grupy w wieku produkcyjnym jest spodziewany po roku 2010, kiedy to wyż lat powojennych osiągnie wiek emerytalny. W tym okresie powinien też zacząć wzrastać udział grupy w wieku przedprodukcyjnym, jako wynik zakładania rodzin przez pokolenia późnych lat siedemdziesiątych i osiemdziesiątych.

8.2. PROJEKCJE DEMOGRAFICZNE NA 2015 R.

Na potrzeby Studium przeprowadzono uproszczoną symulację zmian liczby ludności w gminie, bazując na danych dotyczących migracji w latach 2000-2009 (wg BDR GUS).

Migracja na terenie gminy w przeciągu ostatnich 10 lat była stale dodatnia, zmieniała się tylko jej intensywność. W ostatnich latach jej saldo utrzymywało się na zbliżonym poziomie (różnica pomiędzy minimalną i maksymalną wartością zanotowaną w tym okresie wynosi 90 osób).

2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
156	147	156	237	227	187	221	160	175	177

Tabela 28 Saldo migracji w gminie Zławieś Wielka w latach 2000-2006.

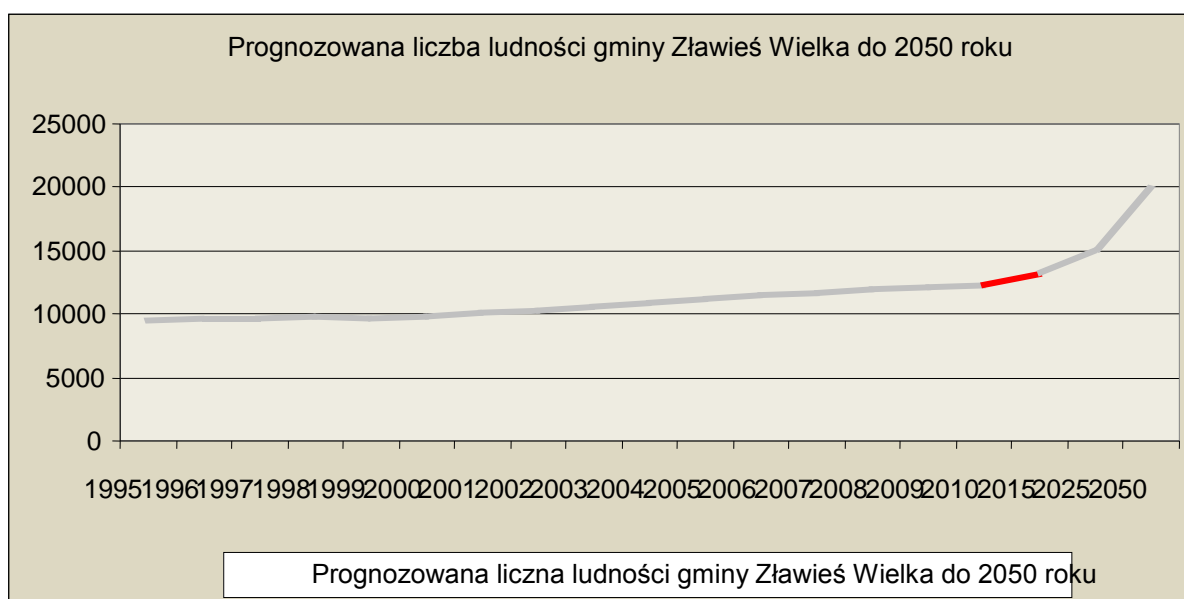
Źródło: Urszula Bereza, Rafał Łucki, Łukasz Piskurewicz na podstawie danych BDR GUS.

Dane migracji na przestrzeni 10 lat potraktowano jako zmienny ciąg liczbowy. Jego powtórzenia pozwoliły określić przybliżony wzrost liczby mieszkańców gminy (przy założeniu, że aktualny trend nie ulegnie zmianie).

2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2015	2025	2050
9949	10143	10376	10667	10986	11261	11507	11719	11984	12189	<u>12345</u>	<u>13299</u>	<u>15142</u>	<u>19717</u>

Tabela 29 Liczba mieszkańców gminy oraz prognozowany wzrost (wytluszczone podkreślenie).

Źródło: Urszula Bereza, Rafał Łucki, Łukasz Piskurewicz na podstawie danych GUS.

Rysunek 30 Liczba mieszkańców gminy ogółem wraz z prognozą dalszych zmian.

Źródło: Urszula Bereza, Rafał Łucki, Łukasz Piskurewicz.

Z przeprowadzonej symulacji wynika, że ludność gminy w roku 2015 przekroczy 13 000 mieszkańców, a dziesięć lat później 15 000 mieszkańców.

8.3. SYTUACJA NA RYNKU PRACY

8.3.1. Podmioty gospodarcze

Na dzień 31 grudnia 2009 r. na terenie gminy Zawieś Wielka funkcjonowały 975 zarejestrowane podmioty gospodarcze. Przeważającą formę własności podmiotów gospodarczych stanowi sektor prywatny – 958 jednostek, tj. ponad 98%. Pozostałe 2% (17 podmiotów) należy do sektora publicznego.

L.p.	Formy władania podmiotów gospodarczych (stan na 2006)	Liczba [szt]
0	Jednostki zarejestrowane ogółem	975
1	sektor publiczny	
A	podmioty gospodarki narodowej ogółem	17
B	państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego ogółem	14
2	sektor prywatny	
A	podmioty gospodarki narodowej ogółem	958
B	osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	790
C	spółki handlowe	61
D	spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	12
E	spółdzielnie	10
F	fundacje	3
G	stowarzyszenia i organizacje społeczne	25

Tabela 30 Formy władania podmiotów gospodarczych.

Źródło: Anna Pugacewicz, Rafał Łucki, Łukasz Piskurewicz na podstawie danych GUS.

Sektorowa struktura miejsc pracy w gminie świadczy o przeważającej roli usług i handlu (28,62%), następnie budownictwo (14,26%), obsługa nieruchomości (11,90%) oraz przetwórstwo przemysłowe (8,62%). Równie wysoki jest odsetek podmiotów zarejestrowanych w kategorii rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo (7,28%).

L.p.	STRUKTURA PODMIOTÓW GOSPODARCZYCH stan na 2006	Udział [%]
1	handel; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku domowego	28,62%
2	budownictwo	14,26%
3	obsługa nieruchomości	11,90%
4	przetwórstwo przemysłowe	8,62%
5	transport, gospodarka magazynowa i łączność	7,70%
6	rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	7,28%
7	działalność usługowa	6,56%
8	ochrona zdrowia i pomoc społeczna	4,72%
9	pośrednictwo finansowe	3,69%
10	hotele i restauracje	2,67%
11	edukacja	2,67%
12	administracja publiczna i obrona narodowa	0,72%
13	rybactwo	0,31%
14	wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę	0,21%
15	górnictwo	0,10%

Tabela 31 Struktura podmiotów gospodarczych.

Źródło: Anna Pugacewicz, Rafał Łucki, Łukasz Piskurewicz na podstawie danych GUS.

8.3.2. Stan zatrudnienia i bezrobocie

W 2009 r. zatrudnienie w Złejwsi Wielkiej, jako głównym miejscu pracy, wynosiło 1161 osób. Pozostały odsetek mieszkańców regularnie dojeżdża i pracuje w Toruniu lub Bydgoszczy. Liczba miejsc pracy na terenie gminy od 2002 r. (w którym nastąpił spadek miejsc pracy) systematycznie rośnie.

Pracujący w głównym miejscu pracy*	Rok								
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
ogółem	897	811	672	642	740	761	889	1100	1161
mężczyźni	420	397	311	336	376	406	457	617	662
kobiety	477	414	361	306	364	355	432	483	499

* Osoby, które w jednostce sprawozdawczej oświadczyły, że to miejsce pracy jest ich głównym miejscem zatrudnienia

Tabela 32 Pracujący w głównym miejscu pracy.

Źródło: Anna Pugacewicz, Rafał Łucki, Łukasz Piskurewicz na podstawie danych GUS.

W 2009 r. było zarejestrowanych 656 bezrobotnych. Przeważają wśród nich kobiety (321 kobiet do 325 mężczyzn). Stopa bezrobocia jak wynika z dostępnych danych do roku 2008 ulegała permanentnemu obniżeniu – do 6 % w roku 2008 (spadając z 13,5% w roku 2005). Niepokoi natomiast wzrost stopy bezrobocia o 2,3 % w roku 2009.

Jednostka administracyjna	Bezrobotni zarejestrowani wg płci	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Gmina Zławieś Wielka	ogółem	1 150	1 059	978	825	596	467	656
	mężczyźni	552	490	444	348	223	171	325
	kobiety	598	569	534	477	373	296	321
Powiat toruński	ogółem	9 440	8 482	8 245	7 113	4 989	4 312	5 880
	mężczyźni	4 522	3 936	3 805	3 127	2 054	1 823	2 881
	kobiety	4 918	4 546	4 440	3 986	2 935	2 489	3 008

Tabela 33 Liczba bezrobotnych.

Źródło: Anna Pugacewicz, Rafał Łucki, Łukasz Piskurewicz na podstawie danych GUS

8.4. INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA

8.4.1. Ochrona zdrowia

Wg danych GUS na 2009 r. w gminie Zławieś Wielka prowadzone były trzy placówki ambulatoryjne opieki zdrowotnej i wszystkie z wymienionych były placówkami publicznymi. Dostęp do artykułów medycznych umożliwiają na terenie gminy trzy apteki. Obsługa medyczna wyższego rzędu zapewniana jest w ramach powiatu oraz miasta Toruń i Bydgoszcz.

Wysoka liczba osób wymagających specjalnej opieki i prognozowane starzenie się społeczeństwa jest istotnym problemem. Wiele osób korzysta z pomocy społecznej. Wśród mieszkańców występuje także zapotrzebowanie na mieszkania komunalne. Wysoka liczba mieszkańców, która zwróciła się o pomoc ze względów przede wszystkim ekonomicznych świadczy o potrzebie rozbudowania sprawnie działającej instytucji, która nie tylko będzie wspierać potrzebujących, ale przeciwdziałać powstawaniu i narastaniu problemów społecznych.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej ma swoją siedzibę w Złejwsi Wielkiej.

8.4.2. Oświata

Gmina Zławieś Wielka zapewnia edukację na poziomie podstawowym (sześć szkół) i gimnazjalnym (trzy szkoły). Funkcjonuje tu również Gminne Przedszkole w Złejwsi Małej oraz trzy oddziały przedszkolne w ramach szkół podstawowych. Do przedszkoli uczęszczało w 2006 r. łącznie 203 dzieci, do szkół podstawowych 892 uczniów a do gimnazjów 444 uczniów.

Lp.	Nazwa placówki
1	Szkoła Podstawowa w Górsku
2	Szkoła Podstawowa w Łążynie z 1 oddziałem przedszkolnym
3	Szkoła Podstawowa w Przysieku z 1 oddziałem przedszkolnym
4	Szkoła Podstawowa w Siemoniu z 1 oddziałem przedszkolnym
5	Zespół Szkół w Złejwsi Wielkiej; w skład zespołu wchodzi gimnazjum, szkoła podstawowa oraz oddział zamiejscowy szkoły podstawowej w miejscowości Czarnowo z 2 oddziałami przedszkolnymi
6	Gimnazjum w Górsku
7	Zespół Szkół w Rzęczkowie w skład zespołu wchodzi gimnazjum, szkoła podstawowa
8	Gminne Przedszkole w Złejwsi Małej

Tabela 34 Wykaz jednostek edukacyjnych (dane na 2009).

Źródło: Anna Pugacewicz, Rafał Łucki, Łukasz Piskurewicz na podstawie danych UG.

Mieszkańcy gminy mają do dyspozycji trzy biblioteki publiczne zaliczane do obiektów kulturalno-oświatowych:

- Biblioteka Publiczna w Złejwsi Małej,
- Biblioteka Publiczna w Rzęczkowie,
- Biblioteka Publiczna w Górsku.

8.4.3. Kultura

Na terenie gminy funkcjonuje Gminny Ośrodek Kultury w Złejwsi Małej.

8.4.4. Sport i turystyka

Usługi sportowe zapewniane są na poziomie lokalnym przez obiekty sportowe zlokalizowane przy szkołach i zespołach szkół.

W gminie funkcjonuje jeden skategoryzowany hotel, obiekt zamieszkania zbiorowego przy ośrodku Caritas oraz pokoje gościnne i gospodarstwa agroturystyczne.

Na północ od gminy przebiega międzynarodowy szlak rowerowy R11, a przez teren opracowania trzy znakowane turystyczne szlaki rowerowe. Szerszy opis ich przebiegów znajduje się w rozdziale „Stan systemu transportowego; Ruch pieszy i rowerowy”.

9. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z ZAGROŻENIA BEZPIECZEŃSTWA LUDNOŚCI I JEJ MIENIA (na podstawie Programu zapobiegania przestępczości oraz ochrony bezpieczeństwa obywateli i porządku publicznego dla Gminy Miasta Toruń i powiatu toruńskiego)

Dla obszaru objętego zmianą studium zgodnie z uchwałą nr XI/50/2015 Rady Gminy z dnia 25 czerwca 2015 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zławieś Wielka brak jest uwarunkowań wynikających z zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia.

Na terenie zmiany studium zgodnie z uchwałą nr VIII/29/2015 Rady Gminy Zławieś Wielka z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium

uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zławieś Wielka oraz zgodnie z uchwałą nr XLVI/316/2018 Rady Gminy Zławieś Wielka z dnia 29 sierpnia 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zławieś Wielka uwarunkowania wynikające z zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia to uwarunkowania stwarzające szczególne zagrożenie powodziowe.

Zmiany dokonane w oparciu o uchwałę nr XI/50/2015 Rady Gminy z dnia 25 czerwca 2015 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zławieś Wielka, uchwałę nr VIII/29/2015 Rady Gminy Zławieś Wielka z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zławieś Wielka oraz uchwałę nr XLVI/316/2018 Rady Gminy Zławieś Wielka z dnia 29 sierpnia 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zławieś Wielka nie mają wpływu na uwarunkowania wynikające z zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia.

Na obszarze zmiany studium zainicjowanego Uchwałą Nr LVIII/385/2023 Rady Gminy z dnia 22 marca 2023 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zławieś Wielka nie występują zagrożenia bezpieczeństwa ludności i mienia.

Uregulowania prawne oraz fakt istnienia wspólnych dla Gminy Miasta Toruń oraz Powiatu Toruńskiego inspekcji i straży sprawiły, że uruchomiono prace nad wspólnym programem bezpieczeństwa.

Pierwszoplanowym zadaniem zrealizowanym przez Komisję Bezpieczeństwa i Porządku dla Gminy Miasta Toruń i Powiatu Toruńskiego (powołana na mocy porozumienia pomiędzy Prezydentem Miasta Torunia a Starostą Toruńskim) było opracowanie projektu Programu Zapobiegania Przemocności oraz Ochrony Bezpieczeństwa Obywateli i Porządku Publicznego dla Gminy Miasta Toruń i Powiatu Toruńskiego; Toruń, 2004. Mimo, iż upływ czasu spowodował, że część ustaleń przywołanego Programu uległo zmianie, dokument nadal pozostaje obowiązującym, wyznaczając podstawowe elementy należne zaznaczeniu.

W dokumencie tym na szczególną uwagę (ze względu na skalę ewentualnych skutków) zasługują zagrożenia nadzwyczajne, wśród których wymienia się:

- zagrożenia pochodzenia naturalnego (zagrożenie powodzią, pożary spowodowane uderzeniem pioruna, epidemie i epizootie, wichury, śnieżyce itp.);
- zagrożenia komunikacyjne;
- zagrożenia związane z rozwojem cywilizacyjnym i działalnością człowieka: (wykorzystanie TSP w procesie technologicznym, przewóz materiałów niebezpiecznych; skażenie wód powierzchniowych, cieków wodnych, zagrożenie pożarowe, awarie elektrowni atomowych, katastrofy budowlane);
- terroryzm.

Na obszarze gminy w skali powiatu nie występują szczególne zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia. Do najważniejszych (ze względu na częstotliwość) należą zagrożenia w ruchu drogowym spowodowane lokalizacją gminy pomiędzy dużymi miastami. Do najważniejszych zaś, w ewentualnych skutkach:

- transport toksycznych środków przemysłowych (zagrożenie chemiczne) - występuje na trasie ruchu samochodowego nr 80;

- zagrożenie wybuchowe (zagrożenie chemiczne) - występują na terenie stacji paliwowych;
- katastrofy komunikacyjne - szczególnie częste i niebezpieczne są kolizje na skrzyżowaniu tras nr 80 i nr 546;

Do równie poważnych zagrożeń należy zaliczyć katastrofy naturalne²⁸, spośród których gmina narażona jest na:

- pożar - potencjalnie wszystkie obszary leśne narażone są na wystąpienie pożarów, zwłaszcza w okresie suchego i gorącego lata i zwłaszcza w bezpośrednim sąsiedztwie zabudowań; największe starty mogą wystąpić w dużych kompleksach typu borowego, gdzie sosna jest głównym budulcem lasów (charakterystyczne jest tu skąpe posycie i bardzo sucha ściółka),
- powódź - zagrożenie powodziowe obejmuje południowe i środkowe tereny gminy, pochodzi od Wisły i może być spowodowane przez roztopy w okresie wczesnowiosennym lub długotrwałe, ulewne deszcze, przeważnie w okresie letnim. Zlewnia rzeki Wisły stwarza zagrożenie powodziowe na terenach niskopolożonych, przyległych do rzeki w sołectwach: Stary Toruń, Górsk, Pędzewo, Zławieś Wielka, Toporzysko i Czarnowo. Granicę obszaru zagrożenia powodziowego przedstawia załącznik graficzny, a samo zagrożenie zostało opisane przy rozdziale o naturalnych zagrożeniach geologicznych. W przypadku wysokiego stanu wód Wisły istnieje także możliwość znacznego podwyższenia poziomu wód Kanału Górnego, co może spowodować zagrożenie powodziowe wzdłuż tego ciek.

Ochrona przed powodzią zapewniona jest poprzez wały przeciwpowodziowe i zbiorniki retencyjne.

Jednocześnie wskazać należy na fakt, iż w odległości ok. 10 km w linii prostej od granic gminy w miejscowości Zamek Bierzgłowski, gm. Łubianka znajduje się Baza Paliw nr 11 stanowiący zakład dużego ryzyka (ZDR). Stan przechowywanych na dzień 27 października 2010 r. substancji niebezpiecznych wynosi: paliwo lotnicze – 17671, 45 m³; olej napędowy – 27311 m³; nafty specjalne – 1284,77 m³.

Institucje służące ochronie ludności i jej mienia:

W gminie znajduje się jeden posterunek policji w Złejwsi Wielkiej, podlegający Komendzie Policji w Toruniu²⁹. Ponadto znajduje się tu 8 jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej (OSP Toporzysko należąca do KSRG (typu S-2), OSP Łążyn należąca do Pow. Komp.Obwodowej, OSP Pędzewo, OSP Rzęczkowo, OSP Siemoń,OSP Skłudzewo,OSP Zławieś Mała (typu S-1), OSP Stary Toruń (typu M).

Dokumenty, Inicjatywy, Programy:

Na największą uwagę zasługuje Program Zapobiegania Przeszłości oraz Ochrony Bezpieczeństwa Obywateli i Porządku Publicznego dla Gminy Miasta Toruń i Powiatu Toruńskiego. Integralną częścią programu jest funkcjonowanie Toruńskiego Centrum Koordynacji Ratownictwa i Ochrony Ludności, nowoczesnego ośrodka, zapewniającego sprawne funkcjonowanie systemu bezpieczeństwa powszechnego na obszarze miasta Torunia i powiatu toruńskiego. Centrum pełni dwie funkcje:

²⁸ Przez katastrofę naturalną rozumie się zdarzenie związane z działaniem sił natury w szczególności wyładowania atmosferyczne, wstrząsy sejsmiczne, silne wiatry, intensywne opady atmosferyczne, długotrwałe występowanie ekstremalnych temperatur, osuwiska ziemi, pożary, susze, powódzie, zjawiska lodowe na rzekach i morzu oraz jeziorach i zbiornikach wodnych, masowe występowanie szkodników chorób roślin i zwierząt albo chorób zakaźnych ludzi albo też działanie innego żywiołu.

²⁹ Komenda Miejska Policji w Toruniu swoim działaniem obejmuje Gminę Miasta Toruń oraz Powiat Toruński, na który składa się obszar miasta Chełmża oraz gmin: Chełmża, Czernikowo, Lubicz, Łubianka, Łysomice, Obrowo, Wielka Nieszawka i Zławieś Wielka.

- monitoruje i reaguje na wszystkie zdarzenia wymagające podjęcia działań ratowniczych oraz kieruje i koordynuje tymi działaniami
- jest ośrodkiem reagowania kryzysowego na terenie powiatu.

Ta ostatnia funkcja może być realizowana także na obszarze jednej tylko gminy, gdy ta dotknięta klęską żywiołową nie będzie w stanie uporać się z jej skutkami i poprosi o pomoc.

10. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z POTRZEB I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU GMINY

Zmiany, które nastąpiły w studium zainicjowanym uchwałą nr VIII/29/2015 Rady Gminy Zławieś Wielka z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zławieś Wielka oraz w zmianie studium zgodnie z uchwałą nr XLVI/316/2018 Rady Gminy Zławieś Wielka z dnia 29 sierpnia 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zławieś Wielka nie mają wpływu na uwarunkowania wynikające z potrzeb i możliwości rozwoju gminy. Występujące na terenie zmiany studium zainicjowanym uchwałą nr VIII/29/2015 Rady Gminy Zławieś Wielka z dnia 19 marca 2015 r. złoża kopalin, obszary i tereny górnicze stanowią o predyspozycji obszaru zmiany studium do dalszego rozwoju w tym kierunku. Wyżej wymienione zmiany studium nastąpiły tylko dla części studium - dla obszarów znajdujących się w obrębie Pędzewo, które w skali gminy są niewielkie i ze względu na charakter dokonywanej zmiany oraz rodzaju wyznaczonego kierunku dla przedmiotowych terenów (teren powierzchniowej eksploatacji kopalin pospolitych (PE)) odstąpiono od wykonywania bilansu terenów przeznaczonych pod zabudowę.

Brak zabudowy na obszarze objętym zmianą studium zgodnie z uchwałą nr XI/50/2015 Rady Gminy z dnia 25 czerwca 2015 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zławieś Wielka stwarza dogodne warunki do wykorzystania omawianego terenu pod lokalizację projektowanej linii 400 kV Jasiniec – Grudziądz Węgrowo.

Gospodarczy rozwój Polski pociąga za sobą wzrost zapotrzebowania na energię elektryczną oraz konieczność stworzenia odpowiednich warunków do jej efektywnego przesyłania i dostarczania do odbiorców. Nowe linie i stacje elektroenergetyczne poprawią bezpieczeństwo i niezawodność funkcjonowania Krajowego Systemu Elektroenergetycznego. Są tego świadome władze województwa kujawsko-pomorskiego, a także przedstawiciele lokalnych samorządów. Na początku 2014 roku został podpisany list intencyjny dotyczący realizacji inwestycji celu publicznego polegających na budowie stacji i linii elektroenergetycznych na terenie województwa. Wśród siedmiu elektroenergetycznych inwestycji, które zostaną ukończone do 2025 roku, znajduje się budowa linii 400 kV Jasiniec – Grudziądz Węgrowo.

Dzięki zmianie studium uwzględniającej przebieg projektowanej linii elektroenergetycznej 400 kV relacji Bydgoszcz Jasiniec - Grudziądz Węgrowo:

- możliwe będzie zastąpienie wyeksploatowanej linii 220 kV pomiędzy Jasińcem i Grudziądzem Węgrowo,
- zwiększy się pewność zasilania odbiorców energii w północno-zachodniej części Polski,
- zwiększy się pewność zasilania w energię elektryczną okolic Bydgoszczy i Grudziądza.

Zmiany dokonane w oparciu o uchwałę nr XI/50/2015 Rady Gminy z dnia 25 czerwca 2015 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zławieś Wielka nie miały wpływu na uwarunkowania wynikające z potrzeb i możliwości rozwoju gminy. Ze względu na zmianę studium w części oraz charakter dokonywanej zmiany odstąpiono od dokonywania bilansu terenów. Dokonywana zmiana nie ma bowiem wpływu na ilość terenów związanych z zabudową określoną w studium.

Zmiany, które nastąpiły w studium zainicjowanym uchwałą nr LVIII/385/2023 Rady Gminy z dnia 22 marca 2023 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zławieś Wielka mają wpływ na uwarunkowania wynikające z potrzeb i możliwości rozwoju gminy. W związku, z czym wykonanie bilansu terenów przeznaczonych pod zabudowę jest zasadne oraz wykonanie stosownych analiz ekonomicznych, środowiskowych i społecznych.

ANALIZA EKONOMICZNA

ROLNICTWO

Biorąc pod uwagę warunki agroekologiczne rozwoju rolnictwa występujące na terenie Gminy, a także obserwowany trend spadkowy w liczbie gospodarstw rolnych i ekonomicznego znaczenia rolnictwa, przewiduje się dalszy, sukcesywny spadek liczby ludności zajmującej się wyłącznie gospodarką rolną, a co za tym idzie stopniowe przechodzenie z działalności rolniczej na nierolniczą. Zjawisko to będzie miało przełożenie na zapotrzebowanie społeczeństwa na nowe tereny usługowe lub produkcyjne.

DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZA

Zakładając rozwój przedsiębiorczości w Gminie, należy spodziewać się wzrastającego zapotrzebowania na tereny rozwojowe, w tym związanego z potrzebą zaspokajania potrzeb gospodarczych (tereny usługowe, produkcyjne) i pośrednio potrzeb mieszkaniowych.

Szansą na zwiększenie dynamiki rozwoju przedsiębiorczości w Gminie są nie tylko czynniki ekonomiczne, ale jest nią również stymulowanie branży produkcyjno-usługowej w wymiarze przestrzennym, poprzez wytypowanie terenów aktywizacji gospodarczej i nowych potencjalnych terenów inwestycyjnych w obrębie Gminy.

ROZWÓJ LOKALNY – FINANSOWANIE

Podstawowym celem działalności gminy jest zapewnienie jak najlepszych warunków dla funkcjonowania i rozwoju społeczności lokalnej. Realizacja tego działania wymaga zapewnienia stałego dopływu środków, które są niezbędne do finansowania odpowiedniego poziomu dóbr i usług publicznych służących do zaspokajania potrzeb społeczności, a także przedsięwzięć o charakterze rozwojowym.

W procesie strategicznego zarządzania jednostką samorządu terytorialnego zasadniczą rolę odgrywa możliwość finansowania poszczególnych przedsięwzięć. Możliwości finansowe Gminy, w powiązaniu, z jakością zarządzania, stanowią podstawę do wyznaczenia strategicznych celów jej rozwoju, rozumianego, jako proces kształtowania zmian w pożąda-

nym kierunku, akceptowanym społecznie, ekonomicznie i środowiskowo, zgodnie z wymogami racjonalnego gospodarowania przestrzenią.

Między rozwojem lokalnym, a finansami Gminy występują wzajemne powiązania i uwarunkowania, gmina, bowiem ponosi najpierw wydatki, w określonych działach, aby mógł dokonać się rozwój społeczno-gospodarczy.

Istotnym elementem w kształtowaniu polityki rozwoju danej jednostki administracyjnej jest Budżet Gminy, będący głównym źródłem finansowania usług publicznych i inwestycji związanych z realizacją zadań infrastrukturalnych. Działania te stwarzają warunki do inwestowania dla podmiotów gospodarczych i poprawy standardów życia mieszkańców.

Na podstawie obserwowanych tendencji wieloletnich można przypuszczać, że w przyszłości roczny dochód ogółem w Gminie w dalszym ciągu będzie sukcesywnie wzrastać.

Szansą na zwiększenie dynamiki wzrostu dochodów są nie tylko zewnętrzne źródła finansowania, ale również stymulowanie endogenicznego potencjału gospodarczego Gminy, w tym w wymiarze przestrzennym, poprzez wytypowanie terenów aktywizacji gospodarczej i terenów inwestycyjnych mieszkaniowych i usługowych.

Na podstawie obserwowanych tendencji wieloletnich można przypuszczać, że w przyszłości roczne wydatki ogółem w Gminie w dalszym ciągu będą wzrastać.

Sukcesywny wzrost wydatków ogółem odgrywa szczególną rolę w zakresie obsługi w zakresie zadań własnych Gminy. Ponadto, wzrost nakładów inwestycyjnych, w tym w wymiarze przestrzennym (m.in. budowa i modernizacja infrastruktury oraz obiektów i urządzeń publicznych, wytypowanie i uzbrajanie nowych terenów rozwojowych), może podnieść atrakcyjność Gminy jako miejsca do życia oraz prowadzenia działalności gospodarczej.

GOSPODAROWANIE PRZESTRZENIĄ

Szczególnie istotną rolę w rozwoju gminy odgrywa polityka przestrzenna. Na szczególny gminnym instrumentem, dzięki któremu możliwe jest efektywne wykorzystanie i zarządzanie przestrzenią są miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.

Na dzień sporządzania niniejszej zmiany studium, gmina Zławieś Wielka posiada 79 obowiązujących planów miejscowych, obejmujących 162 obszary o bardzo zróżnicowanej powierzchni, przeznaczeniu terenu oraz, co ma największe znaczenie, dla jakości wydawanych pozwoleń na budowę i późniejszych realizacji – o zróżnicowanym zakresie i jakości ustaleń.

Na terenach, dla których nie obowiązują ustalenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, rozwój zabudowy opiera się o wydawane decyzje o warunkach zabudowy oraz decyzje o lokalizacji inwestycji celu publicznego.

Duża liczba wydawanych decyzji, przy mniejszej liczbie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego jest zagrożeniem dla ładu przestrzennego Gminy, a w konsekwencji, jakości życia mieszkańców. Prognozowany trend może odmienić sukcesywne obejmowanie terenów Gminy miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, zwłaszcza na terenach potencjalnego rozwoju, określonych w części kierunków Studium.

Reasumując, korzystne dla kształtowania zagospodarowania i ładu przestrzennego Gminy byłoby pokrycie wszystkich obszarów rozwojowych miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego. Decyzje warunkach zabudowy oraz decyzje o lokalizacji inwestycji celu publicznego należałoby stosować jako instrument pomocniczy, stosowany w formie wyjątku, na obszarach nie objętych planami miejscowymi.

ANALIZA SPOŁECZNA

RYNEK PRACY I BEZROBOCIE, LUDNOŚĆ W WIEKU PRODUKCYJNYM

W celu podtrzymania trendu wzrostowego zatrudnienia i dalszego zmniejszenia poziomu bezrobocia wskazane jest podejmowanie inicjatyw i działań w sferze organizacji i zarządzania, takich jak: aktywizacja bezrobotnych, tworzenie nowych miejsc pracy, wspieranie podejmowania działalności gospodarczej przez mieszkańców. Bezpośrednie przełożenie na poprawę lokalnego rynku pracy może wywierać właściwe kształtowanie polityki przestrzennej, poprzez ustalenie zasad zagospodarowania przestrzennego, w zwłaszcza w odniesieniu do nowych terenów rozwojowych. Jednocześnie wzrost poziomu życia i wielkości dochodów mieszkańców stanowią determinantę przyszłego rozwoju Gminy.

GOSPODARKA MIESZKANIOWA

Przewiduje się dalszy przyrost liczby budowanych, indywidualnych obiektów mieszkalnych na terenie Gminy. Ponadto, biorąc pod obecne występujące tendencje oraz znaczny potencjał ekonomiczny i zakładany rozwój przedsiębiorczości, a także atrakcyjne położenie geograficzne, w tym bardzo dobrą dostępność komunikacyjną i walory przyrodnicze Gminy, można prognozować sukcesywne zwiększanie tempa zainteresowania osadnictwem.

USŁUGI SPOŁECZNE

Gmina zapewnia właściwy dostęp do usług społecznych, na poziomie adekwatnym do charakteru Gminy. Dostęp do edukacji i ochrony zdrowia jest właściwy. Duże znaczenie ma bliskie położenie miasta Torunia i Bydgoszczy, gdzie koncentrują się usługi społeczne, w tym oświatowe i zdrowotne, administracyjne itd.

INFRASTRUKTURA KOMUNIKACYJNA I TECHNICZNA

Gmina posiada wystarczająco rozwinięty układ komunikacyjny, w tym zarówno ponadlokalny jak i lokalny, zapewniający właściwy dostęp pomiędzy miejscowościami gminnymi oraz większych ośrodków miejskich województwa i kraju.

Na terenie Gminy wyróżnia się dobrze rozwinięta sieć wodociągowa i stosunkowo dobrze sieć kanalizacyjna, z roku na rok rozbudowywana.

Biorąc pod uwagę zakładany rozwój osadnictwa pożądane jest dalsze uzbrajanie terenów w niezbędną infrastrukturę.

ANALIZA ŚRODOWISKOWA

Środowisko przyrodnicze wywiera istotny wpływ na rozwój zagospodarowania przestrzennego. Przydatność zasobów i walorów środowiska przyrodniczego dla rozwoju poszczególnych funkcji użytkowych w Gminie (mieszkaniowej, usługowej, w tym turystycznej, produkcyjnej, rolniczej i leśnej), związana jest z szeregiem warunków i czynników przyrodniczych, takich jak:

- ukształtowanie terenu i występowanie poszczególnych klas spadków terenu;
- warunki podłoża budowlanego;
- głębokość zalegania wody podziemnej, w tym wody gruntowej;

- czynniki bioklimatyczne;
- występowanie zasobów użytkowych środowiska, w tym objętych ochroną prawną oraz stanowiących bariery ekologiczne (ograniczenia ekologiczne) rozwoju zagospodarowania;
- występowanie form ochrony przyrody;
- położenie obszaru w na tle systemu powiązań przyrodniczych w skali lokalnej i ponadlokalnej;
- ograniczenia i bariery środowiska, związane z występowaniem zagrożeń przyrodniczych.

PROGNOZY DEMOGRAFICZNE, W TYM UWZGLĘDNIAJĄCE, TAM GDZIE TO UZASADNIONE, MIGRACJE W RAMACH MIEJSKICH OBSZARÓW FUNKCJONALNYCH OŚRODKA WOJEWÓDZKIEGO

STAN OBECNY I DOTYCHCZASOWE TENDENCJE ZMIAN W LICZBIE LUDNOŚCI

Liczba ludności w gminie Zławieś Wielka wynosi 15 720 osób. W ostatnim dziesięcioleciu (lata 2011-2021) nastąpił, w ujęciu sumarycznym, wzrost liczby ludności – z ok. 12 760 os. do ok. 15 720 osób, tzn. wzrost o 2 960 osób.

W celu ukierunkowania Gminy na wzrost liczby ludności istotne jest stworzenie warunków przestrzennych do potencjalnego osiedlania się i zakładania rodzin na jej terenie, w tym poprzez kształtowanie struktury przestrzennej uwzględniającej potencjał gospodarczy oraz endogeniczne i egzogeniczne uwarunkowania rozwojowe.

MIGRACJE W RAMACH OBSZARÓW FUNKCJONALNYCH

W aktualnie obowiązującym Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Kujawsko-Pomorskiego (2003 r.) nie określono obszarów funkcjonalnych województwa. Zagadnienie obszarów funkcjonalnych poruszone zostało w 2016 roku, kiedy to Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego podjął uchwałę w sprawie określenia obszarów funkcjonalnych w województwie kujawsko-pomorskim i ich granic, na które składają się obszary:

- o znaczeniu ponadregionalnym:
 - Miejski obszar funkcjonalny ośrodków wojewódzkich – Bydgoszczy i Torunia,
 - Wiejski obszar funkcjonalny wymagający wsparcia procesów rozwojowych,
 - Obszar funkcjonalny Światowy Rezerwat Biosfery „Bory Tucholskie”,
- o znaczeniu regionalnym:
 - Miejski obszar funkcjonalny miasta Włocławka,
 - Miejski obszar funkcjonalny miasta Grudziądz,
 - Miejski obszar funkcjonalny miasta Inowrocławia,
 - Obszar funkcjonalny Kujawy – wyspecjalizowana strefa gospodarcza dla rolnictwa,
 - Obszar funkcjonalny Bory Tucholskie,
 - Obszar funkcjonalny gospodarczego wykorzystania Wisły,
 - Obszar funkcjonalny aktywizacji gospodarczej korytarzy transportowych autostrady i dróg ekspresowych.

Gmina Zławieś Wielka należy do „Miejskiego obszaru funkcjonalnego ośrodków wojewódzkich – Bydgoszczy i Torunia”.

W związku z położeniem gminy Zławieś Wielka w miejskim obszarze funkcjonalnym ruch migracyjny jest duży, w związku z czym widać tendencje osiedlania się na terenie gminy Zławieś Wielka. Migracja ludności jest dodatnia. Nie zaobserwowano na terenie gminy procesów depopulacyjnych.

PROGNOZA LICZBY LUDNOŚCI

Na terenie Gminy równie możliwe i nawet zasadne jest zaistnienie optymistycznego wariantu demograficznego, tj. dalszego wzrostu liczby ludności i jednocześnie zwiększenie tempa jej przyrostu. Powyższe twierdzenie uzasadniają następujące przesłanki:

- zakładanie rodzin przez roczniki „bumu” demograficznego lat 80-tych i początku lat 90-tych, polityka prorodzinna rządu i samorządu, wzrost zamożności Gminy i społeczeństwa oraz wydłużanie średniej długości życia – zakłada się dodatni przyrost naturalny i wzrost jego tempa, w wyniku którego zakłada się wzrost zaludnienia o średnio 50 osób w perspektywie 30 lat;
- zainteresowanie osadnictwem na terenach wiejskich (swoista moda na „mieszkanie na wsi”), w oddaleniu od dużych ośrodków miejskich, a także ruchy migracyjne ludności (również zagranicznej) – zakłada się stopniowe odwracanie tendencji migracyjnych w Gminie, w kierunku przewagi imigracji nad emigracją, co przełoży się na przyrost liczby ludności o kolejne 50 osób średnio na rok w perspektywie 30 lat;
- liczne inwestycje w infrastrukturę techniczną, komunikacyjną, społeczną i rekreacyjną na terenie Gminy – zakłada się wzrost atrakcyjności Gminy jako miejsca zamieszkania lub prowadzenia działalności gospodarczej; co przełoży się na przyrost liczby ludności o kolejne 50 osób średnio na rok w perspektywie 30 lat;
- położone w obszarze aglomeracji miasta Bydgoszczy i Torunia.

Uwzględniając powyższe czynniki, przyjęto szacunkowo, że liczba mieszkańców w gminie Zławieś Wielka będzie wzrastać średnio o ok. 300 osób na rok w perspektywie 30 lat, co w całym okresie przełoży się na wzrost liczby ludności o ok. 9 000 osób – w perspektywie 30-to letniej przewiduje się, że liczba mieszkańców Gminy osiągnie w przybliżeniu poziom 25 000 osób.

Przewidywanie zmian w liczbie ludności zawsze obarczone jest dużą niepewnością i zależne jest od postępujących procesów globalizacyjnych oraz stale zmieniających się postaw światopoglądowych ludności, a także polityki rodzinnej państwa i samorządów.

Szacowanie zaludnienia nabiera szczególnej trudności w kontekście wydarzeń w naszej części Europy (konfliktu militarnego na Ukrainie). Sytuacja z jaką mamy do czynienia od lutego 2022 r. pokazuje, jak dynamiczne mogą być zmiany zachodzące w Polsce i na świecie, w tym zmiany demograficzne.

Zważywszy na powyższe, celem strategicznego rozwoju gminy Zławieś Wielka powinno być przede wszystkim zapewnienie warunków w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym do podnoszenia atrakcyjności Gminy jako miejsca do życia i prowadzenia aktywności gospodarczej, co z kolei może przełożyć się na sukcesywny wzrost liczby ludności.

Na potrzeby niniejszego bilansu przyjęto optymistyczny wariant demograficzny, tj. wariant wzrostu zaludnienia – przyjęto, że liczba mieszkańców w gminie Zławieś Wielka będzie wzrastać średnio o ok. 300 osób na rok w perspektywie 30 lat, co w całym okresie przełoży

się na wzrost liczby ludności o ok. 9 000 osób – w perspektywie 30-to letniej przewiduje się, że liczba mieszkańców Gminy osiągnie w przybliżeniu poziom 25 000 osób.

MOŻLIWOŚCI FINANSOWANIA PRZEZ GMINĘ WYKONANIA SIECI KOMUNIKACYJNEJ I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ, A TAKŻE INFRASTRUKTURY SPOŁECZNEJ, SŁUŻĄCYCH REALIZACJI ZADAŃ WŁASNYCH GMINY

Prosperowanie inwestycji m.in. z zakresu infrastruktury komunikacyjnej, technicznej i społecznej przyczynia się do zaspokajania zbiorowych potrzeb wspólnoty, które należy do zadań własnych gminy. Zgodnie z Ustawą o samorządzie gminnym, zadania własne gminy w tym zakresie obejmują sprawy związane m.in. z gminnymi drogami, ulicami, mostami i placami, wodociągami i zaopatrzeniem w wodę, kanalizacją, usuwaniem i oczyszczaniem ścieków, zaopatrzeniem w energię elektryczną, ciepłą i gaz, telekomunikacją, ochroną zdrowia, pomocą społeczną, mieszkalnictwem gminnym, edukacją publiczną, kulturą, opieką nad zabawkami, kulturą fizyczną, turystyką itd.

Realizacja zadań przewidzianych w Studium wymaga zaangażowania znacznych środków finansowych, co może stanowić największą barierę dla samorządów i mieszkańców. Funkcjonujący w Polsce, wielopoziomowy i zróżnicowany system finansowania, może w znaczącym stopniu wpłynąć na realizację zakładanych celów rozwojowych. System ten obejmuje finansowanie w formie bezzwrotnej (dotacje) lub zwrotnej (pożyczki). W jego zakres wchodzi m.in. projekty dotyczące realizacji sieci komunikacyjnej oraz infrastruktury technicznej i społecznej, które mają przyczynić się do osiągnięcia najważniejszych, krajowych i unijnych celów rozwojowych.

ŹRÓDŁA FINANSOWANIA I FORMY WSPÓŁPRACY

Przedsięwzięcia inwestycyjne inicjowane przez samorząd mogą być zatem zasilane zarówno z zasobów finansowych budżetu Gminy, które są jednak ograniczone, jak i ze źródeł zewnętrznych od publicznych instytucji finansowych czy prywatnych inwestorów.

Ograniczenia w swobodzie inwestowania infrastruktury z zasobów własnych, wzrastająca konkurencja wśród jednostek samorządowych, intensywne procesy demograficzne, wzrastające wymagania użytkowników, nieustanny postęp technologiczny wymuszają na władzach poszukiwanie alternatywnych sposobów urzeczywistniania potrzebnych inwestycji. Przy poszukiwaniu możliwości realizacji celów infrastrukturalnych niezbędne jest m.in. rozpoznanie w możliwościach zaangażowania obszaru prywatnego.

MOŻLIWOŚCI FINANSOWE GMINY

Na podkreślenia zasługuje fakt stale rosnącego poziomu dochodów i jednocześnie wydatków Gminy.

Jednym ze wskaźników finansowych, który określa możliwości finansowania inwestycji jest wskaźnik udziału dochodów własnych w dochodach ogółem (%), który uważany jest za podstawowy miernik oceny samodzielności finansowej – im wyższy wskaźnik, tym większy wpływ na osiągnięte dochody i kreowanie własnej polityki wydatkowej, w tym w sferze inwestycji.

Wieloletnia Prognoza Finansowa dla gminy zakłada, że w najbliższych latach istotną część wszystkich przedsięwzięć dotyczyć będzie inwestycji infrastrukturalnych z obszaru komunikacji, infrastruktury społecznej i technicznej. Planowane są m.in.: realizacja infrastruktury

tury rekreacyjnej, remonty i termomodernizacje budynków publicznych, rozbudowa infrastruktury wodno-kanalizacyjnej, modernizacja dróg, budowa nowych ścieżek rowerowych i chodników, itp.

BILANS TERENÓW PRZEZNACZONYCH POD ZABUDOWE

WNIOSKI Z ANALIZY EKONOMICZNEJ, SPOŁECZNEJ I ŚRODOWISKOWEJ ORAZ PROGNOZ DEMOGRAFICZNYCH

- Stwierdza się stopniowy spadek znaczenia rolnictwa jako ekonomicznej funkcji Gminy. Przewiduje się dalszy, sukcesywny spadek liczby ludności zajmującej się gospodarką rolną, a co za tym idzie stopniowe przechodzenie z działalności rolniczej na nierolniczą.
- Można przypuszczać, że w przyszłości liczba podmiotów gospodarczych na terenie Gminy będzie sukcesywnie wzrastać, podtrzymując obecne tendencje. Jednocześnie, zakładając postępujący rozwój przedsiębiorczości w Gminie, należy spodziewać się wzrastającego zapotrzebowania na tereny rozwojowe, w tym związane z potrzebą zaspokajania potrzeb gospodarczych i pośrednio, potrzeb mieszkaniowych i rekreacyjnych.
- Rynek pracy stopniowo wzrasta, czego przejawem jest wzrost liczby rejestrowanej działalności gospodarczej. Sukcesywnemu wzrostowi rynku pracy towarzyszy systematyczny spadek bezrobocia. Bezpośrednie przełożenie na dalszą poprawę lokalnego rynku pracy może wywierać właściwe kształtowanie polityki przestrzennej, w tym ustalenie zasad zagospodarowania przestrzennego, zwłaszcza w odniesieniu do nowych terenów rozwojowych.
- Dochody Gminy sukcesywnie wzrastają, w związku, z czym zwiększają się nakłady na inwestycje gminne, w tym w wymiarze przestrzennym (m.in. budowa i modernizacja infrastruktury, obiektów i urzędów publicznych, uzbrajanie nowych terenów rozwojowych). W konsekwencji podnosi to atrakcyjność Gminy, jako miejsca do życia lub prowadzenia działalności gospodarczej.
- Obserwuje się znaczne zainteresowanie inwestycyjne w Gminie, szczególnie nowymi terenami mieszkaniowymi i rekreacyjnymi, o czym świadczy liczba wydawanych decyzji o warunkach zabudowy na cele mieszkaniowe.
- Rozwój budownictwa mieszkaniowego uwidacznia się w liczbie budynków mieszkalnych i mieszkań, których liczba z roku na rok się zwiększa. Podobnie przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkań na osobę. Uwzględniając aktualne trendy, przewiduje się dalszy przyrost liczby budowanych, indywidualnych obiektów mieszkalnych. Ponadto, biorąc pod uwagę potencjał ekonomiczny i zakładany rozwój przedsiębiorczości oraz atrakcyjne położenie geograficzne, w tym dobrą dostępność komunikacyjną i walory przyrodnicze, można prognozować sukcesywne zwiększanie tempa zainteresowania osadnictwem w jej obrębie.
- Na terenie Gminy występują dogodne warunki środowiskowe do rozwoju zagospodarowania przestrzennego. Ograniczenia ekofizjograficzne, w tym prawne, występują przeważnie poza obszarami rozwojowymi Gminy, zaś w miejscach potencjalnie konfliktowych przyrodniczo można w stosunkowo bezproblemowy sposób ograniczyć przestrzenny rozwój zabudowy.
- Gmina posiada walory przyrodnicze wpływające pozytywnie na jej atrakcyjność, jako miejsca do życia i prowadzenia działalności gospodarczej. Jako przykład można wskazać chociażby brak znaczących emitorów zanieczyszczeń powietrza (czyste powietrze).

- W ostatnim dziesięcioleciu nastąpił wzrost liczby ludności na terenie całej gminy. Uwzględniając aktualne trendy oraz czynniki sprzyjające zwiększaniu zaludnienia (w tym polityka prorodzinna Państwa i Samorządu) prognozuje się, że przyrost ludności w Gminie. W związku z powyższym przewiduje zapotrzebowanie na nową zabudowę.

MAKSYMALNE W SKALI GMINY ZAPOTRZEBOWANIE NA NOWĄ ZABUDOWĘ

Maksymalne w skali gminy, zapotrzebowanie na nową zabudowę odniesiono do:

- zabudowy o funkcji mieszkalnej;
- zabudowy o funkcji usługowej (w tym usług publicznych);
- zabudowy o funkcji produkcyjnej, produkcyjno-usługowej, magazynowej i składowej.

Dokonując symulacji maksymalnego w skali Gminy zapotrzebowania na nową zabudowę wzięto pod uwagę omówione wcześniej uwarunkowania wynikające z analizy społecznej, ekonomicznej i środowiskowej, prognozy demograficzne, możliwości finansowania, jak również założono, że rozwój poszczególnych terenów funkcjonalnych będzie współzależny, tzn. rozwój danej funkcji zabudowy (np. produkcyjnej), wpływać będzie na tempo i potrzeby rozwoju kolejnej funkcji (np. mieszkaniowej), co skutkować będzie oddziaływaniem zwrotnym.

Określając zapotrzebowanie na nową zabudowę przyjęto perspektywę 30-to letnią. Ponadto, założono niepewności procesów rozwojowych wyrażającą się zwiększeniem zapotrzebowania w stosunku do wyników symulacji o 30%, co ma odzwierciedlenie w wynikach końcowych. Maksymalne w skali Gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę odniesiono do poszczególnych funkcji zabudowy, wyrażonych powierzchnią zabudowy (w m² oraz w przeliczeniu na ha).

ZABUDOWA O FUNKCJI MIESZKALNEJ

Zapotrzebowanie na funkcję mieszkalną należy rozumieć jako całościowe zapotrzebowanie gminy na powierzchnię zabudowy mieszkaniowej, która może być realizowana w formie zabudowy mieszkaniowej wolnostojącej, szeregowej lub bliźniaczej, jak również w formie zabudowy zagrodowej.

Uwzględniając powyższe czynniki, przyjęto szacunkowo, że liczba mieszkańców w gminie Zławieś Wielka będzie wzrastać średnio o ok. 300 osób na rok w perspektywie 30 lat, co w całym okresie przełoży się na wzrost liczby ludności o ok. 9000 osób – w perspektywie 30-to letniej przewiduje się, że liczba mieszkańców Gminy osiągnie w przybliżeniu poziom 25000 osób.

Po pojęciem powierzchni użytkowej zabudowy, przyjęto, że jest to teren, jaki zajmuje dana inwestycja, czyli działka gruntu, lub części działki gruntu – które tworzą jednorodną całość, na których zrealizowana jest całość inwestycji.

Do wyrażenia maksymalnego w skali gminy zapotrzebowania na nową zabudowę mieszkaniową i zagrodową w ilości powierzchni użytkowej zabudowy przyjęto, że statystycznie 3 osoby przypadają na każde gospodarstwo domowe zajmujące teren inwestycji o powierzchni – 3 000 m², co daje zapotrzebowanie na nową zabudowę mieszkaniową równą 450,0 ha (9000 osób : 3 osoby = 3000 gospodarstw domowych, 3000 x 3 000 m² = 900 ha).

W związku z niepewnością procesów rozwojowych założono zwiększenie zapotrzebowania o 30% w stosunku do otrzymanego wyniku tj. 1170 ha.

Podsumowując, w perspektywie 30-tu lat przewiduje się na terenie gminy maksymalne zapotrzebowanie na nową powierzchnię zabudowy o funkcji mieszkalnej na poziomie 11 700 000 m² (1 170 ha).

ZABUDOWA O FUNKCJI USŁUGOWEJ (W TYM USŁUG PUBLICZNYCH)

Analiza struktury wiekowej ludności w aspekcie ekonomicznych grup wieku wykazuje, że przeważająca część ludności Gminy znajduje się w wieku produkcyjnym, zaś najmniejszą grupę stanowią osoby w wieku poprodukcyjnym. Zjawisko tego typu należy uznać, jako korzystne z punktu widzenia potencjalnych możliwości rozwoju działalności gospodarczej (w tym usługowej). Ponadto, zapotrzebowanie na nowe tereny o funkcji usługowej wynikać będzie ze stopniowego przechodzenia ludności z działalności rolniczej na nierolniczą lub traktowanie rolnictwa jako zajęcia dodatkowego, a w związku z tym poszukiwania pozarolniczych źródeł dochodu, w tym w usługach.

Zabudowa usługowa stanowi uzupełnienie struktur mieszkalnych. Są to przede wszystkim usługi związane z codziennym życiem mieszkańców (usługi komercyjne, w tym handel oraz usługi publiczne), które w sposób naturalny odpowiadają na pojawiające się potrzeby ludzi. Uwzględniając powyższe oraz przyjmując zasadę zwiększania dostępności usług i stwarzania warunków do prowadzenia działalności gospodarczej (w tym usług) należy uznać, że zapotrzebowanie na zabudowę o funkcji usługowej będzie sukcesywnie wzrastać, wraz ze wzrostem liczby mieszkańców oraz pojawianiem się nowych terenów mieszkalnych. Usługi są niezwykle ważną gałęzią gospodarki, wpływającą na tworzenie nowych miejsc pracy, a tym samym na rozwój społeczności lokalnych zarówno w wymiarze demograficznym, jak również ekonomicznym i społecznym. Poprawiając komfort życia mieszkańców, szczególnie na obszarach wiejskich, należy zadbać o ich łatwy dostęp do podstawowych usług.

Do wyrażenia maksymalnego w skali Gminy zapotrzebowania na nową zabudowę o funkcji usługowej (w tym usług publicznych) przyjęto, że statystycznie dla każde 100 m² nowej zabudowy o funkcji mieszkalnej pojawi się zapotrzebowanie na 10-15 m² nowej zabudowy o funkcji usługowej (w tym usług publicznych). Zakładając średnią wartość w/w wskaźnika w zaokrągleniu (tj. 13 m²), a także uwzględniając zwiększenie zapotrzebowania o 30% w stosunku do otrzymanych wyników, w związku z niepewnością procesów rozwojowych, należy przyjąć:

- Zapotrzebowanie na nową zabudowę o funkcji usługowej (w tym usług publicznych) na każde 100 m² nowej zabudowy o funkcji mieszkalnej – 13,0 m²;
- Wskaźnik prognozowanego zapotrzebowania na nową zabudowę o funkcji usługowej (w tym usług publicznych) - $13 \text{ m}^2 : 100 \text{ m}^2 = 0,13$;
- Zapotrzebowanie na powierzchnię zabudowy o funkcji usługowej (w tym usług publicznych) - $0,13 \times 11\,700\,000 \text{ m}^2 = 1\,521\,000 \text{ m}^2$ (152,1 ha);
- zapotrzebowanie na powierzchnię zabudowy o funkcji usługowej (w tym usług publicznych), powiększone o 30% w związku z niepewnością procesów rozwojowych – $1\,521\,000 \text{ m}^2 + (1\,521\,000 \text{ m}^2 \times 30\%) = 1\,977\,300 \text{ m}^2$ (197,73 ha).

Podsumowując, w perspektywie 30-tu lat przewiduje się na terenie gminy maksymalne zapotrzebowanie na nową powierzchnię zabudowy o funkcji usługowej (w tym usług publicznych) na poziomie 1 977 300 m² (197,73 ha).

ZABUDOWA O FUNKCJI PRODUKCYJNEJ, PRODUKCYJNO-USŁUGOWEJ, MAGAZYNOWEJ I SKŁADOWEJ

Ze względu na stale wzrastającą liczbę podmiotów prowadzących działalność gospodarczą, zgłaszane w Urzędzie Gminy zapotrzebowanie na nowe tereny umożliwiające realizację zabudowy produkcyjnej, produkcyjno-usługowej, magazynowej i składowej, stwierdza się, że istnieją perspektywy rozwoju przedmiotowej funkcji na terenie Gminy, zaś potencjał w tym zakresie jest w dalszym ciągu niedostatecznie wykorzystany. Zakładając współzależność zapotrzebowania na tereny o funkcjach gospodarczych (tereny inwestycyjne) i zapotrzebowania na tereny mieszkalne i usługowe, założono że zapotrzebowanie na zabudowę produkcyjną, produkcyjno-usługową, magazynową i składową będzie sukcesywnie wzrastać. W związku z tym przyjęto, że realizowane będą cele rozwojowe Gminy (wynikające m.in. założeń strategicznego rozwoju Gminy), które zakładają poprawę warunków prowadzenia działalności gospodarczej, w tym działalności związanej z produkcją, a także znaczące zwiększenie podaży miejsc pracy.

Do wyrażenia maksymalnego w skali Gminy zapotrzebowania na nową zabudowę o funkcji usługowej (w tym usług publicznych) przyjęto, że statystycznie dla każde 100 m² nowej zabudowy o funkcji mieszkalnej pojawi się zapotrzebowanie na 30 m² nowej zabudowy o funkcji produkcyjnej, produkcyjno-usługowej, magazynowej i składowej. Zakładając wartość w/w wskaźnika, a także uwzględniając zwiększenie zapotrzebowania o 30% w stosunku do otrzymanych wyników, w związku z niepewnością procesów rozwojowych, należy przyjąć:

- Zapotrzebowanie na nową zabudowę o funkcji produkcyjnej, produkcyjno-usługowej, magazynowej i składowej na każde 100 m² nowej zabudowy o funkcji mieszkalnej – 30 m²;
- Wskaźnik prognozowanego zapotrzebowania na nową zabudowę o funkcji produkcyjnej, produkcyjno-usługowej, magazynowej i składowej – $30 \text{ m}^2 : 100 \text{ m}^2 = 0,30$;
- Zapotrzebowanie na powierzchnię zabudowy o funkcji produkcyjnej, produkcyjno-usługowej, magazynowej i składowej - $0,30 \times 11\,700\,000 \text{ m}^2 = 3\,510\,000$ (351,0 ha);
- Zapotrzebowanie na powierzchnię zabudowy o funkcji produkcyjnej, produkcyjno-usługowej, magazynowej i składowej, powiększone o 30% w związku z niepewnością procesów rozwojowych – $3\,510\,000 \text{ m}^2 + (3\,510\,000 \text{ m}^2 \times 30\%) = 4\,563\,000 \text{ m}^2$ (456,3 ha).

CHŁONNOŚĆ OBSZARÓW O W PEŁNI WYKSZTAŁCONEJ ZWARTEJ STRUKTURZE FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNEJ W GRANICACH JEDNOSTKI OSADNICZEJ

Przez „obszary o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej” rozumie się obszary o skupionej zabudowie mieszkaniowej i mieszkaniowo-usługowej, mającej dostęp do dróg publicznych i wyposażonych w niezbędną infrastrukturę komunikacyjną i techniczną, z terenami tej infrastruktury oraz z terenami infrastruktury społecznej i innych usług o znaczeniu lokalnym i ponadlokalnym oraz przestrzeniami publicznymi, a także z terenami o funkcji produkcyjnej, magazynowej i składowej – z zastrzeżeniem, że wszystkie te tereny są położone w obrębie (wewnątrz) takiego obszaru, bądź bezpośrednio sąsiadują z terenami zabudowanymi wchodzącymi w jego skład. W obrębie tych obszarów mogą występować obiekty i tereny objęte ochroną lub wskazane do ochrony jako cenne zasoby dziedzictwa kulturowego i historycznego, a także tereny zdegradowane wymagające

przekształceń. Obszary te mogą obejmować niewielkie luki w zabudowie, jeśli mają dostęp do komunikacji i infrastruktury technicznej. Poza tym do obszarów tych zaliczono obszary, które nie spełniają wszystkich warunków (np. dotyczących wyposażenia w infrastrukturę techniczną), ale stanowią trwałe elementy struktury funkcjonalno-przestrzennej.

Chłonność obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostki osadniczej odniesiono do następujących funkcji zabudowy (w celu umożliwienia analizy porównawczej z obliczeniami dotyczącymi maksymalnego zapotrzebowania na nową zabudowę:

- zabudowy o funkcji mieszkalnej;
- zabudowy o funkcji usługowej (w tym usług publicznych);
- zabudowy o funkcji produkcyjnej, produkcyjno-usługowej, magazynowej i składowej.

Chłonność obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostki osadniczej przedstawiono w poniższej tabeli:

L.p.	Nazwa jednostki osadniczej	Chłonność w granicach jednostki osadniczej		
		zabudowa o funkcji mieszkalnej [m ²]	zabudowa o funkcji usługowej (w tym usług publicznych) [m ²]	zabudowa o funkcji produkcyjnej, produkcyjno-usługowej, magazynowej i składowej [m ²]
1	Czarnowo	23 442	3 502	0
2	Toporzysko	18 872	2 820	0
3	Zławieś Wielka	13 940	18 064	22 841
4	Zławieś Mała	23 960	12 043	20 883
5	Pędzewo	12 635	1 888	0
6	Górsk	31 113	7 228	0
7	Stary Toruń	79 758	11 918	112 741
8	Rozgarty	39 584	5 914	0
9	Cegielnik	76 995	11 505	0
10	Czarne Błoto	131 260	19 613	215 947
11	Zarośle Cienkie	140 815	15 064	0
12	Gutowo	30 674	4 583	0
13	Rzęckowo	65 243	9 749	0
14	Skłudzewo	84 543	12 633	0
15	Cichoradz	15 114	2 258	0
16	Siemoń	81 055	12 560	0
17	Łążyn	144 989	21 665	0
18	Razem	990 550	173 007	372 412

Chłonność obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostki osadniczej w podziale na funkcje prezentuje się następująco:

- zabudowa o funkcji mieszkalnej – 990 550 m² (99,0550 ha);
- zabudowa o funkcji usługowej (w tym usług publicznych) – 173 007 m² (17,3007 ha);
- zabudowa o funkcji produkcyjnej, produkcyjno-usługowej, magazynowej i składowej – 372 412 m² (37,2412 ha).

CHŁONNOŚĆ OBSZARÓW PRZEZNACZONYCH POD ZABUDOWĘ W MIEJSCOWYCH PLANACH ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Stosownie wymogów Ustawy z dnia 27 marca o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, w niniejszym rozdziale oszacowano chłonność, położonych na terenie gminy, obszarów przeznaczonych w planach miejscowych pod zabudowę. Ustalenia poszczególnych planów, dotyczące terenów funkcjonalnych, pogrupowano do następujących

funkcji zabudowy (w celu ujednoczenia systematyki zastosowanej poprzednio i tym samym umożliwienia analizy porównawczej):

- zabudowy o funkcji mieszkalnej;
- zabudowy o funkcji usługowej (w tym usług publicznych);
- zabudowy o funkcji produkcyjnej, produkcyjno-usługowej, magazynowej i składowej.

L.p.	Nazwa jednostki osadniczej	Chłonność w planach miejscowych		
		zabudowa o funkcji mieszkalnej [m ²]	zabudowa o funkcji usługowej (w tym usług publicznych) [m ²]	zabudowa o funkcji produkcyjnej, produkcyjno-usługowej, magazynowej i składowej [m ²]
1	Czarnowo	219 705	90 060	275 455
2	Toporzysko	1 012 019	47 565	163 033
3	Zławieś Wielka	338 508	49 728	774 161
4	Zławieś Mała	347 039	37 173	53 545
5	Pędzewo	126 489	0	209 392
6	Górsk	221 783	9 626	0
7	Stary Toruń	120 962	10 436	0
8	Rozgarty	47 661	0	0
9	Cegielnik	21 775	0	0
10	Czarne Błoto	542 245	9 912	0
11	Zarośle Cienkie	24 452	0	0
12	Gutowo	176 784	27 552	0
13	Rzęckowo	42 423	18 274	0
14	Skłudzewo	0	0	0
15	Cichoradz	0	0	0
16	Siemoń	45 945	0	0
17	Łążyn	84 128	0	0
18	Razem	3 371 918	300 326	1 475 586

Chłonność obszarów w planach miejscowych w podziale na funkcje prezentuje się następująco:

- zabudowa o funkcji mieszkalnej – 3 371 918 m² (337,1918 ha);
- zabudowa o funkcji usługowej (w tym usług publicznych) – 300 326 m² (30,0326 ha);
- zabudowa o funkcji produkcyjnej, produkcyjno-usługowej, magazynowej i składowej – 1 475 586 m² (147,5586 ha).

PODSUMOWANIE BILANSU TERENU - PORÓWNANIE MAKSYMALNEGO W SKALI GMINY ZAPOTRZEBOWANIA NA NOWĄ ZABUDOWĘ Z CHŁONNOŚCIĄ OBSZARÓW POD ZABUDOWĘ

Stosownie wymogów Ustawy z dnia 27 marca o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, w niniejszym rozdziale porównano maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę oraz sumę powierzchni zabudowy wyliczoną dla chłonności obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej i obszarów przeznaczonych w planach miejscowych pod zabudowę, w podziale na funkcję zabudowy:

FUNKCJA ZABUDOWY	MAKSYMALNE ZAPOTRZEBOWANIE NA NOWĄ ZABUDOWĘ WRAŻONE POWIERZCHNIĄ ZABUDOWY [A]	CHŁONNOŚĆ OBSZARÓW O W PEŁNI WYKSZTAŁCONEJ ZWARTEJ STRUKTURZE FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNEJ WYRAŻONA POWIERZCHNIĄ ZABUDOWY [B]	CHŁONNOŚĆ OBSZARÓW PRZEZNACZONYCH W PLANACH MIEJSCOWYCH POD ZABUDOWĘ WYRAŻONA POWIERZCHNIĄ ZABUDOWY [C]	PORÓWNANIE ZAPOTRZEBOWANIA Z CHŁONNOŚCIĄ WYRAŻONE POWIERZCHNIĄ ZABUDOWY [D] tj. A – (B+C)
		SUMA		
Zabudowa o funkcji mieszkalnej	11 700 000 m ² 1 170 ha	990 550 m ² + 3 371 918 m ² = 4 362 468 m ² 99,0550 ha + 337,1918 ha = 436,2468 ha		7 337 532 m ² 733,7532 ha
Zabudowa o funkcji usługowej (w tym usług publicznych)	1 977 300 m ² 197,73 ha	173 007 m ² + 300 326 m ² = 473 333 m ² 17,3007 ha + 30,0326 ha = 47,3333 ha		1 503 967 m ² 150,3967 ha
Zabudowa o funkcji produkcyjnej, produkcyjno-usługowej, magazynowej i składowej	4 563 000 m ² 456,3 ha	372 412 m ² + 1 475 586 m ² = 1 847 998 m ² 37,2412 ha + 147,5586 ha = 184,7968 ha		2 715 002 m ² 271,5002 ha

Jak wynika z powyższego zestawienia maksymalne w skali gminy Zławieś Wielka zapotrzebowanie na nową zabudowę przekracza sumę powierzchni zabudowy w podziale na funkcję zabudowy terenów możliwych do zabudowy w granicach jednostek osadniczych i terenów przewidzianych pod zabudowę w planach miejscowych.

Możliwe jest wyznaczenie nowej zabudowy poza obszarami o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostek osadniczych oraz poza obszarami przeznaczonymi w planach miejscowych pod zabudowę, maksymalnie w ilości wynikającej z uzupełnionego bilansu.

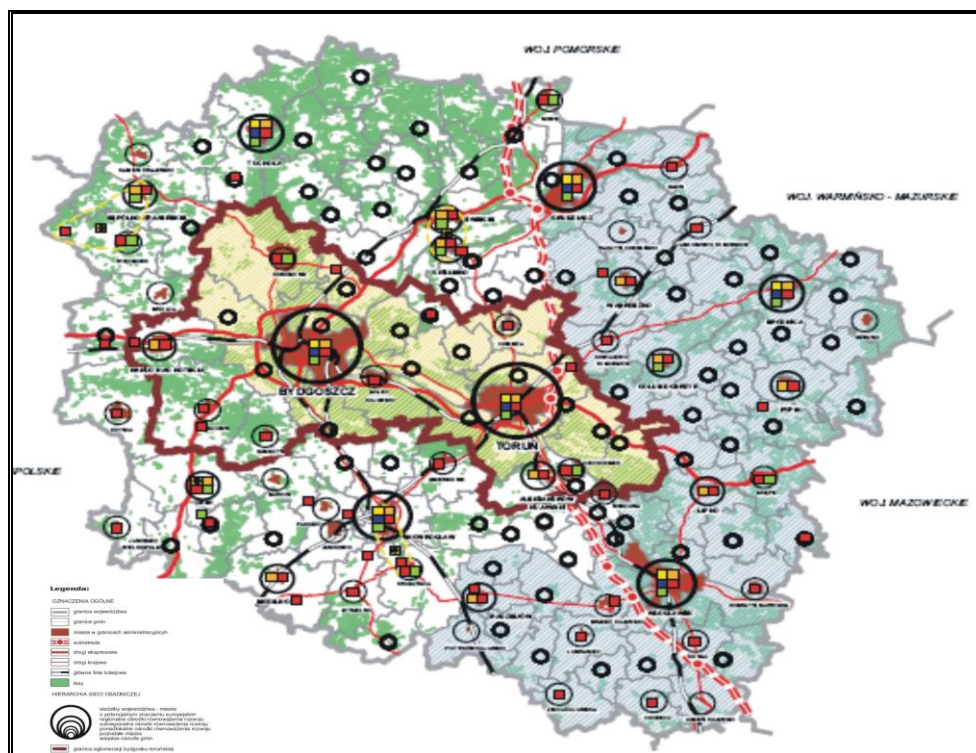
10.1. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z DOKUMENTÓW SZCZEBŁA WOJEWÓDZKIEGO

10.1.1. Uwarunkowania wynikające z Planu zagospodarowania przestrzennego województwa kujawsko-pomorskiego (2003)

W czerwcu 2003 r. Sejmik Województwa Kujawsko-Pomorskiego uchwalił *Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Kujawsko-Pomorskiego*³⁰. Jego wymiar czasowy sięga 2020 r. Kreśli, zatem wizję struktury przestrzenno-funkcjonalnej i zagospodarowania regionu, wybiegając w przyszłość dalej aniżeli większość opracowań strategicznych.

Zgodnie z ww. planem gmina Zławieś Wilka zakwalifikowana została wraz z 27 gminami do aglomeracji bydgosko-toruńskiej. Zajmuje ona 21,5% powierzchni województwa, zamieszkiwana jest przez 41% ludności województwa (głównie w ośrodkach centralnych). Aglomeracja bydgosko-toruńska, w sieci polskich miast metropolitalnych została zaliczona do centrów regionalnych o średnim potencjale (na podstawie liczby ludności, placówek kultury i nauki, liczby podmiotów gospodarczych, dochodów własnych mieszkańców). Obszar ten koncentruje jednocześnie ponad połowę zarejestrowanych w województwie podmiotów gospodarczych, większość szkolnictwa wyższego, usług kultury, specjalistycznej opieki medycznej, otoczenia biznesu. Obecne związki Bydgoszczy i Torunia z ich regionalnym zapleczem są wyraźne i w licznych dziedzinach silne. Stwierdzono jednak niedorozwój ich niektórych funkcji metropolitalnych, powiększenia wymaga potencjał intelektualny, gospodarczy oraz dostępność komunikacyjna.

³⁰ Uchwała Nr XI/135/03 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 26 czerwca 2003 r.

Rysunek 31 Fragment załącznika nr 15 (Kierunki rozwoju sieci osadniczej) do planu zagospodarowania przestrzennego Województwa Kujawsko-Pomorskiego.

Źródło: Plan zagospodarowania przestrzennego Województwa Kujawsko-Pomorskiego (Uchwała nr XI/135/03 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 26 czerwca 2003 r.).

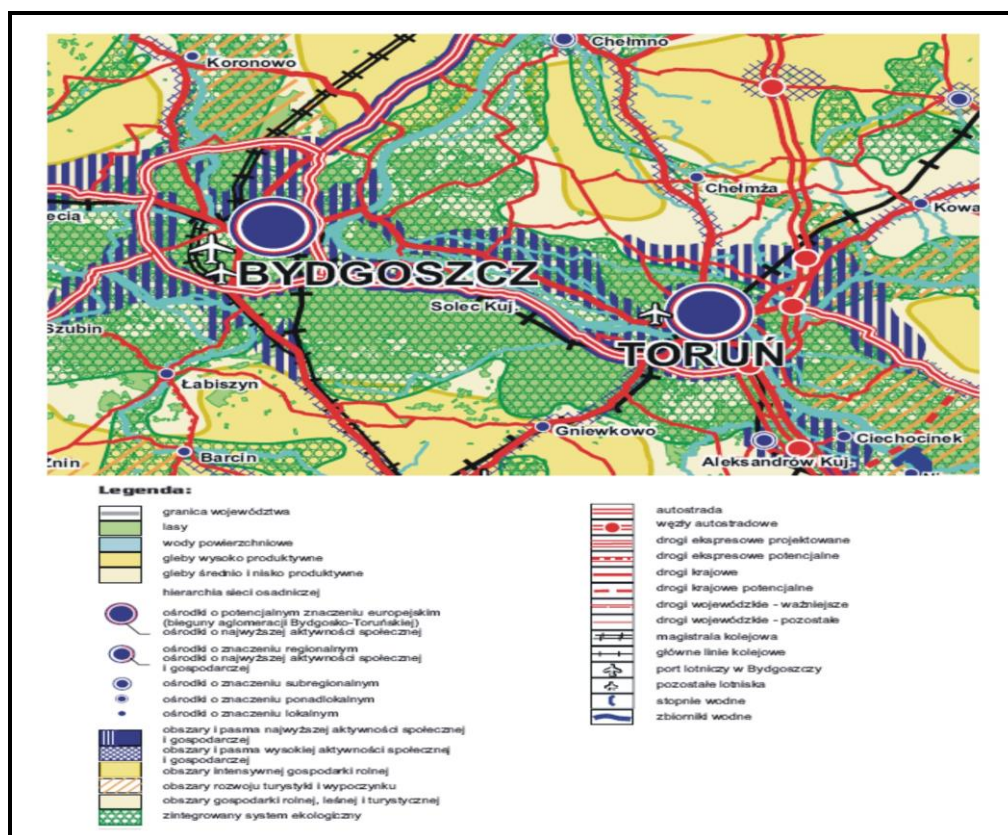
W ośrodkach centralnych koncentruje się większość potencjału w zakresie usług wyższego szczebla (szkolnictwa wyższego, nauki, kultury), specjalistycznej opieki medycznej, mediów, otoczenia biznesowego, nowoczesnych technologii. Generują one również największy rozwój społeczno – gospodarczy. Bliskość Torunia i Bydgoszczy powoduje, że część gminy ościennych zaczyna nabierać cech zurbanizowanych obszarów podmiejskich.

W części analitycznej planu został określony cel główny zagospodarowania przestrzennego regionu, którym jest „Zbudowanie struktur funkcjonalno-przestrzennych podnoszących konkurencyjność regionu i jakość życia mieszkańców”. Pochodnymi celu głównego są cele szczegółowe:

- zwiększenie atrakcyjności regionu jako pochodnej jego walorów przyrodniczych, kulturowych, wysokich standardów życia, sprawnego systemu infrastruktury technicznej i komunikacji;
- przyspieszenie rozwoju największych miast regionu jako aktywnych biegunów wzrostu, stymulujących wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich w ich otoczeniu;
- modernizacja struktury przestrzenno-funkcjonalnej.

Zgodnie z planem, wzmocnienie koncentracji potencjału ludzkiego, gospodarczego i atrakcyjności warunków życia i inwestowania oraz dobra dostępność komunikacyjna będą uzyskiwane przez właściwe ukształtowanie sieci osadniczej. Główną oś rozwoju będą tworzyły miasta położone w dolinie Wisły, na obszarze najwyższej atrakcyjności społeczno – gospodarczej. Aglomeracja bydgosko-toruńska będzie obszarem stymulującym rozwój całego województwa. Rozwój i zagospodarowanie będzie się rozwijało wzdłuż głównych szlaków komunikacyjnych, kreując pasma wysokiej aktywności społecznej i gospodarczej (m.in. wzdłuż drogi krajowej nr 80).

W planie wyodrębniono cztery strefy polityki przestrzennej, do I centralnej zaliczono gminę Zławień Wielka. Strefa ta będzie stanowiła obszar wysokiej aktywności, rozwoju procesów urbanizacyjnych, koncentracji infrastruktury. Obejmuje również znaczne fragmenty regionalnego systemu ekologicznego.

Rysunek 32 Fragment załącznika nr 13 (Koncepcja zagospodarowania przestrzennego) do planu zagospodarowania przestrzennego Województwa Kujawsko-Pomorskiego.

Źródło: Plan zagospodarowania przestrzennego Województwa Kujawsko-Pomorskiego (Uchwała nr XI/135/03 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 26 czerwca 2003 r.).

Zgodnie z wytyczonymi kierunkami kształtowania sieci osadniczej, gmina Zławień Wielka zaliczona została do grupy „pozostałe wiejskie siedziby gmin”. Obsługa mieszkańców będzie realizowana zwłaszcza z zakresu: edukacji, służby zdrowia, opieki społecznej i obsługi rolnictwa oraz tworzenia podstaw do wielofunkcyjnego rozwoju obszarów wiejskich. W ramach aglomeracji bydgosko-toruńskiej zakres działań ma obejmować m.in.: koordynację gospodarki przestrzennej, zwłaszcza w zakresie kierunków polityki inwestycyjnej dotyczącej infrastruktury technicznej, komunikacyjnej, społecznej o znaczeniu regionalnym oraz zabudowy mieszkaniowej na obszarach pomiędzy jednostkami centralnymi.

W zakresie ochrony i kształtowania środowiska przyrodniczego planuje się powiększenie obszaru chronionego krajobrazu „Doliny Dolnej Wisły”, ale nie obejmuje ono swym zasięgiem gminy Zławień Wielka. Ochrony wymaga korytarz ekologiczny Wisły. Plan zagospodarowania przestrzennego zakłada ograniczenie dla budownictwa zwłaszcza mieszkaniowego na terenach zagrożonych powodzią (przez wodę 100-letnią) w obrębie doliny Wisły. Przewiduje się również podjęcie działań mających na celu poprawę wód rzeki Wisły.

Obszar gminy jest zasobny w stosunkowo łatwo dostępne wody podziemne, są one jednak narażone na przesiąkanie zanieczyszczeń z nieizolowanych warstw powierzchniowych.

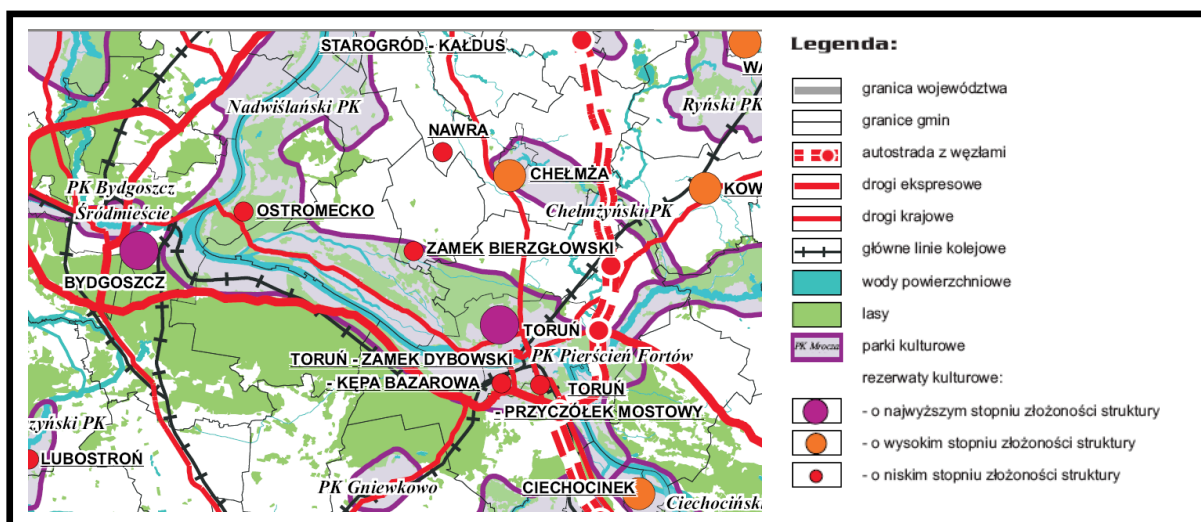
Dla zabezpieczenia zbiorników wód podziemnych przewiduje się ustalenie i przestrzeganie standardów zagospodarowania reżimów terenów nadległych.

Zmiana przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze powinna następować w pierwszej kolejności na gruntach słabszych klas bonitacyjnych. Grunty o niskiej przydatności rolniczej lub wyłączone z produkcji rolnej, powinny być poddawane sukcesywnemu zalesianiu. Należy wzmacniać walory ekologiczne lasów, w szczególności monokultur sosnowych.

Przeciwdziałanie procesom erozyjnym gleb jest jednym z ważnych kierunków, które powinny być uwzględniane w obszarze doliny Wisły. Urozmaicona rzeźba terenu oraz ubóstwo roślinności na terenach rolnych są przyczyną postępującej na obszarze gminy degradacji gleb (erozja wodna na stokach i erozja wąwozowa), której przeciwdziałaniu również sprzyja zalesianie.

Priorytetem w zakresie ochrony środowiska kulturowego jest konserwacja obiektów sakralnych i zespołów dworsko-parkowych, a także objęcie opieką zabytków związanych z osadnictwem holenderskim.

Proponuje się utworzenie Nadwiślańskiego Parku Kulturowego – na załączniku nr 20 południowa część gminy objęta jest jego zasięgiem.

Rysunek 33 Fragment załącznika nr 20 (Proponowane rezerwy i parki kulturowe) do planu zagospodarowania przestrzennego Województwa Kujawsko-Pomorskiego.

Źródło: Plan zagospodarowania przestrzennego Województwa Kujawsko-Pomorskiego (Uchwała nr XI/135/03 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 26 czerwca 2003 r.).

Rozwój turystyki, zwłaszcza agroturystyki winien opierać się na sieci powiązań regionalnych: szlakach turystycznych, szlaku wodnym rzeki Wisły, rowerowych.

W sferze działalności rolniczej zakłada się rozwój produkcji rolnej zorientowanej na rynki zbytu miast (powyżej 70 tys. mieszkańców) położonych w rejonie, obejmującej owoce i warzywa, zwłaszcza spod osłon, pochodzące z małych i średnich gospodarstw. Wskazana jest restrukturyzacja i modernizacja przetwórstwa rolno-spożywczego, szczególnie mięsnego, mleczarskiego oraz zbożowo-młynarskiego. Ponadto niezbędny jest rozwój usług związanych z rolnictwem w zakresie administracji, bankowości, doradztwa (Przysiek – doradztwo rolnicze, naukowo-badawcze) oraz innych instytucji otoczenia biznesu.

W zakresie transportu drogami wodnymi wskazuje się przebudowę i budowę infrastruktury technicznej na środkowej drodze wodnej rzeki Wisły o znaczeniu międzynarodowym, co najmniej do IV klasy drogi wodnej.

Działania w zakresie infrastruktury technicznej zakładają uporządkowanie gospodarki ściekowej, poprzez budowę oczyszczalni ścieków i sieci kanalizacyjnej na obszarach o zawar-

tej zabudowie oraz realizację oczyszczalni przydomowych dla zabudowy rozproszonej. Tworzenie nowych, modernizacja istniejących składowisk odpadów, w ramach potrzeb gminnych z zastosowaniem technologii uwzględniających wymogi ochrony środowiska.

10.1.2. Strategia Rozwoju Województwa Kujawsko-Pomorskiego

W grudniu 2005 r. Sejmik Województwa Kujawsko-Pomorskiego przyjął *Strategię Rozwoju Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2007-2020*³¹, która stanowi aktualizację Wizji Rozwoju do roku 2010. Utrzymany został cel nadrzędny strategii województwa kujawsko-pomorskiego z czerwca 2000r., tj. poprawa konkurencyjności regionu i podniesienie poziomu życia mieszkańców przy respektowaniu zasad zrównoważonego rozwoju.

Wśród trzech priorytetowych działań strategicznych wskazano cele strategiczne i cele operacyjne związane z obszarami wiejskimi oraz życiem ludności obszarów wiejskich. Do powyższych szczególnie można zaliczyć:

Priorytetowy obszar działań 1. Rozwój nowoczesnej gospodarki.

- Działanie 1.2.: Wzmacnianie konkurencyjności regionalnej gospodarki rolnej
- Cel operacyjny 1.2.1.: Wspieranie adaptacji gospodarstw rolnych do funkcjonowania we współczesnych rynkach rolnych
- Cel operacyjny 1.2.2.: Wzmacnianie konkurencyjności przetwórstwa rolno-spożywczego

Priorytetowy obszar działań 2. Unowocześnienie struktury funkcjonalno-przestrzennej regionu.

- Działanie 2.1.: Wspieranie rozwoju sieci osadniczej
- Cel operacyjny 2.1.2.: Rewitalizacja miast i wsi regionu

Priorytetowy obszar działań 3. Rozwój zasobów ludzkich

- Działanie 3.3.: Promocja zatrudnienie osób pozostających bez pracy lub zagrożonych jej utratą
- Cel operacyjny 3.3.2.: Przeciwdziałanie bezrobociu osób zagrożonych utratą pracy w rolnictwie oraz sektorach mających problemy z dostosowaniem się do potrzeb rynku pracy.

10.1.3. Strategia Rozwoju Turystyki Województwa Kujawsko-Pomorskiego

W sierpniu 2004 r. Sejmik Województwa uchwalił *Strategię Rozwoju Turystyki Województwa Kujawsko-Pomorskiego*. Gmina Zławieś Wielka została ujęta jako strefa podmiejska służąca wypoczynkowi mieszkańców Torunia. Głównymi produktami turystycznymi jakie powinna oferować gmina są: wypoczynek świąteczny i weekendowy oraz turystyka aktywna. Wśród celów operacyjnych tej strategii wymienia się m.in. opracowanie zintegrowanych programów rozwoju turystyki dla ośrodków i obszarów turystycznych, w tym dla Doliny Wisły. Pozostałe cele operacyjne strategii rozwoju turystyki w kujawsko-pomorskim winny być osiągnięte w całym regionie.

10.2. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z DOKUMENTÓW SZCZEBŁA POWIATOWEGO

Strategia rozwoju powiatu toruńskiego jako cel strategiczny określiła: Zasobny powiat. Osiągnięcie powyższego ma nastąpić poprzez zrealizowanie następujących celów operacyjnych:

- Rozwinięta przedsiębiorczość
- Poziom edukacji zbliżony do standardów Unii Europejskiej
- Powiat atrakcyjnym rynkiem inwestycyjnym

³¹ Strategia została przyjęta uchwałą Nr XLI/586/05 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 12 grudnia 2005r.

- Wysoki poziom życia na obszarach wiejskich
- Dobrze rozwinięta sieć infrastruktury technicznej
- Stan środowiska naturalnego terenów wiejskich spełniający wymogi dyrektyw Unii Europejskiej
- Dobry stan zdrowia mieszkańców powiatu
- Aktywne społeczeństwo
- Malejąca przestępczość w powiecie
- Stworzenie zintegrowanego systemu koordynacji działań związanych z bezpieczeństwem mieszkańców powiatu z Toruniem
- Mniejsza liczba wypadków na drogach
- Wykorzystane walory turystyczno-krajoznawcze

Obecnie trwają prace nad uaktualnieniem i nowelizacją zapisów strategii.

10.3. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z INWESTYCJI W GMINACH SĄSIADNICH.

W sąsiadującym z gminą Zławieś Wielka mieście Toruniu lokowane jest lotnisko, co powoduje konieczność wyznaczenia stref ograniczających wysokość zabudowy i ograniczających możliwość lokowania inwestycji, o których mowa w przepisie art. 87 ust. 6 ustawy z dnia 3 lipca 2002r. Prawo lotnicze (Dz. U. Nr 130, poz. 1112 z późn. zm.) na terenie gminy sąsiadującym z obszarem lotniska.

11. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU PRAWNEGO GRUNTÓW

Obszar objęty zmianą studium zgodnie z uchwałą nr XI/50/2015 Rady Gminy z dnia 25 czerwca 2015 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zławieś Wielka stanowi własność prywatną oraz własność gminy.

Teren objęty zmianą studium zgodnie z uchwałą nr VIII/29/2015 Rady Gminy Zławieś Wielka z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zławieś Wielka stanowi własność prywatną.

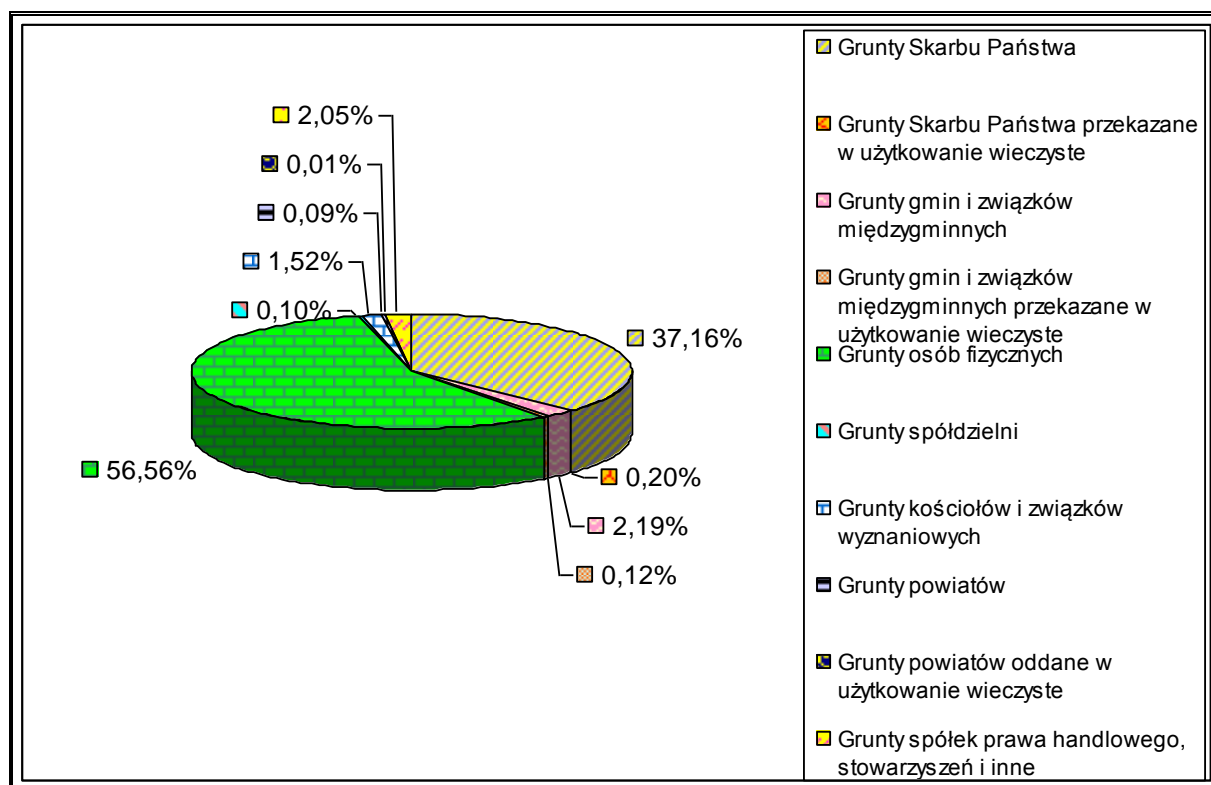
Obszar zmiany studium zgodnie z uchwałą nr XLVI/316/2018 Rady Gminy Zławieś Wielka z dnia 29 sierpnia 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zławieś Wielka stanowi własność osoby prawnej.

Obszar zmiany studium zgodnie z uchwałą nr LVIII/385/2023 Rady Gminy z dnia 22 marca 2023 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zławieś Wielka stanowi własność osoby prywatnej oraz własność gminy.

Zmiany dokonane w oparciu o uchwałę nr XI/50/2015 Rady Gminy z dnia 25 czerwca 2015 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zławieś Wielka, uchwałą nr VIII/29/2015 Rady Gminy Zławieś Wielka z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zławieś Wielka oraz uchwałą nr XLVI/316/2018 Rady Gminy Zławieś Wielka z dnia 29 sierpnia r. w

sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zławieś Wielka, a także uchwałę nr LVIII/385/2023 Rady Gminy z dnia 22 marca 2023 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zławieś Wielka nie mają wpływu na uwarunkowania wynikające ze stanu prawnego gruntów.

Gmina Zławieś Wielka zajmuje teren 17 791 ha. Większość (ponad 56,14%) zajmują grunty będące własnością osób fizycznych. Strukturę własności przedstawia poniższy diagram. Grunty Skarbu Państwa to prawie 38,5% ogółu powierzchni gruntów w gminie. Trzecią, co do wielkości grupę, stanowią grunty gminne i związków międzygminnych poza użytkowaniem wieczystym (397 ha, czyli niewiele ponad 2,2% wszystkich gruntów gminy). Duży udział w ogólnej powierzchni gminy zajmują grunty będące własnością kościołów i związków wyznaniowych (ponad 1,5%) a także grunty spółek i partii politycznych (1,2%). Grunty własności rolniczych spółdzielni produkcyjnych i spółdzielni mieszkaniowych stanowią około 0,65% ogółu gruntów gminnych. Pozostałe, to głównie grunty stanowiące własność Skarbu Państwa, powiatu i gminy oddane w użytkowanie wieczyste; łącznie zajmują powierzchnię 577 ha (zaledwie 0,32% całej powierzchni gminy).

Rysunek 34 Struktura własności gruntów w gminie Zławieś Wielka.

Źródło :Hanna Czajkowska, Kamila Kociubowska, Rafał Łucki, Łukasz Piskurewicz na podstawie danych z GUGiK 2010.

12.UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA OBIEKTÓW I TERENÓW CHRONIONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH

Znaczna część obszaru objętego zmianą studium zgodnie z uchwałą nr XI/50/2015 Rady Gminy z dnia 25 czerwca 2015 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zławieś Wielka oraz cały obszar zmiany studium zainicjowanej uchwałą nr VIII/29/2015 Rady Gminy Zławieś Wielka z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zławieś Wielka oraz teren zmiany studium zainicjowanej uchwałą nr XLVI/316/2018 Rady Gminy Zławieś Wielka z dnia 29 sierpnia 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zławieś Wielka znajduje się w obszarze GZWP Nr 141 „Zbiornik Dolnej Wisły”, w granicach którego należy uwzględnić reżimy ochronne wynikające z przepisów odrębnych.

Część obszaru zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zławieś Wielka położona jest w Obszarze Chronionego Krajobrazu Strefy krawędziowej Kotliny Toruńskiej.

Zmiany dokonane w oparciu o uchwałę nr XI/50/2015 Rady Gminy z dnia 25 czerwca 2015 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zławieś Wielka, uchwałę nr VIII/29/2015 Rady Gminy Zławieś Wielka z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zławieś Wielka oraz uchwałę nr XLVI/316/2018 Rady Gminy Zławieś Wielka z dnia 29 sierpnia 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zławieś Wielka, także uchwałą nr LVIII/385/2023 Rady Gminy z dnia 22 marca 2023 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zławieś Wielka nie mają wpływu na uwarunkowania wynikające z występowania obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów odrębnych.

12.1. OBIEKTY I TERENY CHRONIONE NA PODSTAWIE PRZEPISÓW O OCHRONIE PRZYRODY

Obszary i obiekty objęte ochroną:

- istniejące:
 - Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków (OSO) „Dolina Dolnej Wisły” PLB040003,
 - Obszar Chronionego Krajobrazu Strefy krawędziowej Kotliny Toruńskiej,
 - Obszar specjalnej Ochrony (SOO) „Solecka Dolina Wisły” PLH 040003;
 - pomniki przyrody,
 - użytki ekologiczne,

12.2. OBIEKTY I TERENY CHRONIONE NA PODSTAWIE PRZEPISÓW O OCHRONIE PRZYRODY - ISTNIEJĄCE

12.2.1. Sieć NATURA 2000

Program Natura 2000 ma na celu stworzenie kompletnej i metodycznie spójnej sieci obszarów (fragmentów krajobrazu) umożliwiających migrację i wymianę genetyczną gatunków oraz jej realne funkcjonowanie. W skład Natury 2000 wchodzi Obszary Specjalnej Ochrony Ptaków (OSO), wyznaczone na podstawie Dyrektywy Ptasiej (Dyrektywa Rady 79/409/EWG z dnia 2 kwietnia 1979 r. w sprawie ochrony dzikich ptaków) oraz Specjalne Obszary Ochrony Siedlisk, wyznaczone na podstawie Dyrektywy Siedliskowej (Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory).

Na obszarze gminy do włączenia w sieć NATURA 2000 zakwalifikowano teren międzywala Wisły, który jest fragmentem Obszaru Specjalnej Ochrony Ptaków (OSO) „Dolina Dolnej Wisły” oznaczonego kodem PLB040003. Obszar ten jest powołany ze względu na ochronę ptactwa i obejmuje swym zasięgiem międzywale na odcinku od Włocławka po Ujście Wisły do Zatoki Gdańskiej (województwa: kujawsko-pomorskie - 68% i pomorskie - 32%).

OSO „Dolina Dolnej Wisły” obejmuje bogate pod względem faunistycznym dno doliny dolnego odcinka Wisły, odznaczając się doskonałymi warunkami siedliskowymi dla ptactwa wodno-błotnego (naturalny charakter i dynamika rzeki swobodnie płynącej, rzeka płynie naturalnym korytem, z namuliskami, łachami piaszczystymi i wysepkami, w dolinie zachowane są starorzecza; brzegi pokryte mozaiką zarośli wierzbowych i lasów łęgowych, a także pól uprawnych i pastwisk). Jest to obszar o bardzo dużej bioróżnorodności. Z ciekawszych licznie występujących gatunków ptaków, które znajdują tutaj doskonałe warunki bytowania i rozrodu należy wymienić: gęś białoczelną, gęgawę, kaczkę krzyżówkę, świstuna, płaskonosa, łyskę i czajkę.

Ochrona obszaru w ramach sieci Natura 2000 nie wyklucza jego gospodarczego wykorzystania. Jednakże każdy plan lub przedsięwzięcie, które może w istotny sposób oddziaływać na obiekt wchodzący w skład sieci, musi podlegać ocenie oddziaływania jego skutków na ochronę obszaru.

12.2.2. Obszar chronionego krajobrazu „Strefy krawędziowej Kotliny Toruńskiej”

Obszary chronionego krajobrazu powoływane są celem zachowania atrakcyjnej formy walorów przyrodniczych, kulturowych i krajobrazowych dla różnej działalności człowieka, w tym dla potrzeb turystyki i rekreacji.

Obszar Chronionego Krajobrazu Strefy krawędziowej Kotliny Toruńskiej został powołany rozporządzeniem nr 21/92 Wojewody Toruńskiego, z 10 grudnia 1992 r., w sprawie ustanowienia obszarów chronionego krajobrazu w województwie toruńskim oraz reorganizacji zarządzania parkami krajobrazowymi i obszarami chronionego krajobrazu (Dz. Urz. Województwa toruńskiego Nr 27, poz. 178). Ww. rozporządzenie miało kilka zmian i w rezultacie OChK Strefy krawędziowej Kotliny Toruńskiej ma umocowanie prawne w rozporządzeniu Nr 12 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 9 czerwca 2005 r. (Dz. U. Woj. Kujawsko-Pomorskiego z 15 czerwca 2005 r. nr 72, poz. 1376).

Obszar Chronionego Krajobrazu zajmuje łącznie 11 811 ha i obejmuje strefę krawędziową z wąskim pasem wysoczyzny morenowej oraz urozmaicone wydiami wyższe tarasy pradoliny Wisły. Na terenie gminy zajmuje 7274,5ha, co stanowi 61,6% ogólnego obszaru OCHK SKKT” oraz 41,2% powierzchni gminy. Na obszarze gminy rozciąga się równoleżnikowo od Czarnowa, przez Skłudzewo, Rzęczkowo, Łążyn, Cegielnik do Przysieka – szczegółowy przebieg granicy obrazuje załącznik graficzny.

Wspomniane wyżej Rozporządzenie wprowadza zakazy, które należy uwzględniać w pracach planistycznych w zakresie zagospodarowania przestrzennego oraz w bieżącej działal-

ności gospodarczej. Należy tu wymienić m.in. zakaz realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (z wyjątkiem przedsięwzięć dla których przeprowadzona procedura oddziaływania na środowisko wykazała brak niekorzystnego wpływu na przyrodę obszaru), wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu (z wyjątkami), dokonywania zmian stosunków wodnych (z wyjątkami), likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych, lokalizowania obiektów budowlanych w pasie 100 m od linii rzek, jezior i innych zbiorników wodnych (z wyjątkami)...

Do ustaleń dotyczących czynnej ochrony ekosystemów należą racjonalna gospodarka leśna, polegająca na zachowaniu różnorodności biologicznej siedlisk Kotliny Toruńskiej, Pojezierza Chełmińskiego.

12.2.3. Pomniki przyrody

Na terenie gminy Zławieś Wielka znajduje się 15 obiektów objętych ochroną w formie pomników przyrody. Wszystkie z nich są elementami przyrody ożywionej (drzewa i skupienia drzew).

Lp	Wyszczególnienie	Pierśnica [cm]	Wysokość [m]	Lokalizacja	Rok uznania
1	Dąb	517	22	Czarnowo – przy zabudowaniach gospodarstwa Czesława Dworzeckiego	1956
2	Dąb	340	19	Przysiek – w pobliżu drogi Toruń – Bydgoszcz	1958
3	Dąb	610	28	Górsk – przy zbiorniku oczyszczalni	1970
4	Dąb	411	17	Skłudzewo – w lesie przyległym do parku	1979
5	Skupienie 3 dębów	388-477	21-27	Przysiek – na łąkach wśród zadrzewień	1979
6	Dąb bezszypułkowy	370	18	Czarne Błota – przy zabudowaniach Krzysztofa Przekwasa	1982
7	Dąb	464	19	Leśnictwo Gutowo – oddział 216 a	1983
8	Dąb szypułkowy	356	20	Smolno – przy szkole podstawowej	1985
9	Dąb	437	25	Zarośle Cienkie – w parku – leśnictwo Gutowo	1986
10	Wiąz (korona zredukowana)	361	10	Czarne błota – obok domu Mariana Tofila	1988
11	Dąb szypułkowy	392	26	Leśnictwo Birzgowo – oddział 33c	1988
12	Płatan klonolistny	270	25	Skłudzewo – w parku	1993
13	Wierzba biała	708	28	Leśnictwo Kamieniec - oddział 257g	1996
14	Lipa drobnolistna	345	19	Zarośle Cienkie – na terenie dawnego parku ,w pobliżu nieistniejącego dworu	1998
15	Dąb szypułkowy	460	30	Górsk; oddział 232 w Leśnictwie Przysiek	2005 ³²

Tabela 35 Wykaz pomników przyrody położonych na obszarze gminy Zławieś Wielka.

Źródło: Hanna Czajkowska, Rafał Łucki, Łukasz Piskurewicz na podstawie danych Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy, Bydgoszcz 2010.

Uchwała Nr XX/179/2005 RG Zławieś Wielka z dnia 29 kwietnia 2005r w sprawie uznania dębu szypułkowego za pomnik przyrody na terenie wsi Górsk, Gmina Zławieś Wielka w § 2 odnośnie tego obiektu określa następujące zakazy:

- 1) niszczenia i uszkodzania drzewa,
- 2) wykonywania prac ziemnych w pobliżu drzewa mogących uszkodzić system korzeniowy;
- 3) uszkodzania i niszczenia gleby;

³² Uchwała Nr XX/179/2005 RG Zławieś Wielka z dnia 29 kwietnia 2005r. Pozostałe obiekty powołane mocą Rozporządzenia Wojewody Toruńskiego.

- 4) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody albo racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej lub wodnej;
5) umieszczania tablic reklamowych.

12.2.4. Użytki ekologiczne

Użytki ekologiczne zostały powołane rozporządzeniem nr 22/96 Wojewody Toruńskiego z 28 czerwca 1996 r w sprawie uznania za użytki ekologiczne tworów przyrody położonych na terenie województwa toruńskiego.

Następstwem reformy administracyjnej z 1999 roku była konieczność aktualizacji danych oraz wypełniania zadań leżących w kompetencji nowej administracji samorządowej. Rozporządzeniem nr 1/2004 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 19 stycznia 2004 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. Nr 8, poz. 76 z dnia 5 lutego 2004 roku), podtrzymano powołane wcześniej użytki ekologiczne, oraz określono w § 2 następujące zakazy:

- 1) niszczenia, uszkodzenia lub przekształcania obiektu;
- 2) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu z wyjątkiem obiektów związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym lub przeciwpowodziowym;
- 3) uszkodzenia i zanieczyszczenia gleby;
- 4) wysypywania, zakopywania i wylewania odpadów lub innych nieczystości;
- 5) zaśmiecania obiektu i terenów wokół niego;
- 6) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody i zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz gospodarki rybackiej;
- 7) likwidowania małych zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-błotnych;
- 8) wylewania gnojowicy z wyjątkiem nawożenia własnych gruntów rolnych;
- 9) lokalizacji budownictwa lotniskowego poza miejscami wyznaczonymi w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego;
- 10) budowy budynków, budowli, obiektów małej architektury i tymczasowych obiektów budowlanych mogących mieć negatywny wpływ na obiekt chroniony bądź spowodować degradację krajobrazu;
- 11) wypalania roślinności i pozostałości roślinnych, wydobywania skał, minerałów, torfu oraz niszczenia gleby.

Załącznik do ww. rozporządzenia użytki ekologiczne na terenie gminy Zławieś Wielka określa następująco:

Lp.	Lp. nadana w zał. do rozp.	Miejscowość i/lub Leśnictwo	Obręb leśny	Oddział, pododdział leśny	Obręb ewidencyjny	Nr działki ewidencyjnej	Pow. (ha)	Opis obiektu
1	1072	Gutowo/Gutowo	Olek	219b; c	Gutowo	219/1LP	2,76	bagno
2	1073	Gutowo/Gutowo	Olek	222g	Gutowo	222/1LP	0,26	bagno
3	1101	Cichoradz/Raciniewo	Ostromecko	112m	Cichoradz	112/5LP	0,66	bagno
4	1102	Cichoradz/Raciniewo	Ostromecko	120m	Cichoradz	120/1LP	0,51	bagno
5	1103	Cichoradz/Raciniewo	Ostromecko	120h	Cichoradz	120/1LP	0,39	bagno
6	1104	Cichoradz/Raciniewo	Ostromecko	121j	Cichoradz	121/1LP	0,34	bagno
7	1105	Cichoradz/Raciniewo	Ostromecko	131b	Cichoradz	131LP	0,31	bagno
8	1106	Cichoradz/Raciniewo	Ostromecko	116j	Cichoradz	116/3LP	0,50	bagno
9	1107	Cichoradz/Raciniewo	Ostromecko	117f	Cichoradz	117/1LP	0,67	bagno
10	1108	Cichoradz/Raciniewo	Ostromecko	118d	Cichoradz	118/1LP	0,75	bagno
11	1109	Cichoradz/Raciniewo	Ostromecko	119b	Cichoradz	119/1LP	0,40	bagno
12	1110	Cichoradz/Raciniewo	Ostromecko	119g	Cichoradz	119/1LP	0,34	bagno
13	1111	Czarnowo/Kamieniec	Ostromecko	188g	Czarnowo	188/2LP	0,88	bagno
14	1112	Czarnowo/Kamieniec	Ostromecko	257d	Czarnowo	257LP	0,57	bagno
15	1113	Czarnowo/Kamieniec	Ostromecko	257m	Czarnowo	257LP	3,37	bagno

16	1114	Czarnowo/Kamieniec	Ostromecko	257p	Czarnowo	257LP	1,65	bagno
17	1115	Czarnowo/Kamieniec	Ostromecko	267j	Czarnowo	267LP	1,20	bagno

Tabela 36 Wykaz użytków ekologicznych położonych na obszarze gminy Żławieś Wielka.

Źródło: Hanna Czajkowska na podstawie danych Wojewódzkiego Konserwatora Przyrody, Bydgoszcz 2007.

Obszary te zajmują łącznie powierzchnię 15,56. Stanowią je bogate przyrodniczo śródleśne ekosystemy bagienne.

12.3. OBIEKTY I TERENY PROPONOWANE DO OBJĘCIA OCHRONĄ NA PODSTAWIE PRZEPISÓW O OCHRONIE PRZYRODY

12.3.1. Użytki ekologiczne

Planowane jest powiększenie użytków ekologicznych na terenie gminy o kolejne trzy obszary znajdujące się na terenie Lasów Państwowych.

l.p.	Położenie projektowanego obszaru (gmina, leśnictwo)	Oddział	Pow. (ha)	Rodzaj
1	Żławieś Wielak/Kamieniec	257d	0,5	Bg
2	Żławieś Wielak/Kamieniec	257m	3,06	Ł
3	Żławieś Wielak/Kamieniec	257p	1,12	Ł

Tabela 37 Wykaz projektowanych użytków ekologicznych.

Źródło: Urszula Bereza na podstawie Programu Ochrony Przyrody, Nadleśnictwo Toruń, obręby: Olek, Ostromecko na okres gospodarczy od 2003.01.01 do 2012.12.31.

12.4. OBIEKTY I OBSZARY CHRONIONE NA PODSTAWIE PRZEPISÓW O OCHRONIE ZABYTKÓW

12.4.1. Obiekty i obszary prawnej ochrony konserwatorskiej

W stosunku do obszarów i obiektów zabytkowych wpisanych do rejestru zabytków obowiązuje priorytet wymagań konserwatorskich:

- uzgadnianie zamierzeń i działań inwestycyjnych, w trybie przepisów odrębnych, z organem ds. ochrony zabytków,
- uzyskanie pozwolenia organu ds. ochrony zabytków dla wszelkich działań inwestorskich realizowanych w obiektach i na nieruchomościach wpisanych do rejestru zabytków.

Obiekty i obszary wpisane do rejestru zabytków:

Lp.	Miejscowość	Obiekt	Wiek/rok powstania	Data wpisu	Nowy Nr rej.	Stary Nr rej.
1.	Czarnowo	Kościół rzymsko-katolicki p.w. Św. Marcina	XIII/XIV w	13.07.1936	A/288	A/184/89
2.	Czarnowo	Cmentarz katolicki o pow. 0,54 ha	1873	06.09.1990	A/219	A/541
3.	Czarnowo	Grodzisko – stanowisko archeologiczne w sołectwie Czarnowo oznaczone na załączniku graficznym oznaczone nr 18 (nr na obszarze AZP)	późne średniowiecze	15.09.1965	C/21	C/21/6
4.	Czarnowo - kamieniec	Osada obronna łużycka – stanowisko archeologiczne w sołectwie Czarnowo ozna-	kultura łużycka	22.10.2003	C/160	-----

		czone na załączniku graficznym oznaczone nr 1 (nr na obszarze AZP)				
5.	Górsk	Kościół ewangelicki z urządzeniem wnętrza; obecnie rzymsko-katolicki p.w. Podwyższenia Krzyża Świętego	1661-1687	28.01.1930	A/289	A/113/37
6.	Górsk	Cmentarz katolicki (dawniej ewangelicki) o pow. 1,03 ha przy kościele	XVII w	06.09.1990	A/218	A/542
7.	Łążyn	Cmentarz katolicki o pow. 1,07 ha	XVII w	06.09.1990	A/220	A/540
8.	Łążyn	Kaplica cmentarna Obecnie kościół parafii p.w. Świętego Walentego	1882 1898 - 1899	06.09.1990	A/220	A/540
9.	Łążyn	Kostnica	1882	06.09.1990	A/220	A/540
10.	Pędzewo	Cmentarz ewangelicki i mennonicki o pow. 0,4 ha Obecnie katolicki	poł. XIX w	28.01.1991	A/217	A/543
11.	Pędzewo	Kaplica cmentarna ewangelicka Obecnie kościół parafii p.w. Najświętszego Serca Pana Jezusa	1843	28.01.1991	A/217	A/543
12.	Pędzewo	Ogrodzenie cmentarne	1843	28.01.1991	A/217	A/543
13.	Przysiek	Zespół dworsko-parkowy: Dwór	1739 r, XIX/XX w	23.04.1957	A/500	A/363/123
14.	Przysiek	Zespół dworsko-parkowy: Młyn *		23.04.1957	A/501	A/363/123
15.	Przysiek	Zespół dworsko-parkowy: Dom mieszkalny	XVIII w	23.04.1957	A/502	A/363/123
16.	Przysiek	Zespół dworsko-parkowy: Browar	XVIII w	23.04.1957	A/503	A/363/123
17.	Przysiek	Zespół dworsko-parkowy: Park dworski wraz z otoczeniem oraz elementami małej architektury: ławka, basen z fontanną, schody, mostek, ogrodzenie z bramami w granicach działek ewidencyjnych nr 277/18 i część 277/12	k. XIX w	19.05.2005	A/504	-----
18.	Rzęczkowo	Grodzisko (stan. 1) – stanowisko archeologiczne w sołectwie Rzęczkowo oznaczone na załączniku graficznym oznaczone nr 59 (nr na obszarze AZP)	IX - X w	14.09.1965	C/16	C/24/15
19.	Rzęczkowo	Grodzisko (stan. 2) - – stanowisko archeologiczne w sołectwie Rzęczkowo oznaczone na załączniku graficznym oznaczone nr 1 (nr na obszarze AZP)	wczesne średniowiecze	14.09.1965	C/17	C/10/2
20.	Skłudzewo	Zespół dworsko-parkowy: Dwór	3ćw. XIX w	08.04.1991	A/168/1	A/613
21.	Skłudzewo	Zespół dworsko-parkowy: budynek gospodarczy	3ćw. XIX w	08.04.1991	A/168/2	A/613
22.	Skłudzewo	Zespół dworsko-parkowy: Hydrofornia	3ćw. XIX w	08.04.1991	A/168/3	A/613
23.	Skłudzewo	Zespół dworsko-parkowy: Park o pow. ok. 4,0 ha	3ćw. XIX w	08.04.1991	A/168/4	A/613
24.	Skłudzewo	Gródek stożkowaty – stanowisko archeologiczne w sołectwie Skłudzewo oznaczone na załączniku graficznym	późne średniowiecze	14.09.1965	C/13	C/2/60

		oznaczone nr 21 (nr na obszarze AZP)				
--	--	--------------------------------------	--	--	--	--

* - nie istnieje (wszczęta procedura wykreślenia z rejestru)

Tabela 38 Wykaz obiektów wpisanych do Rejestru Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków położonych na obszarze gminy Zławieś Wielka.

Źródło: Hanna Czajkowska, Rafał Łucki, Łukasz Piskurewicz na podstawie danych Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, Toruń 2010.

W rejestrze zabytków ujęte jest też poniżej wymienione stanowisko archeologiczne (w Górsku), które ze względu na nie ustaloną lokalizację wymaga skreślenia. Aktualny stan prawny uniemożliwia jednak wszczęcie procedury wykreślenia, ponieważ jest ona uzależniona od złożenia wniosku przez właściciela terenu na obszarze którego obiekt jest położony. Nie ustalona lokalizacja (stanowisko nie wyznaczone w terenie) skutkuje brakiem określenia działki / działek ewidencyjnych, co za tym idzie właściciela /właścicieli działek i dalej rozpoczęcia procedury wykreślenia, określonej w ustawie z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

Lp.	Miejscowość	Obiekt	Wiek/rok powstania	Data wpisu	Nowy Nr rej.	Stary Nr rej.
25.	Górska	Stanowisko archeologiczne		28.09.1965	C/33/21	-----

Tabela 39 Wykaz obiektów wpisanych do Rejestru Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków położonych na obszarze gminy Zławieś Wielka – obiekt bez ustalonej lokalizacji, nie ma możliwości wszczęcia procedury wykreślenia z rejestru.

Źródło: Hanna Czajkowska, Rafał Łucki, Łukasz Piskurewicz na podstawie danych Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, Toruń 2010.

12.5. OBSZARY I OBIEKTY CHRONIONE NA PODSTAWIE INNYCH NIŻ POWYŻSZE PRZEPISÓW ODREBNYCH

12.5.1. Lasy ochronne

Lasy podlegają ochronie na mocy ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych. Zgodnie z art. 7 ust 1 i 2 tejże ustawy przeznaczenie gruntów leśnych na cele nieleśne dokonuje się w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego i wymaga ono zgody:

- Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa dla gruntów leśnych stanowiących własność Skarbu Państwa;
- Marszałka województwa dla pozostałych gruntów leśnych.

Ponadto przeważająca część lasów na terenie gminy decyzją Ministra Środowiska³³ pełni funkcje lasów ochronnych. Warunki jakie muszą spełniać lasy by uzyskać charakter lasów ochronnych określa art15 Ustawy o lasach z dnia 28 września 1991 (Dz. U. 1991 Nr 101 poz. 444 z późniejszymi zmianami).

Zgodnie z wyżej wymienioną ustawą na terenie gminy Zławieś Wielka występują:

- lasy glebochronne i wodochronne (wg Mapy przeglądowej walorów przyrodniczych³⁴) ciągnące się przez miejscowości Pędzewo, Gutowo, Górsk i Czarne Błoto (po północnej stronie drogi krajowej nr 80) oraz lasy związane z doliną tnącą wysoczyznę w okolicach

³³ Art. 16 ust.1 Ustawy o lasach z dnia 28 września 1991 (Dz.U. 1991 Nr 101 poz. 444 z późniejszymi zmianami):

Minister właściwy do spraw środowiska, w drodze decyzji, uznaje las za ochronny lub pozbawia go tego charakteru, na wniosek Dyrektora Generalnego, zaopiniowany przez radę gminy – w odniesieniu do lasów stanowiących własność Skarbu Państwa.

³⁴ Będącej załącznikiem do Programu Ochrony Przyrody dla Nadleśnictwa Toruń, obręby: Olek, Ostromecko na okres gospodarczy od 2003.01.01 do 2012.12.31.

miejsowości Skłudzewo i Cichoradz. (Art15. pkt. 1 i 2 Ustawy o lasach z dnia 28 września 1991),

- lasy ochronne położone w odległości do 10 km od granic administracyjnych miast liczących ponad 50 tys. mieszkańców, do których zalicza się przeważająca większość lasów na terenie gminy (Art. 15. pkt. 7 lit. a Ustawy o lasach z dnia 28 września 1991). Niewielkie połacie lasów wyłączone z funkcji ochronnej znajdują się w okolicach miejscowości Zławieś Wileka i Zławieś Mała, na północ od Cichoradza przy granicy gminy oraz Pomiedzy Zaroślem Cienkim i Dołami Łążyńskimi.

12.5.2. Gleby pochodzenia organicznego

Na podstawie ustawy z dnia 3 lutego 1995 r o ochronie gruntów rolnych i leśnych, gleby pochodzenia organicznego podlegają ochronie. Zgodnie z art. 4 pkt. 8 tejże ustawy pod pojęciem gleb pochodzenia organicznego rozumie się, *wytworzone przy udziale materii organicznej, w warunkach nadmiernego uwilgotnienia, gleby torfowe i murszowe.*

Polskie Towarzystwo Gleboznawcze (1989r) gleby torfowe i gleby murszowe klasyfikuje następująco:

IV. GLEBY HYDROGENICZNE

IVA. Gleby bagienne

IVA2. Gleby torfowe:

a) torfowisk niskich

b) torfowisk przejściowych

c) torfowisk wysokich

IV. GLEBY HYDROGENICZNE

IVB. Gleby pobagienne

IVB1. Gleby murszowe

a) torfowo-murszowe

b) mułowo-murszowe

c) gytowo-murszowe

d) namurszowe

Zgodnie z powyższą definicją oraz przedstawioną powyżej klasyfikacją ochronie nie podlegają gleby murszowo-mineralne i murszowate, które nie mogą być zaliczane do gleb pochodzenia organicznego, ze względu na nie spełnianie następujących warunków:

1) zawartości materii organicznej > 20%; lub

2) miąższości warstwy utworu organicznego w stropie profilu gleby > 30 cm.

Na podstawie przedstawionych powyżej warunków do gleb organicznych można jednak zaliczyć wszystkie gleby bagienne, tj. również gleby mułowe (nie są one jednak uwzględnione w ustawowej definicji):

IV. GLEBY HYDROGENICZNE

IVA. Gleby bagienne

IVA1. Gleby mułowe

a) właściwe

b) torfowo-mułowe

c) gytowe .

Gleby organiczne w gminie Zławieś Wielka stanowią ok. 8,3% powierzchni z ustalonymi typami gleby, co stanowi ok. 0,05% ogólnej powierzchni gminy i są to:

- **E - gleby mułowo-torfowe (inaczej mułowe) i torfowo-mułowe** – gleby mułowo-torfowe (mułowe) występują w dolinach rzecznych z długotrwałymi (6-9 miesięcy) zalewami powierzchniowymi, co sprzyja akumulacji mułu składającego się z dwóch faz (I - podczas zalewu; II - ustępowania zalewu). Procesom humifikacji i mineralizacji masy organicznej sprzyja natlenienie środowiska glebowego. Gleby mułowe występują zarówno pod łąkami na łąkach rozlewiskowych zabagnianych, jak i w lasach łągowych, jesionowych i olsach. Zapis profilu gleb podtypu jest następujący: *POm-Om-D*. Miąższość warstwy organicznej

zazwyczaj wynosi 30-80 cm, co kwalifikuje gleby do organicznych płytkich. W przypadku występowania w profilu warstw mineralnych namułów rozdzielających organiczne muły do opisu profilu wprowadza się symbol *n*, np. *P0m-Om-n-Om-D*, wyróżniający poziomy namułowe. W starorzeczach i jeziorzyskach rzecznych gleby mułowe mają znaczną miąższość, do 130 cm (gleby średniogłębokie) lub ponad 130 cm (gleby głębokie). Układ warstw genetycznych w profilu jest wtedy następujący: *POn-On*; Gleby torfowo-mułowe są to gleby zalewowe z utrudnionym odpływem wód powierzchniowych. Ograniczona aercja warstwy objętej procesem glebotwórczym zmniejsza humifikację materiału roślinnego, który uzyskuje cechy torfu. O mułowym charakterze utworu stanowi domieszka osadów mineralnych. W profilu mogą także występować wkładki torfu. Są to gleby w siedliskach przejściowych od łągów rozlewiskowych do łągów zastoiskowych, ze zmienną akumulacją mułu i torfu. W lasach gleby te są związane z przejściem od łągów jesionowych do olsów olszynowych. Zapis profilu glebowego jest następujący: *POtm-Otm-D*. Przy szczegółowej charakterystyce uwzględnia się warstwy dające się wyróżnić na podstawie rodzaju utworów tworzących profil, np. *Ot* przy wkładce torfu lub *Omn* przy występowaniu utworu mułowo-namułowego.

- ***T - gleby torfowe i murszowo-torfowe*** - gleby torfowe powstają w ekosystemach bagiennych wytwarzających i akumulujących torf. Gleby te mogą występować na terenach stale podmokłych jako torfowo-bagiennie, związane z akumulacyjną fazą rozwoju torfowiska, i na terenach odwodnionych, z przerwany procesem bagiennym, jako torfowo-murszowe, łąkowe, leśne lub w uprawie rolniczej. Typ gleb torfowych reprezentuje torfowiska jako ekosystemy torfotwórcze. Dlatego podział na podtypy oparto na zasadniczym różnicowaniu naturalnych torfowisk, wynikającym z żyzności siedlisk; Gleby torfowo-murszowe powstają na odwodnionych torfowiskach i istnieją dopóty, dopóki warstwa torfu na skutek mineralizacji nie spłyca się do 30 cm. Przechodzą wtedy w gleby mineralno-murszowate. Podstawą wydzielenia podtypu gleb torfowo-murszowych jest obecność pod murszem warstwy torfu, którego rodzaj jest kryterium dalszego podziału tych gleb na jednostki (rodzaje), ponieważ w sposób istotny różnicuje on warunki siedliskowe. W przypadku gleb płytkich i średniogłębokich ważną rolę w tym podziale odgrywa rodzaj mineralnego podłoża. Stopień zmurszenia gleby oraz stopień przeobrażenia masy murszowej są wskaźnikami charakteryzującymi warunki wzrostu roślin w warstwie korzeniowej. Ogólny opis profilu gleby torfowo-murszowej jest następujący: *Mt-Ot* lub *Mt-Ot-D*. W siedliskach łąkowych gleby te wchodzi w skład odrębnej jednostki jako siedliska murszowe. Pod zbiorowiskami leśnymi gleby torfowo-murszowe wchodzi w skład odwodnionych siedlisk olsowych i olsu jesionowego, lasu mieszanego, boru mieszanego i boru.

Art. 7. ust. 2 ustawy z dnia 3 lutego 1995 r o ochronie gruntów rolnych i leśnych, określa warunki i tryb przeznaczenie na cele nierolnicze gruntów rolnych wytworzonych z gleb pochodzenia organicznego i torfowisk.

12.5.3. Grunty rolne wysokich klas bonitacyjnych (I-III)

Grunty rolne I, II, III klasy bonitacyjnej (podobnie jak opisane wcześniej gleby organiczne) podlegają ochronie na mocy ustawy z dnia 3 lutego 1995 r o ochronie gruntów rolnych i leśnych. Zgodnie z art. 7 ust 1 i 2 tejs ustawy przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze dokonuje się w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego i wymaga ono zgody:

- Ministra Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej dla klas I-III, jeżeli ich zwarty obszar projektowany do takiego przeznaczenia przekracza 0,5 ha;

W województwie kujawsko-pomorskim udział gruntów rolnych o wysokich klasach bonitacyjnych gleb jest duży: 76,6% ogólnej powierzchni, w tym gleb szczególnie chronionych (klasy I - III b) 36,7%³⁵.

Analiza zestawienia gruntów dla gminy Zławieś Wielka, wykazała, że ok. 15,5 % obszaru całej gminy zajmują grunty o klasach bonitacyjnych II – IIIb, podlegające szczególnej ochronie.

12.5.4. Strefy ochronne wokół ujęć wód podziemnych

Wokół ujęć wód podziemnych służących do zbiorowego zaopatrzenia ludności w wodę pitną i na potrzeby gospodarstw domowych oraz do produkcji artykułów żywnościowych i farmaceutycznych istnieje (zgodnie z rozporządzeniem MIŚZNiL z dnia 5 listopada 1991 r.) obowiązek ustanawiania stref ochronnych.

Na terenie gminy Zławieś Wielka istnieje 6 ujęć wód podziemnych: Siemoń, Łążyn, Przysiek, Górsk, Zławieś Wielka, Pędzewo służących do zbiorowego zaopatrzenia ludności w wodę pitną i na potrzeby gospodarstw domowych. Wokół nich wyznaczono strefy ochrony bezpośredniej, zawierające się w granicach geodezyjnych działek, na których są posadowione ujęcia wody.

Dla w/w ujęć wód nie zaistniała konieczność ustalenia stref ochrony pośredniej (korzystne warunki geologiczne, brak szkodliwego lub mogącego zagrażać jakości wód zagospodarowania).

Rezerwuje się teren pod budowę ujęcia wód podziemnych „Górsk – Zławieś Wielka”, które będzie zasilalo Toruń w wodę pitną. Projekt strefy ochronnej ujęcia wód podziemnych „Górsk – Zławieś Wielka” został pokazany na rysunku „Przestrzenne rozmieszczenie obiektów i obszarów chronionych”.

12.5.5. Obszar ochronny zbiornika wód podziemnych -GZWP nr 141

Dla Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 141 ustalono zasięg Obszaru Najwyższej Ochrony GPZW (ONO) (230 km²) oraz Obszaru Wysokiej Ochrony (OWO) (124 km²).

12.5.6. Strefa ochronna wód powierzchniowych

W pasie 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych położonych w granicy OChK Strefy krawędziowej Kotliny Toruńskiej zabronione jest lokalizowanie obiektów budowlanych (z wyjątkami dla urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki leśnej, rolnej lub rybackiej).

12.5.7. Strefy ochrony sanitarnej cmentarzy czynnych

Przy lokalizowaniu wszelkiej nowej zabudowy mieszkalnej, zakładów żywienia zbiorowego, bądź zakładów przechowujących żywność oraz studzien służących do czerpania wody do celów konsumpcyjnych i potrzeb gospodarczych zachować odległości wokół cmentarzy wynikające z norm prawa powszechnie obowiązującego.

12.5.8. Pasy techniczne od linii elektroenergetycznych

Dla napowietrznych linii elektroenergetycznych wysokiego i średniego napięcia oraz dla projektowanych linii elektroenergetycznych należy wyznaczyć pasy techniczne zgodnie z Polską Normą PN-E-05100-1:1998

W obszarze pasów technicznych należy uwzględnić następujące wymagania:

³⁵ Wg Diagnozy prospektywnej.

1. Nie należy lokalizować budynków mieszkalnych lub innych przeznaczonych na stały pobyt ludzi. W indywidualnych przypadkach odstępstwa od tej zasady może udzielić właściciel linii na określonych przez siebie warunkach.
2. Pod linią nie należy sadzić roślinności wysokiej. Zalesienia terenów rolnych w pasie technicznym linii mogą być przeprowadzane w uzgodnieniu z właścicielem linii, który określi maksymalną wysokość sadzonych drzew i krzewów,
3. Teren w pasie technicznym linii nie może być kwalifikowany jako teren przeznaczony pod zabudowę mieszkaniową ani jako teren związany z działalnością gospodarczą (przeżyłową) właściciela linii.

13. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ, W TYM STOPNIA UPORZĄDKOWANIA GOSPODARKI WODNO-ŚCIEKOWEJ, ENERGETYCZNEJ ORAZ GOSPODARKI ODPADAMI - KOMUNIKACJA

Obszar objęty zmianą studium zgodnie z uchwałą nr XI/50/2015 Rady Gminy z dnia 25 czerwca 2015 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zławieś Wielka, uchwałą nr VIII/29/2015 Rady Gminy Zławieś Wielka z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zławieś Wielka oraz uchwałą nr XLVI/316/2018 Rady Gminy Zławieś Wielka z dnia 29 sierpnia 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zławieś Wielka, a także uchwałą nr LVIII/385/2023 Rady Gminy Zławieś Wielka z dnia 22 marca 2023 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zławieś Wielka posiada dostęp komunikacyjny do dróg publicznych.

Zmiany dokonane w oparciu o uchwałą nr XI/50/2015 Rady Gminy z dnia 25 czerwca 2015 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zławieś Wielka, uchwałą nr VIII/29/2015 Rady Gminy Zławieś Wielka z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zławieś Wielka oraz uchwałą nr XLVI/316/2018 Rady Gminy Zławieś Wielka z dnia 29 sierpnia 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zławieś Wielka, a także uchwałą nr LVIII/385/2023 Rady Gminy Zławieś Wielka z dnia 22 marca 2023 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zławieś Wielka nie mają wpływu na uwarunkowania wynikające ze stanu systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, w tym stopnia uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej oraz gospodarki odpadami - komunikacja.

13.1. STAN SYSTEMU TRANSPORTOWEGO

System transportowy ma znaczący wpływ na możliwości rozwoju gminy. Analiza i ocena stanu istniejącego pozwalają na określenie uwarunkowań wynikających z obecnego stanu rozwoju tego systemu i warunków jego funkcjonowania. Szczególnie istotne są stan i warunki funkcjonowania systemu, w tym wyposażenie techniczne układu drogowego oraz stopień

spełnienia wymagań wynikających z funkcji pełnionych w obsłudze ruchu oraz zagospodarowania.

13.1.1. Układ drogowy

Układ drogowy gminy składa się z 268,6 km dróg publicznych, w tym:

- 23,3 km dróg krajowych,
- 18,4 km dróg wojewódzkich,
- 36,9 km dróg powiatowych,
- 198,0 km dróg gminnych.

Pod względem funkcjonalnym w układzie drogowym można wyróżnić drogi zapewniające połączenia ponadlokalne, które zapewniają: droga krajowa, wojewódzkie, część powiatowych oraz drogi o znaczeniu lokalnym, służące miejscowym potrzebom komunikacyjnym, do których zaliczają się pozostałe drogi powiatowe, drogi gminne oraz drogi wewnętrzne.

Przez teren gminy nie przechodzi żadna z dróg krajowych tworzących układ nadrzędny w systemie transportowym województwa kujawsko-pomorskiego. Drogi układu nadrzędnego wiążą województwo z krajowym oraz europejskim systemem drogowym. Spośród nich najbliższej gminy przebiegają:

- droga krajowa nr 1 (międzynarodowa E 75) o przebiegu: Gdańsk – Toruń – Łódź – Częstochowa – Bielsko Biala – granica państwa, stanowiąca fragment transeuropejskiego powiązania drogowego północ-południe i będąca jedną z najważniejszych dróg w kraju na kierunku północ- południe,
- droga krajowa nr 10 o przebiegu: granica państwa – Szczecin – Piła – Toruń – Płońsk (droga nr 7, Warszawa), łącząca centrum kraju z jego północno-zachodnią częścią.

Powiązania gminy z tymi drogami odbywają się przy pomocy drogi krajowej, dróg wojewódzkich i powiatowych, przebiegających przez gminę.

Przebiegające przez gminę droga krajowa nr 80, wojewódzkie nr 546 i 597 oraz część dróg powiatowych pełnią funkcję układu podstawowego w województwie, umożliwiając powiązanie komunikacyjne pomiędzy miastami stołecznymi województwa (Toruniem i Bydgoszczą), pomiędzy siedzibami powiatów i gmin oraz z nadrzędnym układem dróg krajowych. Są to drogi zapewniające również połączenia wszystkich terenów intensywnie zagospodarowanych i umożliwiające tym samym prawidłowe funkcjonowanie województwa.

Z uwagi na położenie gminy względem głównych (stołecznych) ośrodków województwa kujawsko-pomorskiego, którymi są Bydgoszcz i Toruń, najistotniejszą dla powiązań zewnętrznych gminy jest **droga krajowa** nr 80 o przebiegu Pawłówek (droga nr 10) – Bydgoszcz – Fordon – Toruń – Lubicz (droga nr 10). Podstawową funkcją tej drogi jest połączenie Torunia i Bydgoszczy. Droga nr 80 wyprowadza ruch z gminy w kierunku Bydgoszczy i Torunia, zapewnia powiązania z drogami krajowymi nr 1 i 10 oraz umożliwia dojazd do najintensywniej zagospodarowanych terenów gminy położonych wzdłuż tej drogi.

W dalszej kolejności dla powiązań zewnętrznych gminy istotne są następujące drogi **wojewódzkie i powiatowe**:

- droga wojewódzka nr 546, o przebiegu Zławieś Wielka – Rzęczkowo – Łubianka, droga ta zapewnia powiązania gminy z północno-wschodnią częścią województwa, w tym z sąsiednią gminą Łubianka,
- droga wojewódzka nr 597, o przebiegu Rzęczkowo – Cichoradz – Siemoń – Unisław, wyprowadzająca ruch z gminy w kierunku Unisławia i północnej prawobrzeżnej części województwa,
- droga powiatowa nr 1544 o przebiegu Dąbrowa Chełmińska – Bolumin – Skłudzewo, zapewniająca powiązania zachodniej części gminy z gminą Dąbrowa Chełmińska,

- droga powiatowa nr 1545 o przebiegu Dąbrowa Chełmińska – Cichoradz, zapewniająca powiązania z gminą Dąbrowa Chełmińska,
- droga powiatowa nr 2005 o przebiegu Łubianka – Zamek Bierzglowski – Czarne Błoto, służąca powiązaniom południowej części gminy z gminą Łubianka i drogami wojewódzkimi na jej terenie,
- droga powiatowa nr 2015 o przebiegu Siemoń – Wybcz, łącząca się z drogą wojewódzką nr 551, prowadzącą w kierunku Chełmży.

Na terenie gminy znajduje się droga wojewódzka nr 249, o przebiegu Czarnowo (droga nr 80) – rzeka Wisła – Solec Kujawski – droga nr 10. Z uwagi na brak ciągłości (brak stałej przeprawy przez Wisłę), droga ta nie obsługuje powiązań zewnętrznych gminy (stanowi ona drogę strategiczną).

Pozostałe drogi powiatowe zapewniają spójność sieci dróg krajowej, wojewódzkich i w.w. dróg powiatowych. Są to następujące drogi:

- nr 2001 o przebiegu Zławieś Mała – Zarośle Cienkie,
- nr 2002 o przebiegu Gierkowo – Skłudzewo – Rzęczkowo,
- nr 2003 o przebiegu Siemoń – Łążyn,
- nr 2004 o przebiegu Łążyn – Zarośle Cienkie – Smolno,
- nr 2006 o przebiegu Rozgarty – Górsk.

Wyżej wymienione drogi krajowa, wojewódzkie i powiatowe zapewniają również ważne połączenia wewnętrzne gminy, służąc dojazdowi do poszczególnych wsi oraz łącząc je między sobą.

Droga krajowa oraz drogi wojewódzkie i powiatowe łączą funkcję obsługi ruchu w powiązaniach zewnętrznych i wewnętrznych z obsługą zagospodarowania, znajdującego się przy drodze.

Drogi gminne służą bezpośredniej obsłudze zagospodarowania, wyprowadzają ruch na drogi wyższych kategorii i uzupełniają powiązania o lokalnym znaczeniu.

Część zagospodarowania gminy obsługiwana jest przez drogi niezaliczone do żadnej kategorii dróg publicznych. Są to **drogi wewnętrzne** na terenach mieszkaniowych, rolnych oraz zakładowe na terenach PGL Lasy Państwowe.

Przebiegi istniejących dróg publicznych i kierunki powiązań zewnętrznych, przedstawiono na rysunku „Stan istniejący. Kategorie i klasy dróg publicznych”.

Sieć dróg publicznych i wewnętrznych dobrze udostępnia zagospodarowanie gminy, przy czym część zabudowy, dostępna jest jedynie przy pomocy dróg utwardzonych nieulepszonych (leszowych i żwirowych) i nieutwardzonych (gruntowych).

Drogi twarde o nawierzchni twardej stanowią 40 % długości dróg publicznych, w większości są to drogi o nawierzchni bitumicznej.

Droga krajowa i drogi wojewódzkie posiadają nawierzchnie twarde ulepszone. Nawierzchnie twarde ulepszone posiada 90% dróg powiatowych i 17% dróg gminnych.

Wskaźniki gęstości dróg twardych wynoszą:

- w gminie 60 km/100 km² i 98 km/10 tys. mieszkańców
- w województwie kujawsko-pomorskim 77 km/100 km² i 76 km/10 tys. mieszkańców
- w kraju 81 km/100 km² i 60 km/10 tys. mieszkańców.

Przy średniej gęstości zaludnienia 61 osób/km² w gminie, 115 osób/km² w województwie kujawsko-pomorskim i 125 osób/km² w Polsce, przy ok. 40 – 60 osób/km² w gminach wiejskich oznacza to stosunkowo dobrą dostępność do sieci dróg utwardzonych.

Drogi o nawierzchni twardej obsługują najważniejsze połączenia zewnętrzne i wewnętrzne gminy oraz rejon o największej koncentracji zabudowy. Drogi nieutwardzone obsługują głównie tereny zabudowy jednorodzinnej i ekstensywnie zagospodarowane – rozproszonej zabudowy, rolne i leśne.

Droga krajowa nr 80 posiada jezdnię i pobocza utwardzone, gdzie szerokość drogi w zależności od odcinka waha się pomiędzy 10 a 11 m. Drogi wojewódzkie posiadają jezdnie o szerokości 5,0 – 7,0 m., drogi powiatowe 4,0 – 7,0 m., gminne 4,0-6,0m.

Charakterystykę wyposażenia układu drogowego w nawierzchnie przedstawiono w tabeli „Długość i nawierzchnie poszczególnych kategorii dróg publicznych”.

L.p.	Drogi	Długość	Nawierzchnie	
			Twarde	Nieutwardzone
1	2	3	4	5
1	Krajowa	23,3	23,3	-
2	Wojewódzkie	18,4	18,4	-
3	Powiatowe	36,9	33,4	3,5
4	Gminne	190,0	31,7	158,3
5	Ogółem	268,6	106,8	161,8

Tabela 40 Długość i nawierzchnie poszczególnych kategorii dróg publicznych.

Źródło: Włodzimierz Rybarczyk

Drogi z nawierzchnią twardą przedstawiono na rysunku „Stan istniejący. Drogi, komunikacja publiczna, szlaki rowerowe, kolej”

Największe natężenie ruchu występuje na drodze krajowej nr 80. Dane dotyczące obecnego poziomu ruchu oraz ruchu prognozowanego przedstawiono w tabeli „Pomiary i prognozy ruchu”. Informacje dotyczące stanu istniejącego pochodzą z Generalnych Pomiarów Ruchu przeprowadzonych w latach 2000 i 2005r. na zamówienie Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad. Wielkość ruchu prognozowanego oszacowano na podstawie opracowań i wytycznych publikowanych przez GDDKiA. Wytyczne te zasadniczo przeznaczone są dla dróg, dla których zakłada się, że w ich otoczeniu nie zajdą istotne zmiany, mogące wpłynąć na wielkość ruchu. W przypadku dróg na terenie gminy Zławieś Wielka taką zmianą mógłby być intensywny rozwój bydgosko-toruńskiego obszaru metropolitalnego i funkcji typowych dla podmiejskiej strefy zurbanizowanej tych miast. Dla takiego scenariusza rozwoju wymagane byłoby wówczas wykonanie specjalistycznych analiz systemu transportowego, wraz z opracowaniem prognoz i rozkładów ruchu dla różnych wariantów rozwoju przestrzennego i systemu transportowego. W tabeli przedstawiono również oszacowanie ruchu w 50-tej godzinie w roku, przyjmowanego jako miarodajny dla określania przepustowości dróg zamiejskich. W zależności od charakteru drogi, ruch ten waha się w granicach 8 - 14% SDR (Średniego Dobowego Ruchu).

L.p.	Droga	Odcinek	SDR 2005 (DK 80) lub 2000 (DW)	Udział pojazdów ciężarowych w 2000 lub 2005 r.	Ruch w 50-tej godzinie w 2005r lub 2000r.	Ruch w 2020r.	Ruch w 50-tej godzinie w 2020r.
1	2	3	4	5	6	7	8
1	80	Bydgoszcz – gr. gminy	15.574	10	1.800	25.800	2.800
2	80	gr. gminy – Zławieś W.	10.284	11	1.200	16.300	1.800

3	80	Zławieś W. - Toruń	10.904	10	1.300	17.100	1.900
4	546	Zławieś W. - Łubianka	1.211	15	130	2.400	250

Tabela 41 Pomiary i prognozy ruchu.

Źródło: Włodzimierz Rybarczyk

Analiza powyższych danych ruchowych prowadzi do następujących wniosków:

- **wielkości prognozowanego ruchu na drodze krajowej nr 80 w obszarze gminy Zławieś Wielka są na granicy przepustowości przekroju jednojezdniowego dwupasowego i wskazują na konieczność rozbudowy drogi do standardu drogi klasy głównej ruchu przyspieszonego o przekroju dwie jezdnie po dwa pasy ruchu (GP 2 x 2), co zwiększy jej przepustowość i zapewni właściwe warunki ruchu, rozbudowa ta powinna nastąpić w perspektywie ok. 2020r. szybszy rozwój bydgosko-toruńskiego obszaru metropolitalnego może spowodować konieczność wcześniejszego przystąpienia do rozbudowy tej drogi,**
- **pozostałe drogi na terenie gminy nie wymagają rozbudowy do przekroju szerszego niż jednojezdniowy dwupasowy (1x2).**

Klasy dróg w stanie istniejącym przedstawiono na rysunku „Układ drogowy, klasy dróg”. Przy klasyfikacji wykorzystano dane z opracowań dla województwa kujawsko-pomorskiego (*Planu zagospodarowania przestrzennego, Strategii rozwoju*), zarządzenia Generalnego Dyrektora Dróg Publicznych oraz informacje uzyskane w Powiatowym Zarządzie Dróg. Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 2 marca 1999r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie (Dz.U.99.43.430), przez klasę drogi rozumie się przyporządkowanie drodze odpowiednich parametrów technicznych, wynikających z jej cech funkcjonalnych. Zasadniczym problemem przy określaniu klas dróg istniejących jest niepełne dostosowanie parametrów technicznych dróg do funkcji przez nie pełnionych. Większy ruch i większy zakres obsługi ruchu ponadlokalnego, szczególnie międzyregionalnego, wymagają lepszych parametrów i wyposażenia technicznego oraz ograniczenia obsługi zagospodarowania – dostępności do drogi.

W stanie istniejącym droga krajowa nr 80 jest drogą główną ruchu przyspieszonego (GP). Droga obsługuje ruch regionalny i lokalny. Znaczną część ruchu stanowi ruch tranzytowy w stosunku do gminy, pomiędzy Toruniem i Bydgoszczą. Droga posiada jedną jezdnię i pobocza utwardzone. Obecne odległości między skrzyżowaniami oraz duża liczba zjazdów do przyległych nieruchomości, nie odpowiadają wymaganiom dla tej klasy drogi. Problemami są także duże natężenie ruchu, brak wydzielonych chodników i ścieżek rowerowych oraz niski poziom bezpieczeństwa ruchu.

Drogi wojewódzkie zaliczone są obecnie do klasy dróg zbiorczych, drogi te obsługują ruch regionalny i lokalny, poza drogą 249, która obsługuje obecnie wyłącznie ruch lokalny. Odległości między skrzyżowaniami i zakres obsługi zagospodarowania w większości odpowiadają wymaganiom dla klasy zbiorczej. Drogi te nie posiadają chodników, poza krótkimi odcinkami na terenach zabudowy oraz ścieżek rowerowych.

Drogi powiatowe w większości zaliczono do dróg zbiorczych, poza drogą nr 2001 (Zławieś Mała – Zarośle Cienkie), która nie posiada nawierzchni twardej na całej długości drogi nr 2006 (Rozgarty - Górsk), która stanowi tylko dojazd do Górsk. Odległości między skrzyżowaniami dróg zbiorczych i zakres obsługi zagospodarowania w większości odpowiadają wymaganiom dla tej klasy drogi. Dla części dróg konieczne jest poszerzenie jezdni do wymaganych 5,5 – 7,0 m. Drogi powiatowe nie posiadają chodników, poza krótkimi odcinkami na terenach zabudowy oraz ścieżek rowerowych.

Drogi gminne posiadają klasy dróg lokalnych i dojazdowych. Podstawowym problemem jest niedostateczne wyposażenie tych dróg w nawierzchnie twarde oraz zbyt małe szerokości jezdni i pasów drogowych, co utrudnia ich wyposażenie jednocześnie w jezdnie i chodniki.

13.1.2. Komunikacja kolejowa

Wzdłuż granicy gminy z Toruniem oraz przez jej zachodnie obszary leśne przebiega jednotorowa bocznica kolejowa, prowadząca do zakładów na terenie Torunia. Bocznica obecnie nie jest eksploatowana.

Przez teren gminy przebiegały linie kolejowe Toruń – Bydgoszcz Fordon oraz Toruń – Unisław, których nawierzchnie (torowiska) zostały rozebrane.

Pożądanym jest, by teren bocznic stał elementem infrastruktury drogowej lub/oraz technicznej.

13.1.3. Komunikacja zbiorowa (autobusowa)

Obsługę zapewniają linie autobusowe. Głównym ciągiem jest droga nr 80, ponadto autobusy kursują wzdłuż dróg wojewódzkich nr 546 i 597 oraz części dróg powiatowych i gminnych. Autobusy zapewniają dojazd do Torunia, Bydgoszczy i wsi gminnej. Uzupełnieniem regularnej komunikacji autobusowej są kursy autobusów szkolnych, stanowiących często jedyne połączenie dla niektórych obszarów. Najwięcej autobusów kursuje wzdłuż drogi nr 80 – w dniu powszednim z przystanku Zławieś Wielka odjeżdża ponad 70 autobusów w różnych kierunkach. Oferta przewozowa dostosowana jest do istniejącego zapotrzebowania.

Komunikacja autobusowa zapewnia zadawalające warunki obsługi dla terenów położonych wzdłuż drogi krajowej, wojewódzkich nr 546 i 597 i części dróg powiatowych. Część zabudowy znajduje się poza zasięgiem bezpośredniej obsługi komunikacją autobusową – przystanki znajdują się w odległości 1 – 3 km, dotyczy to w szczególności terenów, do których nie prowadzą drogi twarde. Przebiegi linii komunikacji autobusowej przedstawiono na rysunku „Stan istniejący. Drogi, komunikacja publiczna, szlaki rowerowe, kolej”.

13.1.4. Ruch pieszy i rowerowy

Większość dróg, w tym krajowych, wojewódzkiej i powiatowych nie posiada wydzielonych chodników dla pieszych, które znajdują się wyłącznie na odcinkach z intensywną zabudową, głównie we wsi gminnej. Stanowi to poważne zagrożenie dla bezpieczeństwa pieszych.

Na terenie gminy brak jest wydzielonych ścieżek rowerowych. Ruch rowerowy odbywa się na ogólnodostępnych jezdniach dróg publicznych. Największe zagrożenie bezpieczeństwa rowerzystów występuje na drodze nr 80, z uwagi na duże natężenie i prędkość ruchu oraz udział pojazdów ciężarowych..

Przez teren gminy przechodzą znakowane turystyczne szlaki rowerowe:

- Szlak Przyjaźni Bydgoszcz - Toruń (niebieski), przebiegający m.in. przez Skłudzewo, Zarośle Cienkie i Rozgarty,
- Toruń – Chełmno (czerwony), przebiegający m.in. przez Zamek Bierzgołowski, Łążyn i Siemoń,
- Szlak Doliny Dolnej Wisły (czarny), przebiegający m.in. przez Zamek Bierzgołowski, Rzęczkowo i Kamieniec.

13.1.5. Transport ładunków

Największe źródła i cele ruchu towarowego (obiekty produkcyjne, głównie przetwórstwa rolnego i spożywczego, magazyny i hurtownie) znajdują się przy drodze nr 80 w Złejwsi Wielkiej i Przysieku, ponadto pojedyncze obiekty przy drogach wojewódzkich w Rzęczkowie i Siemoniu. Tranzytowy ruch ciężarowy występuje głównie na drodze krajowej oraz woje-

wódkich. Zgodnie z pomiarami ruchu, udział pojazdów ciężarowych w ruchu na drogach nr 80 i 546 przekracza 10%.

13.1.6. Parkowanie pojazdów

Na terenie gminy nie występują istotne problemy z parkowaniem pojazdów, poza krótkimi odcinkami dróg krajowych i wojewódzkich, na terenach ciągłej zabudowy wzdłuż drogi, na których parkowanie, związane z dojazdami do handlu i usług, odbywa się na jezdniach, chodnikach lub nieutwardzonych poboczach, stwarzając tym samym utrudnienia w ruchu i zagrożenie jego bezpieczeństwa.

13.2. UWARUNKOWANIA ROZWOJU KOMUNIKACJI WYNIKAJĄCE Z UWARUNKOWAŃ ZEWNĘTRZNYCH, DOTYCHCZASOWYCH USTAŁEŃ PLANISTYCZNYCH, STRATEGII, PLANÓW ROZWOJU ORAZ WNIOSKÓW DO STUDIUM

13.2.1. Szczebel krajowy

Koncepcja polityki przestrzennego zagospodarowania kraju (przyjęta przez Sejm 17 listopada 2000 r.) wśród ośrodków rozwoju społeczno-gospodarczego o potencjalnym znaczeniu europejskim (europoli) wskazuje na bipolarną aglomerację Bydgoszcz – Toruń. Decydujące znaczenie dla rozwoju będą miały pasma, których osie wyznaczać będą przyszłe autostrady i drogi ekspresowe, przede wszystkim o znaczeniu europejskim.

Część województwa kujawsko-pomorskiego, w której znajduje się gmina Zławieś Wielka znajduje się w zasięgu transeuropejskich korytarzy transportowych (TEN/TINA) łączących Półwysep Skandynawski z Europą Południową i Ukrainą. Są nimi:

- ustanowiony korytarz VI (Gdańsk – Warszawa /Łódź/ - Katowice – Ostrawa), którego wypełnieniem jest m.in. istniejąca droga krajowa nr 1 (międzynarodowa E 75), biegnąca z Trójmiasta przez Toruń, Łódź do przejścia w Cieszynie oraz planowana autostrada A-1 o przebiegu Gdańsk – Toruń – Łódź – Częstochowa – Gliwice – granica państwa),
- postulowany korytarz KA (Gdańsk – Warszawa – Kowel – Konstanca – Odessa), obejmujący m.in. fragmenty istniejących dróg nr 1 i 10 (Bydgoszcz – Toruń – Płońsk) oraz planowanej autostrady A-1 i drogi ekspresowej S-10, przebiegającej w nawiązaniu do istniejącej drogi nr 10.

Głównym celem *Strategii rozwoju kraju 2007–2015* (przyjętej przez Radę Ministrów w dniu 29 listopada 2006r.) jest podniesienie poziomu i jakości życia mieszkańców Polski, przez co rozumie się m.in. możliwość korzystania z funkcjonalnej i łatwo dostępnej infrastruktury technicznej (w tym transportowej) i życie w czystym, zdrowym i sprzyjającym środowisku przyrodniczym. Wśród priorytetów określających działania, dzięki którym możliwe będzie osiągnięcie głównego celu, wymienia się poprawę infrastruktury technicznej. Dostępność i stan infrastruktury są istotnymi uwarunkowaniami przyspieszania rozwoju i podnoszenia konkurencyjności gospodarki.

W transporcie przewiduje się w szczególności budowę spójnej sieci autostrad i dróg ekspresowych, a także modernizację sieci dróg stanowiących połączenie z systemem transeuropejskich korytarzy transportowych TEN-T.

W odniesieniu do województwa kujawsko-pomorskiego, polityka regionalna państwa, oprócz wspierania inwestycji transportowych, będzie wspierała działania na rzecz integracji duopolu Bydgoszczy i Torunia poprzez rozwój szybkiej kolei oraz wzmacnianie funkcji metropolitalnych tych miast. Istotne będzie także wykorzystanie duopolu dla rozwoju otaczających go terenów wiejskich.

Głównym celem *Programu operacyjnego Infrastruktura i Środowisko* (przyjętego przez Radę Ministrów w dniu 29 listopada 2006r.) jest podniesienie atrakcyjności inwestycyjnej Polski i jej regionów poprzez rozwój infrastruktury technicznej przy równoczesnej ochronie i poprawie stanu środowiska. Program ten w odniesieniu do transportu koncentruje się na działaniach strategicznych i ponadregionalnych – sieci TEN-T i krajowych połączeniach międzyregionalnych oraz transporcie przyjaznym środowisku i bezpieczeństwie transportu.

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020: Regiony, Miasta, Obszary Wiejskie.

Powyższy dokument określa uwarunkowania, cele i kierunku rozwoju regionalnego, politykę państwa wobec województw lub obszarów problemowych, a także zasady i mechanizmy współpracy i koordynacji działań podejmowanych na poziomie krajowym z działaniami podejmowanymi przez samorząd terytorialny na poziomie województwa oraz pozostałych uczestników polityki regionalnej.

Położenie gminy Zławieś Wielka pomiędzy Bydgoszczą a Toruniem w perspektywie wzrostu do 2020 roku rangi miasta wojewódzkiego może przyczynić się do wzmocnienia pozycji gminy. Gmina nie wpisuje się we wskazane w Strategii zagrożenie sąsiadujących miast wojewódzkich związane z utratą liczby ludności. W kontekście wskaźników prezentowanych w rzeczonym dokumencie, ważąc na bliskość największych ośrodków akademickich w województwie pozytywny wymiar dla gminy może mieć prognozowany do 2020 roku wzrost odsetka osób z wyższym wykształcenie. Znaczenie dla rozwoju gminy w kontekście prezentowanych w Strategii prognoz może mieć także jej położenie przy drodze krajowej nr 80, łączącej Toruń i Bydgoszcz oraz odległość gminy od lotniska w Bydgoszczy.

13.2.2. Szczelbel wojewódzki

Wydział Środowiska i Rolnictwa Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w trakcie składania wniosków przed powtórzeniem procedury sporządzania zmiany studium pismem WSiR.II.AR/6633/1371/06 z dnia 30.10.2006r. wskazał na konieczność uwzględnienia terenów, objętych wszelkimi formami ochrony, w tym obszary Natura 2000. Ze strony wojewody nie zgłoszono wniosków do sporządzanego *Studium* w zakresie zadań rządowych, o których mowa w art. 48 ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, co oznacza na terenie gminy brak jest takich zadań, co dotyczy także dróg krajowych, będących własnością Skarbu Państwa, których zarządcą jest organ administracji rządowej – Generalny Dyrektor Dróg Krajowych i Autostrad.

Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Bydgoszczy, w trakcie składania wniosków przed powtórzeniem procedury sporządzania zmiany studium GDDKiA-O/BY-21/072/107/2006 z dnia 6.11.2006r. wnosi o uwzględnienie w *Studium* następujących uwag i zastrzeżeń:

- *Studium* należy sporządzić na podstawie planu zagospodarowania przestrzennego województwa kujawsko-pomorskiego,
- należy zachować dotychczasowe rezerwy terenowe dla drogi krajowej nr 80, szerokość drogi krajowej w liniach rozgraniczających należy przyjąć jak dla klasy GP dwujezdniowej, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 2 marca 1999r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie,
- obiekty budowlane przy drogach krajowych powinny być sytuowane w odległości dla drogi klasy GP- co najmniej 25 m od zewnętrznej krawędzi tej jezdni - ustawa o drogach publicznych; po stronie rezerw terenowych pod dobudowę drugiej jezdni, normatywną od-

- ległość należy zwiększyć o 15 m (o szerokość drugiej jezdni wraz z pasem rozdziału); w pasie drogowym nie należy lokalizować żadnych obiektów budowlanych oraz urządzeń nie związanych z potrzebami zarządzania drogami lub potrzebami ruchu drogowego,
- ze względów bezpieczeństwa ruchu i ograniczonej dostępności do drogi krajowej nr 80 (droga klasy GP – główna ruchu przyspieszonego) nie dopuszcza się sytuowania nowych zjazdów bezpośrednio z drogi krajowej do przyległego terenu, jak również zmiany charakteru istniejących zjazdów indywidualnych na zjazdy publiczne; jednocześnie GDDKiA wnioskuje o kompleksowe rozwiązywanie włączenia terenów przyległych do drogi krajowej i przewidywanie dróg zbiorczych w celu zmniejszenia liczby istniejących włączeń bezpośrednio do drogi,
 - przy zagospodarowaniu terenu w obrębie skrzyżowania dróg krajowych z drogami bocznymi należy zachować wymagany trójkąt widoczności.
 - przy powtórnym zawiadomieniu o przystąpieniu do sporządzenia zmiany studium GDDKiA w piśmie GDDKiA-O/BY-P5/439/001/2010 z dnia 13 stycznia 2010r. zawarła wnioski adekwatne do przywołanych powyżej.

Zgodnie z Planem zagospodarowania przestrzennego Województwa Kujawsko-Pomorskiego (przyjętym uchwałą nr XI/135/03 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 26 czerwca 2003 r.) gmina znajduje się w zasięgu aglomeracji bydgosko-toruńskiej. Obecne związki Bydgoszczy i Torunia z ich regionalnym zapleczem są wyraźne i w licznych dziedzinach bardzo silne, niemniej stwierdza się niedorozwój ich niektórych funkcji metropolitalnych, m.in. wymagana jest poprawa dostępności komunikacyjnej. W dłuższym okresie czasu aglomeracja ta ma szansę stać się jednym z europoli Europy Środkowej. Do obszaru aglomeracji zaliczono 27 gmin po obydwu stronach Wisły, w tym gminę Zawieś Wielka i sąsiednie. Obszar ten zajmuje 3860 km² i zamieszkuje ok. 870 tys. osób, w tym 2/3 w Bydgoszczy i Toruniu. Obszar ten koncentruje jednocześnie ponad połowę zarejestrowanych w województwie podmiotów gospodarczych, większość szkolnictwa wyższego, usług kultury, specjalistycznej opieki medycznej, otoczenia biznesu.

Obszar aglomeracji odznacza się dobrze rozwiniętą siecią komunikacyjną znaczenia międzynarodowego, krajowego i regionalnego. Ze względu na przebieg przez aglomerację korytarzy transportowych, tworzonych przez główne drogi kołowe, w tym planowaną autostradę i drogi ekspresowe, linie kolejowe, szlaki wodne, obszar jest dobrze dostępny z innych ośrodków regionalnych, jak również z terenu województwa, dla których stanowi główny ośrodek obsługi w zakresie funkcji regionalnych.

Plan określa główny cel zagospodarowania przestrzennego regionu, którym jest zbudowanie struktur funkcjonalno-przestrzennych podnoszących konkurencyjność regionu i jakość życia mieszkańców. Celami szczegółowymi są m.in.: zwiększenie atrakcyjności regionu, w tym poprzez wysoce sprawne systemy infrastruktury technicznej i dogodnie powiązania ze światem zewnętrznym oraz przyspieszenie rozwoju największych miast regionu jako aktywnych biegunów wzrostu, stymulujących wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich w ich otoczeniu. *Plan* wskazuje na dolinę Wisły, jako na obszar o najwyższej aktywności społecznej i gospodarczej, w którym wyróżniają się Bydgoszcz i Toruń. Miasta te staną się biegunami wzrostu wielkomiejskiej aglomeracji o znaczeniu europejskim – europolem. Aglomeracja obu miast stymulować będzie rozwój całego województwa. Elementem dobrego funkcjonowania europolu będą szybkie drogowe i szynowe połączenia komunikacyjne. Zgodnie z *Planem* rozwój i zagospodarowanie, których źródłem będą największe ośrodki miejskie województwa, w pierwszej kolejności będzie odbywał się wzdłuż głównych szlaków komunikacyjnych, kreując pasma wysokiej aktywności społecznej i gospodarczej. Przede wszystkim, rozwiną się one wzdłuż dróg łączących Bydgoszcz z Toruniem, w tym wzdłuż drogi krajowej nr 80.

Bliskość Torunia i Bydgoszczy powoduje, że część gminy zaczyna nabierać cech zurbanizowanych obszarów podmiejskich.

Spośród powiązań zewnętrznych regionu, istotne znaczenie dla gminy Zławień Wielka, będą miały autostrada A-1 i połączona z nią w Toruniu droga ekspresowa S-10. Podstawowy układ wewnątrzregionalnych powiązań komunikacyjnych składać się będzie z odcinków autostrady A-1, dróg ekspresowych, krajowych i powiatowych. Realizacja autostrady i dróg ekspresowych oraz przebudowa pozostałych dróg krajowych i dróg wojewódzkich, będzie sprzyjać koncentracji na nich znaczącej części ruchu pojazdów samochodowych, w szczególności skanalizowaniu ruchu tranzytowego oraz poprawie warunków ruchu na pozostałych drogach. Poprawa nastąpi także poprzez budowę obwodnic. Rozwój komunikacji wymaga przestrzegania zasad podziału infrastruktury komunikacyjnej na nadrzędną i podstawową oraz poprawy parametrów technicznych i użytkowych infrastruktury komunikacyjnej, adekwatnie do jej pozycji w układzie funkcjonalnym.

Plan wyodrębnia cztery zróżnicowane strefy polityki przestrzennej, w tym centralną, obejmującą tereny w dolinie Wisły z aglomeracją Bydgoszczy i Torunia. Integracja funkcjonalno-przestrzenna aglomeracji bydgosko-toruńskiej i kształtowanie europolu, będzie realizowane poprzez:

- koordynację gospodarki przestrzennej biegunów aglomeracji, zwłaszcza w zakresie polityki inwestycyjnej dotyczącej infrastruktury technicznej, komunikacyjnej, społecznej o zasięgu regionalnym oraz zabudowy mieszkaniowej na obszarach pomiędzy biegunami,
- poprawę dostępności komunikacyjnej obszaru aglomeracji i wzajemnej dostępności komunikacyjnej Bydgoszczy i Torunia.

Kierunkiem działań planistycznych w zakresie komunikacji jest poprawa powiązań podnoszących atrakcyjność regionu. W *Planie* przyjęto funkcjonalny podział układu drogowego na nadrzędny i podstawowy. Kierunki działań w zakresie układu nadrzędnego, realizującego zewnętrzne powiązania województwa, obejmują m.in.:

- dokończenie budowy autostrady A-1: Gdańsk – Świecie – Toruń – Łódź – Gorzyczki – granica państwa, wraz z istotnymi dla gminy węzłami Turzno, Lubicz i Czerniewice,
- przebudowę do parametrów technicznych klasy S (drogi ekspresowej) drogi krajowej nr 10: (granica państwa) – Szczecin – Pawłówek (droga nr 80, Bydgoszcz) – Toruń – Płońsk (droga S-7, Warszawa),
- przebudowa w klasie technicznej GP (droga główna ruchu przyspieszonego) drogi krajowej nr 80: Pawłówek – Bydgoszcz – Toruń – Lubicz (droga S-10), wraz z budową drugiej jezdni, budową obwodnicy wsi Zławień Wielka oraz tras średnicowych w Bydgoszczy i Toruniu.

Dla układu podstawowego, wśród najważniejszych kierunków w zakresie zapewnienia bezpośrednich sprawnych połączeń ośrodków powiatowych ze stolicami województwa i między sobą wymieniono połączenie drogi ekspresowej S-10 z drogą krajową nr 80 z przeprawą mostową przez Wisłę w Solcu Kujawskim.

Do najważniejszych kierunków rozwoju portów lotniczych zlokalizowanych na terenie województwa kujawsko-pomorskiego zaliczono m.in. przebudowę lotniska usługowo-sportowego w Toruniu, która umożliwi zakwalifikowanie jego do portów lotniczych lokalnych.

W planie przewidziano również możliwość nadania Wiśle funkcji drogi wodnej o znaczeniu międzynarodowym.

W strefie centralnej województwa (obejmującej m.in. gminę Zławień Wielka), w zakresie działań mających lub mogących mieć wpływ na funkcjonowanie systemu transportowego gminy planuje się m.in. powiększenie obszarów chronionego krajobrazu w dolinie Wisły i objęcie ochroną doliny dolnej Wisły oraz postuluje się zagospodarowanie nieczynnej linii

kolejowej Toruń – Unisław jako szlaku rowerowo-konnego. Dla zapewnienia prawidłowego funkcjonowania strefy niezbędna jest modernizacja sieci komunikacyjnej, obejmująca m.in.:

- budowę autostrady A-1, drogi ekspresowej S-10 i przebudowę drogi krajowej nr 80,
- przebudowę do klasy drogi głównej (G) dróg wojewódzkich nr 546 (Zawieś Wielka – Rzęczkowo- Łubianka) i 597 (Rzęczkowo- Cichoradz – Siemoń – Unisław),
- budowę zachodniej części północnej obwodnicy Torunia, na odcinku od Różankowa do Górską, na przedłużeniu istniejącej drogi wojewódzkiej nr 552 (Różankowo- Łysomice – Lubicz), jako drogi wojewódzkiej klasy głównej,
- powiązanie miast Bydgoszczy i Torunia torem szynowym szybkiego ruchu.

Należy w tym miejscu zauważyć, że wśród w.w. niezbędnych inwestycji nie wymieniono budowy drogi z mostem na wysokości Solca Kujawskiego oraz rozbudowy lotniska w Toruniu. Ponadto nie został sprecyzowany przebieg szybkiego połączenia szynowego pomiędzy Bydgoszczą i Toruniem.

Uszczegółowieniem kierunków zagospodarowania przestrzennego województwa jest spis zadań ponadlokalnych realizujących cele publiczne.

Wśród zadań o znaczeniu krajowym (rozumianych jako wnioski do koncepcji zagospodarowania przestrzennego kraju) wymieniono m.in. przebudowę drogi krajowej nr 80 (poz.13), polegającą m.in. na budowie obwodnicy wsi Zławieś Wielka, trasy średnicowej w Toruniu i drugiej jezdni na całej długości.

Wśród zadań o znaczeniu wojewódzkim wymieniono m.in.:

- przebudowę drogi wojewódzkiej nr 552 – dobudowę odcinka Różankowo – Górsk w klasie drogi głównej,
- przebudowę drogi wojewódzkiej nr 546,
- przebudowę drogi wojewódzkiej nr 597,
- przebudowę lotniska sportowo-usługowego w Toruniu.

W powyższym spisie nie znajduje się budowa drogi z mostem na wysokości Solca Kujawskiego. Połączenie takie po śladzie istniejącej drogi wojewódzkiej nr 249 jest natomiast wykazane na rysunku nr 23 „Kierunki rozwoju sieci drogowej”. Aktualnie został podpisany list intencyjny pomiędzy Marszałkiem Województwa Kujawsko-Pomorskiego, Starostą Toruńskim, Starostą Bydgoskim i Burmistrzem Solca Kujawskiego w sprawie przeprawy promowej na Wiśle w tymże miejscu. Rozwój połączeń kolejowych między Bydgoszczą i Toruniem sprowadza się do modernizacji istniejącej linii kolejowej nr 18: Kutno – Toruń – Bydgoszcz – Piła.

W dniu 23 kwietnia 2007r. Sejmik Województwa Kujawsko – Pomorskiego podjął uchwałę Nr VII/91/07 w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany *Planu zagospodarowania przestrzennego województwa kujawsko-pomorskiego* w granicach administracyjnych województwa, uchylając jednocześnie poprzednie uchwały w sprawie przystąpienia do zmiany w.w. planu, dotyczącej Bydgosko-Toruńskiego Obszaru Metropolitalnego. W uzasadnieniu wskazano, że brak nowej koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju powoduje, że nie ma podstawy prawnej do uzgodnienia planu zagospodarowania przestrzennego obszaru przez właściwego ministra.

We wstępie do *Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego na lata 2007 – 2020* (przyjętej uchwałą nr XLI/586/05 Sejmiku województwa kujawsko-pomorskiego z dnia 12 grudnia 2005r.), która jest zaktualizowaną wersją *Strategii* z 2000r. stwierdza się, że jest ona w pełni spójna z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego, który rysuje wizję zagospodarowania przestrzennego województwa również w wymiarze roku 2020.

Dokument utrzymuje nadrzędny cel dotychczasowej strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego, którym jest poprawa konkurencyjności regionu i podniesienie poziomu życia mieszkańców przy respektowaniu zasad zrównoważonego rozwoju.

Jednym z priorytetów jest unowocześnienie struktury funkcjonalno-przestrzennej regionu, w tym:

- wspieranie procesów metropolizacji ośrodków stołecznych Bydgoszczy i Torunia, m.in. rozwój połączeń komunikacyjnych zapewniających dobrą dostępność do innych ośrodków krajowych i europejskich, rozwój szybkich drogowych i szynowych połączeń komunikacyjnych pomiędzy ośrodkami stołecznymi, ale również wiążących Bydgoszcz i Toruń z otoczeniem regionalnym,
- rozwój infrastruktury technicznej służący poprawie dostępności regionu z zewnątrz i zwiększeniu spójności układów transportowych wewnątrz regionalnych, m.in. budowa autostrady A-1 i dróg ekspresowych, przebudowa i modernizacja techniczna dróg krajowych - dostosowaniem do odpowiednich klas technicznych, budowa obwodnic i poprawa bezpieczeństwa ruchu, budowa i modernizacja dróg wojewódzkich, powiatowych i gminnych, stworzenie sieci nowoczesnego transportu publicznego, budowa dróg rowerowych.

Rozwój funkcji metropolitalnych

Porozumienie partnerskie w sprawie Bydgosko-Toruńskiego Obszaru Metropolitalnego z 20 kwietnia 2005r. zostało zawarte pomiędzy Marszałkiem Województwa Kujawsko-Pomorskiego, Prezydentem Miasta Bydgoszczy, Prezydentem Miasta Torunia, Starostą Bydgoskim i Starostą Toruńskim.

Podjęto prace nad planem zagospodarowania przestrzennego przyszłego Bydgosko-Toruńskiego Obszaru Metropolitalnego przy współudziale miast Torunia i Bydgoszczy. Przedsięwzięcie to realizowane jest w ramach międzynarodowego projektu DEFRIS współfinansowanego środkami Inicjatywy Europejskiej INTERREG III B.

W maju 2007r. zostało również opracowane studium wykonalności szybkiej kolei metropolitalnej BITCity łączącej Toruń z Bydgoszczą, jeden z wariantów (najdroższy) przewiduje budowę nowej trasy przez gminę Zławieś Wielka. Przyjęcie wniosków z tego opracowania przewidywane jest w drugiej połowie 2007r.

Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego

W piśmie PSG.III.7322-1/2010 z dnia 21 stycznia 2010r. Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego zwrócił uwagę na kwestie związane z ochroną przyrody oraz projektowaną przez samorząd województwa drogę w docelowej klasie GP.

Program Ochrony Środowiska z Planem Gospodarki Odpadami Województwa Kujawsko-Pomorskiego.

Przywołany dokument określa cele ekologiczne, priorytety ekologiczne, rodzaj i harmonogram przedsięwzięć ekologicznych, środki niezbędne do osiągnięcia celów, w tym mechanizmu prawno-ekonomiczne i finansowe.

W świetle zamierzeń związanych z ochroną środowiska w kontekście Programu należy wskazać konieczność zakończenia działania składowiska odpadów komunalnych w Łążyńcu z docelowym dostarczeniem odpadów do międzygminnego kompleksu unieszkodliwiania odpadów komunalnych w Toruniu.

13.2.3. Szczebel gminny

Zastępca Prezydenta miasta Torunia w piśmie MPU-IT-184/06 z dnia 30.10.2006r. zgłosił wnioski wynikające ze Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Torunia, w tym uwzględnienia w *Studium* miejsca skrzyżowania projektowanej „trasy średnicowej” z istniejącą drogą krajową nr 80 oraz możliwości wykorzystania dla potrzeb rekreacji terenów bocznicy kolejowej, w przypadku rezygnacji z jej dotychczasowego sposobu użytkowania. W *Studium* wskazano też przebiegi ścieżek rowerowych, które powinny mieć kontynuację w gminie Zławieś Wielka. W piśmie MPU –IT – 5/10 z dnia 11 stycznia 2010r. Zastępca Prezydenta Miasta Torunia podtrzymał wnioski zawarte w poprzednim piśmie.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Solec Kujawski (przyjęte uchwałą nr XV/138/08 Rady Miejskiej w Solcu Kujawskim z dnia 27 czerwca 2008r.) oprócz modernizacji drogi wojewódzkiej nr 249 (Czarnowo-Solec Kujawski), „stwarza potencjalną możliwość realizacji stopnia wodnego lub przeprawy „Solec Kujawski””.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Zławieś Wielka (przyjęte uchwałą Rady Gminy Zławieś Wielka nr IV/45/99 z dnia 12.03.1999r.) ustaliła w szczególności stopniowe przekształcenie części terenów rolnych na tereny zabudowy mieszkaniowej wraz z zespołami handlowo-usługowymi i produkcyjnymi.

Do najistotniejszych zadań w systemie komunikacyjnym w *Studium* zaliczono:

- modernizację i przebudowę (rejon Złejwsi Wielkiej) drogi nr 10, na odcinku całej gminy, do parametrów trasy dwujezdniowej o funkcji drogi głównej (G),
- budowę trasy obwodnicowej Torunia, łączącej trasę nr 10 z węzłem autostradowym w Toruniu, o funkcji drogi zbiorczej,
- budowę drogi przez planowaną zaporę w Solcu Kujawskim łączącą drogę nr 10 z trasą S-10 (ekspresową), oś zapory i nowej drogi zaplanowano na wysokości wsi Toporzysko,
- modernizację trasy drogowej (uzyskanie odpowiednich parametrów technicznych) na relacji: droga nr 10 – Zławieś Wielka – Rzęczkowo- Cichoradz – Siemoń – (i poza granicami gminy, Unisław – Stolno – Grudziądz),
- modernizację i budowę (m.in. po obecnym pasie drogi gruntowej) ciągu drogowego na relacji Przysiek – Czarne Błoto – Skłudzewo – Bolumin – Dąbrowa Chełmińska – (w większości drogi wojewódzkie nr 478, 424 i 490) łącznie ze ścieżką rowerową (główna trasa rowerowa Toruń – Bydgoszcz),
- budowę trasy samochodowej (wyłącznie dla ruchu samochodów osobowych) o funkcji trasy GP (ruchu przyspieszonego) wzdłuż zmodernizowanego wału zbiornika na Wiśle dla połączeń metropolitalnych; trasa jednojezdniowa o podwyższonej prędkości projektowej,
- budowę układu dróg lokalnych na terenach przeznaczonych do dynamicznego rozwoju w strefie A (Zławieś Wielka, Toporzysko, Czarnowo, Zławieś Mała), w strefie B (Przysiek, Rozgarty, Cegielnik, Czarne Błoto) oraz systemu dróg odciążających wzdłuż drogi nr 10,
- modernizacje i utwardzanie nawierzchni wszystkich pozostałych dróg wojewódzkich i w zależności od uzasadnionych potrzeb dróg gminnych,
- budowę ścieżki rowerowej (odgałęzienie od głównej trasy Skłudzewo – Barbarka) od Zarośli Cienkich przez Górsk, Stary Toruń w rejon Torunia,
- wzmocnienie komunikacji zbiorowej poprzez intensyfikację połączeń rejonu Złejwsi Wielkiej z Bydgoszczą i Toruniem, wprowadzenie komunikacji na tereny zurbanizowane w obszarze Przysysiek – Rozgarty – Cegielni – Czarne Błoto (część płn.), połączenie rejonu Złejwsi Wielkiej z Solcem Kujawskim (po zrealizowaniu zapory) – w tym z komunikacją kolejową.

Ocena aktualności studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego i planów miejscowych gminy Zławieś Wielka (z września 2010r.) wskazuje na:

- konieczność uszczegółowienia kryteriów dotyczących sporządzania planów miejscowych dla terenów przyległych co drogi krajowej - rozwiązania problemów relacji pomiędzy drogą i zagospodarowaniem, przede wszystkim dostępności do drogi i zapewnienia dojazdu do zagospodarowania, np. przy pomocy dróg gminnych, równoległych do drogi krajowej problem dostępności do drogi,
- aktualizacji kierunków rozwoju systemu transportowego w nawiązaniu do przewidywanych korekt w przeznaczeniu terenów, rozbudowy dróg gminnych i ścieżek rowerowych,
- konieczność uwzględnienia wytycznych z planu zagospodarowania przestrzennego województwa,
- konieczność rozwiązania połączeń drogi nr 80 z autostradą A-1, planowana obwodnicą Torunia i planowanym połączeniem drogowym z Solcem Kujawskim,
- możliwość wykorzystania nieczynnego torowiska dla potrzeb rozbudowy dróg i ścieżek rowerowych,
- włączenie do *Studium* problematyki utworzenia obszaru metropolitalnego bydgosko-toruńskiego.

Nieobowiązujący *Miejscowy plan ogólny zagospodarowania przestrzennego gminy Zławieś Wielka* z 1991r., będący jednak przez wiele lat podstawą wydawania decyzji administracyjnych, rezerwował m.in. tereny dla rozbudowy układu drogowego w tym:

- budowy drugiej jezdni drogi krajowej, budowy obwodnicy wsi Zławieś Wielka i trasy Toruń – Górsk o szerokości w liniach rozgraniczających 30,0 – 35,0 m. na terenach niezabudowanych i 40,0 na terenach zabudowy,
- przebudowy i rozbudowy obecnych dróg wojewódzkich i powiatowych o szerokości w liniach rozgraniczających 19,0 -22,0 m.,
- budowy, przebudowy i rozbudowy dróg gminnych o szerokości w liniach rozgraniczających 10,0 m.

13.3. OCENA FUNKCJONOWANIA I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU SYSTEMU TRANSPORTOWEGO GMINY

Do podstawowych problemów funkcjonowania systemu transportowego gminy należą:

- nie zhierarchizowany układ drogowy – drogi o dużym udziale ruchu tranzytowego (krajowa i w mniejszym zakresie wojewódzkie), których podstawową funkcją, wynikającą z położenia w sieci powinno być prowadzenie ruchu ponadlokalnego, obsługują jednocześnie przyległą zabudowę,
- niedostateczna, wyczerpująca się przepustowość drogi nr 80,
- słabo rozwinięte połączenia wewnętrzne, które z konieczności muszą odbywać się przy pomocy dróg wyższych klas i kategorii o znaczeniu ponadlokalnym,
- zagrożenie bezpieczeństwa ruchu, wynikające z braku kontroli dostępu do dróg wyższych klas i konfliktów będących skutkiem wspólnego wykorzystywania jezdni przez wszystkich użytkowników, a w szczególności „niechronionych uczestników ruchu” (pieszych i rowerzystów), zmuszonych do korzystania z jezdni ze względu na brak chodników i ścieżek rowerowych,
- duże trudności w poprawie parametrów technicznych i użytkowych drogi krajowej i wojewódzkich na terenach zabudowy, w zakresie ograniczenia dostępności do drogi i obsługi przyległego zagospodarowania z uwagi na ograniczoną szerokość pasa drogowego (brak możliwości poszerzenia jezdni, budowy jezdni serwisowych /zbiornych/ lub dodatkowych pasów ruchu dla obsługi zagospodarowania bez poszerzenia istniejących pasów

drogowych) oraz zwiększenia odległości pomiędzy skrzyżowaniami, poprzez ograniczenie ich liczby, ponieważ spowodowałoby to znaczne utrudnienia w dostępie do zagospodarowania lub wręcz uniemożliwiło z uwagi na brak dróg alternatywnych,

- braki w wyposażeniu w nawierzchnie twarde ulepszone większości dróg gminnych,
- zły stan techniczny części dróg powiatowych i gminnych,
- parametry techniczne części dróg nie odpowiadające wymaganiom określonym dla poszczególnych klas dróg publicznych w zakresie szerokości jezdni i pasa drogowego i tym samym funkcjom, pełnionym przez te drogi,
- trudny dostęp do komunikacji autobusowej poza jej głównymi trasami przebiegającymi drogami krajową i wojewódzkimi,
- rosnące zatłoczenie dróg.

Uwarunkowaniami sprzyjającymi rozwojowi gminy są:

- centralne położenie pomiędzy ośrodkami stołecznymi województwa, stanowiącymi bieguny potencjalnego obszaru metropolitalnego, mogącymi pozytywnie oddziaływać na tempo rozwoju gminy,
- położenie w sąsiedztwie ważnych węzłów krajowej i międzynarodowej komunikacji kolejowej i drogowej w Toruniu i Bydgoszczy,
- istniejący i planowany korzystny przestrzennie układ powiązań drogowych z nadrzędną siecią drogową, Toruniem i Bydgoszczą oraz gminami sąsiednimi,
- planowana w najbliższych latach budowa autostrady A-1 i drogi ekspresowej S-10 które przyczynią się także do poprawy dostępności do gminy,
- dobrze rozwinięta sieć dróg, zapewniająca powiązania zewnętrzne i wewnętrzne oraz dojazd do zagospodarowania,
- wysoki udział dróg o nawierzchni twardej, wśród dróg o podstawowym znaczeniu dla gminy,
- deklarowane w polityce państwa oraz w strategii i planie zagospodarowania województwa realizacja polityki transportowej opartej na zasadach rozwoju, w tym poprawa stanu dróg i funkcjonowania komunikacji zbiorowej i wsparcie dla działań lokalnych w tym zakresie,
- możliwość uzyskania środków na rozwój infrastruktury z funduszy Unii Europejskiej,
- możliwości przestrzenne rozbudowy dróg i budowy obwodnic oraz chodników i ścieżek rowerowych na terenach otwartych – poza terenami zwartej zabudowy.

Zagrożeniami dla rozwoju mogą być:

- nadmierny wzrost ruchu drogowego, za którym nie będzie nadążała rozbudowa układu drogowego,
- rozpraszanie zabudowy, powodujące wzrost zapotrzebowania na transport,
- nieustalone terminy rozbudowy i przebudowy drogi nr 80 oraz dróg wojewódzkich, które nie znajdują się w programach zadań rządowych i samorządu wojewódzkich, o których mowa w przepisach o zagospodarowaniu przestrzennym,
- brak sprawnego wdrażania polityki transportowej państwa oraz województwa,
- brak decyzji i planów zagospodarowania jednoznacznie przesądzających koncepcje rozwoju przestrzennego i systemu transportowego bydgosko-toruńskiego obszaru metropolitalnego,
- opóźnienia w rozbudowie i modernizacji układu drogowego,
- wstrzymywanie inwestycji drogowych
- stałe pogarszanie się jakości obsługi komunikacją publiczną, nie stanowiącej wystarczająco atrakcyjnej alternatywy dla podróży samochodem,

- niedostatek środków finansowych na rozwój i utrzymanie sieci drogowej oraz komunikacji publicznej, w tym na wkład własny, konieczny do uzyskania wsparcia ze środków Unii Europejskiej,
- konflikty społeczne i ekologiczne, ujawniające się przy modernizacji i rozbudowie układu drogowego.

13.4. WNIOSKI

Obecny system transportowy gminy w zasadzie zaspakaja podstawowe potrzeby komunikacyjne mieszkańców i gospodarki.

Istotnym problemem są natomiast szeroko rozumiane standardy funkcjonowania tego systemu i obsługi jego użytkowników, obejmujące wyposażenie i stan infrastruktury, dostępność do dróg i przystanków, przepustowość, prędkości podróży oraz poziom bezpieczeństwa ruchu drogowego. Rozwiązanie tych problemów wymaga podjęcia szeregu działań modernizacyjnych i inwestycyjnych, zgodnie z właściwościami właścicieli i zarządców poszczególnych podsystemów poprzez ich rozbudowę, modernizację i budowę nowych elementów.

W zakresie uwarunkowań wynikających z dotychczasowego rozwoju systemu transportowego oraz planowanego jego rozwoju, określonego w dokumentach krajowych i wojewódzkich oraz wnioskowanego przez zarządców dróg, w *Studium*, powinny być uwzględnione następujące najważniejsze elementy:

- planowaną rozbudowę drogi krajowej nr 80 do drogi klasy głównej ruchu przyspieszonego o przekroju 2 x 2 (dwie jezdnie po dwa pasy ruchu), wraz z budową obwodnicy wsi Zławieś Wielka, węzła z Trasą Średnicową w Toruniu i ewentualnie korektami przebiegu w innych miejscach np. w Górsku, z wykorzystaniem terenu po dawnej linii kolejowej Toruń – Bydgoszcz Fordon,
- planowaną rozbudowę dróg wojewódzkich nr 546 i 597 do klasy dróg głównych,
- planowaną budowę przedłużenia drogi wojewódzkiej nr 552 od Różankowa do Górka, jako północnej obwodnicy Torunia i dojazdu do autostrady A-1,
- planowaną budowę połączenia z gminą Solec Kujawski w klasie drogi głównej, w osi drogi wojewódzkiej nr 249,
- rozbudowę drogi powiatowej nr 1545 do klasy drogi głównej, jako istotnego elementu łączącego sieci drogowej powiatów toruńskiego i chełmińskiego,
- zmiany kategorii fragmentów drogi powiatowej nr 2005 lub ich likwidacja w związku z budową drogi nr 552 i rozbudową drogi nr 80,
- rozbudowa drogi powiatowej nr 2001 do klasy zbiorczej,
- rozwój sieci dróg gminnych w szczególności na terenach rozwojowych oraz wzdłuż drogi nr 80 dla zapewnienia powiązań wewnętrznych w gminie, wyprowadzenia ruchu na drogi wyższej kategorii i obsługi zagospodarowania z pominięciem (wyłączeniem) drogi nr 80,
- rozwój dróg gminnych na terenach nowego zagospodarowania,
- rozwój sieci ścieżek rowerowych,
- uwzględnienie potrzeb ruchu pieszego i komunikacji zbiorowej w rozbudowie i przebudowie sieci drogowej.

W stosunku do obowiązującego *Studium*, proponuje się także rezygnację z tranzytowej nadbrzeżnej trasy drogowej z uwagi na jej możliwe konflikty środowiskowe oraz brak takiej trasy w *Planie województwa*. Kwestia ewentualnego wprowadzenia na teren gminy linii komunikacji szynowej powinna być rozstrzygnięta po analizie wyników studiów wykonalności takiego połączenia.

14. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ, W TYM STOPNIA UPORZĄDKOWANIA GOSPODARKI WODNO-ŚCIEKOWEJ, ENERGETYCZNEJ ORAZ GOSPODARKI ODPADAMI – INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

Przez teren objęty zmianą studium zgodnie z uchwałą nr XI/50/2015 Rady Gminy z dnia 25 czerwca 2015 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zławieś Wielka, uchwałą nr VIII/29/2015 Rady Gminy Zławieś Wielka z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zławieś Wielka oraz uchwałą nr XLVI/316/2018 Rady Gminy Zławieś Wielka z dnia 29 sierpnia 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zławieś Wielka, także uchwałą nr LVIII/385/2023 Rady Gminy Zławieś Wielka z dnia 22 marca 2023 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zławieś Wielka przebiegają sieci infrastruktury technicznej. Gospodarka odpadami odbywa się na zasadach przyjętych w gminie, zgodnie z przepisami szczególnymi.

Zmiany dokonane w oparciu o uchwałę nr XI/50/2015 Rady Gminy z dnia 25 czerwca 2015 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zławieś Wielka, uchwałą nr VIII/29/2015 Rady Gminy Zławieś Wielka z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zławieś Wielka oraz uchwałą nr XLVI/316/2018 Rady Gminy Zławieś Wielka z dnia 29 sierpnia 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zławieś Wielka, a także uchwałą nr LVIII/385/2023 Rady Gminy Zławieś Wielka z dnia 22 marca 2023 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zławieś Wielka nie mają wpływu na uwarunkowania wynikające z stanu systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, w tym stopnia uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej oraz gospodarki odpadami - infrastruktura techniczna.

14.1. GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA

14.1.1. Zaopatrzenie w wodę

Na terenie gminy administracją ujęć wody i sieci wodociągowej zajmuje się Urząd Gminy Zławieś Wielka.

System zaopatrzenia w wodę gminy Zławieś Wielka oparty jest na sześciu stacjach ujmowania i uzdatniania wody z wglębnego, czwartorzędowego poziomu wodonośnego:

- Siemoń,
- Łążyn,
- Zławieś Mała,
- Przysiek,
- Pędzewo,
- Górsk.

Stacja uzdatniania wody SUW Siemoń

Ujęcie posiada ustalone w kategorii B zasoby wód podziemnych, woda ujmowana jest z jednej studni głębinowej na potrzeby socjalno – bytowe w ilości: $Q_{\text{śr.d}} = 1\,000,0\text{m}^3/\text{d}$ $Q_{\text{max.h.}} = 90,0\text{m}^3/\text{h}$.

Ustalono strefę ochrony bezpośredniej dla ujęcia, której zasięg w pełni zamyka się w granicach geodezyjnych działki. Nie ustanowiono strefy ochrony pośredniej w/w ujęcia wód.

Stacja uzdatniania wody SUW Łążyn

Ujęcie posiada ustalone w kategorii B zasoby wód podziemnych, woda ujmowana jest z jednej studni głębinowej na potrzeby socjalno – bytowe w ilości: $Q_{\text{śr.d}} = 500,0\text{m}^3/\text{d}$ $Q_{\text{max.h.}} = 61,0\text{m}^3/\text{h}$

Ustalono strefę ochrony bezpośredniej dla ujęcia, której zasięg w pełni zamyka się w granicach geodezyjnych działki. Nie ustanowiono strefy ochrony pośredniej w/w ujęcia wód.

Stacja uzdatniania wody SUW Zławieś Mała

Ujęcie posiada ustalone w kategorii B zasoby wód podziemnych, woda ujmowana jest poprzez 2 studnie głębinowe na potrzeby socjalno – bytowe w ilości: $Q_{\text{śr.d}} = 1\,000,0\text{m}^3/\text{d}$ $Q_{\text{max.h.}} = 104,0\text{m}^3/\text{h}$

Ustalono strefę ochrony bezpośredniej dla ujęcia, której zasięg w pełni zamyka się w granicach geodezyjnych działki. Nie ustanowiono strefy ochrony pośredniej w/w ujęcia wód.

Stacja uzdatniania wody SUW Przysiek

Ujęcie posiada ustalone w kategorii B zasoby wód podziemnych, woda ujmowana jest z jednej studni głębinowej na potrzeby socjalno – bytowe w ilości: $Q_{\text{śr.d}} = 480,0\text{m}^3/\text{d}$, $Q_{\text{max.h.}} = 60,0\text{m}^3/\text{h}$.

Ustalono strefę ochrony bezpośredniej dla ujęcia, której zasięg w pełni zamyka się w granicach geodezyjnych działki. Nie ustanowiono strefy ochrony pośredniej w/w ujęcia wód.

Stacja uzdatniania wody SUW Pędzewo

Ujęcie posiada ustalone w kategorii B zasoby wód podziemnych, woda ujmowana jest z jednej studni głębinowej na potrzeby socjalno – bytowe w ilości: $Q_{\text{śr.d}} = 156\text{m}^3/\text{d}$, $Q_{\text{max.h.}} = 19,5\text{m}^3/\text{h}$

Ustalono strefę ochrony bezpośredniej dla ujęcia, której zasięg w pełni zamyka się w granicach geodezyjnych działki. Nie ustanowiono strefy ochrony pośredniej w/w ujęcia wód.

Stacja uzdatniania wody SUW Górsk

Ujęcie posiada ustalone w kategorii B zasoby wód podziemnych, woda ujmowana jest z jednej studni głębinowej na potrzeby socjalno – bytowe w ilości: $Q_{\text{śr.d}} = 100\text{m}^3/\text{d}$, $Q_{\text{max.h.}} = 11,25\text{m}^3/\text{h}$. Stację administruje Urząd Gminy w Złejws Wielkiej.

Ustalono strefę ochrony bezpośredniej dla ujęcia, której zasięg w pełni zamyka się w granicach geodezyjnych działki. Nie ustanowiono strefy ochrony pośredniej w/w ujęcia wód.

Działki, na których są posadowione w/w stacje uzdatniania wody wraz z ujęciami są ogrodzone i oznakowane. Nie są natomiast monitorowane pod względem bezpieczeństwa i nie są chronione.

Zgodnie ze stanem na koniec 2009 roku na terenie gminy wykonane zostało 217,4 km sieci wodociągowej i 1699 (szt.) połączeń wodociągowych prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania. Aktualnie z wodociągu korzysta 9139 osób, co stanowi ok. 75% wszystkich mieszkańców gminy Zławieś Wielka (dane GUS, 2009).

Wodociąg Siemoń obejmuje swym zasięgiem wsie: Siemoń, Cichoradz, Rzęczkowo, Zarośle Cienkie, oraz część sołectwa Łążyn i Skłudzewo. Obsługuje 2469 mieszkańców. Sieć wodociągowa ma średnice ϕ : 110, 90 mm. Urządzenia źródłowe istniejącego wodociągu są wystarczające do pokrycia aktualnego zapotrzebowania na wodę w zasięgu obsługi.

Wodociąg Łążyn obejmuje swym zasięgiem wsie: Łążyn. Obsługuje 302 mieszkańców. Sieć wodociągowa ma średnice ϕ : 110, 90 mm. Urządzenia źródłowe istniejącego wodociągu są wystarczające do pokrycia aktualnego zapotrzebowania na wodę w zasięgu obsługi.

Wodociąg Zławieś Mała obejmuje swym zasięgiem wsie: Zławieś Mała, Zławieś Wielka, Toporzysko, Czarnowo, Pędzewo. Obsługuje 3527 mieszkańców. Sieć wodociągowa ma średnice ϕ : 110, 90 mm. Urządzenia źródłowe istniejącego wodociągu są wystarczające do pokrycia aktualnego zapotrzebowania na wodę w zasięgu obsługi.

Wodociąg Przysiek obejmuje swym zasięgiem wsie: Przysiek, Rozgarty, Stary Toruń, Czarne Błoto, oraz część wsi Cegielnik. Obsługuje 2692 mieszkańców. Sieć wodociągowa ma średnice ϕ : 110, 90 mm. Urządzenia źródłowe istniejącego wodociągu są wystarczające do pokrycia aktualnego zapotrzebowania na wodę w zasięgu obsługi.

Wodociąg Pędzewo obejmuje swym zasięgiem wsie: Gutowo oraz część wsi Górsk. Obsługuje 1259 mieszkańców. Sieć wodociągowa ma średnice ϕ : 110, 90 mm. Urządzenia źródłowe istniejącego wodociągu są wystarczające do pokrycia aktualnego zapotrzebowania na wodę w zasięgu obsługi.

Wodociąg Górsk obejmuje swym zasięgiem wsie: Górsk. Obsługuje 844 mieszkańców. Sieć wodociągowa ma średnice ϕ : 110, 90 mm. Urządzenia źródłowe istniejącego wodociągu są wystarczające do pokrycia aktualnego zapotrzebowania na wodę w zasięgu obsługi.

Aktualnie na terenie gminy prowadzona jest rozbudowa sieci wodnokanalizacyjnej dla miejscowości Zławieś Mała, Toporzysko, Skłudzewo, Rzęczkowo i Gierkowo.

Nie przyłączone do gminnej sieci wodociągowej skupiska zabudowy i pojedyncze gospodarstwa (we wsiach zwodociągowanych) zaopatrywane są z wodociągów indywidualnych, co ma swoje uzasadnienie ekonomiczne.

Na terenie gminy Zławieś Wielka wodociągi Górsk i Przysiek są spięte w system pozwalający na awaryjny przesył wody. Planowane jest spięcie wodociągu Zławieś Mała z wodociągiem Siemoń.

Przy rozbudowywaniu sieci wodociągowej uwzględniane są cele przeciwpożarowe, stosownie do obowiązujących przepisów prawnych.

Przebieg wodociągów i rozmieszczenie ujęć wody w gminie Zławieś Wielka pokazano na załączniku graficznym p.t. „Przestrzenne rozmieszczenie wybranych elementów infrastruktury technicznej”.

14.1.2. Oczyszczanie i odprowadzanie ścieków

Na terenie gminy Zławieś Wielka administracją oczyszczalni ścieków oraz sieci kanalizacji sanitarnej i deszczowej zajmuje się Urząd Gminy w Złejwsi Wielkiej.

Kanalizacja sanitarna

Długość sieci kanalizacji sanitarnej na terenie gminy wynosi 83,6 km i obsługuje ok. 50% mieszkańców (Dane GUS 2009).

Z obszaru gminy ścieki bytowo-gospodarcze prowadzone są kanalizacją sanitarną do trzech oczyszczalni ścieków:

Oczyszczalnia Toporzysko powstała w roku 1997 stosowane są w niej biologiczno – chemiczne sposoby oczyszczania ścieków komunalnych. Odbiornikiem oczyszczanych wód jest rów melioracji szczegółowej RC-3, stanowiący dopływ „Kanału Dolnego Niziny Toruń-

skiej” w zlewni rzeki Wisła w ilości: Qd.śr. = 460m³/d, Qd.max = 600m³/d, Oczyszczalnia obsługuje miejscowości: Zławieś Wielka, Zławieś Mała, Toporzysko, Czarnowo, posiada 50% rezerwy hydraulicznej.

Oczyszczalnia Górsk stosuje biologiczno – chemiczne sposoby oczyszczania ścieków komunalnych. Odbiornikiem oczyszczanych wód jest rów melioracji szczegółowej Nr RG - 23, stanowiący dopływ „Kanału Dolnego Niziny Toruńskiej” w zlewni rzeki Wisła w ilości: Qd.śr. = 180m³/d, Qd.max = 234m³/d, obsługuje miejscowość: Górsk. Oczyszczalnia ta ma w 100% wykorzystaną przepustowość i nie przewiduje się dołączenia do niej kolejnych miejscowości.

Oczyszczalnia Rozgarty stosowała biologiczno – chemiczne sposoby oczyszczania ścieków komunalnych. Odbiornikiem oczyszczanych wód jest „Kanał Rozgarty”, stanowiący dopływ „Kanału Dolnego Niziny Toruńskiej” w zlewni rzeki Wisła w ilości: Qd.śr.= 256m³/d, Qd.max = 333m³/d obsługuje miejscowości: Rozgrat, Przysiek, Stary Toruń. Oczyszczalnia ta ma w 100% wykorzystaną przepustowość i nie przewiduje się dołączenia do niej kolejnych miejscowości – aktualnie ścieki odprowadzane do oczyszczalni w Toruniu

Poza zasięgiem kanalizacji sanitarnej jest pozostała część gminy (tj. miejscowości: Cegielnik, Cichoradz, Gierkowo, Gutkowo, Łązyn, Pędzewo, Ręczkowo, Skłudzewo, Zarośle Cienkie). Nieczystości płynne z tego terenu gromadzone są w zbiornikach należących do właścicieli nieruchomości oraz okresowo wywożone do punktów zlewnych zlokalizowanych przy oczyszczalniach.

W 2006 roku powstał „Program skanalizowania północnej części gminy Zławieś Wielka” zawiera on koncepcję budowy sieci kanalizacyjnej w sołectwach Siemoń, Łązyn, Ręczkowo, Skłudzewo, Cichoradz, Gierkowo.

Gmina Zławieś Wielka nie posiada krajowego programu oczyszczania ścieków komunalnych, gdyż jej wielkość nie przekracza granicy 2000 RLM³⁶.

Istniejący stan skanalizowania gminy Zławieś Wielka jest niewystarczający w stosunku do zwodociągowania. Powszechny dostęp do wodociągu powoduje zwiększone zużycie wody i często też niekontrolowany zrzut ścieków do gleby lub wód powierzchniowych.

Kanalizacja deszczowa

Kanalizacja deszczowa na terenie gminy występuje tylko w sołectwie Stary Toruń, Zławieś Mała i Zławieś Wielka. Ścieki deszczowe z systemu kanalizacji deszczowej trafiają do kanałów bez podczyszczenia.

Sieć kanalizacji deszczowej jest administrowana przez Urząd Gminy w Złejwsi Wielkiej.

Wody deszczowe z terenów nieobjętych kanalizacją deszczową trafiają do cieków, gruntu lub do kanalizacji sanitarnej. W tym ostatnim przypadku powodują one duże przeciążenie sieci w czasie i po intensywnych opadach deszczu.

14.2. GOSPODARKA ODPADAMI

Na terenie gminy Zławieś Wielka znajduje się gminne składowisko odpadów komunalnych Łązyn powstałe, w 1999 roku. Na terenie gminy brak jest instalacji do odzysku odpadów komunalnych (sortownia, kompostownia).

Główne parametry składowiska³⁷:

- pojemność 30 000m³,
- powierzchnia składowania odpadów komunalnych 0,56ha,

³⁶ RLM – Równoważna liczba mieszkańców.

³⁷ Program rozwoju lokalnego gminy Zławieś Wielka.

- planowana eksploatacja - do czasu wypełnienia pod warunkiem spełnienia przepisów odrębnych

Głównymi źródłami wytwarzania odpadów komunalnych na terenie gminy jest przemysł, gospodarstwa domowe, obiekty infrastruktury społecznej.

Składowisko posiada niezbędne urządzenia minimalizujące jego wpływ na jakość środowiska do mieszkania i spełnia normy wymagane w tym zakresie.

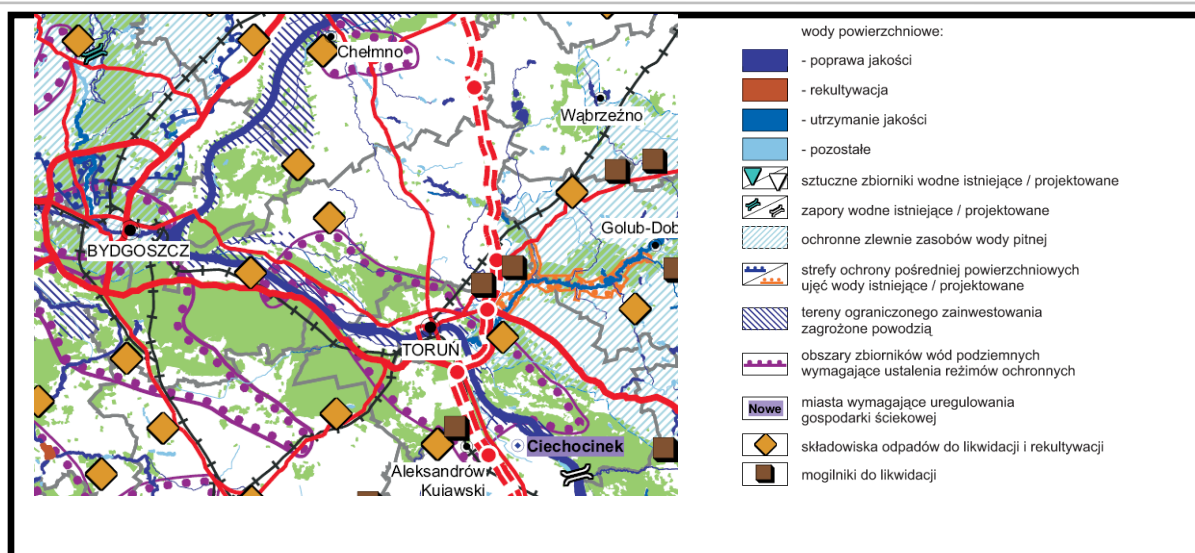
Na terenie gminy Zławieś Wielka utworzono 30 Gminnych Punktów Selektywnego Gromadzenia Odpadów.

Gmina Zławieś Wielka posiada Plan gospodarki odpadami na lata 2004-2010 z perspektywą na lata 2011-2020, który na danym etapie sporządzania studium podlega aktualizacji. Zgodnie z tą ostatnią, Plan gospodarki odpadami obejmować ma lata 2008-2001 oraz wyznaczać perspektywę długookresową na lata 2012-2015. W myśl przytoczonego projektu aktualizacji prognozuje się iż:

1. Zwiększy się ogólna ilość wytwarzanych odpadów do 3468,2 Mg w 2012 roku i 4979,7 Mg w 2018 roku,
2. Nastąpi rozwój selektywnej zbiórki odpadów (papier, tektura, szkło, tworzywa sztuczne, odpady ulegające biodegradacji oraz wielkogabarytowe).
3. Zwiększy się ilość osadów ściekowych, a także polepszy się jakość cieków wodnych dzięki zwiększeniu dostępu ludności do systemu kanalizacji.

Jednocześnie powyższe ma pociągnąć za sobą następujące działania:

1. Przystąpienie do współpracy w ramach Związków Międzygminnych zgodnie z wytycznymi Programu ochrony środowiska z planem gospodarki odpadami województwa kujawsko-pomorskiego 2010.
2. Zwiększenie efektywności rozdziału strumienia zbieranych odpadów, w tym:
 - poprawa efektywności selektywnego zbierania odpadów poprzez: prowadzenie
 - akcji edukacyjnej, popularyzację worków służących do selektywnego gromadzenia odpadów, objęcie jak największej liczby mieszkańców systemem selektywnej zbiórki odpadów, promocja w instytucjach publicznych zasad selektywnego zbierania odpadów.
3. Koordynacja zawierania umów pomiędzy mieszkańcami a firmami trudniącymi się zbieraniem i wywozem odpadów.
4. Poprawa systemu zarządzania gospodarką odpadową.
 - wzmocnienie roli organów administracyjnych w kreowaniu gospodarki odpadami,
 - działania mające na celu wspólne uregulowanie gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gmin w ramach regionalnego systemu gospodarki odpadami,
5. Zapobieganie powstawaniu odpadów oraz minimalizowanie ich ilości oraz ich oddziaływania na środowisko.
 - edukacja ekologiczna mająca na celu wzrost świadomości mieszkańców gminy na temat wpływu zakupów na gospodarkę odpadami,
 - ograniczenie ilości odpadów opakowaniowych.

Rysunek 35 Fragment załącznika nr 18 do planu zagospodarowania przestrzennego Województwa Kujawsko-Pomorskiego.

Źródło: Plan zagospodarowania przestrzennego Województwa Kujawsko-Pomorskiego (Uchwała nr XI/135/03 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 26 czerwca 2003 r.).

W świetle Programu Ochrony Środowiska z Planem Gospodarki Odpadami, istniejące gminne składowisko odpadów komunalnych przy spełnieniu przez nie właściwych wymogów środowiskowych będzie mogło działać do momentu wypełnienia, następnie odpady z gminy Zławieś Wielka będą przekazywane do międzygminnego kompleksu unieszkodliwiania odpadów komunalnych w Toruniu.

14.3. ZAOPATRZENIE W ENERGIĘ ELEKTRYCZNĄ

Na terenie gminy Zławieś Wielka nie występują konwencjonalne źródła wytwarzania energii elektrycznej. W miejscowości Rzęczkowo lokowana jest na mocy decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego jedna siłownia wiatrowa o mocy 0,8 MW, i wysokości skrzydła nieprzekraczającej 90 m.

W obszarze gminy znajdują się następujące urządzenia elektroenergetyczne znaczenia podstawowego pracujące na napięciu 110kV i wyższym:

- jednotorowa linia napowietrzna relacji- GPZ Jasieniec - GPZ „Grudziądz Węgrowo” o napięciu 220 kV,
- linia relacji GPZ Przysiek – GPZ Toruń Południe, GPZ Przysiek – GPZ Unisław, GPZ „Toruń Zachód”- GPZ „Toruń Północ” o napięciu 110 kV.

Sieć energetyczna o napięciu 110 kV, na terenie gminy administrowana jest przez Koncern Energetyczny Energa S.A. oddział w Toruniu, natomiast linie o napięciu 220 kV administruje Polska Sieć Elektroenergetyczna S.A. oddział w Bydgoszczy .

Na terenie gminy Zławieś Wielka nie ma stacji 110/15 kV, gmina zasilana jest z dwóch stacji elektroenergetycznych (zwanymi GPZ): GPZ Przysiek i GPZ Chełmża, a w przypadkach awaryjnych z GPZ Unisław.

Z w/w stacji GPZ wyprowadzonych jest szereg linii napowietrznych, z których część stanowi sieć gminną średniego napięcia. Sieć linii średniego napięcia jest spięta, jej odcinki wprowadzane są poza gminę i zasilają także sąsiednie miejscowości. W razie awarii możliwe jest podawanie prądu w kierunku gminy Zławieś Wielka liniami średniego napięcia z poza terenu gminy. W gminie funkcjonuje jeden system średniego napięcia 15 kV. Sieci, w przeważającej mierze napowietrzne, doprowadzają napięcie do stacji transformatorowych, w których następuje obniżenie napięcia średniego do wartości 0,4 kV, które jest napięciem sieci konsumpcyjnej i oświetleniowej.

Stacje transformatorowe na terenie gminy są w zdecydowanej większości, wolnostojące, słupowe, wykonane z prefabrykatów. Łącznie na terenie gminy usytuowano 185 stacji transformatorowych.

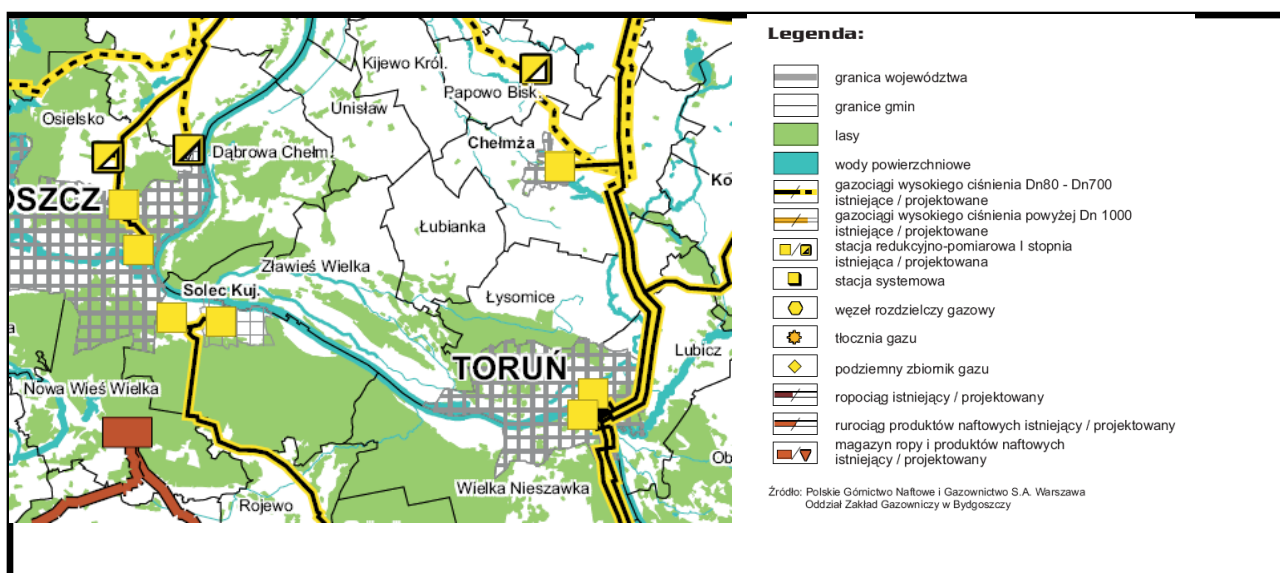
W oparciu o program rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego³⁸ planowana jest przebudowa i zwiększenie mocy linii energetycznej relacji Grudziądz – Jasieniec do 400kV. Proponowane są dwie koncepcje rozbudowy trasy linii energetycznej, pod które rezerwuje się teren.

14.4. ZAOPATRZENIE W GAZ

Gmina Zławieś Wielka nie posiada rozdzielczej sieci gazowej. Do celów grzewczych i bytowych (tj. do ogrzewania wody, przygotowywania posiłków) wykorzystuje się gaz butlowy.

Gmina nie opracowała projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe.

Przez obszar gminy nie przebiegają tranzytowe gazociągi wysokiego ciśnienia.

Rysunek 36 Fragment załącznika nr 27 do planu zagospodarowania przestrzennego Województwa Kujawsko-Pomorskiego.

Źródło: Plan zagospodarowania przestrzennego Województwa Kujawsko-Pomorskiego (Uchwała nr XI/135/03 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 26 czerwca 2003 r.).

14.5. ZAOPATRZENIE W ENERGIĘ CIEPLNĄ

Potrzeby ciepłe gminy zabezpieczane są w oparciu o źródła indywidualne (kotłownie wbudowane, piece stałopalne, ogrzewanie elektryczne akumulacyjne, ogrzewanie kominkowe). Są to drobne źródła nie podlegające inwentaryzacji ani ocenie w Studium.

Gmina Zławieś Wielka nie posiada projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe.

14.6. ELEMENTY KOMUNIKACJI ELEKTROINFORMATYCZNEJ

Lokalizowanie infrastruktury z zakresu komunikacji elektronicznej nie może stać w sprzeczności z dyspozycją przepisów prawa powszechnie obowiązującego. Nie ogranicza się zatem na terenie gminy lokalizacji sieci telekomunikacyjnych (zarówno w tradycyjnych

³⁸ Strategia Rozwoju Województwa Kujawsko-Pomorskiego, 2006.

jak i nowych technologiach), dopuszczając jednocześnie budowę, rozbudowę i modernizację infrastruktury światłowodowej. Rozwój systemów telekomunikacyjnych i teleinformatycznych (przewodowych i bezprzewodowych) będzie przede wszystkim adekwatny do wzrostu zapotrzebowania na usługi telekomunikacyjne i teleinformatyczne w gminie i regionie.

15. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z ZADAŃ SŁUŻĄCYCH REALIZACJI PONADLOKALNYCH CELÓW PUBLICZNYCH

Dla terenu objętego zmianą studium zgodnie z uchwałą nr XI/50/2015 Rady Gminy z dnia 25 czerwca 2015 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zławieś Wielka określono zadanie służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych wynikające z Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Kujawsko-Pomorskiego - zadanie nr 25 - budowa linii 400 kV Grudziądz Węgrowo - Bydgoszcz Jasiniec.

Na obszarze zmiany studium zgodnie z uchwałą nr VIII/29/2015 Rady Gminy Zławieś Wielka z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zławieś Wielka oraz zgodnie z uchwałą nr XLVI/316/2018 Rady Gminy Zławieś Wielka z dnia 29 sierpnia 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zławieś Wielka wyznaczono zadanie służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych wynikające z Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Kujawsko-Pomorskiego o znaczeniu wojewódzkim - zadanie nr 47 - zachowanie korytarzy ekologicznych zapewniających ciągłość między obszarami prawnie chronionymi, w tym w dolinie Wisły i w dolinie Noteci.

Na obszarze zmiany studium dokonane w oparciu o uchwałę nr LVIII/385/2023 Rady Gminy z dnia 22 marca 2023 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zławieś Wielka nie wyznaczono zadań służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych.

Zmiany dokonane w oparciu o uchwałę nr XI/50/2015 Rady Gminy z dnia 25 czerwca 2015 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zławieś Wielka, uchwałę nr VIII/29/2015 Rady Gminy Zławieś Wielka z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zławieś Wielka oraz uchwałę nr XLVI/316/2018 Rady Gminy Zławieś Wielka z dnia 29 sierpnia 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zławieś Wielka, a także uchwałę nr LVIII/385/2023 Rady Gminy Zławieś Wielka z dnia 22 marca 2023 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zławieś Wielka nie mają wpływu na uwarunkowania wynikające z zadań służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych.

16. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYMAGAŃ DOTYCZĄCYCH OCHRONY PRZECIWPOWODZIOWEJ

Dla obszaru objętego zmianą studium zgodnie z uchwałą nr XI/50/2015 Rady Gminy z dnia 25 czerwca 2015 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarun-

kowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zławieś Wielka, także obszary zmiany studium zgodnie z uchwałą LVIII/385/2023 Rady Gminy Zławieś Wielka z dnia 22 marca 2023 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zławieś Wielka brak jest uwarunkowań wynikających z wymagań dotyczących ochrony przeciwpowodziowej.

Na podstawie mapy zagrożenia powodziowego, o której mowa w art. 169 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2017 r., poz. 1566 z późn. zm.) ustalono, że obszar objęty zmianą studium zgodnie z uchwałą nr VIII/29/2015 Rady Gminy Zławieś Wielka z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zławieś Wielka znajduje się:

- częściowo na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, tj. obszarze, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat ($p=1\%$),
- częściowo na obszarze, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat ($p=0,2\%$).

Ponadto na podstawie mapy zagrożenia powodziowego, o której mowa w art. 169 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2018 r., poz. 2268 z późn. zm.) ustalono, że obszar objęty zmianą studium zgodnie z uchwałą nr XLVI/316/2018 Rady Gminy Zławieś Wielka z dnia 29 sierpnia 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zławieś Wielka znajduje się:

- częściowo na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, tj. na obszarze, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1%,
- w całości na obszarze, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi 0,2%.

Zgodnie z art. 77 ust 1 pkt 3) ustawy Prawo wodne, na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią zakazuje się gromadzenia ścieków, odchodów zwierzęcych, środków chemicznych, a także innych substancji lub materiałów, które mogą zanieczyścić wody, prowadzenia odzysku lub unieszkodliwiania odpadów, w szczególności ich składowania, lokalizowania nowych cmentarzy. Zasady oraz warunki uzyskania ewentualnego odstępstwa od ww. zakazów reguluje Prawo wodne.

Ponadto blisko obszarów objętych w/w zmianami studium zlokalizowany jest Dolny Kanał gdzie mogą wystąpić lokalne podtopienia w przypadku nagłego podniesienia się poziomu wody.

Aby zapewnić prawidłową ochronę przeciwpowodziową należy:

- dokonywać oceny stanu technicznego obiektów ochrony przed powodzią i powstrzymanie ich degradacji oraz modernizacja w zakresie funkcjonalności w ochronie przed powodzią i stanu technicznego;
- systematycznie aktualizować dane o zasięgu i wielkości zalewów powodziowych oraz danych o poziomie zagrożenia i ryzyka powodziowego;

- wspomagać zarządzanie użytkowaniem i zabudową terenu dla ograniczenia wzrostu zagrożenia powodziowego w przyszłości;
- wpływać na wzrost świadomości społecznej;
- wspomaganie budowy systemu ostrzeżeń krótkoterminowych.

W zagospodarowaniu terenów szczególnego zagrożenia powodzią znajdują zastosowanie przepisy ustawy prawo wodne.

Zmiany dokonane w oparciu o uchwałę nr XI/50/2015 Rady Gminy z dnia 25 czerwca 2015 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zławieś Wielka, uchwałę nr VIII/29/2015 Rady Gminy Zławieś Wielka z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zławieś Wielka oraz o uchwałę nr XLVI/316/2018 Rady Gminy Zławieś Wielka z dnia 29 sierpnia 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zławieś Wielka, a także uchwałę nr LVIII/385/2023 Rady Gminy Zławieś Wielka z dnia 22 marca 2023 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zławieś Wielka nie mają wpływu na uwarunkowania wynikające z wymagań dotyczących ochrony przeciwpowodziowej.

17. SCHEMATY

SPIS RYSUNKÓW:

Rysunek 1 Dynamika uchwalania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w latach 1996-2009.	15
Rysunek 2 Odsetek powierzchni objętej planami w podziale na sołectwa.	16
Rysunek 3 Główne grupy przeznaczenia terenu występujące w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.	28
Rysunek 4 Dynamika wydawanych decyzji w latach 2004-2009.	31
Rysunek 5 Struktura decyzji o warunkach zabudowy wydawanych w latach 2004-2009 w podziale na sołectwa.	31
Rysunek 6 Trendy w budownictwie na podstawie decyzji wydawanych w latach 2004-2009.	32
Rysunek 7 Struktura decyzji wydanych w latach 2004-2009.	33
Rysunek 8 Struktura użytkowania terenu, rok 2010.	36
Rysunek 9 Stosunek terenów zainwestowanych do terenów otwartych, rok 2010.	38
Rysunek 10 Struktura terenów zainwestowanych, rok 2010.	38
Rysunek 11 Mieszkania wyposażone w instalacje techniczno-sanitarne.	40
Rysunek 12 Struktura wniosków osób prywatnych złożonych do zmiany studium.	44
Rysunek 13 Liczba wniosków osób prywatnych złożonych do zmiany studium na tle wydanych decyzji oraz powierzchni objętej planami miejscowymi w odniesieniu do określonych sołectw.	44
Rysunek 14 Udział poszczególnych typów gleb w gminie Zławieś Wielka.	51
Rysunek 15 Udział poszczególnych kompleksów gleb w gminie Zławieś Wielka.	52
Rysunek 16 Udział gatunków dominujących w lasach państwowych na terenie gminy Zławieś Wielka.	58
Rysunek 17 Udział poszczególnych siedlisk w lasach na terenie Nadaleśnictwa Toruń (obręby Olek i Ostromecko).	58
Rysunek 18 Porównanie powierzchni upraw oraz ilości gospodarstw prowadzących upraw. .	60
Rysunek 19 Udział poszczególnych zbóż w powierzchni zasiewów w gminie.	60
Rysunek 20 Pogłowie zwierząt wg rodzaju gospodarstwa – porównanie danych z lat 1996 i 2002.	61
Rysunek 21 Jakość zwykłych wód podziemnych wg monitoringu regionalnego i krajowego w 2008r.	64
Rysunek 22 Dynamika liczby ludności województwa.	86
Rysunek 23 Zmiany przyrostu ludności w Toruniu, Bydgoszczy i gminie Zławieś Wielka w latach 1996 – 2009.	87
Rysunek 24 Zmiany przyrostu (udział procentowy) ludności w Toruniu, Bydgoszczy i gminie Zławieś Wielka w latach 1996 – 2009.	88
Rysunek 25 Liczba mieszkańców gminy Zławieś Wielka ogółem w latach 1995 – 2009.	88
Rysunek 26 Zmiany liczby ludności w wybranych miejscowościach gminy w latach 2000 – 2009.	89
Rysunek 27 Procentowy udział ludności w wieku produkcyjnym do ogółu mieszkańców.	91
Rysunek 28 Ludność miast Bydgoszcz i Toruń w wieku produkcyjnym w latach 1995 – 2009.	91
Rysunek 29 Ludność gminy Zławieś Wielka w wieku produkcyjnym w latach 1995 – 2009.	91
Rysunek 30 Liczba mieszkańców gminy ogółem wraz z prognozą dalszych zmian.	92
Rysunek 31 Fragment załącznika nr 15 (Kierunki rozwoju sieci osadniczej) do planu zagospodarowania przestrzennego Województwa Kujawsko-Pomorskiego.	112
Rysunek 32 Fragment załącznika nr 13 (Koncepcja zagospodarowania przestrzennego) do planu zagospodarowania przestrzennego Województwa Kujawsko-Pomorskiego.	113

Rysunek 33 Fragment załącznika nr 20 (Proponowane rezerwy i parki kulturowe) do planu zagospodarowania przestrzennego Województwa Kujawsko-Pomorskiego.	114
Rysunek 34 Struktura własności gruntów w gminie Zławieś Wielka.	117
Rysunek 35 Fragment załącznika nr 18 do planu zagospodarowania przestrzennego Województwa Kujawsko-Pomorskiego.	149
Rysunek 36 Fragment załącznika nr 27 do planu zagospodarowania przestrzennego Województwa Kujawsko-Pomorskiego.	150

Spis Tabel

Tabela 1 Zestawienie informacji statystycznych odnośnie obowiązujących mpzp w podziale na sołectwa.	16
Tabela 2 Wykaz planów miejscowych obowiązujących na obszarze gminy Zławieś Wielka.	27
Tabela 3 Wykaz uogólnionego przeznaczenia podstawowego występującego w obowiązujących planach miejscowych na obszarze gminy Zławieś Wielka.	29
Tabela 4 Wydane decyzje o warunkach zabudowy w latach 2004-2009.	35
Tabela 5 Formy użytkowania terenu, rok 2010.	37
Tabela 6 Zasoby mieszkaniowe według rodzaju własności.	39
Tabela 7 Mieszkania oddane do użytkowania.	40
Tabela 8 Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON według sekcji PKD 2004.	41
Tabela 9 Struktura wniosków osób prywatnych złożonych do zmiany studium.	43
Tabela 10 Podmioty gospodarki narodowej sekcji A (rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo) i sekcji B (rybołówstwo i rybactwo).	59
Tabela 11 Stany charakterystyczne SSW i SNW.	72
Tabela 12 Przepływy charakterystyczne SSQ i SNQ.	73
Tabela 13 Wykaz przepływów maksymalnych rocznych o określonym prawdopodobieństwie przewyższenia dla posterunków wodowskazowych na rzece Wiśle.	73
Tabela 14 Przepływy o określonym prawdopodobieństwie przekroczenia i przepływy SSQ i SNQ przeniesione do punktów charakterystycznych wyznaczonych wg „Podziału Hydrograficznego Polski” dla rzeki Wisły.	73
Tabela 15a. Podstawowe dane hydrogeologiczne JCWPd nr 40.	73
Tabela 15b. Podstawowe dane hydrogeologiczne JCWPd nr 44.	74
Tabela 16 Wykaz zespołów dworsko – parkowych położonych na obszarze gminy Zławieś Wielka.	79
Tabela 17 Wykaz obiektów sakralnych - kościołów i cmentarzy: kościoły z cmentarzami przykościelnymi położonych na obszarze gminy Zławieś Wielka.	80
Tabela 18 Wykaz obiektów sakralnych - kościołów i cmentarzy: cmentarze położonych na obszarze gminy Zławieś Wielka.	80
Tabela 19 Wykaz wsi o zachowanym układzie i zabudowie o wartościach kulturowych położonych na obszarze gminy Zławieś Wielka.	82
Tabela 20 Wykaz stanowisk archeologicznych – grodzisk wpisanych do Rejestru Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków położonych na obszarze gminy Zławieś Wielka.	83
Tabela 21. Liczba ludności gminy Zławieś Wielka w latach 2010 – 2014 2016.	84
Tabela 22a. Liczba ludności w miejscowości Cichoradz, Siemoń i Gierkowo w latach 2010 -2014.	84
Tabela 22b. Liczba ludności w miejscowości Pędzewo w latach 2013-2017.	85
Tabela 23 Liczba mieszkańców ogółem w województwie, Toruniu, Bydgoszczy i gminie Zławieś Wielka w latach 1995 – 2009.	87
Tabela 24 Zmiany liczby ludności w Górsku w latach 1995 – 2009.	89

Tabela 25 Ludność w wieku produkcyjnym (powyżej 17 lat) w województwie, Toruniu, Bydgoszczy i gminie Zławieś Wielka w latach 1995 – 2009.....	90
Tabela 26 Saldo migracji w gminie Zławieś Wielka w latach 2000-2006.....	92
Tabela 27 Liczba mieszkańców gminy oraz prognozowany wzrost (wyłuszczone podkreślenie).	92
Tabela 28 Formy władania podmiotów gospodarczych.....	93
Tabela 29 Struktura podmiotów gospodarczych.....	93
Tabela 30 Pracujący w głównym miejscu pracy.....	94
Tabela 31 Liczba bezrobotnych.....	94
Tabela 32 Wykaz jednostek edukacyjnych (dane na 2009).	95
Tabela 33 Wykaz pomników przyrody położonych na obszarze gminy Zławieś Wielka.	120
Tabela 34 Wykaz użytków ekologicznych położonych na obszarze gminy Zławieś Wielka.	122
Tabela 35 Wykaz projektowanych użytków ekologicznych.....	122
Tabela 36 Wykaz obiektów wpisanych do Rejestru Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków położonych na obszarze gminy Zławieś Wielka.	124
Tabela 37 Wykaz obiektów wpisanych do Rejestru Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków położonych na obszarze gminy Zławieś Wielka – obiekt bez ustalonej lokalizacji, nie ma możliwości wszczęcia procedury wykreślenia z rejestru.	124
Tabela 38 Długość i nawierzchnie poszczególnych kategorii dróg publicznych.....	131
Tabela 39 Pomiary i prognozy ruchu.	132